

Chaos in
Sovjetrepublieken
PAGINA 5

Geen land kan
zonder spiegel
goed functioneren
PAGINA 7

LD-puzzel
PAGINA 11

Ruud Hesp kijkt
vooruit naar derby
PAGINA 21

Reginald Thal
prikkel MVV
PAGINA 24

Rober Grabert,
geseteld in Italië
PAGINA 24

● Ruud Hesp

De duurste 'staat'
van het land
PAGINA 25

Gevangene van een
joods uiterlijk
PAGINA 27

Is 'Parkinson'
een moderne ziekte?
PAGINA 29

● Het graf van Ceausescu

Het echte graf
van Ceausescu
PAGINA 31

Primitief in
Nederland
PAGINA 33

De bonte brutale
kermiswereld
PAGINA 36

De muren krijgen
er een kleur van
PAGINA 37

Nieuwe reeks shows
met Ted de Braak
PAGINA 41

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 43 en 45

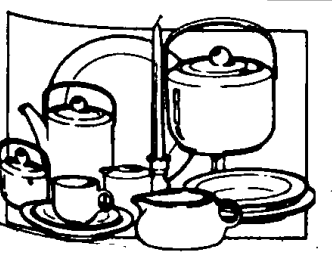
Man na overval aangehouden

HEERLEN/KERKRADE - De Heerlense politie heeft gisteravond in samenwerking met de politie in Kerkrade een man in die plaats aangehouden die wordt verdacht van een overval op een geldloopster, eerder op de avond op de Bongerd in Heerlen.

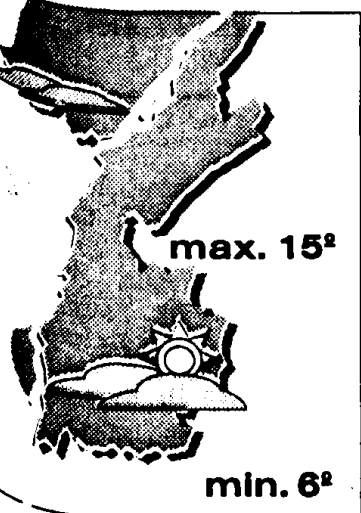
De geldloopster was op weg naar de NMB-bank en had een cassette met zeventien gulden van een bedrijf bij zich. Op de hoek Bongerd-Oranje Nassaustraat rakte de overvalder de cassette uit de handen van de verbouwereerde vrouw. Hij sprong in een auto en vluchtte weg richting Kerkrade.

Daar kon de man in de kraag worden gegrepen. Het geldbedrag is teruggevonden.

(ADVERTENTIE)

Serviezen in Valkenburg
Nederlands grootste
serviezenspecialzaak
de gedekte tafel
Ook 's zondags geopend.
Showroom:
Passage, Centrum Cocarde Valkenburg

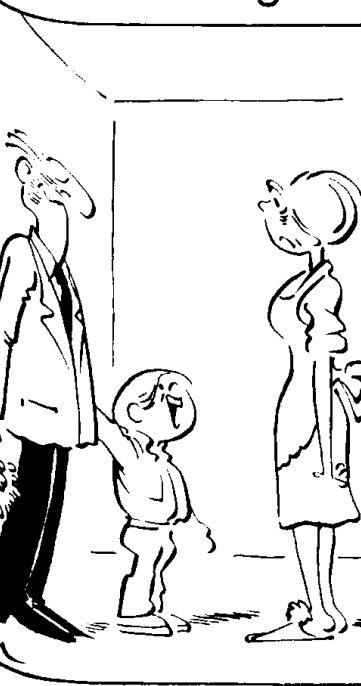
max. 15°

min. 6°

WISSELEND BEWOLKT
Vandaag wisselen wolkenvelen en zonnige perioden elkaar af en valt er plaatselijk wat bui. De temperatuur loopt op naar 15 graden en er waait een matige noordwestenwind. In de avond is er een periode met lichte regen. In de nacht van zaterdag op zondag pas- sere en regenzone onze pro- vincie en zakt de temperatuur naar 6 graden. Morgen worden er opnieuw zonnige perioden verwacht en is er nog maar een kleine kans op een bui. Er staat een zwakke tot matige noordwestenwind bij een mid- deltemperatuur van 15 gra- den. Tegen de avond neemt de bewolking weer toe en volgt er een nieuw regengebied.

Voor actuele informatie be- treffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9112346

Moederdag

Je krijgt papa weer terug!...

Ook rayon zuiden wil treinverkeer dinsdagochtend stilleggen

Vrees voor chaos bij NS

Van onze redactie binnenland

UTRECHT - De vakbon- den denken dat de NS-con- ducteurs en -machinisten op grote schaal gehoor zul- len geven aan de oproep van hun Amsterdamse col- lega's om dinsdag de och- tendspits lam te leggen. Volgens de bonden ziet het er naar uit dat de ochtend- spits uitdraait op een chaos. Met deze actie willen de NS'ers het overleg dinsdag tussen vakbonden en NS over beteugeling van de agressie in de treinen onder druk zetten.

Gisterochtend riepen 50 Amster- damse NS'ers tijdens een actieve- gadering hun collega's elders in het land op het bijltje er dinsdag bij neer te leggen. Gistermiddag beslo- ten nog eens 100 Amsterdamse NS'ers om het voorbeeld van de ochtendvergadering te volgen. De initiatiefnemers willen ook dat de NS'ers zich massaal naar het hoofdkantoor van de NS in Utrecht begeven om hun steun te betuigen aan de vakbonden die dinsdag van- af 09.00 uur 's ochtends met de NS-directie overleggen over maatreg- elen om de agressie tegen het NS- personeel tegen te gaan.

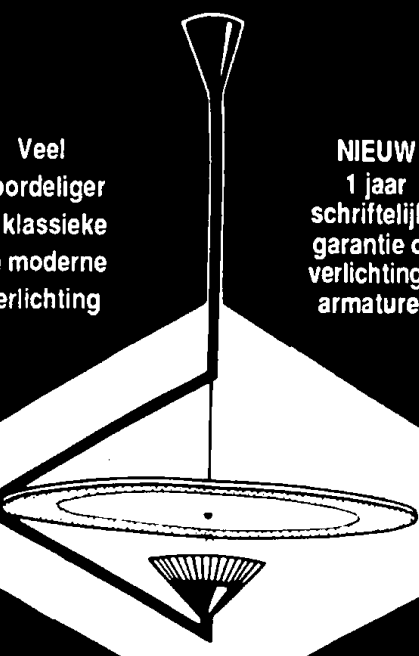
Volgens voorzitter J. Kruse van de spoorwegvakbonden FSV en een woordvoerder van de vervoersbond FNV ziet het er naar uit dat de oproep van de Amsterdammers ook elders respons krijgt. Uit het zuiden van het land en bijvoorbeeld de rayons Rotterdam, Alkmaar, Utrecht, Zwolle en Groningen be- reiken de bonden berichten dat men daar het Amsterdamse voor- beeld wil volgen. Dat zou beteke- nen dat dinsdag tijdens de och- tendspits het treinverkeer in het honderd loopt.

Ook als de oproep maar door enkele tientallen conducteurs en machin- isten zou worden opgevolgd zou het treinverkeer al flink in de war raken want op het drukbezette NS-net lokt de ene vertraging als het ware de andere uit.

Het openbaar vervoer zal maandag- middag op grote schaal de woens- dag in Harlingen doodgestoken treinconductor herdenken. Uit eerbetoon aan de omgekomen col- lega besluiten steeds meer openbaar- vervoerbedrijven om naast het treinverkeer ook trams, bussen en metro tijdens de begrafenis van de NS-conductor twee minuten stil te zetten. Dat gebeurt van 15.00 tot 15.02 uur. De Vervoersbond FNV verwacht zelfs dat het openbaar ver- voer in het hele land twee minuten stil komt te liggen.

(ADVERTENTIE)

**HALOGEEN
VERLICHTING**

**Licht-Studio
2000**

Heerlen, Spoorweg 1A
Tel.: 045-729735

Bessmertnych stelt Israël gerust:

'Joodse emigratie blijft doorgaan'

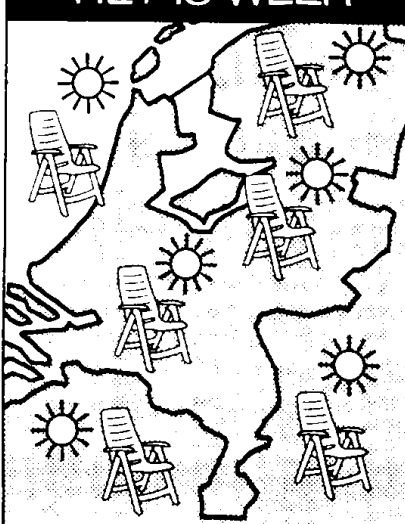
TEL AVIV - De diplomatieke be- trekkingen tussen de Sovjetunie en Israël worden voorlopig nog niet hersteld, maar de emigratie van Russische joden gaat onverminderd door. Dat was het slechte en het goede nieuws waarmee de Russi- sche minister van Buitenlandse Zaken, Alexander Bessmertnych gisteren in Israël arriveerde. Het was het eerste bezoek van een zo hoge Russische regeringsfunctiona- ris aan Israël sinds de stichting van de staat in 1948.

Voor zijn vertrek naar Cairo, gister- avond, hield Bessmertnych samen met zijn Israëlische collega David Levy op het vliegveld van Tel Aviv een persconferentie, waarin hij di- delyk afstand nam van een negatie- ve opmerking die hij een dag eerder had gemaakt in de Jordaanse hoofdstad Amman. Gisteren in Tel Aviv maakte Bessmertnych duide- lijk dat de emigratie geen gevaar loopt, omdat de potentiële partners in het vredesproces hebben afge- sproken geen 'kunstmatige druk' op elkaar uit te oefenen.

Over de hervatting van de diploma- tieke betrekkingen tussen zijn land en Israël sprak Bessmertnych al- leen in algemene termen. Hij stelde vast dat de relaties zich gunstig ont- wikkelen en dat de twee landen het moment waarop ambassadeurs kunnen worden uitgewisseld 'dicht zijn genaderd'.

(ADVERTENTIE)

HET IS WEER

HARTMAN WEER

● Gewapend met zijn spaarvarken ging gistermiddag dit jongetje op pad om een cadeautje te kopen voor zijn moe- der. Want morgen is het Moederdag. Heel wat kinderen gingen afgelopen week, al dan niet onder bege- leiding van vader, grote broer of zus, in- kopen doen. De win- keliers kijken in elk geval terug op een prima week.

Foto: CHRISTA HALBESMA

(ADVERTENTIE)

SUPER-STUNT

HERENHEMDEN

div. kleuren en modellen
t/m maat 43
normaal29,90

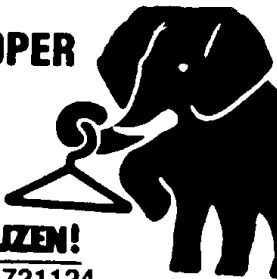
nu 3 stuks **29,75**

NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER

**HENDRIKS
TEXTIEL**

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

De duidelijke krant.

Ja, ik wil die duidelijke krant!
Naam:
Adres:
Postcode:
Woonplaats:
Tel.Nr.: (i.v.m. controle bezorging).....
Giro/banknr.:

Na de twee weken gratis wil ik
☐ een kwartaal-
abonnement f79,20

☐ een maand-
abonnement f28,40

stuur mij
☐ een machtiging t.b.v.
automatische betaling
☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in open enveloppe
(zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad,
Antwoordnummer 46,
6400 VB Heerlen.

OF BEL GRATIS 06-0229911

8 710404 400017

● Scène uit 'Serenade', gebracht door Alles is Drama.

Diverse premières in Löss-theater

MAASTRICHT - Alvorens het Löss-theater in Maastricht zijn toneelseizoen afsluit, is er nog een behoorlijk aanbod aan voorstellingen. Studentenvereniging Alles is Drama bij voorbeeld brengt er, van Edward Albee, 'Alles voor de Tuin'. Een satirische komedie met scherpe zwarte randjes in thriller-achtige vorm.

Een echtpaar leeft boven zijn stand. Het inkomen van de man is niet toereikend om het dure huis, de stijlvolle vrienden, de exclusieve school van de dochter, maar vooral de mooie tuin van de vrouw des huizes, een statussymbool, te onderhouden. Geld, daar draait het allemaal om. De buurman met zijn 3,5 miljoen dollar inkomen heeft die fi-

nanciële zorgen niet, maar misschien mist hij iets anders.

Saskia Mulder voert de regie. De première, op 16 mei, wordt gevolgd door voorstellingen op 17 en 18 mei, telkens om 20.30 uur. Acteurs zijn Leon Roeven, Inez van Kimmenade, Patricia de Kort, Maarten-Pieter Schinkel, Suzanne Snelting, Erwin van Sas, Mischa van Weerts, Marc-Jan Janssen, Inger Moes. Er is ook muziek, van Micha van Weers, Anemieke Hardenbol speelt cello. Vanaf 16 mei tot en met 26 mei speelt Löss in een buitenlokatie. Dat is een boerenstal aan de Veldweg 41 in Klimmen-Ransdaal. Daar treedt Ger Bertholet op in de rol van boerenknecht. Het stuk,

K

zijn oprichting in 1985. Joop O. registreert de groep voor de maal. Het betreft twee eenakters betiteld als licht absurdistisch medies, samen goed voor ander uur. Twee maal draait het om echtpaar.

Een gefrustreerde echtgenoot een man die heimelijk een reuze verhouding heeft met vriend. In het andere geval een echtpaar zich teruggetrokken op een onbewoond eiland. Een maand voert een bemande voedsel aan, breipatronen en dars.

Spelers zijn Mirjam Heintze, ques Reiners, Rob Lodder, Vorstermans, Esther Beumers, lentijn Cretz, Koen de Mey.

Op 30 en 31 mei en 1 juni speelt studentenvereniging Alles is Drama twee maal per avond twee stukken. Het zijn Kandidaat van Serenade. Beide van Slawomir, zek, geregisseerd door Tamara, gerdien en Tim Gladdines, vang 20.30 uur.

Openingsconcert CZE van uitstekend niveau

THORN - „C'était formidable," sprak een Belgisch symfonisch dirigent donderdagavond bewonderend na afloop van het gezamenlijk concert van de beide Thorne harmonieën in het feestpaviljoen op De Grote Hegge. De man, die in het kader van een door hem geleid blaas-muziekproject in Stavelot indrukken kwam opdoen, kon verder slechts constateren dat in zijn land zo'n niveau niet voorhanden was. Ik kan me zijn bewondering wel voorstellen; per slot van rekening was hij getuige van één van de betere openingsconcerten van het Cultureel Zomerevenement (CZE) van de laatste jaren.

Het traditionele gezamenlijk concert van de beide 'grootmachten' uit Thorn is ieder jaar weer een bijzondere beleving. Dat komt op de eerste plaats door de aparte entourage in de feesttent, die - hoewel akoestisch volkomen ongeschikt - toch ook bijdraagt aan de charme van dit concert. Temeer daar jaarlijks zeker elfhonderd blaasmuzikanten elkaar op dit eenentwintigste gezamenlijk concert in evenwicht. De Koninklijke begeleiding in het hoornconcert de solist te vrijblijvend en beschikte over wel erg 'scherp' klinkende hobo en es-klarinet. Bij de Kerkelijke was het fluitregister soms storend vals en bleken de strijkbasen door hun kille, zeurende toon, niet echt te kleuren met de blazers. Maar deze detailkritiek kan aan het positieve eindoordeel geen afbreuk doen.

De kracht van de Koninklijke en Kerkelijke harmonie ligt vooral in het uitbuiten van de eigen mogelijkheden. Zowel Jan Cober als Heinz Friesen zijn daarin echte meesters. Zij slagen er door hun aanpak en repertoirekeuze steeds opnieuw in, de sterke kanten van de orkesten zo optimaal mogelijk te benutten. In het geval van de Koninklijke Harmonie betekent dat een zeer virtuoos en hecht ensemblespel, in het geval van Harmonie St. Michael een prachtige symfonische klank. Zo haalde Friesen in Tsjajkovsky's hartstochtelijk gespeelde ouverture Romeo en Julia de meest wonderlijke kleuren uit zijn orkest, terwijl Cober, energiek en fanatiek als altijd, van Reeds Second Symphony een indrukwekkend muzikaal be-tog van twintig minuten maakte. Beide dirigenten weten overigens op bewonderenswaardige wijze hoofd- en bijzaken van elkaar te scheiden, muzikale spanningsbogen op te bouwen en contrasten uit te werken.

Maar het zou niet fair zijn alleen over de kwaliteiten van de beide dirigenten te spreken. Per slot van

rekening hebben zij muzikanten nodig om hun muzikale ideeën te verwezenlijken. De allerbeste muzikanten wel te verstaan, en die zijn - zoals bekend - in Thorn (en omstreken) rijkelijk voorhanden. Het wekt dan ook nauwelijks verbazing dat uit eigen gelederen probleemloos musici gevonden worden, die zich als solist weten te manifesteren, ook op een zo belangrijk evenement als het CZE-openingsconcert. Zo bijvoorbeeld de jonge getalenteerde hoornist van 'de Bokken', Harrie Vorselen, die het eerste hoornconcert van Richard Strauss bevolgen en zeer muzikaal tot klinken bracht. Al moest hij het qua flair en overtuigingskracht - uiteraard - afleggen tegen Peter Massieurs, de ervaren solotrompettist van het Concertgebouworkest, die met 'de Geiten' het Trompetconcert van Arutyunyan uitvoerde. Een genot om naar te luisteren én te kijken.

Wat betreft 'schoonheidsfoutjes' hielden beide harmonieën elkaar op dit eenentwintigste gezamenlijk concert in evenwicht. De Koninklijke begeleiding in het hoornconcert de solist te vrijblijvend en beschikte over wel erg 'scherp' klinkende hobo en es-klarinet. Bij de Kerkelijke was het fluitregister soms storend vals en bleken de strijkbasen door hun kille, zeurende toon, niet echt te kleuren met de blazers. Maar deze detailkritiek kan aan het positieve eindoordeel geen afbreuk doen.

jos frusch

exposities

Landschappen en reisimpressies

SITTARD - In Galerie Michel Knops, Steenweg 44 in Sittard loopt vanaf morgen tot en met 10 juni een tentoonstelling van Felix Wijs. Hij toont schilderijen en gouaches. De opening van deze expositie vindt morgen plaats vanaf 15.00 uur en de galerie is geopend van dinsdag tot en met zaterdag 11.00-17.00 uur, donderdag tot 21.00 uur en zondag van 14.00-17.00 uur.

In het recente werk van Wijs laat de kunstenaar naast abstracte landschappen ook een aantal reisimpressies zien, opgedaan tijdens een rondreis door Egypte. De tegenstellingen in het Egyptische landschap

zijn groot, dus ook de tegenstellingen in het werk op deze expositie. Het dorre eentonige achterland bracht Wijs ertoe zowel op impressionistische als op abstracte wijze uiting te geven aan de opgedane emoties en ervaringen. Hierbij maakt hij gebruik van acryl- en olieverf maar ook van gemengde technieken achter glas.

Expressieve doeken in De Konfrontatie

HEERLEN - In galerie De Konfrontatie, Putgraaf (naast de Lucius-hof) in Heerlen exposeert Alexander Vogels tot en met 26 mei schilderijen en gouaches. De Konfrontatie is op zaterdag en zondag geopend van 14.00-17.00 uur.

Vogels studeerde in 1988 af aan de

Academie voor Beeldende Kunsten in Maastricht. In zijn schilderijen en gouaches verwijst hij enerzijds naar primitieve culturen en anderzijds naar de spontane belevingswereld van kinderen. Door de aanwezigheid van maskers en door een warm en oorspronkelijk kleurgebruik wordt dit zichtbaar. De gloed die uit zijn schilderijen straalt sluit naadloos aan bij hetgeen hij in zijn voor-taal tot uitdrukking brengt. Alexander Vogels is een ongekunsteld kunstenaar die los van alle modetrends expressieve doeken schildert waarin zoveel gebeurt dat het geschilderde als het ware de neiging heeft uit het doek te springen.

Hans Hansen bij Artisart

MAASTRICHT - In Galerie Artisart, Grote Gracht 43 Maastricht vindt vanmiddag om 17.00 uur de

opening van een expositie van Hans Hansen plaats. De tentoonstelling met schilderijen duurt tot en met 8 juni en de galerie is geopend van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

De uit Heerlen afkomstige maar in Maastricht woonachtige kunstenaar Hans Hansen genoot zijn opleiding aan de Kunstnijverheidsschool in Maastricht en de Koninklijke Academie in 's Gravenhage. Zijn werken stralen een grote ingetogenheid uit. De schilderijen zijn vaak klein van formaat, dit in tegenstelling tot het werk van vele hedendaagse kunstenaars. Zij exposeren vaak alleen in grote ruimten of in musea, daar waar het kunstwerk tot zijn recht kan komen. Hansen wil van zichzelf weten dat hij traditioneel is. Bloemstukken overheersen op deze expositie. Verder zijn er stillevens, die soms licht, soms donker van opzet zijn.

Hij is van mening dat een kunstwerk een eigen visie moet hebben maar evenzo iets ambachtelijks.

verder

... is in de Hof van Tilly, Grote Gracht 90-92 in Maastricht een tentoonstelling met werken van Ilka Deltrap, Gerald Derksen, Daniel Dorenbosch, Marjolien Gielens, René Jonkers, Sedney Marten en Odette Veldman. De expositie loopt van 15 tot en met 19 mei en is geopend woensdag van 15-17 uur, donderdag, vrijdag en zaterdag van 10-17 uur en zondag van 12-16 uur.

... presenteren de Rotary Clubs van Visé, (B)Chelles (F) en Maastricht in de Chapelle des Sépuchrines, rue du Collège in Visé tot en met pinkstermaandag een expositie luisterend naar de titel 'Jonge Europese Schilders'. Openingstijden woensdag, zaterdag en zondag van 10-12 uur en van 14-18 uur. Op de andere dagen van 14-18 uur.

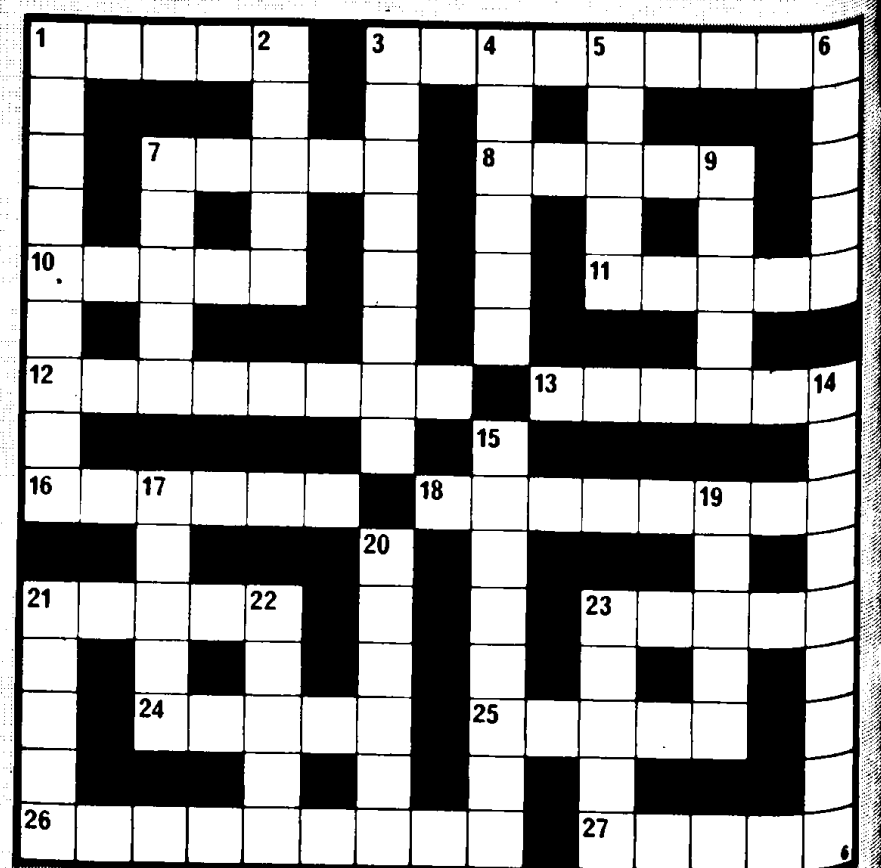
... loopt in het Bestuurscentrum in Schinveld tot en met 24 mei

een expositie met aquarellen van Nelly van den Boom-Hukken. Het centrum is geopend op werkdagen van 9-12 uur en op zaterdag van 14-17 uur.

Oplossing van gisteren

R A L D A G
L A V A S T E
I D O - P - A L
L A N D L O P E
A R - R A P - I
N A T A L
A S - M A N - B
S P R A A K L E
L U I - N - A R
A R N O E M I
T G V K A N

cryptogram

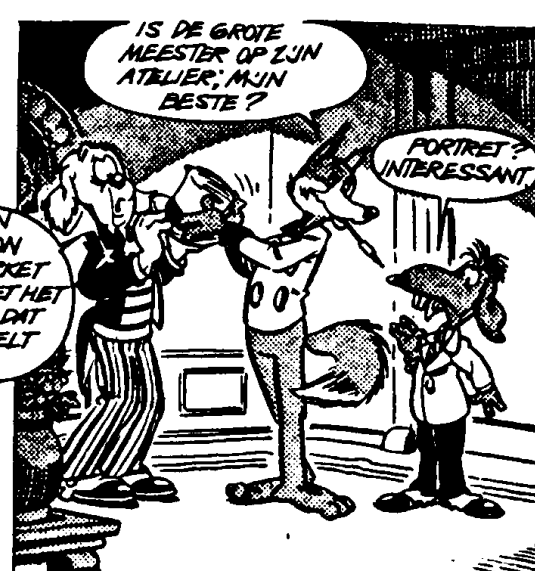
Horizontaal: 1. Het is de bedoeling dat het zwelt! (5); 3. Een zoen tussen een vogel en een knaagdier, daar zit vast een luchtje aan! (9); 7. De moeder van de voorman is zo gezond als een vis (5); 8. Hou je goed, ook al wordt het op deze wijze afgezaagd! (5); 10. Maak een rijtje om weer na te gaan of het er vrolijk en bekoorlijk uitziet! (5); 11. Pelswerk van een zeezwaluw (5); 12. Moet men dit zijn om een vertrouwde melodie te maken? (8); 13. Is Ka niet ouderwets? (6); 16. Schenking van een pauselijke gezant? (6); 18. Doen enkel boeven die last van jeuk hebben dit? (8); 21. Om een richting aan te geven moet men verstandig zijn! (5); 23. Als u voor een kopje koffie komt wordt het nog smakelijker! (5); 24. Op snedige wijze een kou opgedaan? (5); 25. Die van hem is opa! (5); 26. Ik vertel hen smakelijk dat ik me prima voel! (9); 27. Zo te horen een periode waarin men tot betaling aanspoort! (5).

Verticaal: 1. Detail beneden de maan (5); 2. Wordt pas gegeten na het uitbreken (5); 3. Liefde kan gemeen zeer doen! (5); 4. Dat men dat overhoudt van het spel is mooi! (6); 5. Zonder u blijft deze weg (5); 6. Zal ik 't Hans nu vertellen? (5); 7. Is het niet duidelijk om 'r een antwoord te geven? (5); 9. Dat sierdek is per verzonden (5); 14. Men bedenkt al een oplossing voor het plaatsen van deze spiegel (9); 15. Plotseling bewaakt van een opiumgebruiker? (8); 17. U waar dat het wordt uitgegeef! (5); 21. Zoetmiddel? (5); 22. Monstering troepen die in schouwburgen plaatsvinden (5); 23. De plannen worden verwijderd hem in te slaan (5).

tazuur en tazijn

panda en de vroege troethaan

recept

Roergebakken reepjes lamsvlees en groenten

Benodigdheden voor 4 personen: 400 g lamsvlees van schouder of bout, 4 el droge sherry of rijstwij, 2 el sojasaus, 1 tl maizena, 1 el fijngesneden gemberwortel, 1 tl gemberpoeder, 1 gepelde en in ringen gesneden ui, 175 g maiskolffjes, 1 rode paprika, 175 g komkommer, 175 g peultjes.

Verwijder zaad en zaadlijsten van paprika en snijd vruchtvlees in dunne reepjes. Snijd komkommer overlangs door en verwijder ook daaruit het zaad. Snijd de komkommers daarna in schijfjes. Meng de rijstwij of sherry met de soja en de maizena. Verhit de olie in een wok. Voeg gember en de ui toe en roerbak dit 1 minuut op hoog vuur. Roerbak daarna 1 minuut de maiskolffjes en de schoongemaakte peultjes mee. Voeg daarna onder voort-

durend omscheppen het vlees in gedeelten toe. Is het vlees voldoende dichtgeschroeid, de reepjes paprika en plakjes komkommer toevoegen en vervolgens alles nog 1 minuut roerbakken. Giet aange-maakte maizena over het geheel en blijf roeren tot saus is gebonden. TIP: Als garnituur adviseer ik aardappelkoekjes of -kroketjes en een venkelsalade.

huub meijer

UITGEVERSMATSCAPPU Limburgs Dagblad

Directie: mr. F.A.M. van Heilemond K.J. Verwer

Hoofdkantoor: In de Cramer 37 6411 RS Heerlen

Telefoon: Abonnementen 045-739881 Advertenties 045-739882 Piccolo-advertenties 045-719986

Fax: Redactie 045-739884 Advertenties 045-739884 Algemeen 045-739884

Telex: Redactie 56123

Banken: ABN Bank Heerlen 57 75 35 935 Postbank 10 35 108

Rayonkantoren: Brunssum 045-256363 Geleen 046-746888 Heerlen-Centrum 045-717719 Kerkrade 045-452932/455588 Maastricht 043-254477 Roermond 04750-18444 Sittard 046-515577 Valkenburg 04406-15043

Abonnementen: Bij vooruitbetaling te voldoen per kwartaal f 79,20 per maand f 26,40 per maand f 1,50 losse nummers Blr. 29

CDA kan rekenen op steun van Centrumdemocraten

tij z'n eigen verantwoordelijkheid te beslissen op wie men stemt. Wij hebben geen binding met deze club of hun intenties." De nieuwe Senaat wordt op 27 mei verkozen door de leden van de Provinciale Staten. De Centrumdemocraten maken met hun drie vertegenwoordigers in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht geen schijn van kans op een Senaatszetel, omdat nie-

mand met hen wil samenwerken. Ook de kleine regionale lijsten, die onlangs probeerden afspraken te maken over een gezamenlijke vertegenwoordiger, willen niet met de CD praten. Het razend ingewikkelde kiesstelsel voor de Senaat vereist precieze afspraken tussen de partijen over wie op wie stemt. Door kleine afwijkingen van de afspraken en door één enkele

uitgebrachte stem kan een partij in de Senaat een zetel winnen of verliezen.

Het hoofdbestuur van de CD hamert er in haar blad op dat de drie vertegenwoordigers in de Staten het stemadvies moeten opvolgen. Anders kunnen ze een plaats op een kandidatenlijst voor de Tweede kamer wel vergeten, wordt onomwonden gesteld. Steun aan Groen Links, D66 en Partij van de Arbeid komt voor de CD niet in aanmerking, omdat die partijen te links zijn, te veel voor minderheden opkomen of zijn 'losgeslagen' op het gebied van de zeden. Klein rechts valt ook af. De VVD komt de laatste tijd te veel voor ethische minderheden om de steun van de drie CD'ers te verdienen.

Omdat overheidsinstelling niet van grond komt Ritzen: studielening naar NMB/Postbank

DEN HAAG - Minister Ritzen (Onderwijs) wil de studieleningen voor studenten laten verstrekken door een commerciële bank. Een voorstel daartoe wil de bewindsman nog deze maand voorleggen aan het kabinet. Studenten die bovenop hun basisbeurs een rentedragende lening willen hebben, krijgen die dan niet langer van de overheid. In plaats daarvan moeten zij naar de betreffende bank.

Ritzen onderhandelt op dit moment met de NMB/Postbank-groep over een zogeheten 'tender'. Dat is een meerjarig contract tussen de bewindsman en de bank. De NMB/Postbank-groep zal de bewindsman volgende week een voorstel doen. Ritzen komt met deze aanpak, omdat zijn pogingen om de studieleningen via een door de overheid op te richten Stichting Studieleningen zijn vastgelopen. Een wetsvoorstel waarin de minister dit wilde regelen, werd onlangs door de Raad van State vernietigend bekrachtigd.

De kritiek van de Raad van State ('schijnprivatisering') bracht Ritzen in grote problemen. De bewindsman verwachtte van de ver-

zelfstandiging een opbrengst van structureel 330 miljoen. Voor 1991 rekende de bewindsman zelfs op 480 miljoen gulden. Voor 1992 ging hij uit van een opbrengst van 455 miljoen. De verzelfstandiging van de leningen vormde met die bedragen de kern van de bezuinigingen op de studiefinanciering die Ritzen moet doorvoeren. Op het ministerie van Onderwijs wordt sinds het advies van de Raad van State daarom koortsachtig aan een alternatief voor het afgewezen voorstel gewerkt.

In 1988 deed de voorganger van Ritzen, minister Deetman, ook al eens een poging om de studieleningen voor studenten te laten verstrekken door, toen, een groep van banken. Na een jaar van moeizame onderhandelingen liep dat op niets uit. Deetman en de betrokken banken, waaronder ook de toen nog niet gefuseerde Postbank en NMB, konden het niet eens worden over het zogeheten 'sociaal risico'.

ANC verlengt ultimatum

JOHANNESBURG - Het ANC heeft gisteren de blanke regering van Zuid-Afrika zeven dagen extra de tijd gegeven om tot een totaal verbod op het dragen van wapens tijdens bijeenkomsten te komen. ANC-leider Nelson Mandela vertelde dat zijn gesprekken met president Frederik de Klerk ook een akkoord mogelijk hebben gemaakt over politiecontrole van bijeenkomsten. Tijdens de gesprekken heeft Mandela gevraagd om een duidelijke gedragscode voor de politie.

Hoewel De Klerk sprak van 'grote overeenstemming met het ANC' is niet duidelijk of hij heeft toegevoegd aan de eis dat de politie niet meer bij demonstraties met scherp mag schieten, een van de andere punten van het ultimatum dat het ANC op 5 april stelde om een einde te maken aan het geweld in de zwarte woonwijken bij Johannesburg. Het derde belangrijke punt is het slopen of sterk verbeteren van de armzalige woonbarakken van zwarte seizoenarbeiders.

Er geldt nu een bijna totaal wapenverbod - met uitzondering van de omstreken speren en gevechtsbijlen van de Zulu's - in negen zwarte woonwijken bij Johannesburg.

Zie verder pagina 5
● De Klerk is ook partijpoliticus

Simons wil landelijke organisatie patiënten

UTRECHT - Staatssecretaris Simons van Volksgezondheid heeft een stuurgroep ingesteld die de onderling nogal eens ruziende patiëntenbeweging op één lijn moet zien te krijgen. Deze 'stuurgroep integratie patiëntenbeweging' (SIP) bestaat uit oud-staatssecretaris mr. E. Veder-Smit en de hoogleraren prof. dr. H. Leenen en prof. dr. T. van der Grinten.

Simons heeft het Landelijk Patiënten/Consumenten Platform en de Werkgroep 2000 in een brief op de hoogte gesteld van de instelling van de stuurgroep. Hij signaleert dat de patiënt zich in het krachtenveld van de gezondheidszorg in een achterstandssituatie bevindt.

(ADVERTENTIE)

GERANIUMMARKT

VANDAAG 11 mei de groene oase van landgraaf

TUINCENTRUM Peter van der Mark
Kakertweg 133, Landgraaf, 045-318291

(ADVERTENTIE)

Stoffels
INTERIEURVERZORGING
Aldenhofweg 3 Born
Tel. 04498-51867

3 etages, ruim 2500 m², boordevol ideeën met klassieke, tijdloze kwaliteitsmeubelen.

Compromis in Joegoslavië nu al in gevaar Nieuwe dreigementen Kroaten en Serviërs

Tientallen doden na nieuwe stormen in Bangladesh

DACCA - Bangladesh, dat twee weken geleden getroffen werd door een verwoestende tornado, krijgt geen rust: bij nieuwe stormen die in de nacht van donderdag op vrijdag over zes provincies trokken zijn ten minste 80 mensen om het leven gekomen en ongeveer 1.000 gewond geraakt. Dat hebben reddingswerkers gisteren meegedeeld.

Directeur Mohammed Essaafi van UNDRP, het rampenfonds van de Verenigde Naties, heeft gezegd dat de internationale hulp voor de slachtoffers van de cycloon in Bangladesh onvoldoende is. Essaafi riep opnieuw op tot massale steun aan Bangladesh.

Het eerste Amerikaanse vrachtluchtvaartuig met medicijnen en andere hulpgoederen voor de slachtoffers van de cycloon van 30 april is gisteren in de Bengalese hoofdstad Dacca geland. De Amerikaanse ambassadeur William Milam, die de hulpgoederen overdroeg aan Bengaalse functionarissen, zei dat spoedig een ander Amerikaans vliegtuig wordt verwacht. Een Chinese Boeing 707 en twee andere toestellen van de hulporganisatie CARE en de Verenigde Naties zijn gisteren eveneens aangekomen met aan boord voedsel en medicijnen, zo hebben functionarissen meegedeeld.

Ondanks de ontdekking van nog veel meer lijken heeft de regering het officiële dodental van bijna 126.000 de afgelopen zes dagen niet meer bijgesteld. Bengaalse werkdagen worden donderdag nieuw noodweer voor de komende weken. Ze zeiden dat een nieuwe storm aan het ontstaan was in de turbulente Golf van Bengalen en dat deze tegen het eind van mei Bangladesh kan treffen. Ze konden niet zeggen welke kracht de storm zal hebben.

India

India maakte ook melding van overstromingen in zijn oostelijke staten aan de grens met Bangladesh. Volgens berichten zijn negen mensen omgekomen in Assam, waar het leger werd ingezet om te helpen bij de hulpoperaties. De staat Mizoram, die uitsteekt in Birma, is al enkele dagen geïsoleerd als gevolg van de overstromingen.

Functionarissen van de Overstromingscontrolekamer van de Bengaalse regering zeiden dat enkele honderden dorpen zijn overstroomd door het buiten de oevers treden van de rivieren de Khowai, Manu, Surma, Kushiara en Gumti in het noordoosten. Er werd geen melding gemaakt van als gevolg van de overstroming omgekomen mensen, maar volgens functionarissen zijn van ten minste 500.000 mensen de huizen overstroomd en de oogsten vernield. Volgens een functionaris zijn 100.000 mensen gevangen in hun huizen.

'Krap tijdschema' oorzaak te snel rijden Lubbers

DEN HAAG - Het krappe tijdschema van bewindslieden laat het niet altijd toe om zich aan de maximumsnelheid te houden. Dit heeft een woordvoerder van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) gisteren meegedeeld. Hij reageerde daarmee op de bevindingen van het Tros-programma Crime Time, dat premier Lubbers en minister Ter Beek (Defensie) betrapte op te hard rijden.

Minister-president Lubbers kwam 4 mei, de dag dat hij door de makers van het tv-programma werd achtervolgd, van een verlate ministerraad en was op weg naar de Dodenherdenking in Amsterdam. Om daar niet te laat te komen werd de maximumsnelheid overschreden. Minister Ter Beek (Defensie) reed tijdens de achtervolging evenmin zelf. De chauffeur van de bewindsman merkte dat hij tussen Zwolle en Coevorden werd gevolgd. Hij voerde de snelheid op om bij de eerste de beste kazerne te 'schuilen', aldus de RVD.

ste tijd 'Haagse' toestanden voordoen. Martens zegt met zijn vroege kandidaatstelling juist te willen voorkomen dat het kabinet eerder valt.

Krachtmeting

Politieke tegenstanders beweren dat Martens met zijn verhuizing een krachtmeting met zijn Gentse liberale rivaal, Guy Verhofstadt, uit de weg wil gaan. De premier ontkende dit gisteren ten stelligste. Verhofstadt haalde bij de laatste verkiezingen meer voorkeursstemmen dan Martens zelf. De afdeling Gent van de CVP zegt nog drie populaire jongere kandidaten in reserve te hebben.

In het tweetalige Brussel kan Martens ook stemmen krijgen van Franstaligen, die het belang van Brussel als EG-hoofdstad willen ondersteunen. Om verkozen te worden heeft Martens in Brussel twee keer zoveel stemmen nodig als in Gent.

Martens zegt dit risico bewust te willen nemen. Vanuit Gent vindt hij de verdediging van Brussel als Europese hoofdstad moeilijk uit te leggen.

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Het CDA kan bij de verkiezingen voor een nieuwe Senaat rekenen op de drie stemmen van de Centrumdemocraten. Het Hoofdbestuur van de extreem-rechtse partij heeft haar Statenleden opdracht gegeven de christendemocraten te steunen, nu men zelf geen kans maakt op een zetel in de Eerste Kamer. Dat blijkt uit de laatste editie van het partijblad CD-Info.

Het CDA toont zich 'als enige grote partij af en toe' ontvankelijk voor de oppositie van CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

ty die de Senaat moet kiezen. Het CDA wil de Senaat niet winnen, maar wel de oppositie van de CD-Kamerlid Janmaat, aldus het partijblad. Het CDA reageerde gisteren koeltjes op de onverwachte steun: „Het is iedere par-

punt uit

• 'Zorgmap'

Elke Aidspatient krijgt binnenkort een 'zorgmap' met informatie over de ziekte uitgereikt. Vanwege goede resultaten met een eerder experiment heeft het ministerie van WVC besloten tot uitbreiding van het project. De zorgmap wordt dinsdag 14 mei officieel gepresenteerd. Dat heeft de samensteller, het Innovatieproject, gisteren meegedeeld. De zorgmap is een ringband met 210 pagina's informatie over hoe iemand met Aids zichzelf thuis goed kan redden, met hulp van familie of vrienden. Volgens het Innovatieproject is er veel behoefte aan zo'n map.

• Hondebeten

In Nederland worden elk jaar ongeveer 50.000 mensen medisch behandeld voor een hondebeet. Dat kost gemiddeld ruim 700 gulden per persoon aan medische en verzuimkosten. Als honden buitenshuis worden aangelijnd kan ongeveer een vijfde van de beten worden voorkomen. Wanneer tegelijk alle honden die al eens eerder iemand hebben gebeten alleen nog met een muilkorf de straat op mogen, loopt dat op tot een vierde. Dit blijkt uit een onderzoek van S. Mulder van de Stichting Consument en Veiligheid.

• Gevechten

Het Angolese leger heeft gisteren bekendgemaakt dat het de afgelopen dagen tijdens gevechten rond de stad Luena, in het oosten van Angola, 247 opstandelingen van de verzetsbeweging UNITA (Nationale Unie voor de Totale Onafhankelijkheid van Angola) heeft gedood. Luena wordt sinds begin april belegerd en gebombardeerd door het verzet. Daarbij zijn rond 400 mensen om het leven gekomen, zo blijkt uit een officiële balans. Het leger beschuldigt UNITA ervan het offensief te hebben opgevoerd.

• Herstel

Joegoslavië en Israël zullen binnenkort de diplomatieke banden herstellen die bijna 24 jaar geleden werden verbroken. Dat heeft een woordvoerder van het Joegoslavische ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren meegedeeld. Hij zei dat Joegoslavië ook 'op het punt staat' volledige diplomatieke relaties aan te gaan met Saoedi-Arabië.

• Attractie

Drie particulieren in Den Helder hebben een Russische onderzeeboot van de Foxtrot-klasse gekocht. Het vaartuig wordt een toeristische attractie in de Nederlandse maritiemstad. Na maandenlange onderhandelingen en werkbezoeken aan de Russische havenstad Riga zijn op Hemelvaartsdag de overdrachtspapieren ondertekend in Hamburg en Rotterdam.

• Penning

De A. Roland Holst Penning 1991, die elke drie jaar wordt toegekend aan een Nederlandse dichter, gaat naar de 61-jarige Ed Leeflang. De Stichting A. Roland Holst Fonds heeft dit gisteren bekendgemaakt. Leeflang debuteerde op 50-jarige leeftijd met de bundel 'De hazen en andere gedichten' (1979). Overige poeziebundels zijn 'Bewoond als ik ben' (1981), 'Op Pennenwip' (1982) en 'Bezoek aan het vrachtschip' (1985).

• Veilig

De toestand in Joegoslavië is op dit moment nog veilig genoeg voor toeristen. De Vereniging van ANVR Reorganisatoren ziet dan ook geen reden haar leden te adviseren vakantietravel naar dat land af te gelasten. Uit een groot aantal consultaties is volgens de vereniging gebleken dat met name de toeristengebieden Istrië, Slovenië en Montenegro normaal door vakantiegangers bezocht kunnen worden. Enkele andere gebieden en wegen kunnen volgens de vereniging beter wel gemeden worden. Dat zijn de natuurgebieden Plitvice en Fleska Gora, het gebied tussen Karlovac en Sisak en het gebied ten noorden van de weg Zagreb-Belgrado.

• Brand

Een Zuidkoreaanse student heeft zich gisteren tijdens een anti-regeringsbetoging in brand gestoken, zo hebben studenten gezegd. De 20-jarige Yun Yong-soo overgoot zich op de universiteitscampus van de zuidwestelijke stad Kwangju met een brandbare vloeistof die hij vervolgens aanstak. De zelfverbranding van Yun was de vijfde van de jongste golf van anti-regeringsprotesten in Zuid-Korea. Drie van de vijf zijn overleden.

Letel Europarlement inzet Belgische verkiezingen

Martens gaat strijd aan voor Brussel

Van onze correspondent

BRUSSEL - De Belgische premier, Wilfried Martens, is bij de eerstkomende Senaatsverkiezingen lijsttrekker voor de christelijke partij CVP in het arrondissement Brussel. Een persconferentie deelde gisteren mee dat hij zijn artiestennaam Martens aan de strijd aan te voeren voor Brussel als definitieve zetel van de EG-instellingen.

Een Europese functie, voorzitter van de EG-Commissie, zegt hem

Een Europese functie, voorzitter van de EG-Commissie, zegt hem

piccolo's

in de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbriev: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,25.
Alvrijdende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden f 1,10 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,70.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de te post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Met Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebus Surmet Scanner)

Vermist/Gevonden
Verloren BROCHE Swarovski met stenen, gaande van Sarolestr. naar parkgar. Klompers. Teg. bel. terug te bezorg. P. Schunckers. 924. Heerlen. 045-412726.

Mededelingen
Gezocht GETUIGEN van botsing tussen rode Mazda 323 tegen witte Citroën BX op zaterdag 8 mei op de Markt te Schaarsburg, voor eigenaars van beide auto's. Tel. 045-323014 b.g.g. 045-781263.

Personeel aangeboden
ADMINISTRATEUR kan. nog klanten aanmaken voor geautomatiseerde administratie-verwerking, klein bedrijf. Br. o.n.r. B-7871, L.D. P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel gevraagd
HEER zoekt werk voor plm. 10 uur p.w., bij koeriersdienst of groepsvervoer. Br. o.n.r. B-7895 Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwvak personeel
Aannemersbedrijf LEWOU BOUW vraagt met SPOED voor langdurig werk in Limburg ervaren metselaars en opperlieden. Int. tel. 046-374824 of 045-230945.

Aannemersbedrijf Piet Jacobs
zoekt voor directe indiensttreding

Onderhoudstimmerlieden m/v
Mondelinge sollicitaties te richten aan: 045-212095.

Fa. WGW Bouw. Voor direct
gev. voor Duitsland MET-SELAARS, betontimmerlieden. Ook kolonnes. 045-231366/230477. Hommerweg 77, Hoensbroek.

Ingenieursburo K.H. Gehlen
vraagt met spoed voor langdurige grote werken in Duitsland vakbekwame METSELAARS, izervlechters en betontimmerlieden (ook kolonnes), hoog loon, werkdagse betaling, Duits verzekerd. Sol. tijdens kantooruren 045-229529 Trichtweg 125, 6446 AR Brunsum (Teebeek).

Chauffeurs
Wij zoeken een:

Transportondernemer
in het bezit van een Chassis/Kipchassis voor het trucken van onze silocontainers in het Ruhrgebied en Benelux. Indien mogelijk in het bezit van een ADR-bijw. DANZAS EN DITTES GmbH. Cont. Bahnhof Effelort D-5000 Köln 50. 09-49.221.364012

BURJUDERS gev., leeft.
18-22 jr. Rompen transport. Mechelen/Kerkade. Tel. 045-1502 na 18.00 uur.

Gev. ervaren TAXI-CHAUFFEURS
part-time voor weekends. Pers. aannemen. Grooteveld, Haefland 18, Brunsum.

ADVERTER op LD-TV.
Uitverge info 045-739300.

Horeca personeel
Voor enkele passagierschepen op de Rijn zoeken wij per direct tot einde seizoen 1991:

Kamermeisjes
Serveersters
Sollicitaties te richten aan: Europe Cruise Line, Singel 157a, 1012 VK Amsterdam. Tel. 020-6232957.

Beheerder(ster)
Gevraagd voor bedrijfskantine. Stachthuis Kerkade b.v. Tel. 045-458683.

Steakhouse ELDORADO
in Heerlen vraagt een jonge gediplomeerde kelner. Full-time of part-time. Kerkplein 75, Heerlen. Tel. 045-741360.

Technisch personeel
HILTON ENGINEERING BV
Fabriek voor algemene machinebouw zoekt Constructie bankwerkers voor werkplaats/montage Monteurs voor CV/installatie Kotteraars Goed salaris, interne opleiding etc. Sollicitaties richten aan: HILTON ENGINEERING BV Klipperweg 22, 6222 PC Maastricht. Tel. 043-622777.

EFHA b.v. Klimmen
WERKZAAM IN NIEUWBOUW EN RENOVATIE zoekt wegens uitbreiding van activiteiten met spoed: Vakbekwame loodgieters Leerling-loodgieters wij bieden: - prettige werksfeer - goede secundaire arbeidsvoorwaarden Interesse? Bel naar 04405-1873 b.g.g. 04405-2184 of schrijf naar: EFHA b.v., Pleinstraat 13, 6343 AT Klimmen Voor direct gevraagd

Plaatwerker en automonteur
Autohaus Bennemann, Neustrasse 211, 5120 Herzogenrath BRD. Tel. 0949-2407.3087

Van Kersbergen Uitzendbureau
Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Uitzendbureau's
Tempo-Team Uitzendbureau zoekt: Weekend-hulp (m/v) voor een cafetaria in Geleen. De werkzaamheden bestaan uit het klaarmaken van gerechten, afwassen en het bedienen van klanten. De werkdagen zijn op vrijdag, zaterdag en zondag van 15.00 - 24.00 uur. Voor meer informatie: 046-75 61 58, Mariëtte Schultgens, GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1A

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt: Schoonmaak-medewerkers (m/v) die enkele uren per dag willen werken op projecten in de omgeving van Geleen. Deze baan is voor direct en u kunt voor langere tijd aan de slag. Voor meer informatie: 046-75 61 58, Mariëtte Schultgens, GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1A

Winkelpersoneel
Voor ons HUF CITY filiaal aan de Homeruspassage in Heerlen zijn wij op zoek naar vriendelijke, medebewuste

Verkoopsters
* FULL-TIME (voor de gehele week) * PART-TIME (voor meerdere dagen per week) Ben je op zoek naar een zelfstandige job binnen een gezellig team in een winkel waar modieuze schoenen, tassen, sportkleding en accessoires worden verkocht? Reageer dan snel!! Je kunt je sollicitatiebrief, liefst voorzien van een pasfoto, sturen naar: Huf City, Homeruspassage 4, 6411 AX Heerlen

HUF CITY
Je weet niet wat je ziet. Een SPOTJE op LD-TV. Info: 045-739296/97. Direct resultaat, als uw piccolo op LD-TV staat. Bel: 045-739300 voor meer info.

Modehuis Baks
vraagt
Verkoopster
Part-time/full-time, met meerdere jaren ervaring. Voor haar vestigingen in Heerlen en Sittard. Int. tel. 045-715806.

Diversen personeel
Wir suchen zum schnellstmöglichen Termin einen
ET-Lageristen
möglichst mit VW/Audi-Kenntnissen. Zabka, VW-Händler, D-5110 Alsdorf / Aachen. Tel. 09-49-2404.50850

Volkskrant en Trouw vraagt bezorgers (sters)
voor Heerlen. Werkdagen tussen 6.00 - 7.00 uur. Inlichtingen: 045-255777.

Fanfare "Concordia" Einighausen
vraagt per 1 augustus 1991

Dirigent
Naast de benodigde capaciteiten, wordt van de benoemen functionaris verwacht dat hij beschikt over de benodigde sociale vaardigheden om op een adequate manier leiding te kunnen geven aan de vooral uit jongeren bestaande superieure fanfare. De wekelijkse repetitie-avond is donderdag om 20.00 uur. Sollicitaties met vermelding van leeftijd, opleiding en opgedane ervaring kunnen tot 24 mei worden gezonden aan het secretariaat van fanfare "Concordia", Bovenstraat 35, 6141 CC Limbricht.

Goed. privéhuus te Kerkade
heeft nog plaats voor 'n leuk MEISJE. Tel. 045-425100.

Gezellige bar te Sittard
zoekt dringend MEISJES. Tel. 046-515828.

Wij vragen aankomende Kapper en KAPSTER M/V.
Werkdagen en salaris in overleg. Kapperstaam Jan Stassen, Hoensbroek. Tel. 045-211852.

Gev. ervaren part-time KAPSTER.
Kapsalon Ans Bachaus. Tel. 04492-4997.

Jonge MENSEN gev. voor de verkoop van decoratieve artikelen in Duitsland.
Zeer hoge verdiensten mog. Full-time of part-time. Bel voor int. 010-4583985.

Gevraagd ESCORT-CHAUFFEUR
i.v.m. eigen auto, midd. leeftijd, op oproepbasis. Tel. 043-218940.

Leuke collega's en best betaald (vakantie) werk?
Schoonh. salon zoekt nog een hulpkracht. Tel. sol. 045-352044.

Goedlopende Club 'vraagt VERSTERKING van haar team.
Tel. 045-427120 en 045-463323 sol. na 20.00 u

Gev. part-time en full-time HULP voor groentehandel.
Luc Ruyter & Zn., de Katstraat 2, Teebeek.

Kamers aangeboden/verhuurd
Kamers te huur met volpension te HOENSBROEK. Tel. 045-214804.

HEERLEN, te huur enkele kamers in studentenwoning.
Mak.kantoor L. Janssen b.v. 046-335840.

HEERLEN-CENTRUM grote kamer met balkon in studentenwoning.
045-740416.

Grote gemeub. KAMER te huur, geschikt voor 2 pers.
043-613495 na 16.00 uur.

4de jaars STUDENT uit Wageningen zoekt kamer, liefst in studentenhuus te Sittard
voor September. Bart, Tel. 08370-11575.

Bouwen/Verbouwen
Te koop BOUWVAGONS afm. 4x2 mtr. va. f 500.-. Tel. 043-684470 b.g.g. 04455-1868.

Voeg- en restauratiebedrijf J.H. WILLEMS
aanvaardt alle particuliere opdrachten. Tel. 09-32.12455432.

TOILETWAGENS
huur of koop bij Bouwers / BBIS! Wifjire, 045-450-2220; Maastricht 043-684444.

Bouwmateriaal
KANTELEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direct leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Stralen, Eljckensweg 18, Geulle. 043-641044.

STEIGERMATERIAAL.
Int. 045-711617.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen?
STRATEN Vorenrendaal belten. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10, Tel. 045-750187.

Reparaties
TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Met garantie van wasmachines, wasdrogers, koelkasten, diepvriezers. Bel Onderdelenshop Sittard van A tot Z, 046-519234.

Koelkast, diepvries defect?
Bel de VAKMAN Vroko, 045-441566 na 17 u 461658.

VIDEO reparaties.
Binnen 24 uur klaar. E en E Electronica, tel. 045-231340.

Hobby/Dsh.
Te k. SPEELAUTOMATEN Videogames, om op te knappen, t.e.a.b. Tel. 04455-1868.

Winkels en Kantoren
Te koop uit faillissement Nieuw en gebruikt kantoorruimte: stalen schuifdeur, kasten-buro's va. f 125.-; directie buro's, nieuw met hoge korting. Div. soorten kantoorkasten: kasten met A2 en A3 hangnagels; brandvrije archiefkasten; 50% adviesprijs; garderobekasten-kluizen-brandkasten; ladenbloks voor hangnagels; 2-3-4 laden. Div. soorten magazijnstellingen; palletstellingen; palletwagens-steekwagens, speciale aanbieding. Nieuwe buro's, nieuwe burestuolen met extra hoge korting, verder nog 1001 artikelen. Teverel om op te noemen. Nergens meer kaus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar, ook voor verhuur het juiste adres. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Open ma. t/m vrijd. 9.30 tot 18.30 uur. Zat. 10-16 uur.

Te koop uit faillissement
Nieuw en gebruikt kantoorruimte: stalen schuifdeur, kasten-buro's va. f 125.-; directie buro's, nieuw met hoge korting. Div. soorten kantoorkasten: kasten met A2 en A3 hangnagels; brandvrije archiefkasten; 50% adviesprijs; garderobekasten-kluizen-brandkasten; ladenbloks voor hangnagels; 2-3-4 laden. Div. soorten magazijnstellingen; palletstellingen; palletwagens-steekwagens, speciale aanbieding. Nieuwe buro's, nieuwe burestuolen met extra hoge korting, verder nog 1001 artikelen. Teverel om op te noemen. Nergens meer kaus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar, ook voor verhuur het juiste adres. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Open ma. t/m vrijd. 9.30 tot 18.30 uur. Zat. 10-16 uur.

Landbouw en Veehandel
Jonge HENNEN te koop met uitstekende regulier. Vaasrade 43, Tel. 045-241284.

Te k. gev. vette VARKEN
zegen, stieren en koeien. Veeshandel, Jan H. Futh, Tel. 04493-1843.

ONDERDELENBANK.
Tel. 04493-2715.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 6

Proficiat met jullie huwel
Pap, Mam, Adèle, Jos, Patrick, Paula en

Proficiat Pap en Mam
met jullie 25-jarig huwelijksfeest

Raimond en Jolanda, Patricia en Nico
Ellie en Joos Vijgen

Wel 1 dag te Proficiat met 50e verja
Va Hatse gefeliciteerd met uw 25 jaorig trouw wunsche uch, d'r Marc, 't Karin, 't Maud en Kien Vandaag ook de hele dag op LD-TV

Hoera!
Asley wordt 1 jaar!

Proficiat Mia
Opa en Oma Schoffelen. Vandaag ook op LD-TV

Van Pap, Lucienne, Rim
Locco

Hiep Hoera!
Hartelijk gefeliciteerd met het behalen van 22e verjaardag. Juvenal, Mamma en Vandaag ook op LD-TV

Bedankt
Mamma voor alle lief en het gezellige afgelopen 24 jaar. Marlies.

Proficiat Pap en Mam
René, Jos, Denise, Jan, Yvonne, Leontien, Jos, King, Truus, Frans, Linda, Harrie en Irene

Copieerapparaten v.a. f 350
Type-machines v.a. f 450.-; Kasregisters v.a. f 1.495.-. Telefax v.a. f 1.495.-. Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst. Spoor kantoor machines, Bocholtz. Tel. 045-44

Legbord en palletstellingen,
nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant/Limburg.

Te koop nieuwe burestuol
Rock 4050 adviespr. f 495.-, nu bij ons f 295.-; burestuol Rock 2000 adviespr. f 295.-, nu bij ons f 175.-; tekentafelstoelen Rock 2000 adviespr. f 395.-, nu bij ons f 255.-; gebruikte burestuolen va. f 35.-. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te koop verplaatsbare kantoor units
afm. 7,50 x 2,50 f 2.950.-; binnen kantoor 3x3 mtr. allum. f 3.500.-. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te koop COPIER Canon MP
270, goede kopie, leeft. 4 jr. Tel. 045-220725.

Te huur bruin CAFÉ met boverwoning
nabij centr. Schaasburg. Papieren zijn verzorgd, eigen geld niet nodig. Voor int. belten vanaf woensdag t/m zondag na 20.00 uur. Tel. 045-317649.

Te h. gev. WINKELPAND
in woning in Zuid-Limburg. Tel. reacties 16.00-19.00 uur 045-17628.

Te koop BEURSSTANT
ca. 100m2 f 1.500.-. Tel. 045-325959.

Ter overn. aangeb. CAFÉ
niet ingerichte. Frit. te Kerkade/Bloem. Enige kontanten. Voor int. tijdens kantooruren 045-243900.

Te koop SOFTCOPIER
NE, merk Taylor, 12 g.p.m. f 2.000.-. Tel. 04404-2700.

Te h. of ter overn. CAFÉ
in Heerlen met grote woning. Papieren en kap. verzet. 518550.

Landbouw en Veehandel
Jonge HENNEN te koop met uitstekende regulier. Vaasrade 43, Tel. 045-241284.

Te k. gev. vette VARKEN
zegen, stieren en koeien. Veeshandel, Jan H. Futh, Tel. 04493-1843.

ONDERDELENBANK.
Tel. 04493-2715.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 6

Proficiat met jullie huwel
Pap, Mam, Adèle, Jos, Patrick, Paula en

Proficiat Pap en Mam
met jullie 25-jarig huwelijksfeest

Raimond en Jolanda, Patricia en Nico
Ellie en Joos Vijgen

Wel 1 dag te Proficiat met 50e verja
Va Hatse gefeliciteerd met uw 25 jaorig trouw wunsche uch, d'r Marc, 't Karin, 't Maud en Kien Vandaag ook de hele dag op LD-TV

Hoera!
Asley wordt 1 jaar!

Proficiat Mia
Opa en Oma Schoffelen. Vandaag ook op LD-TV

Van Pap, Lucienne, Rim
Locco

Hiep Hoera!
Hartelijk gefeliciteerd met het behalen van 22e verjaardag. Juvenal, Mamma en Vandaag ook op LD-TV

Bedankt
Mamma voor alle lief en het gezellige afgelopen 24 jaar. Marlies.

Proficiat Pap en Mam
René, Jos, Denise, Jan, Yvonne, Leontien, Jos, King, Truus, Frans, Linda, Harrie en Irene

Copieerapparaten v.a. f 350
Type-machines v.a. f 450.-; Kasregisters v.a. f 1.495.-. Telefax v.a. f 1.495.-. Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst. Spoor kantoor machines, Bocholtz. Tel. 045-44

Legbord en palletstellingen,
nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant/Limburg.

Te koop nieuwe burestuol
Rock 4050 adviespr. f 495.-, nu bij ons f 295.-; burestuol Rock 2000 adviespr. f 295.-, nu bij ons f 175.-; tekentafelstoelen Rock 2000 adviespr. f 395.-, nu bij ons f 255.-; gebruikte burestuolen va. f 35.-. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te koop verplaatsbare kantoor units
afm. 7,50 x 2,50 f 2.950.-; binnen kantoor 3x3 mtr. allum. f 3.500.-. ROCKMART, Kiesel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te koop COPIER Canon MP
270, goede kopie, leeft. 4 jr. Tel. 045-220725.

Te huur bruin CAFÉ met boverwoning
nabij centr. Schaasburg. Papieren zijn verzorgd, eigen geld niet nodig. Voor int. belten vanaf woensdag t/m zondag na 20.00 uur. Tel. 045-317649.

Te h. gev. WINKELPAND
in woning in Zuid-Limburg. Tel. reacties 16.00-19.00 uur 045-17628.

Te koop BEURSSTANT
ca. 100m2 f 1.500.-. Tel. 045-325959.

Ter overn. aangeb. CAFÉ
niet ingerichte. Frit. te Kerkade/Bloem. Enige kontanten. Voor int. tijdens kantooruren 045-243900.

Te koop SOFTCOPIER
NE, merk Taylor, 12 g.p.m. f 2.000.-. Tel. 04404-2700.

Te h. of ter overn. CAFÉ
in Heerlen met grote woning. Papieren en kap. verzet. 518550.

Landbouw en Veehandel
Jonge HENNEN te koop met uitstekende regulier. Vaasrade 43, Tel. 045-241284.

Te k. gev. vette VARKEN
zegen, stieren en koeien. Veeshandel, Jan H. Futh, Tel. 04493-1843.

ONDERDELENBANK.
Tel. 04493-2715.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 6

Proficiat met jullie huwel
Pap, Mam, Adèle, Jos, Patrick, Paula en

Proficiat Pap en Mam
met jullie 25-jarig huwelijksfeest

Raimond en Jolanda, Patricia en Nico
Ellie en Joos Vijgen

Wel 1 dag te Proficiat met 50e verja
Va Hatse gefeliciteerd met uw 25 jaorig trouw wunsche uch, d'r Marc, 't Karin, 't Maud en Kien Vandaag ook de hele dag op LD-TV

Hoera!
Asley wordt 1 jaar!

Proficiat Mia
Opa en Oma Schoffelen. Vandaag ook op LD-TV

Van Pap, Lucienne, Rim
Locco

Hiep Hoera!
Hartelijk gefeliciteerd met het behalen van 22e verjaardag. Juvenal, Mamma en Vandaag ook op LD-TV

Bedankt
Mamma voor alle lief en het gezellige afgelopen 24 jaar. Marlies.

Proficiat Pap en Mam
René, Jos, Denise, Jan, Yvonne, Leontien, Jos, King, Truus, Frans, Linda, Harrie en Irene

Dreigende arbeidsongeschiktheid in kiem smoren

komen. Op basis daarvan ontwikkelde hij de vragenlijst. Hoewel kritiek op de politiek geen deel uitmaakt van zijn onderzoek, schroomt hij niet om er zijn mening over te verkondigen. Naar schatting een miljoen landgenoten hebben een wao-uitkering. Het kabinet wil dat in zeer korte tijd drastisch terug dringen. De wet waarin de wao-kwestie wordt geregeld, bestaat al een kleine 25 jaar.

Aanzet

De Winter: „Het doel van deze wet was en is nog altijd om werknemers, die in de wao zitten weer aan het arbeidsproces te laten meedoen. De politiek heeft dat geen moment waargemaakt. Anders waren er nu niet zoveel wao'ers. Ik vind dat de politici de wet eens wat serieuzer moet hanteren. Zoals nu gebeurt, is het niet goed. Eigenlijk wordt zij maar voor een deel toegepast. Mijn onderzoek moet een aanzet zijn om arbeidsongeschiktheid tegen te gaan door op tijd naar de mensen om wie het gaat te

Politiek kijkt al kwart eeuw toe

kijken. Zeg maar de dreiging van de wao in de kiem smoren". De Winters vingertje gaat omhoog. „De politiek moet de hand in eigen boezem steken. Met de botte bijl te keer gaan is niet de juiste oplossing. Een wet die bijna een kwart eeuw van kracht, is kun je in drie maanden niet optimaal laten werken. Uitgesloten. De politiek heeft er altijd met haar neus bovenop gestaan en weinig actie ondernomen. Nu moet er ineens in zo'n korte tijd orde op zaken worden gesteld. Brinkman kan dat rustig vergeten".

De TNO-onderzoeker is op grond van zijn ervaringen tot de conclusie gekomen dat de wao zich bij werknemers tot vijf jaar

tevoren aankondigt. Dan, zegt hij, is er nog alle tijd mens en werk aan elkaar aan te passen, zodat arbeidsongeschiktheid kan worden voorkomen. Hoewel bestaande literatuur daar anders over meldt, komt De Winter tot de slotsom dat chefs naar verhouding zeker zo vaak arbeidsongeschikt worden als mensen op de werkvloer. Opvallend is volgens hem dat arbeidsongeschiktheid bij werknemers in de produktie minder voorkomt dan op andere afdelingen.

In het algemeen wordt er echter van uitgegaan dat het verschijnsel zich meer voordoet onder handwerklieden. De TNO-psycholoog zet grote vraagtekens achter de wijdverbreide veronderstelling dat alleen lichamelij-

ke slijtage leidt tot arbeidsongeschiktheid. De Winter stelt dat lichamelijk belasting een afwijking of aandoening kan veroorzaken. „Ik denk", legt hij uit, „dat er te veel met de gedachte wordt geleefd dat zwaar werk tot slijtage leidt en dat die slijtage afkeuring tot gevolg heeft. Mijn mening is dat er meer aan de hand is. Een voorbeeld? Kijk eens naar het onderwijs waar leerkrachten vroegtijdig zijn afgebrand".

Een ding staat vast voor De Winter: werk heeft invloed op arbeidsongeschiktheid worden. De psycholoog: „Indien de gezondheid zwak is, kan het voorkomen dat je bepaald werk niet (meer) aan kunt. Wat je ziet, is dat met het stijgen van de leeftijd ook de klachten toenemen terwijl de eisen van het werk gelijk zijn. Je ziet dat mensen lang ziek worden, worden voorgedragen voor een keuring en vervolgens worden afgekeurd. De wao in. Dus heeft het werk daar invloed op, dat zal duidelijk zijn".

Arbeidsongeschiktheid kun je in de meeste gevallen zien aankomen. Klachten nemen toe en ziekteverzuim stijgt tot de mensen vertrekken. Af en toe, na een ongeluk of ernstig hartfalen, treedt arbeidsongeschiktheid

van de ene op de andere dag op. Het onderzoek van de psycholoog toont aan welke werknemers een risicante koers varen. „Met die gegevens in de hand kun je proberen er wat aan te doen. Pogen om de mensen en het werk aan elkaar aan te passen. Dan sla je in elk geval de goede weg in".

De TNO-medewerker deed ook onderzoek naar werknemers die vervoegd uit het arbeidsproces treden. De toekomstige vut-ganger blijkt niet overbelast, zoals altijd wordt gedacht. Het tegenwoordig is waar, schrijft De Winter in zijn proefschrift. De werknemers die met de vut gaan, hebben weinig klachten over hun werk, gezondheid en spanning. Tevens is hun ziekteverzuim minder dan dat van mensen die niet vervoegd ophouden met werken.

De psycholoog vindt dan ook dat werknemers die niet met de vut gaan, extra aandacht moeten krijgen van de bedrijfsgezondheidszorg, omdat zij over het algemeen meer problemen hebben met hun gezondheid en het werk. De oorzaak van dit verschijnsel is voor de TNO-onderzoeker niet helemaal duidelijk.

jan westerlaken

Al uw Moederdag-kado's vindt u 1, 2, 3 in't Loon!

beslissing herroept. Even later suizen we met grote snelheid onder militaire begeleiding door de dorpen, die er uiterst vreedzaam uitzien. Achtien kilometer later, in Dżawa, spreek ik met Valeri, de directeur van een bronwaterfabriek, die door de aardbeving voor driekwart in puin ligt.

„Het enige goede wat Gamschoerdia heeft gedaan, is Zuid-Ossetie als bestuurlijke eenheid opheffen", zegt hij. „Op het moment van de aardbeving was hier namelijk een protestvergadering gaande tegen dat besluit. Praktisch iedereen in het dorp was daar. Anders zouden er veel meer dan elf slachtoffers zijn geweest." Voor de rit terug naar Tsjinvali blijkt geen militaire begeleiding beschikbaar. We doen het zonder en komen heelhuids in Tsjinvali aan. De Ossetische taxi-chauffeur haalt opgelucht adem.

'Dictatuur'

Terug in Tbilisi vaart Irakli Kadagisvili uit tegen Gamschoerdia's anti-Ossetische politiek. „Hij heeft er alleen maar het Sovjet-leger en de KGB mee Georgie ingehaald", schampert hij.

Kadagisvili is bestuurslid van de Nationaal Democratische Partij, die Gamschoerdia nog niet uit-scheldt voor 'Hitler', zoals de Osseten in Tsjinvali. „Gamschoerdia manipuleert de pers, maakt oppositie voeren onmogelijk, er dreigt hier een dictatuur", zegt hij.

Maar erg ver gaat zijn mededogen met de Osseten niet. „Zolang ze het bij Moskou zoeken en Lenin vereren, kan er geen Ossetische autonomie zijn. Laten ze eerst maar eens een democratische ontwikkeling op gang brengen", zegt hij.

Is het een wonder dat de Zuid-Osseten aansluiting willen bij het Russische Noord-Ossetie? „We zoeken alleen ons heil bij Moskou, omdat Tbilisi van Moskou af wil", zegt Slava Kotsjiev, lid van het bestuurscomité in Tsjinvali dat de regering-Kolomebekov min of meer vervangt.

Kotsjiev wil niet zo ver gaan als Batras en Georgy van de 'cultuurclub', die menen dat Moskou hen chanteert in de machtsstrijd van het Unie-centrum tegen de 'separatist' Gamschoerdia.

Maar ongewild hanteert hij dezelfde argumenten als de Georgische leider: Gorbatsjov gebruikt de Ossetische kwestie om de Georgische onafhankelijkheid te saboteren. Kotsjiev: „Ik denk dat er een geheime overeenkomst is tussen Gamschoerdia en Gorbatsjov. Als Tbilisi geen haast maakt met afscheiding van de Sovjet-Unie, doet Moskou een oogje dicht bij het regelen van de Ossetische kwestie".

hans geleijnse

Kompleet assortiment Winkelen is hier altijd een feest!

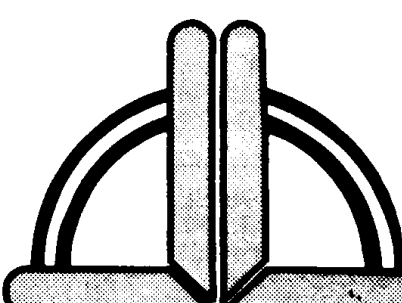
2

Komfortabel winkelen! Overal een opvallend vriendelijke bediening!

3

Parkeren geen probleem! Er is een zee van parkeerruimte!

Winkelcentrum 1 LOON

U treft 't in 't Loon.

HOMERUSPLEIN HEERLEN

Iedereen hier zegt dat er 5000 Osseten zijn gedood'

Chaos in Sovjetrepublieken

● De toegangsweg naar Tsjinvali wordt streng bewaakt door soldaten.

grond gelijk gemaakt. Iedereen hier zegt dat er vijfduizend doden zijn".

Wapens

Gamschoerdia heeft twee maanden geleden de energievoorziening naar Tsjinvali afgesloten. Ook de waterleiding staat droog. Volgens de Georgische leider zouden 'Ossetische bandieten' namelijk in Tsjinvali wapens produceren. „Zodra de gewapende eenheden zich overgeven, wordt de situatie weer normaal", zei hij begin maart.

Volgens de Georgiërs worden de Zuid-Osseten door de 'rode baretten' geholpen en vanuit Vladikavkaz, de hoofdstad van Noord-Ossetie, bevoorrad. Noord-Ossetie, een autonoom gebied in de republiek

Rusland, is volgens Tbilisi de plek waar alle Zuid-Ossetiërs die zich niet bij de Georgische realiteit willen neerleggen maar naar toe moeten.

Dankzij de schietpartijen en de energieblokkade zijn dat er nu al twintigduizend. Dus is Tsjinvali 's avonds een spookstad en dineert de 'cultuurclub' van Georgy en Batras bij kaarslicht. 's Nachts zou er van uit door Georgiërs bewoonde dorpen in de omgeving van Tsjinvali op de hoofdstad worden geschoten. Een geïmproviseerd kerkhof naast de lagere school Nummer Vijf is een van de directe resultaten. Journalist Aleksandr bevestigt na enig aarzelen dat 'de wapens waarmee onze patriotten zich tegen de extremisten verdedigen' uit Noord-

Ossetie komen. Dus is het ook weer niet zo verwonderlijk dat Tbilisi probeerde de route Tsjinvali-Dzjawa-Vladikavkaz te blokkeren.

Escorte

Dzjawa is een dorp van 1500 inwoners en zwaar getroffen door de aardbeving van maandag 29 april. De Osseten uit Dzjawa en andere noordelijke dorpen die naar Tsjinvali willen, of stadsbewoners die hun familie in de dorpen willen bezoeken, doen dat onder militair escorte. Want de weg passeert vier Georgische dorpen. Net zoals overigens de Georgiërs die van buiten Ossetie naar hun dorpen willen en dan door Tsjinvali moeten. Maar erg vertrouwd wor-

den de militairen niet, ook niet door de Osseten. De discipline zou zoek zijn, corruptie wijdverbreid. Als de commandant van de eenheden in Tsjinvali weigert begeleiding ter beschikking te stellen voor onze voorgenomen tocht naar Dzjawa, schiet de commandant van een pantservoertuig te hulp.

Hij wil ons wel even heen en terug brengen. Tegen betaling. „Want ik waag m'n leven en riskeer problemen met de commandant", zegt hij. De Ossetische gids verschiet van kleur. „Niet doen", sist ze. „Niet te vertrouwen, straks schieten ze je in het bos dood, pikken je geld in en zeggen vervolgens dat dit het werk van Georgische extremisten was". Het probleem wordt opgelost door de commandant, die zijn eerdere

De Klerk is ook partijpoliticus

Van onze correspondent

JOHANNESBURG - Vijftien maanden lang, sinds de legalisering van het ANC en de vrijlating van Nelson Mandela in februari 1990, is de Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk bejubeld, geprezen en bewoerd. Hij werd de Zuidafrikaanse Gorbatsjov genoemd - een twijfelachtige eer inmiddels - en in binnen- en buitenland gefeteerd als de staatsman die zijn land van de rand van de afgrond naar een hoopvolle toekomst zou leiden.

In het begin moest hij deze honneurs nog delen met Mandela, die door zijn langdurige gevangenschap een levende legende, de zwarte Messias, was geworden. Mandela is intussen van zijn voetstap gestoten, ook en misschien wel vooral door aanhangers die hem buiten alle proporties hadden geïdealiseerd.

Geen superman

Zover is het zeker nog niet met De Klerk, maar er zijn tekenen dat hij niet lang het onderwerp zal zijn van ongeclausuleerde bewondering. De Engelstalige pers ontdekte vorige week dat De Klerk ook maar een mens is en geen superman. De politieke columnist van de liberale Star noemde hem een 'groot man, zeker van zijn plaats in de geschiedenis',

maar hij was 'niet onfeilbaar als de paus'.

Andere politieke redacteurs volgden. Zij constateerden onder meer dat De Klerk tijdens zijn laatste Europese reis een aantal keren in de fout was gegaan. Dat hij dacht dat Kopenhagen de hoofdstad is van Noorwegen, was niet handig in een land dat als een van de taaisste tegenstanders van Pretoria geldt. Ernster was zijn 'uitglijder' in Londen, waar hij zakenlieden er van probeerde te overtuigen dat investeerders elkaar verdringen om toch maar geld in Zuid-Afrika te mogen steken. Als ze niet opschoten, aldus De Klerk, dreigden ze de boot te missen. Van zakenlieden kan veel worden beweerd, maar niet dat ze lichtgelovig zijn. Zeker niet als de televisie vrijwel dagelijks laat zien dat het land met het ideale investeringsklimaat in lichterlaaie staat.

Kritiek

Toch zijn dit geen blunders die blijvend afbreuk doen aan de status van een politicus. Bovendien: de kritiek stond alleen in de Engelstalige pers. De Afrikaanse kranten blijven, met uitzondering van het kleine Vrije Weekblad, dat zijn kritische zin nog nooit heeft verloren, de president bejegenen met de

F.W. DE KLERK
...niet onfeilbaar' als de paus...

stroopkwast. En wat in Beeld of Rapport staat, is voor de president en zijn achterban nog altijd belangrijk. Het is de Star of the Sunday Times schrijven. Maar de kritiek is opmerkelijk omdat nu voor de eerste keer, zij het voorzichtig, wordt geprobeerd 'de man en niet de bal' te spelen.

De conduitsstaat van De Klerk bestaat natuurlijk niet alleen uit besluiten en initiatieven van grote

wijsheid en peilloze diepgang. Hij heeft met de legalisering van het ANC en de vrijlating van Nelson Mandela inderdaad de eerste stap gezet naar de normalisering van de Zuidafrikaanse politiek. En het valt evenmin weg te poetsen dat de belangrijkste apartheidswetten al geschrapt zijn of zullen worden geschrapt en dat hij zijn land uit een wurgend isolement heeft verlost.

Doodseskaders

Maar hij heeft merkwaardig lang gearzeld voor hij besloot een onafhankelijk, en ook toen nog beperkt, onderzoek in te stellen naar het bestaan van doodseskaders bij het leger en de politie. Hij houdt nog steeds de minister van Defensie, Malan, de hand boven het hoofd. In elk democratisch land zou Malan, als bewindsmann verantwoordelijk voor de excessen van een ultrageheime terreurbbrigade, het Civiele Samenwerkingsbureau (CSB), al lang zijn biezen hebben moeten pakken. Dit zijn feiten en gebeurtenissen die niet van vandaag of gisteren dateren en ook in menig hoofd-artikel, parlementair debat en huiskamer aan de kaak zijn gesteld, maar ze hebben De Klerks imago als staatsman niet aangetast.

Dat is iets wat nu langzaam maar zeker lijkt te zijn begonnen. Deze

schoorvoetende herwaardering is waarschijnlijk in de eerste plaats een reactie op de mateloze, aan persoonsverheerlijking grenzende bewondering die in de geleerden van de Nationale Partij hoogtij viert. De president is boven elke kritiek verheven. Dat roept irritaties op. Deze reactie vindt plaats op een moment dat een gevoel van malaise zich van het land heeft meester gemaakt. Het niet aflatende geweld, de economische crisis, het in het slop geraakte 'vredeproces', moeten wel hun weerslag vinden in de beoordeling van de hoofdrolspelers, Nelson Mandela en Frederik de Klerk.

Machtspolitiek

Mandela is neergesabeld omdat het ANC onder zijn 'leiding' stuurloos rondzwakt. De Klerk krijgt te horen, meer is het nog niet, dat hij te weinig heeft gedaan om een einde te maken aan het geweld en munt wil slaan uit de ontreding van het ANC. Het eerste verwijt is terecht, maar geldt ook voor Mandela en Inkatha-leider Buthelezi, die hun aanhangers niet in de hand kunnen of willen houden. Wat het tweede verwijt betreft: het uitbuiten van de zwakheden van de tegenstander, is het wezen van elke machtspolitiek.

Bij alle fanfare rond de staatsman De Klerk, schijnt men dit te zijn vergeten: dat hij ook de harde partijpoliticus De Klerk is en dat de staatsman soms plaats maakt voor de partijpoliticus.

peter van nuijsenburg

Landbouw en Veeleef

WEIDEEVE te koop aangeboden. Nic Brasse, Nuth. Tel. 045-241574.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen. Probeer maar! Tel. 045-719966.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Direct resultaat, als uw piccolo op LD-TV staat. Bel. 045-719300 voor meer info.

Alfa

Te k. DIRECTIEWAGEN Alfa Romeo 75 Twin Spark mrt. '88, metallicblauw, met alarm op afstand, 1e eig., in uitermate topconditie en onderhoud. Heeft alleen lange afstanden gereden. Pr. f. 24.500,-. Inl. 04492-3842.

Te k. ALFETTA 2.0, alfaroad APK 1-5-92, harde auto, vr. pr. f. 1.850,-. Tel. 045-325202 na 18.00 uur.

ALFA 90, bwj. '86, 63.000 km. veel extra's, schuif, ronafvlg. etc. f. 16.950,-. Alfetta, '79, circuit-uitv. t.e.a. b.; Giulia, sloop, f. 1.200,-. Tel. 04750-30834.

Audi

LET OP ONS RIJME AANBOD OCASIONS verderop in deze rubriek en let ook op onze advertentie op maandag en woensdag!

St. Maartensdijk

Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

Audi

AUDI 100cc, 1983, 5-bak, LPG, prima staat, f. 7.950,-. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop AUDI 80 LS bwj. '79, vr.pr. f. 1.500,-. Talmast. 7 Meezenbroek-Heerlen.

BMW

BMW 524 TD Shadowline, 131.000 km, 5-87, nw, sportvelgen 205/60 R15 schuifkanteldak, 4 hdst., cert. alarm, elektr. spiegels, enz. enz. Wagen is in perfecte staat. Pr.n.o.t.k. Ir. v. Elstir, 15, Kerkrade. 045-413131.

Te koop BMW 316, donkerblauw, bwj. '87, nieuwe LPG-install. Tel. 045-442291, na 19.00 uur.

Te koop 147 velgen plus banden voor BMW-3, ideaal als winterbanden. Tel. 045-256546.

Te k. BMW 316, bwj. '84, kl. zwart, met alarm, getint glas 5-bak, km.st. 84.000, tel. 045-750968.

BMW 315, LPG, APK, 11-11-91, bwj. type 83, f. 3.750,-, als nw. Tel. 045-323178.

Te k. BMW 320i, nw. model, vele extra's, vr.pr. f. 10.750,-. Tel. 04499-2049.

Te k. BMW 318i, bwj. '78, veel extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-455939.

Te k. BMW 323i, autom., bwj. '84, ABS, compl. uitb., sportvelgen, alarm afsteb., enz. Prachtige auto, vr.pr. f. 14.500,-. Tel. 045-421306.

Chevrolet

Chevrolet CAMARO Z28, Crossfire inj., nw. mod. '86, autom., kl. ferrari-rod, zeer apart, alle extra's, f. 27.500,-. Evt. inv. mog. Auto verk. in nw.st. Inl. 043-254462.

Citroën

CITROËN GSA, bwj. '82, APK 3-92, W.v.d. Grachtstr. 9, Heerlen. 045-216491.

ACADIANE, bwj. 9-83, rood APK gek., i.z.g.st., f. 1.950,-. Tel. 04493-1693.

Te k. 2CV6 bwj. '81, kl. blauw, APK 11-91, i.z.g.st., f. 1.750,-. Tevens CX 20 bwj. '83, opknapper. Tel. 045-411356.

Citroën AX IMAGE, bwj. '90, 11 mnd oud, donker grijsmet 1.1 motor, kat en benz inj. sunroof, radio-cass. uitneemb., rondom get. glas, zwart-rode velours bek., en voorz. v. vloerbek., Frankstr. 49, Krade. 045-457154.

Te k. Citroën BX 16 RE, bwj. '89, km. 35.000, 1e eig., kl. wit, versch. extra's, pr. f. 19.500,-. Bleyerheiderstr. 119, Kerkrade. 045-453865.

VISA Special bwj. '80, APK, vr.pr. f. 1.150,-. Tel. 045-723120.

Te koop CITROËN 2CV6, bwj. '86, wit. Tel. 045-257900.

CITROËN AX 10 E, bwj. '87, kl. blauw, i.z.g.st., vr.pr. f. 8.700,-. Tel. 046-751225.

Te k. CITROËN BX bwj. '84, APK gek., vr.pr. f. 4.250,-. Tel. 045-420586.

Daihatsu

Daihatsu CHARADE bwj. '85, i.z.g.st., wit. Tel. 045-728273.

Te k. Daihatsu CHARADE TX, rood, bwj. mei '89, 23.500 km., f. 17.500,-. Tel. 043-649055.

Te k. Daihatsu Charade TS 3-drs '89; Daihatsu Cuore 3-drs '86. AUTOSPORT Brouns BV. 045-725507.

Fiat

Te k. of te ruil FIAT Ritmo diesel '83, v. kleine wagen, APK 4-92. 045-258535.

Schadeauto FIAT PANDA Dance, bwj. '89, zwart, 18.000 km. 34pk, vr.pr. f. 2.900,-. Tel. 09-49-241-505256.

Te k. Fiat RITMO 75 CL, kl. wit, bwj. '80, pr. f. 1.200,-, 4 nw. banden, motor, 100% in orde. Tel. 045-219141.

Fiat SPIDER 2000 USA-uitv. autom., met nwe motor, nw. dak, i.z.g.st. (1 ste lak), vr.pr. f. 17.500,-. 04750-30834.

Fiat UNO 45, bouwjaar 1985, zuinig en goed, f. 5.500,-. Tel. 045-715387.

Te koop Fiat RITMO 1.7D, bwj. '83, APK 1-92. Tel. 045-717456, na 15 uur.

Ford

Jos Bogman Specials

Ford Escort 1.4 S6, 24.000 km. 1990

Ford Escort 1.6 automaat, 55.000 km. 1987

Ford Scorpio 2.0 CL, 45.000 km. 1989

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade. Simpelveld. Wittem. Vaals e.o.

Hamstraat 70, Kerkrade. Telefoon: 045-423030.

Jos Bogman Specials

Ford Sierra 2.0, 5-drs, 44.000 km. 1989

Mazda 323 ENVOY, 32.000 km. 1989

Honda Civic 1.5i, 52.000 km. 1989

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade. Simpelveld. Wittem. Vaals e.o.

Hamstraat 70, Kerkrade. Telefoon: 045-423030.

Jos Bogman Specials

Ford Fiesta 1.1 automaat, 36.000 km. 1988

Ford Fiesta 1.4 Si, 23.500 km. 1990

Honda Civic 1.5 GL, 45.000 km. 1990

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade. Simpelveld. Wittem. Vaals e.o.

Hamstraat 70, Kerkrade. Telefoon: 045-423030.

Jos Bogman Specials

Te k. FIESTA 1981, in uitstekende staat, APK, pr. f. 3.100,-. Tel. 045-726028.

Moioe Ford ESCORT 1.3 GL aut. '83; Ford Escort 1.3 L m. '82. Steeg 33, Stein.

Te k. FORD TAUNUS 1.6, groen, bwj. '78, vr.pr. f. 1.000,-. John Brunings, Heerlen. 045-717873.

Ford SIERRA 2.0 i. S. bwj. '86, kl. zwart, in nw. staat, pr. f. 15.000,-. Tel. 045-445079.

Te k. FORD 1600 GL, type '82, i.z.g.st., pr. f. 2.750,-. Torrenstr. 27, Oirsbeek.

Ford CAPRI 2.0 GL, bwj. '79, APK 4-92, pr.n.o.t.k. Tel. 045-453482.

Te k. Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '84, LPG, trekhaak, APK, vr.pr. f. 8.500,-. 04499-4323 na 19.00 uur.

Te k. Ford ESCORT 1.3 GL automaat, bwj. '77, 4-drs, APK 9-91, f. 600,-. Tel. 04498-51672.

Ford SIERRA 2.0 CL, '87, 5-drs., bl.met., z.g.a.n., gunst. pr. Tel. 046-336044.

Ford ESCORT 1.1, 5 speed, 100% zeer mooi, bwj. nov '84, f. 6.750,-. 045-725763.

Ford ESCORT 1.3 Bravo, wit, 3-drs, 5-bak, bwj. '88, getint glas, zeer mooi, f. 16.500,-. Tel. 045-727153.

Automatiek Ford ESCORT Ghia '78, ANWB/APK 4-92, topcond., f. 1.750,-. Tel. 045-417122.

Ford TAUNUS 1600 L, bwj. '81, APK 5-92, 4-drs, f. 2.450,-. 045-726112.

Ford TAUNUS 16L, 4-drs, schuif, APK, m. '82, pr. f. 1.350,-. i.g.st. Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Ford ESCORT 1.6, model Laser, '85, 5-bak, z. mooi, f. 8.950,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford ESCORT XR3i, M83, rood, schuif/kanteldak en div. access., APK 3-92, vr.pr. f. 7.000,-. Tel. 045-319359.

Te k. Ford SIERRA 1.6 laser '84, metallicblauw met rode strip en RS-velgen, zwart leren bek., sunroof, trekhaak, centr. deurevergr., pr.n.o.t.k. 045-314408 na 18.00u.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '84, kl. rood, veel extra's, ANWB-keur, toegest. vr.pr. f. 10.500,-. Mgr. Ferriolaan 59, Hoensbroek.

Te koop Ford ESCORT 1300 zwart, bwj. '82, pr. f. 4.600,-. Tel. 045-722896.

Ford ESCORT 1300 L, stationcar, m. '82, f. 4.500,-, i.z.g.st. 045-721660.

CAPRI 23S (nw. gespoten), stuurbokr. '79, f. 2.350,-. 046-522132.

Te koop Ford CAPRI Sport, bwj. '79, Hoeverveldweg 3, Schinnen, na 19.00 uur.

Ford ESCORT cabrio '87, RS XR3i turbo uitv., blauwmet., witte kap, 1e eig. Tel. 04750-31017.

Ford ESCORT 1.3 11-84, zwart, 2e spieg. Burg strip, f. 7.600,-. 04493-2903.

Schadeauto SCORPIO 2.0i GL, bwj. '88, rood, 40.000 km. zij-schade, vr.pr. DM 8.500,-. Tel. 09-49241154678.

Te koop Ford ESCORT 1.4 i., zwart, '89, RS-uitv., 48.000 km. Tel. 046-517546.

SIERRA 1.6 CL, nw. model, Sedan, '88, centr. verg., met. ABS, f. 14.750,-. 046-527945.

Te koop Ford ESCORT 1600 Ghia, bwj. '78, zeldz. mooi div. extra's. Vlissingenstr. 35, Heerlen.

Ford Escort, bwj. '83, i.z.g.st. Wienenweg 147, Treebeek/Brunssum.

Ford Fiesta, m. '81, i.z.g.st. Wienenweg 147, Treebeek/Brunssum.

Te koop Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 29.750,-. Tel. 04450-2150.

Ford ESCORT 1.1 laser, bwj. '86, 46.000 km. inv. mog. f. 9.850,-. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 11-89, vr.pr. f. 2

Partij verkeert zelf eveneens in een malaise

Groen Links spint geen garen bij PvdA-crisis

DEN HAAG — Het had vaag iets weg van een aanbod behulpzaam te zijn bij het uit zijn lijden verlossen van de patiënt. Ria Beckers, al jarenlang het gezicht van klein links, maakte van de traditionele 1-mei-viering gebruik om een handreiking in de richting van de kwakkelende PvdA te doen. Groen Links en de sociaal-democraten moeten, zei zij op een spreekbeurt in Zwolle, serieus gaan praten over de oprichting van een Progressieve Volkspartij. Het leek Beckers de laatste kans voor de PvdA om de kiezers terug te winnen.

● RIA BECKERS
...malaise in Groen Links...

Op het aanbod is nauwelijks gereageerd, en dat was niet alleen omdat het medeleven wat vals klonk. De PvdA heeft het gewoon te druk met zichzelf om zich ook nog te kunnen bekommeren om de avances van Beckers. Daar komt bij dat de derde linkse partij, D66, op dit moment even niets voelt voor het gedachtegoed van een Progressieve Volkspartij. De Democraten genieten van hun huidige 'winning mood', en denken met afgrijzen terug aan de beginjaren zeventig, toen het laatste experiment met zo'n PVP stuk liep. Suggesties pal na de statenverkiezingen het nog één keer te proberen, werden door Van Mierlo dan ook hardhandig van de hand gewezen.

Dat alles wist Beckers toen zij haar toespraak hield, en de vraag is dus waarom ze dan toch met het idee op de proppen kwam. Het antwoord kon wel eens eenvoudig zijn: Groen Links verkeert zelf in een malaise, en weet op geen enkele manier garen te spinnen bij het vlakke optreden van de CDA/PvdA-coalitie.

Op het eerste gezicht lijkt er niets aan de hand met Groen Links. De partij is redelijk stabiel in de peilingen, en dat lijkt al heel mooi voor een groeiende achter de rug heeft. Uit een onderzoek van de Groninger universiteit blijkt echter dat het partijkader van Groen Links merendeels stamt uit 'de nieuwe middenklasse': hoog opgeleide beamb-

ten uit onderwijs, overheid en dienstverlening, dertigers uit de Randstad. De industriële sector, ooit een belangrijk werkgebied voor radicaal links, is binnen het apparaat niet vertegenwoordigd. Enigszins ironisch zou men dan ook kunnen opmerken dat Groen Links zelf er alle baat bij heeft toegelaten te worden tot een brede progressieve volkspar-

tij, omdat de partij er nu niet in slaagt nieuwe groepen kiezers te binden. Belangrijker is de conclusie dat men dat falen goeddeels aan zichzelf te danken heeft. De partij heeft een lange reeks opgelegde kansen verprutst.

Allereerst was er de dynamiek van het eigen ontstaan. Groen Links ontstond aan het eind van de jaren tachtig na een veel te langdurig en in linkse kring met toenemende ergernis en moede loosheid gevolgd fusieproces tussen PPR, PSP, CPN en EVP. Heel even, vlak voor de verkiezingen van 1989, leek de nieuwe formatie enthousiasme te hebben losgemaakt uit een deel van het electoraat. Sommige peilingen gaven Groen Links meer dan tien zetels. Een leuke binnenkomer, en ook zeker een omvang die radicaal-ecologisch-links kan bereiken. Maar na een knullige verkiezingscampagne was van de aanvankelijke euforie niets over.

De crisis van Groen Links zit dieper dan alleen een slechte verkiezingscampagne. Het de afgelopen tien jaar sterk opgeleefde milieu-bewustzijn heeft de partij electoraal niets opgeleverd. Omgekeerd is Groen Links er zelfs niet in geslaagd in de milieu-discussie een prominente rol te spelen. Inmiddels moet men zelfs met lede ogen aanzien hoe het thema milieu in de publieke opinie langzaam aan 'uit' raakt.

De partij is er daarnaast niet in geslaagd enig garen te spinnen bij de manier waarop de CDA/PvdA-coalitie ons land betrok bij de Golfoorlog. Als enige partij keerde men zich tegen de Nederlandse betrokkenheid bij het militaire conflict. Maar Beckers slaagde er niet in de duidelijke minderheid onder de bevolking (en binnen de PvdA) die tegen de Golfoorlog was, aan zich te binden. Het enige waar de partij toe in staat bleek, was het aanvragen van de ene kamervergadering over de Golf na de andere.

Op een derde punt, ruwweg aan te duiden als de 'sociale kwestie', is Groen Links volstrekt profilloos. Een onwerkbaar en in eigen kring sterk omstreden standpunt dat de uitkeringen verhoogd moeten worden, is het enige wat de partij te bieden heeft. Dat is wat mager, als men beziet hoe moeilijk de PvdA het heeft met het instandhouden van de koppeling, de aanpak van de arbeidsongeschiktheid en het werkgelegenheidsbeleid. De ontevredenheid is inmiddels ook binnen de partij zelf duidelijk hoorbaar. Uit een enquête onder de deelnemers aan het eerste partijcongres bleek dat slechts 1,6 procent het optreden van de partij tot dan toe als 'zeer geslaagd' beoordeelde. Precies de helft gaf de voorkeur aan het matige 'gaat wel'. Resteert de vraag hoe de partij uit het moeras kan komen.

Onderzoekers van de Groninger universiteit schrijven in een analyse van het fenomeen Groen Links dat de partij 'ideologisch nog niet tot een hechte eenheid is uitgegroeid'. Dat is een nette omschrijving voor het allegaartje aan standpunten dat over is gebleven na de samensmelting van PPR, PSP, CPN en EVP. De diagnose is daarmee echter niet compleet.

Het gebrek aan leiderschap binnen Groen Links is een duidelijk obstakel op weg naar politieke volwassenheid en eenheid. De partij heeft behoefte aan beter politiek management. Een kwestie als de Golfoorlog overlaten aan een fractie die niet een halfjaar in de Kamer zit, is vragen om moeilijkheden. En tenslotte is de partij dringend toe aan een nieuwe lijsttrekker (m/v). Een die niet verbonden is met het verleden van een van de samenstellende delen en waarvan een iets grotere overtuigingskracht uitgaat dan van Ria Beckers. Na 14 jaar kamerlidmaatschap en niet één overtuigend gewonnen verkiezing mag iemand anders het toch wel eens proberen?

peter de vries

Psycholoog René Diekstra over groot opinie-onderzoek Limburgs Dagblad:

'Geen land kan zonder spiegel functioneren'

HEERLEN/LEIDEN — Een Nederlander kijkt er meer van op als hij telefonisch, schriftelijk of persoonlijk wordt ondervraagd over de meest uiteenlopende zaken. Er gaat vrijwel geen dag voorbij of de media besteden aandacht aan de uitkomst van één of andere enquête. Op het eerste gezicht lijkt de grote vragenlijst die deze krant volgende week zaterdag samen met veertien andere dagbladen afdrukt onder de titel 'De Staat van het Land', dan ook niet zo bijzonder. Is dat nu wel zinnig, alweer zo'n onderzoek? Is alles zo onderhand al niet gevraagd en verwerkt in handzame kolommen en grafieken?

René Diekstra, hoogleraar psychologie aan de Rijksuniversiteit Leiden en columnist voor het Limburgs Dagblad, is een van de wetenschappelijke begeleiders van 'De Staat van het Land'. Hij erkent dat de meeste onderdelen van de enquête regelmatig worden onderzocht. Maar, en dat maakt dit onderzoek zo uniek, niet in onderlinge samenhang en op zo'n grote schaal.

„Ik hoop vurig op een grote respons”, aldus Diekstra. „Want het gaat om belangrijke zaken, over de kwaliteit van het leven in Nederland. Geen systeem, geen land kan zonder informatie over zijn eigen functioneren. Die informatie beïnvloedt de ontwikkeling. We maken als het ware een grote spiegel en houden die de samenleving voor. Dat is een duidelijk vingervoorbeeld naar de beleidsmakers, maar ook naar de ondervraagden. Eigenlijk zou iedere krantelzer die meedoet een kopieetje van zijn antwoorden moeten bewaren. Als de landelijke resultaten worden bekendgemaakt, kan men dan zelf zien waar de omstandigheden of ervaringen afwijken, zodat de oorzaak van een persoonlijk probleem helderder wordt. Stoei er maar wat mee...”

Diekstra en stafmedewerker Marja Schouten zijn verantwoordelijk voor ongeveer de helft van de ruim honderd vragen in de enquête, het deel dat gaat over het geestelijk en lichamelijk welbevinden van de ondervraagden en hun opvattingen over staat, instellingen en ethische zaken. Een aantal van die vragen raakt de diepste en meest persoonlijke gevoelens.

Diekstra: „Uit eerdere onderzoeken is niet gebleken dat men zich tegen dat soort vragen verzet. Bovendien is de enquête anoniem. De ondervraagden hebben recht op de zekerheid. Anonimiteit bevordert ook de eerlijkheid van de antwoorden”.

De enquête zal gelijktijdig worden gepubliceerd in vijftien dagbladen, die met elkaar samenwerken via de Gemeenschappelijke Pers Dienst in Den Haag. In totaal komt de vragenlijst terecht in zo'n anderhalf miljoen huishoudens. Verwacht wordt dat enkele tienduizenden mensen de vragen zullen beantwoorden en terugsturen. Maakt het, op dat soort aantallen, wat uit of het er 30.000 of 50.000 zullen worden?

Diekstra: „Dat is afhankelijk van de verdeling over het land. Als de respons in alle regio's waar de vragen verschijnen goed is, biedt dat ons de mogelijkheid de resultaten per streek te analyseren. In Heerlen kunnen bij voorbeeld andere verbanden tussen wonen, werken en geestelijk welzijn bestaan dan in West-Brabant. Dat maakt het onderzoek veel waardevoller en voor de lezers interessanter”.

„De meeste onderzoeken geven een zogenaamd landelijk beeld. Maar zelf twijfel ik sterk aan de homogeniteit van de Nederlanders. Ik denk dat uit het onderzoek zal blijken dat er subculturen zijn met grotere onderlinge verschillen dan nu wordt aangenomen”.

Voorspellen

Diekstra verwacht overigens nog meer opmerkelijke uitkomsten.

„Het is natuurlijk wat gevaarlijk om daar nu al op in te gaan, maar ik denk bij voorbeeld dat de stelling dat vooral jongeren het gevoel hebben er beter aan toe te zijn, een mythe zal blijken. Volgens mij vinden juist ouderen dat ze het goed hebben. Nog een riskante hypothese: Ik verwacht dat duidelijk wordt dat Nederlanders een heel braaf volkje zijn, ondanks het gekrakeel in het café en op familiefeestjes over moreel verval en de discussie in Den Haag over een zieke samenleving”.

„Verder denk ik dat de meeste mensen best tevreden zijn over de kwaliteit van het landsbestuur, ondanks al het gescheld. En ik denk dat men zaken op het persoonlijke vlak belangrijker vindt te vinden dan materiële dingen, uitgaande van een zeker minimum-niveau van welstand”. „Wat mij ook erg interesseert is de omvang van de groep mensen die zich buitenspel voelen staan, die denken dat ze niet meer meetellen. Men zegt dat die groep ongeveer vijf procent bedraagt, maar ik vrees dat het veel meer is. Die mensen hebben we misschien te vroeg opgegeven. Dat zou een belangrijk signaal zijn aan de samenleving”.

Verwerking

De verwerking van de tienduizenden formulieren die terug verwacht worden, zal enige tijd in beslag nemen. Vanaf september krijgt U als lezer in deze krant de vruchten van uw eigen werk te zien in de vorm van artikelen, reportages en interviews. Kan de computer van Diekstra niet wat sneller draaien? De hoogleraar gunt ons een klein kijkje in zijn technische keuken: „We moeten alle gegevens in de computer invoeren, en daarna zorgvuldig controleren. Formulieren die maar half zijn ingevuld, moeten verwijderd worden. We moeten ook statistische analyses maken om te kijken of de ingezonden formulieren een redelijke vertegenwoordiging

● RENE DIEKSTRA:
...onderzoek blijft noodzakelijk...

van ons land zijn naar geslacht, godsdienst en leeftijd. Daar zijn trucs voor”.

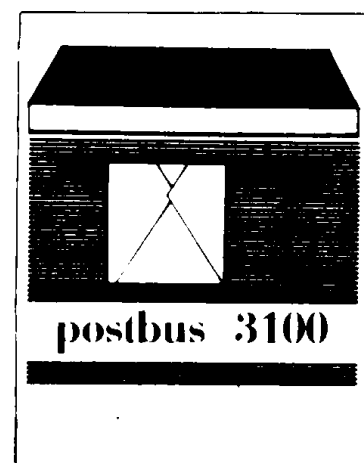
„Maar het meeste werk wordt natuurlijk het precies uittekenen van de verbanden tussen al die zaken die we onderzoeken. Het is heel verleidelijk om nu al aan te nemen dat er wel een verband zal bestaan tussen ziekteverzuim en slechte werkomstandigheden. Maar wellicht dat we na enig zoeken tot de conclusie moeten komen dat arbeidsongeschiktheid samenhangt met veel meer verschillende factoren, als het huis, de gezinssituatie etcetera”. Oorzaken of verbanden die uit onderzoek naar voren komen klinken soms zo logisch, dat men het nut van het onderzoek in twijfel kan trekken. Het zal bijvoorbeeld niemand verbazen als een enquête uitwijst dat mensen die in een sterk vervuuld indus-

triegebied wonen zich minder gelukkig voelen. Wordt er niet onnodig veel onderzoek verricht?

Diekstra: „Een geloofwaardig verband bedenken is iets anders dan een bewijs leveren. Bovendien is een samenhang tussen factoren pas bewezen als uit meerdere onderzoeken hetzelfde resultaat naar voren komt. Stel dat er een duidelijk verband blijkt te bestaan tussen de veiligheid in een buurt en het aantal psychische klachten van bewoners. Dan kan je de samenleving wel volplempen met 'ogen en gogen', maar het is nuttiger die buurt anders in te richten. Daarom blijft onderzoek noodzakelijk”.

peter veenendaal/
peter de vries

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geresumeerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van taal en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

Uithouding

Naar aanleiding van het stuk 'Uithoudingsproef' voor herders ook goed voor baas' in het L.D. van 29-04 jl: om kotsmisselijk van te worden. Hondenliefhebbers met honden naast de fiets. Het uithoudingsvermogen testen heet het. Die arme beesten maar achter het baasje aanrennen, alsof ze zomaar, als ze moe zijn, kunnen gaan liggen.

En wat, als ze het door een of andere reden niet halen? Pak slaag of schoppen? Ook geen vreemd gezicht. De hele zomer door, of het nu 30° is of niet, zie je die dierenrijden. Bij navraag bij de dierenarts kreeg ik als antwoord: „Die mensen weten niet wat ze doen”. Ik hoop maar altijd dat ze eens flink door hun eigen hond gebeten worden. Graag zou ik deze mensen die zoveel 'conditie' hebben eens naast mijn fiets willen laten rennen, bijvoorbeeld zo'n 15 kilometer. Komen ze er misschien eens achter hoe prettig zo iets is. Honden testen oke, maar dan in ieder geval niet naast de fiets en in hun eigen tempo.

SCHINVELD

C. Jansen

Jan Reker

Naar aanleiding van berichten in de pers over bestuurlijke zaken (d.d.18-4-91) bij Roda JC, wil ik het volgende kwijt. Er bestaat geen groter leed dan dat wat je je zelf aandoet; en dan doel ik op Rekersbesluit Roda JC aan het einde van het seizoen te verlaten, omdat hij het niet kan vinden met de man technische zaken, de heer Hendriks. Die beslissing is Jan Reker niet aangepraat of opgedrongen. Wat zijn beslissingen betrof stond iedereen in zijn hemd, ook het bestuur en de spelers. En wat Willy van der Kuylen aangaf: Reker waarschuwde nog geen oude schoenen weg te gooien.

Vic Hermans is bij Roda voetbaltrainer en geen handbalcoach. En als dat geld voor het coachen van het handbalteam hem meer aanspreekt, moet ook hij vertrekken. Thans heet het dat het bestuur afspraken niet nakomt en dat de trainer met een dolk in de rug wordt gestoken. Als ik mij goed herinner deelde Reker ook al de lakens uit bij Roda JC toen hij nog coach van VVV was. Want ik hoor Rob Jacobs nog zeggen: Die man zaagt de poten onder mijn stoel vandaan! Hou er nu mee op meneer Reker. Steek je hand in eigen boezem en zorg dat die jongens voetballen, want daarvoor ben je de aangevozen man. Tenslotte hebben daar alle partijen baat bij.

HEERLEN

H.J. Vestjens

Bezuinigingen

In september 1989 was ik een warm voorstander van een centrum-links Kabinet om 'eindelijk iets goed te maken voor de hopen ellende van de voorafgaande jaren'. Anno voorjaar 1991 ben ik diep teleurgesteld in het huidige CDA-PvdA kabinet, dat in de vrij korte tijd van zijn bestaan, onder het mom van steeds nieuwe maar noodzakelijke bezuinigingen, onze maatschappij in verhoogd tempo opzadelt met waanzinnige bezuinigingen en lastenverzwaringen op velerlei gebied. Eenieder die zijn dagelijkse krant openslaat krijgt zijn portie regelmatig voor de kiezen. Met halve waarheden, leugens, stiekemoederij, gesjoemel, waarvan ook mijn favoriete partij PvdA zich mede verantwoordelijk maakt, dreigen onze burgers murw gewaist te worden. „De tijd is er ryp voor”, aldus Den Haag. Voorbeelden te over. Voorstellen tot jaarlijkse forse huurverhogingen, benevens het huurwaardeforfait. Openbaar vervoer wordt duurder, verhoogde accijnzen op autorijden, beknipting in de gezondheidszorg (vooral chronisch zieken en bejaarden). Beperking huursubsidies. Geneuzel in het onderwijs. Gemorrel aan de Ziektewet en de WAO, alsmede voorgenoemen aantasting van het minimumloon.

De koppeling tussen lonen en uitkeringen wordt langs een achterdeurtje op de tocht gezet. Niets is, aldus regeringskringen (ook binnen de PvdA), onbespreekbaar! Mijn PvdA - zijnde het natuurlijke schild voor de zwakkeren - lijkt steeds meer door haar 'drang naar het pluche' afscheid te nemen van haar glorieus verleden, toen zij zich als fatsoenlijke partij voor niets en niemand hoofde te schamen. Ze is druk bezig een middenpartij te worden. Het woord armoede is welhaast een vies woord geworden, dat men liefst spoedig zou willen vergeten. Op een 'River of no return' lijkt men als lemmingen af te willen sterven op het definitieve electorale verlies van de natuurlijke achterban, de arbeidende klasse die de partij groot maakte. Het contact met de wezenlijke achterban lijkt welhaast onherstelbaar beschadigd!

De opkomst van nauwelijks 50 procent van de kiezers, het verlies van meer dan 20 Kamerzetels bij huidige Kamerverkiezingen, zou een teken aan de wand moeten zijn. De PvdA maakt mijns inziens een historische vergissing om aan te nemen dat er

slechts sprake is van een tijdelijke terugval en dat het gros van de kiezers snel vergeet. Niets is minder waar!

Ook het CDA is met zijn Januskop weer eens bezig het sociale geweten in de ijskast te zetten, getuige alle snode plannen voor de mensen, zij het als proefballonnenjes zij het als 'geheime' kabinetstukken. Men vergis zich niet. Ook in het CDA zit de sleet, ogenschijnlijk minder dan bij de sociaal-democraten, doch steeds onoverkomelijker. Kortom: wij zijn het in Nederland onderhand spuugzat!

MAASTRICHT Dirk H. Voss

Brinkman

Elco Brinkman (CDA) heeft de toon gezet. Er moet gehakt worden in lonen, uitkeringen en overheidsuitgaven. En de PvdA moet het allemaal slikken anders volgt er een kabinetscrisis. Als de PvdA uit de coalitie zou stappen, zou dat fatale gevolgen voor de sociaal-democraten hebben. Twintig kamerzetels staan er op het spel, maar blijven zitten en verder inbinden leidt ook tot niks. Dan zullen de verlecheringen op een gegeven moment van dien aard worden dat het maatschappelijk verzet het kabinet wegvaaft. Nu al lijken de verhoudingen tussen oud-vakbondsman Kok en de Huidige FNV-voorzitter Stekelenburg bekoeld, zodat de minister zijn heil zoekt bij de werkgevers. Op deze manier doorgaand steekt de PvdA zichzelf in brand.

HEERLEN Ben Tarici
(Door redactie ingekort)

Dieren

Beste krant. Ik vind dat er teveel dieren sterven. Dat komt door de vervuiling en het jagen. Bij mijn oma in het bos is een fabriek. Daar gaan elke dag vrachtwagens vol koeien en varkens heen. Ze worden alleen maar dood gemaakt voor jassen en vlees. Dus probeer niet meer rotzooi in de bossen te gooien! Ook door spuitbussen en rook gaat de ozonlaag kapot. Als dat zo door gaat is dadelijk de ozonlaag verdwenen en dat is heel, heel erg! Dus gebruik ze niet meer! Voor het te laat is!

LANDGRAAF Linda van Dellen
9 jaar

Discriminatie

Opnieuw discriminatie in de marathonloop? Of liever tijdens de halve- en kwart-loop in Geleen van zondag 5-5 jl? Waarom wordt er in uw verslaggeving geen woord gespendeerd aan de dames en hun prestaties? Niet belangrijk genoeg? Ook niet, als je tot de subtop in Nederland behoort en er speciaal voor uit Rotterdam bent gekomen? En waarom worden de dames-winnaars, die op het erepodium hebben gestaan niet met juiste naam vermeld? Is uw verslaggever er niet bij geweest? Laat hij zich dan eerst goed informeren. De derde dame in de kwart marathon was Els Knooren met een tijd van 44.50 en niet Tonny Pater. Mevrouw Knooren heeft dan ook recht de bloemen ontvangen.

Het was overigens al de tweede keer, dat ze in uw krant niet de plaats heeft gekregen, die ze verdient heeft. Ook in Brunssum bij de Parel-loop eindigde ze op de vierde plaats met een tijd van 40.05 en werd toen niet genoemd. (de 5e plaats wel!) Onwetendheid? Of is dit inderdaad nattevinger-werk?

Overigens zou een klein beetje meer aandacht voor de dames stimulerend kunnen werken. Dat de heer Van Rijthoven nog de marathon van Rotterdam in zijn benen had, gold ook voor twee van de dames. Maar ach, waar zou je je druk over maken? Het was toch maar een kwart marathon? En dan dames! Kan het volgende keer wat zorgvuldiger?

GELEEN J. Kalmeijer-v.d. Bosch

Toyota

Te k. TOYOTA MR 2, bwj. '89, rood, 30.000 km., z.g.a. n.w. Tel. 04450-2253.

Toyota TERCEL '80, APK 4-92, autom., f.900,-. 046-751763.

Toyota COROLLA '79, APK 11-91, 2-drs., i.z.g.st., f.1.200,-. 046-751763.

Te k. Toyota COROLLA hatchback 1600 automaat, bwj. '82, als nieuw, v.p.r. f.4.500,-. Tel. 045-322991. Groenendaal 73, Landgraaf.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Subaru

Te k. SUBARU 1.8 GL Sedan '85, 60.000 km., elektr. ramen, schuifd., spiegels, 5-versn., etc. f.13.500,-. 046-526281.

Diverse SUBARU'S Mini Jumbo v.a. '83 en diverse 4 WD Subaru's. Subaru Garage J. Coenen & Z'n, Prinsenaan 65, Koningsbosch, Tel. 04743-1574. Hemelvaartsdag geopend.

EXCLUSIEVE OCCASIONS

Dank zij ons leasplan, wordt het mogelijk om voor een laag bedrag per maand in uw nieuwe occasion te stappen. Voor informatie bezoek onze showroom.

Leaseplan looptijd 36 maanden

Nissan Micra's, 5x	v.a.	250,-
Nissan Sunny's, 8x	v.a.	289,-
Nissan Bluebird, 5x	v.a.	325,-
Nissan Maxima autom., airco	90	1253,-
Alfa Romeo 75 1.8, rood	86	294,-
Audi 100 cc, blauwmet.	87	436,-
Chrysler 25 GTS, rood	88	418,-
Daihatsu Charade TS special	87	268,-
Ford Escort 1.8 diesel, d.grijs	90	429,-
Ford Sierra 1.6 Laser, blauw	86	275,-
Ford Sierra 1.6 Laser, 5-drs., wit	87	294,-
Ford Sierra Cosworth RS 2000	87	667,-
Honda Accord 2.0 EX blauw	90	667,-
Honda Accord 2.0 EX, autom.	88	541,-
Honda Civic 1.3 luxe, rood	88	331,-
Honda Civic, rood	86	237,-
Honda Prelude EX, wit	85	368,-
Mazda 626 GL, 5-drs., blauw	86	291,-
Mitsubishi Lancer 1.5 GLX, zilver	87	291,-
Opel Kadett 1.6i, 4-drs., wit	86	264,-
Peugeot 205 1.9 GTI, zilver	87	541,-
Peugeot 405 GR 1.9, rood/zilver	88	447,-
Renault 21 GTS, rookzilver	86	275,-
Renault Espace 2000 TSE van	87	373,-
Toyota Corolla 1.3 DX, 4-drs., blauw	87	275,-
Volvo 340 GL, groen	85	207,-
Volvo 340 GL, d.grijsmet.	85	226,-
Volvo 740 GL, lederen bek., blauw	87	539,-
VW Golf diesel, antrac.	87	312,-
VW Polo Fox, wit	88	268,-
VW Polo Fox, rood	90	342,-

4 x 4

Daihatsu Rocky softtop DX	88	539,-
Daihatsu Feroza EL, zwart	90	541,-
Mercedes 230 GE Wagon, rood	83	805,-
Nissan Terano 2.4i Van, rood	90	893,-
Range Rover turbo diesel, van	87	539,-

Jurgen Autocentrum Kerkrade
Langheckweg 32-40 Kerkrade
Industrieterrain Dentgenbach
Tel. 045-452570

NISSAN

Volkswagen

VW GOLF 1300 Avance, bwj. 10-87, m'88, rood, div. extra's, pr. f.15.000,-. Tel. 04459-2482.

Te k. VW GOLF Cabriolet, bwj. 10-80, i.z.g.st., f.13.500,-. 045-316940.

GOLF Cabrio 1800 Karmann, bwj. '86, km.st. 72.000, vele extra's, v.p.r. f.27.000,-. 04406-42677.

Van part. GOLF Turbo diesel, eind '87, m'88, zwart, p.m. 81.000 km. Inruil mogelijk. i.z.g.st. 046-518550.

Te koop GOLF C 1.6i, bwj. '86, Tel. 045-442291, na 19.00 uur.

Te k. GOLF GTI 1800 cc, zeer mooi, bwj. '81, APK 6-92, v.p.r. f.5.500,-. Tel. 04754-87662.

VW GOLF diesel 1600 C, 5-drs. i.z.g.st. m'83, f.4.900,-. 045-721660.

Te koop GOLF APK '92, v.p.r. f.1.200,-. Vignonsstr. 32, Heerlen.

Te koop VW GOLF diesel, bouwjaar '82, APK '91, Tel. 046-524341.

Te koop VW GOLF 1600 C, bwj. '82, Tel. 045-317956.

Te k. VW Jetta AVANCE 1600, bwj. '87, te eigenaar, i.z.g.st. Tel. 045-421877.

Te k. VW Golf 1.6, 3-drs. '87 AUTOSPORT Bruns BV, Tel. 045-725507.

Te koop VW Golf Diesel, met div. acc. bwj. '79, motor '84, pr.n.o.t.k. 04454-4083.

Volvo

VOLVO 440 DL, bwj. 4-90, wit, 17.000 km, f.23.500,-. Van Volvo medew. na 18.00 uur. 04498-56986.

Te k. zilvergrijze metalic VOLVO 360, 2 ltr., i.z.g.st., bwj. okt. 1988, n.w. pr. f.31.000,-. Te koop voor f.18.500,-. Tel. 04450-3406.

Te koop van part. VOLVO N 720 met open laadbak, 91.000 km, alle keur. toegest. De Koumen 54, Hoensbroek.

VOLVO 460 GL van Volvo-medew., mei '90, kl. aubergine, zeer excl., v.p.r. f.27.000,-. Tel. 04450-3471.

VOLVO 460 GL '90 (juli), wit, 14.000 km, f.25.900,-. Tel. 046-512138.

VOLVO 340 Winner, bwj. '84, zeer mooi, f.2.500,-. APK 11-91. 046-522132.

Te koop VOLVO 360, 5-drs. 5-bak, LPG, bwj. '85, zeer mooi, evn. met trekhaak, APK, f.6.900,-. Tel. 045-241751.

VOLVO 360 GLT 2.0 inj. 5-bak, 5-drs., 1e lak, schadevrij, n.w. mod. '88, alle extra's, sportv., schuifd. enz. Zeer excl. Uitv. geen 2e zo f.14.750,-. In st.v.fabr.nw. Pas gekeurd. 043-254462.

VOLVO 340i, bwj. '80, APK april '92, vragpr. f.700,-. Tel. 045-417191.

VOLVO 343 DL, bwj. '79, APK mrt. '92, v.p.r. f.1.495,-. Tel. 045-459415.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Diversen

Rij nu, betaal in April 1992

Mazda 626 1.6 Limited	1988	16.950,-
Peugeot 309 Score	1988	15.750,-
Seat Ibiza SXI	1989	20.950,-
Fiat Panda 750 L	1987	6.750,-
Fiat Panda 1.0 CL IE	1989	11.950,-
Fiat Uno 45 Fire	1988	8.350,-
Fiat Uno 45 Carrara	1987	11.950,-
Fiat Uno 45 IE	1987	14.950,-
Fiat Uno 60 S	1987	11.950,-
Fiat Uno 75 IE	1987	11.500,-
Fiat Uno IE Turbo	1987	17.950,-

Fiat Uno 70 Super, blauw 1991

Fiat Croma IE 5, blauw 1990

Renault 11 GTL 1985 / 10.950,-

Fiat Uno Selecta 1988 / 14.950,-

Fiat Schobben Brunsum

Tegelstraat 3. Tel. 045-250675

Kärcherknaller!

KÄRCHER HD 595

Nu f.590,- incl. BTW

110 Bar hogedrukreiniger, inclusief spuitans, pistool en 10 m. hogedrukslang!

PROFITEER NU !!

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen

Tel. 045-716951

Exclusieve inruilwagens

BMW 730i autom., airco., etc. 1987

BMW 735i autom., alle opties 1984

Mercedes 260 E, autom. 1987

Renault 25 TD 1985

Volvo 240 GL Station, gasonderbouw 1988

USA inruilwagens

Buick Regal LTD coupé 1989

Buick Century Limited 1983/1985

Cadillac Eldorado Cabriolet 1975

Chrysler Celebrity 1987

Chrysler Cel. Wagon 1989

Corvette Cabriolet 1989

Corvette Targa 1978/1980

Corvette Lumina AFV 1990

Chrysler Voyager 2.5i 1990

Chrysler ES Turbo 1989

Chrysler Le Baron GTC Coupé 1989

Chrysler Le Baron Cabriolet 1984

Dodge Aries K 1984

Dodge Aries Wagon 1986

Ford Econoline Camper airco., etc. 1987

Jeep Comanche Pickup 1987

Pontiac Bonneville 1987/1988

Chrysler Saratoga demonstr. 1990

Voor al Uw nieuwe Amerikaanse wagens

American Cars Schimmert

Groot Haasdal 6, Schimmert. Tel. 04404-1888

Grote autoshow

Met tal van jonge occasions o.a.

Mercedes div. type's; BMW o.a. 750i; Opel o.a. Vectra; VW o.a. Golf GTI; Mazda; Toyota; Fiat; Volvo; Renault; Suzuki; Nissan.

Alle merken en type auto's van A t/m Z

Auto van de dag:

AUDI QUATRO 1986 diamantzwartmetall., tuning bij Dresso, Full power, rood leder interieur, inruil in Nederland

SHOWAANBIEDING:

bij aankoop van een gebruikte auto v.a. f.7.500,- gratis voor f.500,- accessoires uitzoeken v.a. f.12.500,- gratis voor f.1.000,- accessoires uitzoeken.

Verder hebben wij div. terreinwagens t.w. Nissan Patrol 3.3 Turbo Diesel, Suzuki Vitara alle opties, bwj. 1990. Nissan Patrol verlengd chassis enz. enz.

Accessoires o.a. Sunroof daken, alarminstallatie, carstereo's CD installaties, sportwielen etc. etc.

Tijdens deze show hoge inruilprijzen voor Uw oude auto.

Garagebedrijf Wolters

Heerlenweg 39, Sittard. Tel. 046-520303.

OOK VOOR UW APK KEURING ZONDER AFSPRAAK.

Dagje Panda

Omega 2.0i '88

Omega 1.8i '87

Peugeot 405 1.9 GRI '90

Kadett 1.6i '89

Kadett 1.8i '88

Kadett 1.6i '87

Rekord 2.0 GLS '87

Corolla grijs kent, 85

Bovag-garantiebewijs

Autobedrijf

Ad van Neer

Zandweg 160, Heerlen

Tel. 045-418023

AUTOCENTRUM Veenstra

Opel Corsa 1.2i '88

Opel Kadett 1.2i '88

Opel Kadett 1.3i '88

Opel Kadett 1.6i '88

Opel Kadett 1.8i '88

Opel Kadett 2.0i '88

Opel Kadett 2.3i '88

Opel Kadett 2.5i '88

Opel Kadett 2.6i '88

Opel Kadett 2.8i '88

Opel Kadett 3.0i '88

Opel Kadett 3.5i '88

Opel Kadett 4.0i '88

Opel Kadett 4.2i '88

Opel Kadett 4.4i '88

Opel Kadett 4.6i '88

Opel Kadett 4.8i '88

Opel Kadett 5.0i '88

Opel Kadett 5.2i '88

Opel Kadett 5.4i '88

Opel Kadett 5.6i '88

Opel Kadett 5.8i '88

Opel Kadett 6.0i '88

Opel Kadett 6.2i '88

Opel Kadett 6.4i '88

Opel Kadett 6.6i '88

Opel Kadett 6.8i '88

Opel Kadett 7.0i '88

Opel Kadett 7.2i '88

Opel Kadett 7.4i '88

Opel Kadett 7.6i '88

Opel Kadett 7.8i '88

Opel Kadett 8.0i '88

Opel Kadett 8.2i '88

Opel Kadett 8.4i '88

Opel Kadett 8.6i '88

Opel Kadett 8.8i '88

Opel Kadett 9.0i '88

Opel Kadett 9.2i '88

Opel Kadett 9.4i '88

Opel Kadett 9.6i '88

Opel Kadett 9.8i '88

Opel Kadett 10.0i '88

Opel Kadett 10.2i '88

Opel Kadett 10.4i '88

Opel Kadett 10.6i '88

Opel Kadett 10.8i '88

Opel Kadett 11.0i '88

Opel Kadett 11.2i '88

Opel Kadett 11.4i '88

Opel Kadett 11.6i '88

Opel Kadett 11.8i '88

Opel Kadett 12.0i '88

Opel Kadett 12.2i '88

Opel Kadett 12.4i '88

Opel Kadett 12.6i '88

Opel Kadett 12.8i '88

Opel Kadett 13.0i '88

Opel Kadett 13.2i '88

Opel Kadett 13.4i '88

Opel Kadett 13.6i '88

Opel Kadett 13.8i '88

Opel Kadett 14.0i '88

Opel Kadett 14.2i '88

Opel Kadett 14.4i '88

Opel Kadett 14.6i '88

Opel Kadett 14.8i '88

Opel Kadett 15.0i '88

Opel Kadett 15.2i '88

Opel Kadett 15.4i '88

Opel Kadett 15.6i '88

Opel Kadett 15.8i '88

Opel Kadett 16.0i '88

Opel Kadett 16.2i '88

Opel Kadett 16.4i '88

Opel Kadett 16.6i '88

Opel Kadett 16.8i '88

Opel Kadett 17.0i '88

Bonden adviseren leden stakingen te beëindigen

Principe-akkoord in metaal-cao

ZOETERMEER - Werkgevers en bonden in de metaal- en elektrotechnische industrie (200.000 werknemers) hebben vrijdagavond een principe-akkoord bereikt over een cao voor 21 maanden. De industriebonden van FNV en CNV zullen hun leden bij metaalbedrijven adviseren de stakingen te beëindigen.

De cao voorziet in 3,25 procent loonsverhoging per 1 juli, een eenmalige uitkering van 0,5 procent in september en nog een loonsverhoging van 4 procent in april 1992. De industriebond FNV eiste 8,25 procent, maar heeft met minder genoegen genomen omdat op het terrein van WAO, vut en verzuimbesteding goede afspraken zijn gemaakt.

De aanvulling op de WAO-uitkering, een hard punt voor de bonden, is geregeld. Arbeidsongeschikte werknemers krijgen vanaf hun 55e jaar een aanvulling van 10 procent met terugwerkende kracht tot september 1990. Ook op het gebied van de vervoerde uitdrijving hebben de bonden hun eis verwezenlijkt: werknemers met veertig dienstjaren kunnen met 59 jaar vervroegd

uittreden en volgend jaar vanaf 58 jaar. De reguliere vut-leeftijd blijft 60 jaar.

Plan

Over „gezond werken” is afgesproken dat bedrijven een plan van aanpak moeten ontwerpen voor preventie, registratie, begeleiding en herplaatsing. Bedrijven moeten eens per jaar met de bonden over dit plan overleggen. De bonden zijn daarmee verzekerd van een positie op bedrijfsniveau bij de aanpak van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid.

Arbeidstijdverkorting voor werknemers in twee- en drieploegdienst bleek daarentegen geen haalbare kaart. De werkgeversorganisatie FME wilde niet verder gaan dan in totaal twee extra vakantiedagen mits de eerste drie atv-dagen bij ziekte vervallen.

Geen ijsverkoop tijdens bezoek paus aan Polen

WARSAU - Het Poolse ministerie voor Gezondheidszorg heeft de verkoop van ijs tijdens het bezoek van paus Johannes Paulus II begin volgende maand verboden. Het wil zo voedselvergiftiging voorkomen, meldt het officiële Poolse persbureau PAP.

Sanering VFN verloopt vlot

UTRECHT - De herstructurering van het vorig jaar met de Investeringsmaatschappij Nederland en de Industriële Maatschappij gefuseerde Venture Fonds Nederland (VFN) verloopt vlot. In de op 31 december 1990 afgesloten verslagperiode van achttien maanden is een twintigtal participaties afgevoerd. Dat leidde tot een winst van f 2,2 miljoen, zo maakte de onderneming gisteren bekend. In het boekjaar 1988/89 (1 juli 1988 tot en met 30 juni 1989) behaalde VFN een winst van f 1,1 miljoen.

Per aandeel van het verviervoudigde de uitstaande aandelenkapitaal bedroeg het resultaat in de periode 1989/90 f 0,89 tegen f 1,76 in het volledige boekjaar 1988/89.

De resultaten van VFN laten zich uitstekend vergelijken. Niet alleen de verslagperiodes verschillen, ook is een stelselwijziging doorgevoerd. Participaties worden niet langer tegen de geschatte opbrengstwaarde gewaardeerd maar tegen historische kostprijzen dan wel lagere marktwaarde. Hierdoor daalde het zichtbaar eigen vermogen tot f 2,3 miljoen per ultimo 1990 (30 juni 1989: f 23,2 miljoen).

In afgelopen periode behaalde VFN f 20,6 miljoen aan nettobaten tegen slechts f 1,15 miljoen het jaar daarvoor. Waarop de verkoopwinsten werden behaald, stond niet vermeld. Onlangs meldde de onderneming de verkoop van Nieaff Smitt met een kleine boekwinst.

● Rondom een recycling-bedrijf in Rotterdam zijn her en der grote scheuren ontstaan als gevolg van de enorme hoeveelheid puin die op de omgeving drukt. Een voetpad en de gasleiding die naast het bedrijf lopen, moesten worden afgesloten. Gisteravond was de grond nog steeds aan het werken. Deskundigen overleggen nu wat men kan doen.

Zes miljard voor nieuw Disney-park

auto's. De jongste bouwplannen van de makers van Mickey Mouse en Donald Duck volgen op de uitvoering van grootse amusementsparken bij Parijs (Eurodisney) en Tokyo.

Het concern maakte eerder bekend in de Amerikaanse hotelsector te willen uitbreiden. Alleen al in de staat Florida heeft Disney 17.000 hotelkamers. Een ander 'megaproject' moet ten zuiden van de pretparken in Florida komen. Hier

wil Disney een winkelgalerij met kantoren openen, omgeven door 2500 hectare groen waarin woningen een plaats moeten vinden. Twee golfbanen van 'wereldklasse' zullen voor de nodige ontspanning van de parkbezoekers moeten zorgdragen.

Het Euro-Disneypark bij Parijs opent op 12 april 1992 de poorten. Vorige maand werd duidelijk dat ruim tienduizend Europeanen bij het veertig hectare grote vermaakcentrum werk zullen vinden. Disney verwacht dat het park jaarlijks elf miljoen bezoekers zal trekken. In de afgelopen vijf jaar heeft het concern bijna vijf miljard dollar geïnvesteerd in de Europese introductie van Disney-plezier.

VS willen aanpassing tarieven telefoon

drijven de helft van hun tarief kunnen terugdraaien. Een dergelijke stap zou kunnen betekenen dat de Amerikaanse bellers een miljard dollar bespaard kan worden. Volgens Alfred Silkes van

WASHINGTON - De Amerikaanse federale commissie voor communicatie (FCC) heeft de grote telefoonbedrijven in de VS gevraagd gesprekken te beginnen met hun buitenlandse tegenhangers over aanpassing van de kosten voor internationale telefoongesprekken. Volgens de FCC wordt aan Amerikaanse telecom-bedrijven vijftig tot 140 dollarcent per minuut meer berekend voor gesprekken naar Europa dan aan andere buitenlandse maatschappijen.

De FCC denkt dat vooral de Europese en Aziatische telefoonbe-

de FCC is uit onderzoek gebleken dat sommige EG-landen meer dan het tweevoudige berekenen aan Amerikaanse bedrijven dan aan hun Europese tegenstanders.

In juli van dit jaar heeft de FCC ook gevraagd om aanpassing van de telefoontarieven. Zeven landen, waaronder Nederland, gaven gehoor aan de oproep door tarieven voor VS-bedrijven te verminderen. Desondanks spreekt Silkes van een handelstekort van twee miljard dollar in de Amerikaanse telefoonsector als gevolg van de vermeende discriminerende tarifiering.

Dochteronderneming wordt verzelfstandigd

SHV stopt met de kolenhandel

UTRECHT - SHV gaat haar kolenbedrijf SSM verzelfstandigen. Maakte de kolenhandel in 1960 nog meer dan 50 procent van de SHV-activiteiten uit, „thans gaat de SHV van de kolenhandel afscheid nemen”, zo meldt het jaarverslag van SHV over 1990.

reld blijven, aldus SHV. SHV beperkt daarmee de handel in en exploitatie van energie en grondstoffen tot LPG, in zowel tanks als flessen, en olie. De tweede bedrijfsactiviteit vormt de distributie van consumptiegoederen waarbij de Makro-groothandel de hoofdtoevoer.

Thailand

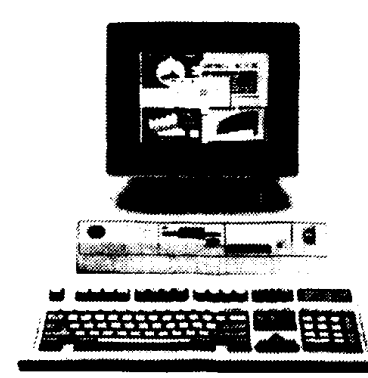
De zachte winters van de afgelopen jaren, met 1990 als warmterecord van deze eeuw, drukten de winst in deze sector aanzienlijk. Zo gaven de kolenprijzen, ondanks de spanningen in het Midden-Oosten, in 1990 gedurende het hele jaar een dalende lijn te zien. Op voorraden werden dan ook aanmerkelijke verliezen geleden, aangezien een reeds te hoge voorraadpositie bij afnemende prijzen slechts met moeite teruggebracht kon worden. Ook de afgelopen winter bood geen soelaas, waarop SHV besloot de posities met verlies af te wikkelen en de activiteiten van SSM op een kleinere basis en onder nieuw management voort te zetten. De onderneming zal één van de belangrijkste onafhankelijke kolenhandelaars in de we-

Met name in Thailand, Taiwan en Portugal lijken de mogelijkheden voor nieuwe Makro-vestigingen het grootst. In totaal bezit SHV over de gehele wereld 78 zelfbedienings-groothandels en zijn er 7 in aanbouw.

De winst voor eigen aandeelhouders liep in 1990 terug tot f 232 miljoen. In 1989 was dat nog f 245 miljoen. De omzet nam toe van f 13,4 miljard tot f 15,7 miljard. Het dividend bedraagt f 20 per aandeel tegen f 21 in 1989. De aandelen van SHV zijn niet ter beurze genoteerd en geheel in handen van de familieleden van oprichter Fentener van Vlissingen en leden van de raad van commissarissen en de directie.

(ADVERTENTIE)

Groei van uw Onderneming?

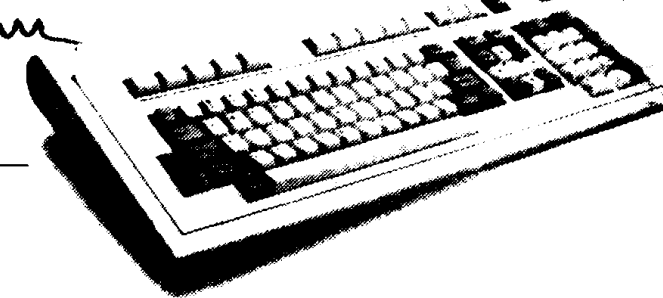
Valkenierstraat 2,
5550 AA Valkenswaard.
Telefoon: 04902-85757.
In de Cramer 1,
6411 RS Heerlen.
Telefoon: 045-741222.

Automatisering op maat, zorgen weghalen bij ondernemers, die alles op alles moeten zetten om hun positie in de markt te behouden of te verstevigen, dat is het credo van Cosmos, in samenspel met IBM.

Kwaliteit en een goede nazorg garanderen hier de groei van uw onderneming.

COSMOS
COMPUTER CENTER

beurs

Weinig

AMSTERDAM - Hoewel er weinig werd gehandeld was de ondertoon op de Amsterdamse effectenbeurs gisteren goed. Vooral Philips en Unilever waren geliefd. De stemmingsindex sloot 0,7 procent hoger op 94,9, terwijl de koersindex 1,2 toevoegde op 202,80.

In totaal werd er vrijdag op het Damrak voor f 1,38 miljard in effecten gehandeld. Daarvan nam de obligatiehandel f 839 miljoen voor zijn rekening. De aandelen moesten het doen met een bescheiden omzet van f 499 miljoen. De vriendelijke stemming in Amsterdam was grotendeels het logische gevolg van de forse koersstijging op Wall Street donderdag. Op de Newyorkse beurs ging de Dow Jones-index woensdag en donderdag bij elkaar 54 punten omhoog, een stijging van circa 2 procent. In Londen daarentegen was de stemming aanzienlijk slechter. De FTSE-index voor 100 aandelen sloot 17,5 punten lager op 2524,3.

Vooral Philips en Unilever deden het goed. Philips dikte f 1,5 aan op f 30, een stijging van 3,5 procent. Volgens de hoekman was er vooral vraag naar „Flippen” vanuit het buitenland. Dat zou wel eens het directe gevolg kunnen zijn van een „road show”, die Philips deze week in Londen heeft gehouden, zo veronderstelt de effectenmakelaar. Ook Unilever was in trek. Het Brits-Nederlandse concern maakte op een slot van f 159,20 het slotdividend van f 3,83, op drie dubbeltjes na, goed. Koninklijke Olie bleef populair. Dit keer deden de Olie's het f 1 beter op f 163,70, opnieuw een jaarrecord.

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	39,10	39,40
ABGON	127,10	127,50
Ahold	82,10	82,90
Akzo	112,20	112,20
Alrenta	183,80	183,60
Amev	58,80	58,90
Amro A in F.	82,30	82,50
Bols	212,30	212,20
Borsumij W.	82,00	82,70
Bühm.Tet.	52,60	53,10
DAF	25,30	25,50
Dordt.Petr.	153,00	154,30
DSM	111,80	112,00
Elsevier	85,30	85,90
Fokker cert.	32,10	32,50
Gist.Broc.c.	31,50	32,10
HCS Techn.	6,80	7,00
Heineken	156,10	157,20
Huugovens	57,20	58,20
Hunter Dougl.	78,50	79,70
Int.Mulder	89,00	90,30
Int.Ned.Gr.	52,90	53,00
KLM	26,60	26,70
Kon.Ned.Pap.	51,20	51,80
Kon.Olie	162,70	163,70
Nedlloyd	48,00	48,10
Oce	49,80	50,70
Pakhoed.Hold.	206,30	207,30
Philips	29,30	30,00
Polygram	39,30	39,80
Robeco	100,70	101,40
Rodanco	55,80	55,80
Rolnic	99,80	100,70
Rorento	66,10	66,30
Stiek.VMF	42,00	42,70
Unilever	153,00	159,20
Ver.Beat.VNU	89,60	89,60
Volmar Softw.	29,90	29,10
VOC	41,80	41,90
Wessanen	79,20	80,20
Wolters-Kluwer	54,00	55,00

Avondkoersen Amsterdam

Effectenkoersen avondhandel
In de avondhandel kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagslotenoten):

	Kon.Olie 162,00-164,00 (163,70)
Philips	29,30-30,10 (30,00)
Unilever	153,50-159,70 (159,20)

Binnenl. aandelen

	v.k.	s.k.
Aalberts Ind.	43,30	43,00
ABN AmroHld.prf.	5,69	5,70
ACF-Holding	42,00	42,00
Landr. & Cl.	18,00	20,00
Air Holland	13,50	13,50
Asd Opt. Tr.	17,80	18,80
Asd Rubber	3,70	3,75
Ant. Verff.	425,00	-
Atag Hold.c.	115,00	115,10
Aut.Ind.R.dam	93,00	93,00
BAM Groep	99,70	99,50
Batenburg	126,00	126,00
Beers	117,20	117,20

Begemann

	v.k.	s.k.
Belindo	320,00	320,00
Berkel's P.	1,63	1,63
Blydenst.-Will.	39,50	40,00
Boel	3,80	3,80
Boer de Kon.	247,00	249,00
Boer de Winkelbedr.	81,50	82,60
Boskalis W.	16,10	16,10
Braat Beheer	18,50	18,50
Breest	36,70	36,70
Burgman-H.	12,70	13,10
Calvé-Delft pr.	3100,00	3200,00
Calvé-Delft c.	820,00	820,00
Calvé-Delft c.	1022,00	1032,00
Chamotte Une	2,55	2,55
Clamindo	150,00	150,00
Clamindo	358,10	318,50
Content Beheer	26,50	26,50
Cred.LBN	36,00	36,00
Crown v.G.c.	123,00	123,00
CSM	84,50	84,60
CSM nre	85,90	85,80
Deltatrustum	42,30	42,30
Dessau	43,20	43,40
Dorp-Groep	48,80	48,80
Econosto	33,00	33,20
EMBA	219,50	-
Eniks hold.	101,00	101,50
Flekovit Int.	84,90	83,20
Frans Mas.c.	40,00	40,00
Gamma Holding	103,00	103,00
Gamma pref.	5,00	5,00
Getronics	33,00	32,80
Geveke	47,50	47,50
Giesse de N.	120,00	120,00
Goudsmid	40,00	40,00
Grasso's Co.	80,00	80,50
GTI-Holding	185,50	178,00
Hagemeyer	202,50	202,50
HAL-Trust B.	119,50	118,50
HAL-Trust B.	14,90	15,50
H.B.G.	220,50	213,60
Heineken Hld.	133,50	134,00
Hoek's Mach.	225,50	226,00
Hoel Sea S.	0,75	0,76
Holl Kloos	530,00	530,00
Hoop Eff.bk.	7,70	7,70
Hunter D.pr.	2,75	2,75
IHC Caland	60,70	60,80
Infotek	15,70	15,30
Krasnapolsky	40,00	40,00
Landr. & Cl.	18,00	20,00
Macintosh	10,50	10,50
KBB	33,80	33,60
Kon.Sphinx	181,50	181,50
Koppelpoort H.	331,00	331,00
Krasnapolsky	27,00	23,90
Landr. & Cl.	18,00	20,00
Macintosh	42,50	43,50
Maxwell Petr.H.	128,00	128,50
Medicopharma	50,10	50,50
Mela Int.	4,90	4,90
Moera Enim	1300,00	1320,00
M.Enim OB-cert	35,50	35,50
Mooden Hold.	1700,00	1700,00
Mulder Bosk.	61,00	55,80
Multhouze	7,40	7,40

Mynbouwk. W.

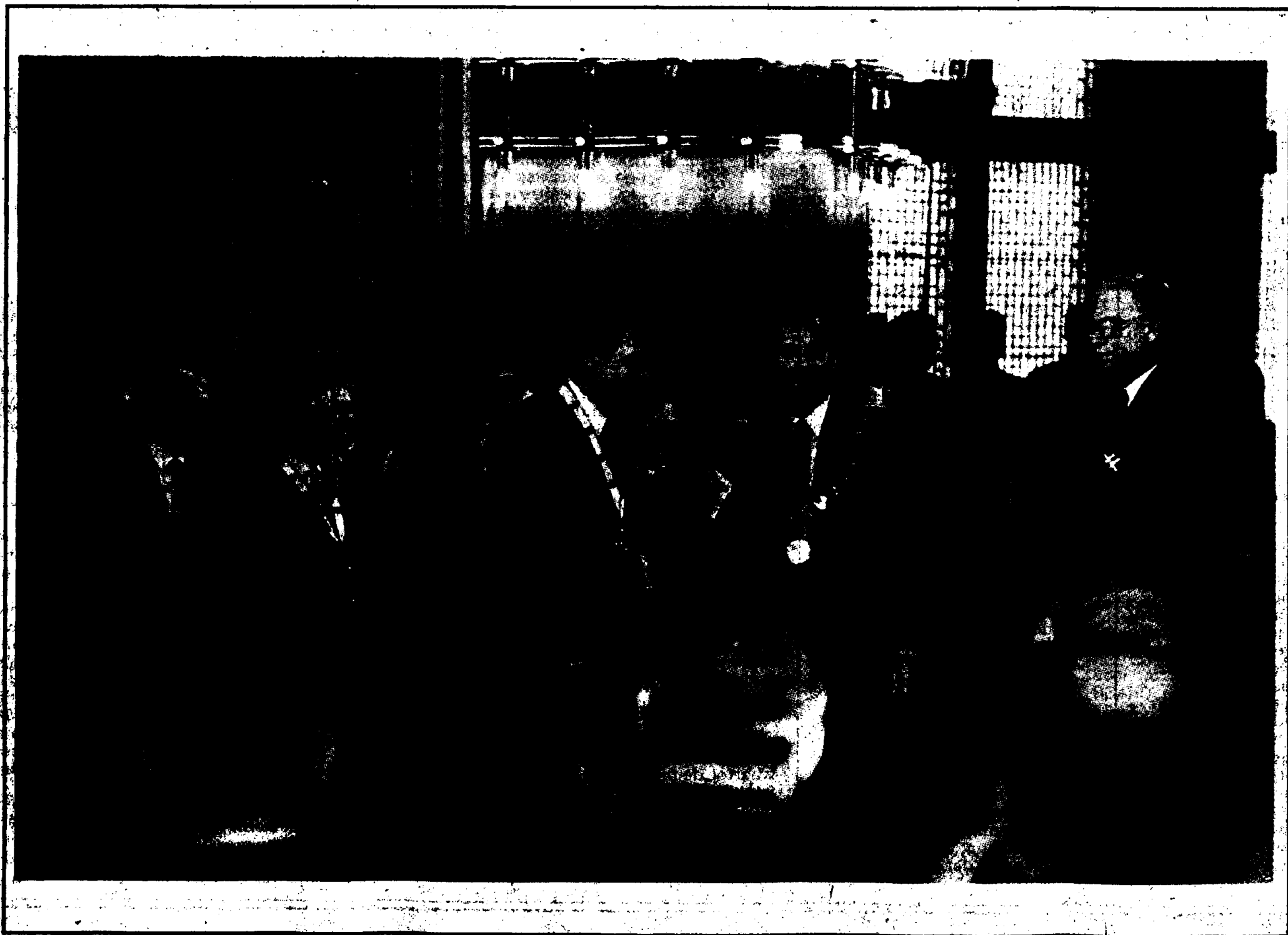
	v.k.	s.k.
Naeff	420,00	-
NACRON	54,60	54,60
NIB	569,00	562,00
NBM-Amstelland	10,80	10,70
NEDAP	377,00	377,00
NKF Hold.cert.	247,00	237,00
Ned.Pan.Mij	46,80	47,00
Ned Springst.	1150,00	-
Nort	30,20	30,20
Nutricia gb	125,00	126,30
Nutricia vb	133,00	134,80
Nijv't Cate	88,20	88,40
Omnium Europe	14,80	14,80
Orc Bank c.	72,20	72,20
OTRA	247,00	250,00
Palthe	62,60	62,60
Pirelli Tyre	23,20	23,70
Polymorn	126,50	127,00
Porcel. Fles	154,00	154,00
Randstad	47,00	47,30
Ravast	41,30	41,60
Reesink	78,50	79,00
Riva (cert.)	45,00	46,00
Samas Groep	69,20	69,80
Sarakreek	18,50	18,70
Schutteveld	1680,00	1670,00
Smit Intern.	53,50	54,00
St.Bankers c.	12,30	12,30
Stad Rotterdam c.	41,20	41,60
Telegraaf F.	95,00	95,30
Textielgr Twente	93,00	93,00
Tulp Comp.	32,00	32,00
Tw.Kabel Hold.	127,00	129,00
Ubbink	88,20	89,00
Union Tyts	71,80	71,80
Un.Dutch Group	5,20	5,20
Ver Glasfabr.	383,50	384,00
Verstoet	56,10	57,00
Volker Stev.	73,00	73,00
Vredesteen	11,30	11,40
VRG-Groep	60,80	61,00
Wegener Tyl	280,00	284,00
West Invest	24,00	23,50
West Inv.vb	100,00	100,00
Wolters Kluwer	215,00	220,00
Wyers	41,00	41,00

Beleggingsinstellingen

	v.k.	s.k.
Aegon Aand.f.	34,00	34,00
Aegon sav plus	5,20	5,20
ABN Aand.f.	76,80	76,80
ABN Beleg.f.	59,90	60,40
ABN Amro L.F.	154,70	154,80
ALBEFO	50,40	50,30
Alldorl BF	23,50	23,50
Aff Fondsenb.	244,00	244,00
Alliance Fd.	9,70	9,70
Amiba	47,00	47,00
America Fund	340,00	345,00
Amro Eur.F.	73,60	74,70
Amro Far E.F.	63,40	63,20
Amro Neth.F.	80,50	80,10
Amro N.Am.F.	72,10	73,20
Amro Obi.Gr.	165,60	165,60
Amro Obi.Gr.	77,00	77,00
Amro Obi.Gr.	63,60	64,30
AsianTigersPd	63,60	64,30

AsianSelfFund

Austro Hung F.	6,25
Banco Austr.	54,90
Bever Beleg.	3,70
CLIN.Oil Fd Fonds	104,70
CLIN.Warfaref.	105,90
Delta Lion	44,00
DP Am. Gr.F.	31,70
Dp Energy Res.	41,00
Eng-Holl.B.T.I	9,50
EMF remfonds	62,70
Envir Gr Fnd	56,00
Envir Gr Fnd	56,00
EOE.Du.SuInf.	28,00
EnvrGrFnd	61,40
Euro Spain Fd	8,50
Gim Global	54,30
Groegearant	1,52
Hend Eur Gr.F.	168,30
Henderson Spirit	66,40
Holland Fund	73,50
Holl Eur Fund	47,00
Holl.Oil Fonds	123,50
Holl.Pac.F	116,50
Innovest	89,00
Interbonds -	51,09
Interfekt500	42,10
Interfekt wst	246,80
Invest Hart	7,00
IS Himal. F.\$	81,00
Jade Fonds	176,10
Japan Fund	21,60
Jap.Ind.Alpha Fd	810,00
Japan Rot. Fund yen	6850,00
Korea Pac. F.	7,50
Korea Pac. F.	7,50
Mees.Oil Fd.Fonds	109,70
Mexico Inc.F.	21,50
MK Int.Vent.	18,80a
Mondibel	74,80
Nat.Res.Fund	1240,00
Nedufo A	131,00
Nedufo B	114,00
NMB Dutch Fund	41,90
NMB Global Fd.	47,90
NMB Obhlg F.	36,60
NMB Rente F.	111,30
NMB Vast Goed	39,00
New Asia Fund	6,50
Nomura War.F.Fund	3,50
OAMF Hedge	240,50
OAMF Rente F.	12,50
Orcurr. Ned F.	48,50
Pac.Dimens.	106,80
Pac.Prop.Sec.F.	38,90
Persion Rente	107,80
Posto Belg.f.	55,10
Post.Vermogensgroei	31,30
RG Dividende F.	49,50
Rentalent Bel.	141,80
Rentalent NV	33,50
RG Florente F.	108,10
RG Gron	42,50
RG blauw	51,20
RG gele	46,00
Roed. Prop. F.	98,40
Rolincrum p.	24,90

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

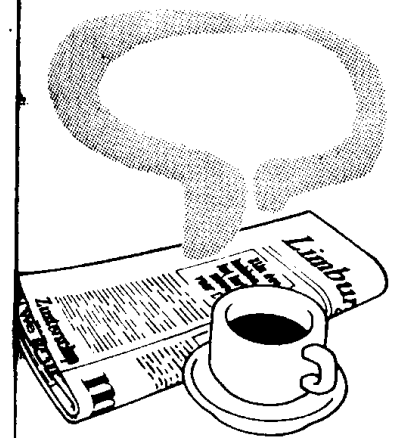
Nog geen
abonnee?

BEL GRATIS
06-022 99

Limburgs Dagblad

Zonder maatregelen over tien jaar elken vermogen te plegen

De duidelijke krant

Verjaardag

„Plaats er maar niet bij dat 62 jaar ben geworden”, zegt Sjeef Daemen uit Heerlerheide. „En dit verzoek houden wij ons aan. Maar wat is er nu bijzonder aan die verjaardag van Sjeef Daemen? „Deze heb ik geen feestje gehouden, maar al mijn vaste gasten die brief geschreven”, zegt Sjeef. Die brief stond dat Sjeef in plaats van een cadeautje een drage wilde hebben als ondersteuning van de Koerden in Irak. Zijn gasten moesten even denken aan het idee maar gingen al gauw overstag toen ze vonden dat er ook iets tegenover stond. Namelijk een fraaie cadeauwending door Sittard een bezoek aan vissershuis Meers bij Elsloo. En op het einde van de tocht had Sjeef zesdunder gulden in de knip. Voor de actie: Hulp aan de Koerden.

Nest

Een moeilijk dilemma voor Meneer Rijks uit Brunssum. Onder de motorkap van zijn auto, een kleine jappanner, heeft hij een bedrijvig merel een nestje gebouwd. En dat terwijl de heer Rijks zijn auto elke dag gebruikt. Het bouwsel zit ingeklemd tussen de remcilinder, het motorblok en enkele leidingen. Meneer Rijks ontdekte het nest toen hij olie bij moest vullen. Waarschijnlijk zal het bouwsel een transport naar de vrije natuur niet overleven. De vermoedende merel zit op het moment nog op het nest. Maar voor hoelang...

Koning

De schutterij St. Joseph in Laubach hield op Hemelvaartsdag het koningvogelschieten. De negentienjarige schutterijbestaan is hij bielen, werd na 94 schoten de gekroonde. Hij mocht het laatste stukje aan de boom naar beneden halen met de buks. De vrije vogel moest er na 202 knallen aan geloven. Toen mocht Jo Ernst zich de beste onder de vrije schutters noemen. Deze deelnemers hoeven niet per se van de vereniging te zijn. Zo als ze bij de pinken zijn bij St. Joseph dan hebben ze na afloop even geproost met Jo Ernst.

Crossen

Bewoners en politie van Brunssum zijn het zat! De overlast die motorcrossers veroorzaakt rond de Steenberg en omgeving moet ophouden. Verbodsborden op het terrein helpen niet, ook de (vaak ernstige) ongelukken die zich al hebben voorgedaan helpen niet. Rigoreus politie-optreden dan misschien? Iedere crosser die zijn motor graag kwijt wil kan voortaan nabij de Steenberg terecht.

Ouderen

Bijna 650 bejaarden van 70 jaar en ouder gaan maandag mee op pad onder auspiciën van de stichting Da(a)gje Uit. Deze keer is het reisdoel de Radje Gemünd in de Eifel. De deelnemers aan dit uitstapje worden vervoerd door 225 vrijwillige automobilisten die met de bejaarden rond 12.30 uur in Gemünd arriveren. Iedereen dient maandagmorgen om half negen gereed te zijn voor de trip. Indien deelnemers om negen uur nog niet opgehaald zijn, dan kunnen zij zich in verbanding stellen met de stichting onder nummer 416638.

Vrij

„We zijn aardig wat vrije dagen aan het opmaken met z'n allen. Gisteren was ook weer een vrijdag. Al die dagen aaneengesloten vrije dagen kunnen ook voor verkningsnood zorgen. De dag vóór bank hier in de buurt (we noemen geen namen) de volgende dag: „In verband met de feestdagen zijn onze kantoren heden afgesloten. Wij staan U weer ten dienste op 2 januari. Kijk, dat is nou echte ATV.”

Vrouw laat kluis stelen

Van onze verslaggever

MERKELBEEK – De rijkspolitie van Schinnen-Onderbanken heeft de diefstal van een kluis aan de Bovenderstraat in Merkelbeek opgelost. „Een inbraak met een privé-tintje”, aldus een politiewoordvoerder.

De inbraak werd gepleegd door een

35-jarige man uit het Duitse Alsdorf en een 26-jarige Vrijenaar. Derde medeplichtige was een vrouw uit Obbicht, die haar Duitse vriend de nodige inlichtingen verstrekke over de kluis in de woning van haar ex-man. De Duitser vroeg een 26-jarige Vrijenaar, overigens een goede bekende van de politie, om het karwei samen op te knappen. De twee

mannen drongen de woning binnen met een valse sleutel. In de kluis zaten enkele duizenden guldens. Slechts een gedeelte van de buit is terecht. De vrouw had volgens de politie een meningsverschil met haar ex-man over financiën.

De politie kwam de dieven op het spoor na tips van buurtbewoners die op de dag van de inbraak, vrijdag 19 april om negen uur 's morgens, een rode Audi met Duits kenteken enkele malen in de Bovenderstraat hadden gezien.

Voor regen- en afvalwater

Nieuwe koker onder steenberg

HEERLEN – In de Heerlense wijk Rennemig wordt maandag gestart met het vernieuwen van een betonnen koker die dient voor afvoer van oppervlakte- en afvalwater. De werkzaamheden nemen ongeveer een jaar in beslag en het project gaat ruim drie miljoen gulden kosten.

De huidige koker ligt onder de mijnsteenbergh van de voormalige steenkoolmijn Oranje Nassau III en is aangetast door schadelijke stoffen uit die berg, met name sulfaat. Het ligt in de bedoeling om de ko-

ker over een lengte van 120 meter te vernieuwen vanaf de Ter Hoeven-derweg richting Rennemig (Fossienlerf). Door de koker, afmetingen 2 bij 3 meter, stroomt ook de Caumberbeek die destijds is overkluisd vanwege de in de beek uitmondende riolering.

De vernieuwing van de koker is een gezamenlijk project van de gemeente Heerlen, het Samenwerkingsverband Sanering Mijnterreinen Oostelijk Mijnged, het Waterschap Roer en Overmaas en het Waterschap Zuiveringschap Limburg.

Bewoners niet blij met reconstructie grensweg

Neustraße vreest verkeersoverlast

HERZOGENRATH/KERKRADE – De bewoners van de Neustraße, de Duitse weg langs de grens bij Kerkrade, zijn bang dat ze te maken krijgen met verkeersoverlast als de Nieuwstraat/Neustraße gereconstrueerd wordt. Zoals bekend willen de gemeentebesturen van Kerkrade en Herzogenrath de leiconblokken in de Nieuwstraat verwijderen en een nieuwe weg aanleggen. Dit in het kader van een grensoverschrijdend plan om Kerkrade en Herzogenrath nader tot elkaar te brengen.

De bewoners van de Neustraße zijn echter bang dat er veel verkeer over die nieuwe gemeenschappelijke weg zal komen als de S23 aangelegd wordt en de Structuurweg Gracht ooit aansluiting krijgt op de autosnelweg. „Nu is de Nieuwstraat aan Duitse kant nog een dertig kilometer-zone, straks raast het verkeer langs onze voordeuren”, zeggen ze.

Plan

In Kerkrade geeft de gemeente informatie over het plan, maar aan de Duitse kant blijft men volgens de actiegroep in gebreke. Tot overmaat van ramp dreigt in de ogen van de Duitsers de doortrekking van de S23 voor nog meer verkeer te zorgen. Monica Hasse, voorzitter van de Duitse actiegroep, zegt dat de bewoners contact gaan leggen met de Actiegroep Noord-Zuid, om gezamenlijk actie te voeren tegen de doortrekking van de S23.

Vrachtwagens

De laatste maanden is het al drukker op de Nieuwstraat, omdat vrachtwagenchauffeurs de grensovergang Pannesheide kiezen boven de overgang bij Bocholtz. Met name als verwacht wordt dat het daar druk zal zijn.

„Als er straks een nieuwe Nieuwstraat ligt, bestaat de kans dat veel automobilisten op de tjokvolle Duitse landstraat L232 afbuigen naar de Nieuwstraat en daar gebruik van maken. Dan krijgen we ook dat nog.” Monica Hasse en haar medestanders voorzien problemen. „Een Europese weg was onze bedoeling. Maar niet op deze manier.”

● Een groepje bewoners van de Neustraße kijkt bezorgd naar het verkeer aan Nederlandse zijde. Geheel links Monica Hasse.

Foto: CHRISTA HALBESMA.

(ADVERTENTIE)

Autoschade van Well & Goerke b.v.
viert feest. U deelt mee in de vreugde.

GRATIS KENTEKEN GRAVEREN

Bij Autoschade van Well & Goerke kunt u tegen overlegging van onderstaande DIEFSTALPREVENTIEBON u geheel gratis uw kenteken in uw autoruiten laten graveren. Een techniek die bewezen heeft preventief te werken bij het autodieven-gilde en die kans op diefstal van uw auto flink vermindert.

WAARDEBON

voor het gratis graveren van uw autoruiten, geldig op onze OPEN DAG 1 juni '91 mocht u op deze dag geen mogelijkheid zien om tijd vrij te maken, belt u ons dan voor een afspraak.

Autoschade van Well & Goerke, Kerkraderweg 301, Heerlen, 045-413918

HEERLEN – In de kathedrale kerk St Christoffel te Roermond vinden zaterdag 25 mei priesterwijdingen plaats. Uit de regio Oostelijke Mijnstreek zijn daar Roger Frenken uit Hoensbroek-Heerlen, Jos L'ortje uit Nieuwenhagen, Ed Houben uit Vaesrade en Harry Notermans uit Landgraaf bij.

Neomist Frenken is verbonden

Vier nieuwe priesters uit O-Mijnstreek

als kapelaan aan de St Jansparochie in Hoensbroek, Jos L'ortje heeft zijn eerste standplaats in Gulpen, Ed Houben assisteert in

● Markten vol eenjarige plantjes, die - nu de tijd van de ijsheiligen is aangebroken - de tuin in kunnen. In Heerlen waren de plantjes tijdens Tele-fleur, de bloemenmarkt op Hemelvaartsdag, zeer in trek.

Foto: CHRISTA HALBESMA

gen kan er namelijk nog wel nachtvorst voorkomen, daarna is het echter zeer uitzonderlijk.

Vandaar dat juist nu veel mensen hun eenjarige plantjes kopen en die in de tuin zetten.

Samenwerking politiekorpsen opgeschort

KERKRADE – De politie van Landgraaf en Kerkrade hebben de samenwerking tussen beide korpsen voorlopig stopgezet. Dit is besloten in samenspraak met de nieuwe korpschef van de regionale politie H. Mostert.

Twee jaar geleden reeds besloten de burgemeesters van Landgraaf en Kerkrade de korpsen te laten samenwerken in het najaar van 1990 werd zelfs begonnen met gemeenschappelijke surveillances. „Er werd met enthousiasme begonnen aan een nieuwe vorm van samenwerking, maar naderhand bleek dat de invulling van de samenwerking niet eenvoudig was.”

J. Quadflieg van de Kerkrade politie: „Toen plotseling de vorming van de regionale politiekorpsen in een stroomversnelling kwam, was het beter om de samenwerking voorlopig op te schorten. Korpsen gaan straks onderling samenwerken en dan verdergaand dan het duo Landgraaf-Kerkrade.

In 1990 patrouilleerden de politiekorpsen uit Kerkrade en Landgraaf al samen.

(ADVERTENTIE)

Morgen, zondag,
geopend 13-17 uur

SLAAPADVIES CENTRUM

Een complete collectie goede
gezonde slaapsystemen.

**van sloun
interieur**

Reinaldstr. 1 - Valkenburg

Hartelijk dank voor de grote belangstelling, bloemen, geschenken en felicitaties bij ons

50-jarig huwelijksfeest

Wij danken u mede namens onze kinderen, allen die ons deze dag, 21 april 1991, tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Frans en Mietzie Jansen-Ophelders

Kapsalons,
Heerlen: Stationsstraat 42
Benzenraderweg 99

Na een kortstondig ziekte is plotseling op leeftijd van 27 jaar overleden.

Ron Corrent

echtgenoot van

Anja Wouters

Heerlen: 1000 Corrent Wouters
Munster: 1000 Corrent Wouters
Heerlen: 1000 Corrent Wouters
Munster: 1000 Corrent Wouters
Heerlen: 1000 Corrent Wouters
Munster: 1000 Corrent Wouters

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 14 mei om 10.30 uur in de Marijkerk te Eindhoven. De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 17 mei om 10.30 uur in de Marijkerk te Eindhoven.

Maandagavond om 18.45 uur tijdens de noveen en op zaterdag 17 mei om 10.30 uur in de Marijkerk te Eindhoven.

Wij danken u mede namens onze kinderen, allen die ons deze dag, 21 april 1991, tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Geschoot en verslagen moeten wij afscheid nemen van onze zeer gewaardeerde vriend en uitvoerder

Ron Corrent

Zijn vriendschap, collegialiteit, enthousiasme en grote inzet voor ons bedrijf zullen wij dankbaar en met groot respect blijven gedenken.

Wij wensen Anja en familie heel veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Directie, collega's en medewerkers
Aannemersbedrijf Gillingham & Partners B.V.

Geschoot hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze vriend en lid van onze band

Ron Corrent

Anja wij wensen jou en je familie veel kracht toe om dit verlies te verwerken.

Jullie vrienden van de
Swinging Saksenband Heerlen

Na een werkzaam en heftig leven voor het gezin dat alles voor haar betekende, geven wij met droefheid kennis, dat plotseling van ons is overleden, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Bertie de Smet

weduwe van

Jan Jochems

Zij overleed in de leeftijd van 67 jaar, voorzien van het h. oibedel.

Heerlen: M.C. Okrogehal-Jochims
Leerdam: F.P. Pol-Jochims
D.P. Pol
Brunssum: H.H. Jochims
Heerlen: H.P. Jochims-Pelzer
M.H. Klammer-Jochims
M. Klammer
Brunssum: P.J. Jochims
J.G.M. Jochims-Ross
Brunssum: J.A. Jochims
Heerlen: M.L.E. Jochims-Pass
Hoensbroek: J.E. Simons-Jochims
Brunssum: J.M.H. Simons
Brunssum: A.H. Jochims
C.J.M.G. Jochims-Goddey
en al haar kleinkinderen en achterkleinkind
Brunssum: G. de Smet
Fam. Jochims

Heerlen, 9 mei 1991
Eindhoven: 17, 6444 HE Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 13 mei a.s. om 9.00 uur in de St-Gregoriuskerk te Brunssum, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleeren.

Avondreis tot intentie van onze dierbare overledene, zondag 12 mei a.s. om 18.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het St-Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Deur het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele brieven van medeleven die wij mochten ontvangen bij de crematie van mijn lieve man, vader, opa en overgrootvader

Herman du Chatinier

bedanken wij hierbij onze hartelijke dank. Een speciaal woord van dank aan dokters en verzorgend personeel (afd. 5 oost) van het Weverziekenhuis te Heerlen.

Wij danken u mede namens onze kinderen, allen die ons deze dag, 21 april 1991, tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

...en wie liefheeft,
is een kind van God.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat op 25-jarige leeftijd, temidden van zijn vrienden, geheel onverwacht is overleden, onze dierbare zoon, broer, mijn zwager, mijn peetoom, mijn kleinkind en onze neef

Ron Meessen

Kerkrade: Wim Meessen
Paula Meessen-Dortants
Stephanie
Hoensbroek: Bettina v/d Bosch-Meessen
Jos v/d Bosch
Amber
Fam. Meessen
Fam. Dortants

Kerkrade: Elberveelstraat 142-9 mei 1991
Corr. adres: Romeinsestraat 12, 6404 CN Kerkrade
De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 14 mei om 10.00 uur in de parochiekerk O.L.V. van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heilust, waarna de begrafenis is op de begraafplaats Spelsterheide.

Overtuigd zijnde van uw medeleven, is er geen condoleeren.

Avondreis, maandag om 18.00 uur, in voornoemde kerk.

Ron is opgebaard in de rouwkapel op het terrein van de parochiekerk te Kerkrade-Heilust.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het St-Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Wij danken u mede namens onze kinderen, allen die ons deze dag, 21 april 1991, tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Na een intens en welbested leven van liefde, eenvoud, goedheid en zorgzaamheid, is heden op 83-jarige leeftijd van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Terezija Krošl

echtgenote van

Anton Kozole

Heksenberg: A. Kozole
Brunssum: Finie en Bep Drenovec-Kozole
Heksenberg: Mia en Rudi Garaj-Kozole
Landgraaf: Trees en Frans Jancie-Kozole
Marian en Wiel Abraas-Jancie
Glenn

Familie Krošl
Familie Kozole

8 mei 1991
Heksenbergweg 45, 6414 BE Heerlen
Gelegenheid tot afscheid nemen op zaterdag 12 mei om 17.00 uur in de rouwkapel van het ziekenhuis te Heerlen.

Rozencransgebied, gevolgd door de avondwake, maandag om 18.45 uur in de hierna te noemen kerk.

In de parochiekerk van de H. Gerardus Majella op de Heksenberg, aan de Heerenweg te Heerlen, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 14 mei om 11.00 uur.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is uw naam in het condoleerboekje te schrijven.

De begrafenis vindt plaats op de algemene begraafplaats aan de Kampstraat te Heerlen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, geef deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Moe gestreden, maar omringd door onze liefde, ben je moedig en dapper van ons heengegaan.

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons gaf, delen wij u mede dat heden na een werkzaam leven vol zorg en toewijding voor ons allen, na een langdurige ziekte van ons is heengegaan, in de leeftijd van 78 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve echtgenoot, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Peter Gehlen

echtgenoot van

Corrie van Werkhoven

Met liefde gedenken wij hem die goed voor ons was.

De diepbedroefde familie:

Vaals: mev. C. Gehlen-van Werkhoven
Vaals: Tiny Straeten-Gehlen
Vaals: Julien Straeten
Vaals: Danielle, Chantal, Anouk, Luc
Vaals: Joop Gehlen
Vaals: Susan Gehlen-Vegter
Vaals: Sonja en Maroo
Vaals: Ralf Gehlen
Vaals: Rita Gehlen-Schoonbroodt
Vaals: Familie Gehlen
Vaals: Familie van Werkhoven

Vaals, 9 mei 1991
Viergrenzweg 31, 6391 BM Vaals

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 14 mei om 11.00 uur in de parochiekerk St. Paulus te Vaals.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren is er echter in de kerk vanaf 10.40 uur.

Maandag 13 mei om 19.00 uur wordt er voor de zielertus van de overledene een h. mis opgedragen in bovengenoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel aan de Lindenstraat te Vaals.

Zij die overhoofd geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Heerlen, mei 1991

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat vrij en voorzien van de h. sacramenten der zieken, een liefdevolle verzorging in het bejaardenhuis Oosterbeemd te Valkenburg a/d Geul op van 93 jaar is overleden, onze dierbare schoonvader, lieve opa, oom en neef

Johannes Huber

Essers

echtgenoot van wijlen

Maria Lúise Erbach

Provincie past Streekplan Centraal Plateau aan Streep door bos na protest vliegveld

MAASTRICHT - De provincie heeft het plan om een bos aan te leggen tussen de zuidpunt van vliegveld Zuid-Limburg en de Heerlen, geschrapt. De directie van de luchthaven had scherp protest aangetekend tegen dit voornemen dat was opgenomen in het Streekplan Centraal Plateau (dat is het landelijke gebied tussen de stedelijke kernen van Maastricht en de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek ten noorden van de autoweg Heerlen-Maastricht).

Onvankelijk had het provinciaal bestuur het bos, dat bestemd zou zijn voor recreatieve doeleinden, toegevoegd aan het streekplan. Het was de bedoeling dat het nieuwe bos de bestaande hellingbossen en Maastricht enigszins zou ontlasten.

Maastricht Airport reageerde echter zeer uitdrukkelijk tegen het plan om een bos aan te leggen aan de zuidkant van de startbaan. „Het beoogde hellingbos in de buurt van Heerlen begint reeds thans door de obstakelvlaak heen te steken. De

Luchthaven laat daarom op gezette tijden dit bos onderhouden en uitdunnen, om te voorkomen dat er door de aanwezigheid van te hoge toppen, gevaar voor de luchtvaart ontstaat,” aldus de directie van de luchthaven in een brief aan GS van Limburg.

Ben Bos nog dichter bij de startbaan wijst het vliegveld zeer gedeceerd van de hand, omdat het de veiligheid van het vliegverkeer in gevaar brengt. Gedeputeerde Staten van Limburg hebben nu gehoor gegeven aan de bezwaren van het vliegveld.

Richtlijnen inzake inbeslagneming auto's verscherpt

HEERLEN - Onduidelijk is nog, wanneer de aangescherpte richtlijnen inzake de inbeslagneming van voertuigen ingaan. Ze zijn nog niet van de Staatscourant verschenen. Het zijn ze inmiddels in het bezit van de officieren van justitie.

Volgens mr H. Smalburg, plaatsvervangend persofficier van justitie in het arrondissement Maastricht, moeten auto's, die de maximumsnelheid met 70 km of meer hebben overschreden, voortaan in beslag worden genomen, ongeacht of het om een lease-, huur- of eigen wagen is.

Als gemeld is daarover grote onzekerheid ontstaan onder de lease- en autoverhuurbedrijven. Niet de bestuurder, maar de verhuurder van het voertuig wordt door deze maatregel bestraft, zo betoogde de BOAG, de organisatie die de belangen van de ondernemers in de autobranche behartigt, in een protestbrief aan de minister van justitie.

Toch zullen lease- en autoverhuurbedrijven hun contracten op dit punt moeten bijstellen, meent mr Smalburg.

Conform de richtlijnen, die de procureurs-generaal op 24 april aanschierpten, zullen ook voortaan in beslag worden genomen de voertuigen van automobilisten, die voor de derde keer binnen vijf jaar wegens dronkenschap werden aangehouden of die voor de tweede maal binnen drie jaar de rijbewoogdheid moest worden ontzegd. Ontzegging van de rijbewoogdheid volgt bij een promillage van 1,3.

Inbeslagneming van niet-verzekerde voertuigen blijft van kracht, indien de onverzekerde bestuurder in het zogenoemde Wettelijk Aansprakelijkheid Motorvoertuigen-register staat geregistreerd. Teruggave van onverzekerde, voertuigen vindt alleen plaats, indien de bestuurder kan aantonen dat hij inmiddels verzekerd is en de verzekeringspremie heeft betaald.

● Verzegelde enveloppen met examenopgaven worden de kluis van het Bernardinuscollege in Heerlen binnengedragen. Foto: DRIES LINSSEN

Examenkandidaten moeten kladjes ook inleveren

De geheimhouding van 140 ton papier

HEERLEN - Op het Bernardinuscollege in Heerlen liggen ze op de houten schappen in een kamertje van drie bij drie meter, afgesloten door een ouderwetse zware kluisdeur. Daar is volgens secretaresse Gerda van Bentum maar één sleutel. „En als die kwijtraakt? „Nou, er is nog een tweede,” geeft ze toe, „die ligt ergens heel veilig in een andere kluis.”

Met de eerste maakt ze de kluis open, wijst op de stapels enveloppen met de opgaven en gaat dan iemand halen om bij een half geopende deur voor een foto te poseren. De eindexamenopgaven van 1991 liggen voor het grijpen.

De scholen moesten dit jaar de op 25 april bezorgde opgaven voor de maandag beginnende centraal schriftelijke examens bijna drie weken lang bewaken. Voor die dag lagen de zesduizend voor Limburg bestemde kilo's meer dan een maand op het expeditieknooppunt van de PTT in Sittard. Daar waren ze in maart per truck in dichte containers uit Den Haag afgeleverd, gedrukt en verpakt door de Staatsdrukkerij en Uitgeverij (SDU), die al vanaf oktober bezig is met de vermenigvuldiging. In juni, bijna een jaar dus voordat de middelbare scholieren ze moeten oplossen, zijn de opgaven vastgesteld door de daarvoor in het leven geroepen commissie van deskundigen. Vandaar dat de 'actuele' vragen in de examens meestal een wat achterhaalde indruk maken. Dit jaar kan bijvoorbeeld met spanning worden uitgekeken naar vragen

over de situatie in het Midden-Oosten.

De Staatsdrukkerij levert 140.000 kilo papierwerk af aan de PTT, gedrukt op de geheimafdeling waar ook bijvoorbeeld de paspoorten gemaakt worden. Naast de grote PTT-bulk gaat er ook een lading terug naar Exameninstellingen van Informatiseringsbank in Groningen, de opdrachtgever en coördinator van de hele operatie. Als scholen minder of de verkeerde opgaven ontvangen, kan dat gecorrigeerd worden vanuit het eigen depot van Exameninstellingen.

Twee jaar geleden werd ontdekt dat er iets mis was met de geheimhouding. Kandidaten op de Nederlandse Antillen, die zes uur later aan hun examens begonnen, bleken vooraf telefonisch contact te hebben met hun Nederlandse loggenoten, die alle tijd hadden om rustig te vertellen welke opgaven men kon verwachten.

De maatregelen die daar vorig jaar tegen genomen werden, vielen niet goed. Her en der werden wat aanvangstijden gewijzigd, zodat er voor overzeese telefoontjes geen tijd meer was. Kandidaten met een

RL presenteert 'Dr Tans-lezing'

MAASTRICHT - De Rijksuniversiteit Limburg gaat elk jaar een lezing van internationale allure presenteren onder de naam 'Dr J. Tans-lezing'. Daarbij wordt gedacht aan voordrachten van gerenommeerde

schrijvers of geleerden over onderwerpen op het terrein van kunst, wetenschap en maatschappelijke ontwikkelingen.

Het evenement zal telkens plaatsvinden in november en is

vernoemd naar dr J. Tans, de eerste voorzitter van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg.

De eerste Dr J. Tans-lezing wordt vrijdag 15 november gehouden door de Mexicaanse schrijver en dichter Homero Aridjis. Hij zal spreken over de relatie tussen kunst en natuur.

'Wat hier is gestolen, is te veel om op te noemen'

Van onze correspondent

MAASTRICHT - „Wat hier is gestolen, is te veel om op te noemen” en: „Even kijken, het zijn zulke grote lijsten. Ik noem daar maar wat uit.” Aldus verzuchtte rechtbankpresident mr J. Wortmann gisteren in zijn rechtszaal in Maastricht.

Voor hem stonden vier mannen uit Sittard en Schinnen terecht. „De compagnons in het kwaad”, zoals de president het viertal éénmaal in onvervalste justitie-romantiek noemde, moesten zich verantwoorden voor 52 inbraken in Sittard en omgeving, gepleegd vanaf februari 1990 tot 19 februari 1991.

De mannen, in de leeftijd van twintig tot 27 jaar, maakten bij hun strooptochten zo veel goederen buit dat de verzamelde lijsten meerdere bladzijden besloegen. Antieke klokken, sieraden, hifi-apparatuur, schilderijen, opgezette dieren, geld, magnetrons, tv's, foto-apparaten, lasapparaten, een grasmaaier-tractor, een gietijzeren tuinstel en onder meer een luchtcompressor; er leek gisteren geen einde te komen aan het assortiment dat werd ontvreemd.

„Het dossier telt meer dan duizend pagina's. De totale schade die deze roversbende aan de maatschappij heeft berokkend, belooft honderdduizenden guldens. Het uitgangspunt dat per inbraak twee à drie maanden wordt geëist, is bij zulke series niet meer aan te houden. Bij een voor de verdachten gunstige telling zou je uitkomen op straffen van vijf jaar. Tegen de drie hoofdverdachten eis ik 2,5 jaar en tegen de vierde, die vijf inbraken op zijn conto heeft staan, eis ik zes maanden gevangenisstraf waarvan twee voorwaardelijk”, requireerde officier van justitie mr Vos.

De zaak tegen de vier verdachten kwam aan het rollen na tips aan de politie dat zij zich op grote schaal bezig zouden houden met het leeghalen van woningen. De politie ging daarop over tot het observeren van de 'compagnons'. Ook werd een telefoontje ingesteld. Uiteindelijk leidde dat op 19 februari tot de aanhouding van de drie hoofdverdachten.

De verdachten bekenden gisteren het merendeel van de telasteleggingen, maar de aangiften van de benadeelden werden nogal eens in twiifel getrokken.

De officier kondigde aan dat deze zaak een vervolg zou krijgen door, ook de helers van alle goederen voor de rechter te brengen. Uitspraak in deze zaak 22 mei.

examens '91

overladen programma kregen daarvoor echter te korte pauzes tussen de twee testen 's ochtends en 's middags en moesten bovendien op ongebruikelijke tijdstippen hun topprestaties leveren.

De aanvangstijden zijn dit jaar weer normaal. Als beveiligingsmaatregel is nu bedacht dat de mavo en lbo-leerlingen na de ochtendsessie niet alleen hun werk moeten inleveren, maar ook de opgaven, hun aantekeningen en hun antwoorden in klad. Ze zullen de examenruimte dus zonder één papertje verlaten. Om 13.00 uur kunnen ze hun spullen weer terugkrijgen. Voor het vwo en havo geldt de maatregel niet; die examens duren 's ochtends langer, zodat telefoonfraude niet gevreesd wordt.

Fout

Maandagochtend worden de zegels van de eerste enveloppen geopend en zal blijken of erin zit wat erin moet zitten. Ongeveer 122.000 mavo- en lbo-scholieren maken een leesvaardigheidstoets. Nederlands en een biologie-examen; 48.000 havo-kandidaten krijgen vragen over een Nederlandse tekst en 40.000 vwo'ers schrijven voor het vak Nederlands een opstel en leggen een Engels examen af.

Als docenten of surveillanten merken dat er iets niet klopt, moeten zij contact opnemen met de Exameninstelling in Groningen. Indien u meent een fout in een examenopgave te hebben ontdekt, staat er in de richtlijnen, 'mag u hierover geen enkele mededeling aan de examen-kandidaten doen'.

Sleutel

Maandagochtend kan voor secretaresse Gerda van Bentum van het Bernardinuscollege ook spannend zijn. „Ik heb wel eens over die sleutel gedroomd. Die moet op een bepaalde plaats worden weggelegd en ik ben wel eens wakker geworden met de zenuwen: ligt de sleutel daar morgenochtend ook? Heb ik 'm wel op de goeie plaats gelegd? Er was niks aan de hand hoor, toen, maar toch.”

geert dekker

Antwoorden op Teletekst

Ongeveer tweehonderdtienduizend scholieren van het lbo, mavo, havo en vwo beginnen maandag 13 mei aan de centrale examens van 1991. Maandag 27 mei is de laatste dag waarop zij op de proef worden gesteld, waarna donderdag 6 juni door het Cito, instituut voor toetsontwikkeling, de uitslagen aan de scholen worden bekendgemaakt. De herexamens vinden plaats op vrijdag 14 juni.

Met name de examens in de moderne talen - waar sinds enkele jaren ook Russisch toe gerekend wordt - bestaan volledig uit gesloten vragen, waarbij de kandidaat uit vier antwoordmogelijkheden kan kiezen. Andere examens bestaan uit een combinatie van gesloten en open vragen.

De juiste antwoorden op de meerkeuzevragen worden op de dag van het betreffende examen vanaf 19.00 uur 's avonds op Teletekst gepubliceerd.

Europarlementariër Ria Oomen hekkelt te grote rol overheid

'Euregio-projecten moeten breder draagvlak hebben'

MAASBRACHT - CDA-Europarlementariër Ria Oomen-Ruijten heeft flinke kritiek op de Euregio's Maas-Rijn. Kritiek, die ongetwijfeld hard aankomt bij de bestuurders in de Nederlandse, Duitse en Nederlands-Belgische grensregio's. Zij vindt dat de plannen die tot nu toe voor Europese subsidie worden ingediend, te veel door de overheid zijn bedacht en nauwelijks door

ondernemers, burgers en maatschappelijke instellingen. „En dat is natuurlijk wel de bedoeling,” zo legt ze uit. „Brussel geeft in het kader van het Europa voor de burger” heel wat geld uit. Nou, dan moet die burger ook in allerlei vertegenwoordigende organen zitten. In de Euregio Maas-Rijn en de Euregio Maas-Rijn-Noord is dat veel te weinig het geval.”

De CDA-politica liet haar kritiek onlangs horen in Venlo tijdens een bijeenkomst van christendemocraten uit deze gemeente en uit de aangrenzende Duitse regio. Volgens haar zou de Europese Commissie op verzoek van bepaalde Europarlementariërs weteens kunnen besluiten om geen subsidies meer te verstrekken als de huidige situatie niet snel zou veranderen.

„En van die woorden neem ik echt niets terug, hoor”, verklaart ze strijdvaardig. „Sterker nog, ik heb mensen gesproken, die het wel met me eens waren. 'Je hebt wel een beetje gelijk, zeggen ze'. En dat vertellen personen, die echt wel weten waar ze het over hebben.”

Terecht

Mevrouw Oomen noemt vervolgens de namen van de kersverse CDA-gedeputeerde Constant de Waal en van gouverneur Emile Mastenbroek, die haar zouden hebben toevertrouwd dat haar kritiek wel degelijk terecht is.

„Beiden hebben mij verzekerd dat er van alles aan moet worden gedaan om de burgers inderdaad meer te betrekken bij de besluitvorming in de grensregio. Maar ja, dat gaat niet van de ene op de andere dag. Het probleem ligt mijns inziens ook niet zo bij de heren Mastenbroek of de Waal. Die willen wel. Iedereen moet er van doordrongen zijn dat internationalisering alleen een kans van slagen heeft als het maatschappelijke middenveld ook in de bestuurlijke structuur van de Euregio's zit.”

Volgens Ria Oomen moeten de Euregio's Maas-Rijn streven naar een situatie zoals die allang in bijvoorbeeld Gronau van toepassing is. „Daar is veel meer privé-initiatief, omdat diverse maatschappelijke organisaties in Europese bestuurlijke organen zijn vertegenwoordigd. Daar werkt het wel goed. Lagere overheden of bijvoorbeeld levergevers en werknemers overleggen met elkaar en werken samen. Zo zou dat ook hier moeten.”

Verbeteren

Met name in de Euregio Maas-Rijn is in de ogen van de Limburgse Europarlementariër organisatorisch heel wat te verbeteren. „In het bestuur zitten slechts vier gouverneurs en de Regieringspresident in Keulen, de heer Antwerpes. Die structuur moet veel democratischer,” aldus Oomen, die nog even fjnt-

● Ria Oomen-Ruijten: „Fietspaden over de grens zijn prachtig. Maar er zijn belangrijke zaken.” Foto: JAN PAUL KUIT

jes opmerkt dat ook Antwerpes het eigenlijk met haar eens is.

„Hij deelde mij onlangs nog mee dat ook hij liever vertegenwoordigers uit allerlei geledingen in bestuurlijke organen wil hebben. Neem nou die Euregio-stichting, die recentelijk is opgericht. Zorg er toch voor dat die club een bredere opzet krijgt! Dat is niet gebeurd. Fietspaden over de grens

aanleggen, is prachtig. Die komen er toch wel. Er zijn belangrijker zaken.”

Toch is Ria Oomen niet pessimistisch over de toekomst van de Euregio's. „Welnee, ik ben juist optimistisch. Maar ik vind dat het gewoonweg mijn taak is als Europarlementariër om zaken die mijns inziens niet juist zijn, aan te pakken. Internationalisering is voor Limburg in elk

geval pure noodzaak, anders vallen we hier uit de boot. Ik ben er dan ook van overtuigd dat men mijn kritiek ter harte zal nemen. Er zal iets moeten gebeuren. De projecten die voor subsidie worden voorgedragen, moeten een breder draagvlak hebben. Mijn kritiek is hard, maar overduidelijk.”

luc somers

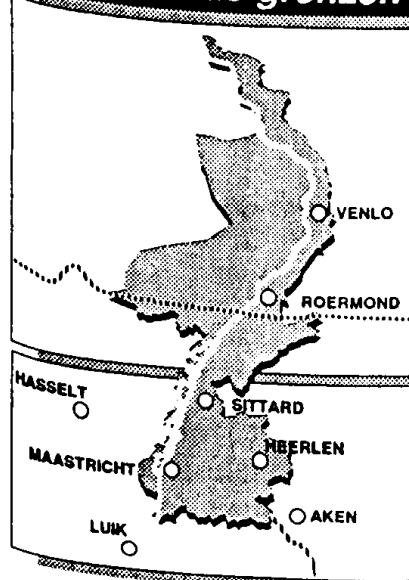
De mening van:

Directeur-generaal Raymond van Ballaer van de GOM-Limburg, de ontwikkelingsmaatschappij van Belgisch-Limburg, is van mening dat er in het buitenland nog altijd grote belangstelling bestaat voor investeringen in Vlaanderen in het algemeen en in Belgisch-Limburg in het bijzonder. Van Ballaer heeft dit deze week gezegd tijdens de jaarvergadering van de GOM-Limburg.

Hij rekende voor dat de ontwikkelingsmaatschappij vorig jaar was betrokken bij 75 potentiële investeringsprojecten, waarvan vijftien Duitse, vijftien Amerikaanse, tien Zweedse, acht Japanse en negen Britse. Van deze groep hebben inmiddels zeven bedrijven besloten zich te vestigen in Belgisch-Limburg. „En dat zullen er in de toekomst best wel meer worden,” aldus Van Ballaer. De zeven vastgelegde investeringsprojecten zullen in een eerste fase zo'n vijfhonderd nieuwe arbeidsplaatsen opleveren.

De GOM-Limburg gaat zich dit jaar in elk geval meer toelagen op het aantrekken van buitenlandse toelieferanciers van in Belgisch-Limburg gevestigde bedrijven. De inspanningen zullen onder meer zijn gericht op Britse en Duitse leveranciers van Ford in Genk. Van Ballaer: „En dat deze aanpak succesvol is, blijkt wel uit het feit dat al vijf toelieferanciers hebben besloten om zich hier te vestigen.” Hij heeft goede hoop dat Belgisch-Limburg ook in de komende jaren een beroep kan doen op Europese subsidies. Ook rekent hij op steun van de Vlaamse deelregering om nieuwe economische projecten op te zetten.

over de grenzen

Dit is de elfde aflevering van 'Over de grenzen', de wekelijkse rubriek met nieuws en achtergronden over de Euregio Maas-Rijn en Euregio Maas-Rijn-Noord.

Kabelexperiment Zuid-Limburg boekt slechte resultaten

Ministerie EZ verwacht 59 miljoen niet terug

door geert dekker

HEERLEN – De terugbetaling van de subsidie van 59 miljoen die in 1985 door de Ministerraad in de vorm van een lening aan het op 1 januari 1992 aflopende Kabelexperiment Zuid-Limburg werd verleend, wordt niet meer verwacht. Dat heeft een woordvoerder van het ministerie van economische zaken meegedeeld. De vordering blijft officieel nog wel bestaan, maar terugbetaling zou moeten geschieden uit gemaakte afspraken, en die zijn er niet.

De Kabelexperiment, ondergeleidend door Totaalnet Zuid-Limburg, werd ontwikkeld om nieuwe mogelijkheden op het gebied van telecommunicatie uit te proberen en diende als voorbeeld voor de regionale economische structuur te versterken. Het heeft echter niet aan de hoge verwachtingen voldaan, ook al is volgens vele betrokkenen alleen de tijdsfactor die verkeerd beoordeeld is.

Bloemenprijzen fors gestegen

Van onze verslaggever

RUBBENVORST – Met het oog op Moederdag zijn de bloemenprijzen deze week fors gestegen. Mededoor werd op de bloemenveiling in Grubbenvorst de afgelopen week een nieuw record gevestigd. De prijs voor een sirogiel rose werd in totaal voor f 4,2 miljoen in sirogiel gewassen omgezet. Dat is een toename van 100 procent ten opzichte van vorig jaar, toen in totaal voor f 92 miljoen aan sirogiel gewassen werd omgezet.

De prijzen waren de snijbloemen die in een gemiddeld boekje plegen te worden gebruikt. Alstroemeria's, bouvardia's en chrysanten kostten meer dan f 1,- per tak en het roosje Montecassino kwam aan f 1,50 per stuk. Tot f 1,50 gingen ook de rozen. De favoriet waren de Madelon en de Rose, een rode en een witte roos.

De handel aan de veilingprijzen werd de kop. Verwerkt in bloemenstukken wordt zelfs het drievoudige berekend.

De komende week komt de aanvoer van perkgoed op gang. Met de aanvang hiervan wordt gewoontegevoerd dat zijn de kerkelijke feestdagen van Mammertius, Pancratius, Serapius en Bonifacius, op respectievelijk 11, 12, 13 en 14 mei. Op die dagen kan de temperatuur nog ongewis het vriespunt dalen.

Van onze verslaggever

BORN/HEERLEN – Het is vanzelfsprekend dat de bouw van een huis een bouwvergunning aanvraagt voordat de schop de grond in gaat. Ook een ondernemer, die op het industrieterrein een stuk grond koopt, weet dat hij meteen een bouwvergunning moet aanvragen. Hoe anders is het met de Hinderwet. "We moeten met droefenis constateren dat het aanvragen van een hinderwetvergunning kennelijk niet zo vanzelfsprekend is," moet de regionale milieu-inspectie in Limburg bevestigen.

Daar de aanvraag van een hinderwetvergunning geen automatisme is, dat wrekt zich. Zestig procent van de bedrijven beschikt momenteel over een hinderwetvergunning die toereikend is, maakte het ministerie van VROM in april bekend. Dat is een enorme verbetering. Maar eerder meldde milieu-minister Alders dat nog altijd veertig procent van de bedrijven de hinderwetvergunning dus niet in orde heeft.

Historisch

In de meeste gevallen gaat het om, zoals de inspectie het uitdrukt, historisch gegroeide situaties. Ondernemers hebben hun bedrijven uitgebreid met activiteiten die niet onder de oorspronkelijke hinderwetvergunning worden gedekt. Maar het komt toch ook voor dat een nieuw bedrijf zonder hinderwetvergunning van start gaat. Zoals het containerbedrijf Barge Terminal in Born. "We moeten natuurlijk wel verhoeden nieuwe situaties te laten ontstaan," zegt drs W. de Jong van de regionale milieu-inspectie in Heerlen, voluit: inspectie van de Volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Limburg.

Twee milieugroepen attenderen de milieu-inspectie op het Bornse bedrijf, dat uitgaande met miljoenen gulden overheidssubsidie naar het noodlijdende havenreus was gehaald. De inspectie ondernam in navol-

Een woordvoerder van de stichting Informatievoorziening en Bibliotheekwerk Zuid-Limburg, die de elektronische kaartenbak aanbiedt, zegt dat desondanks de informatie voor nog een (experimenteel) jaar opvraagbaar blijft, tot 1 mei volgend jaar.

Haalbaar

De afsluiting van het Kabelexperiment, op 1 januari 1992, wordt op dit moment voorbereid met een tweetal onderzoeken. In samenwerking met Videotex Nederland BV wordt bekeken of het haalbaar is een soortgelijk bedrijf in Limburg op te zetten, terwijl Totaalnet BV zelf, volgens de woordvoerder van EZ, een inventarisatie maakt van wat er tot stand is gebracht en wie van de dienstenaanbieders er na deel van zou ondervinden als er gestopt wordt met de speciale activiteiten.

Mocht Totaalnet BV worden opgeheven, dan zijn de gemeenten Maas-tricht, Heerlen en Kerkrade de eerstgeagdigden om de kostbare technische voorzieningen over te nemen. Hebben zij geen interesse, dan bestaat de mogelijkheid dat de toentertijd aangelegde extra faciliteiten worden afgebroken.

Totaalnet BV zal voor 1 juli een plan aan de gemeenten voorleggen. Medewerkers van het bedrijf willen totdat er definitieve beslissingen zijn genomen, geen commentaar geven.

Aanvragen hinderwetvergunning is nog geen automatisme

De droefenis van de milieu-inspectie

ging van de milieugroepen actie: het gemeentebestuur van Born werd verzocht bevel te geven tot sluiting van het containerbedrijf. Aan dat verzoek heeft de gemeente inmiddels gevolg gegeven: deze week is het sluitingsbevel de deur uitgegaan.

Als de gemeente Born geen gehoor had gegeven aan het verzoek, was de inspectie naar de Raad van State gestapt om beroep in te stellen. De inspectie zou niet rechtstreeks kunnen ingrijpen. De Jong maakt, als hij uitlegt waarom, een onderscheid tussen eerste- en tweedelijns toezicht: "Een milieucollectie dient zich eerst tot de gemeente of de provincie te wenden, als die de eerstverantwoordelijke is die de vergunning heeft afgegeven. Het kan zijn dat zij geen gehoor krijgt en dan ligt het in de rede zich tot de inspectie te wenden." De Jong maakt daarmee duidelijk dat de inspectie vaak pas in tweede instantie ingeschakeld kan worden. Toch heeft ze ook een rechtstreekse controle-taak, net zoals gemeente, provincie of rijkswaterstaat. Bijvoorbeeld voor de categorie bedrijven die onder de Wet chemische afvalstoffen valt. In die gevallen voert de inspectie actief toezicht op de handhaving van de vergunningsvoorwaarden.

Over werkdruk heeft de regionale inspectie trouwens niet te klagen, net zo min als de milieufuncties van gemeente en provincie. Jaarlijks worden in Limburg 1.500 tot 2.000 hinderwetvergunningen afgegeven, voor zowel nieuwe bedrijven als ondernemingen die hun activiteiten uitbreiden.

Ondertussen worden naastige pogingen ondernomen om de achterstand (met verouderde vergunningen) in te halen. In de jaren tachtig heeft het ministerie van VROM daartoe al eens een

aanzet gegeven. Inspecteur De Jong: "Gemeenten konden forse subsidies krijgen voor een inventarisatie van de achterstand. Alleen de uitvoering liet te wensen over. Bij veel gemeenten bleef het bij een inventarisatie. De goeie niet te na gesproken." Voor de uitvoering van al die programma's was, zo bleek uit een extern onderzoek, te weinig geld beschikbaar. De Heerlense milieu-inspectie schrijft de achterstand trouwens niet alleen toe aan falend beleid. Juridisch medewerker mr J.Grimbergen van de inspectie: "De hinderwet dateert oorspronkelijk van 1875. De wet is in de loop der jaren aanzienlijk uitgebreid en er zijn meer bedrijven aan toegevoegd."

Vanzelfsprekend deed de 'milieugolf' nog een schepje bovenop de stapel hinderwetvergunningen. Het bewustzijn van burger en politiek voor het thema milieu ligt voor een deel ook ten grondslag aan de strengere regelgeving.

Na de eerste poging in de jaren tachtig ondernam het ministerie van VROM in 1990 een nieuw initiatief om de stapels verouderde hinderwetvergunningen klein te krijgen. Opnieuw moest met de subsidiebuidel geschud worden. In 1990 konden gemeenten f 28 miljoen financiële steun krijgen voor een beter milieubeleid en dit jaar is dat f 45 miljoen. Voor 1995 moet de inhaaloperatie zijn afgerond.

Tegelijkertijd probeert de overheid de procedure voor het krijgen van een hinderwetvergunning te versoepelen voor sommige bedrijfstakken. Nu duurt de termijn tussen aanvraag en afgifte van de vergunning maximaal zeven maanden. Als de vergunning door bijvoorbeeld overmacht niet tijdig afgegeven is, wordt gedoogd dat het bedrijf

toch doorwerkt.

De zogeheten algemene maatregel van bestuur, legt mr Grimbergen uit, is een van de maatregelen om het gedogen terug te dringen. "Een voorbeeld vormen de kleine inrichtingen zoals slagerijen en bakkerijen. In plaats van een vergunningsaanvraag kan het bedrijf volstaan met een kennisgeving, mits aan de voorwaarden volgens de hinderwet wordt voldaan. Dat scheelt ook voor de gemeente veel werk, maar de controle moet natuurlijk wel doorgaan," aldus Grimbergen.

Uiteindelijk is het doel dat 300.000 van de 400.000 hinderwetplichtige bedrijven (dat is 75 procent) onder een algemene maatregel van bestuur vallen.

Inspecteur De Jong constateert dat de aard van het werk van de regionale inspectie geleidelijk een verandering ondergaat. Werd vroeger de inspectie nogal eens door een gemeente als adviseur ingeschakeld, tegenwoordig ligt het accent op handhaving.

"Toen ik hier kwam, ontwierpen we ook hinderwetvergunningen en werd er minder gecontroleerd. Nu doen we veel meer aan handhaving. Regels zijn praktisch, als je kunt zorgen dat de daadwerkelijk worden uitgevoerd. We hebben nu bijvoorbeeld elk kwartaal contactbijeenkomsten met milieuembtenaren uit de provincie," zo geeft De Jong aan.

De milieu-inspectie laat er verder geen misverstand over bestaan dat zijn dienst rechtstreeks contacten met Justitie onderhoudt. Meerdere inspectie-medewerkers hebben trouwens ook

Van onze verslaggever

LIMBRICHT – De traditionele Rode Kruis-vakantieboottochten voor Limburgse zieken en invaliden dreigen dit jaar in het water te vallen. Oorzaak is een aanzienlijk tekort aan vrijwillig(st)ers-verpleegkundigen.

De boottochten voor Limburgse patiënten staan op het programma in de weken van 29 juli tot en met 3 augustus en van 5 tot en met 10 augustus. Maar om het vakantie-schip 'Henri Dunant' uit te laten varen, zijn nog 49 vrijwilligers nodig voor verzorging en verpleging van

Tekort aan vrijwilligers

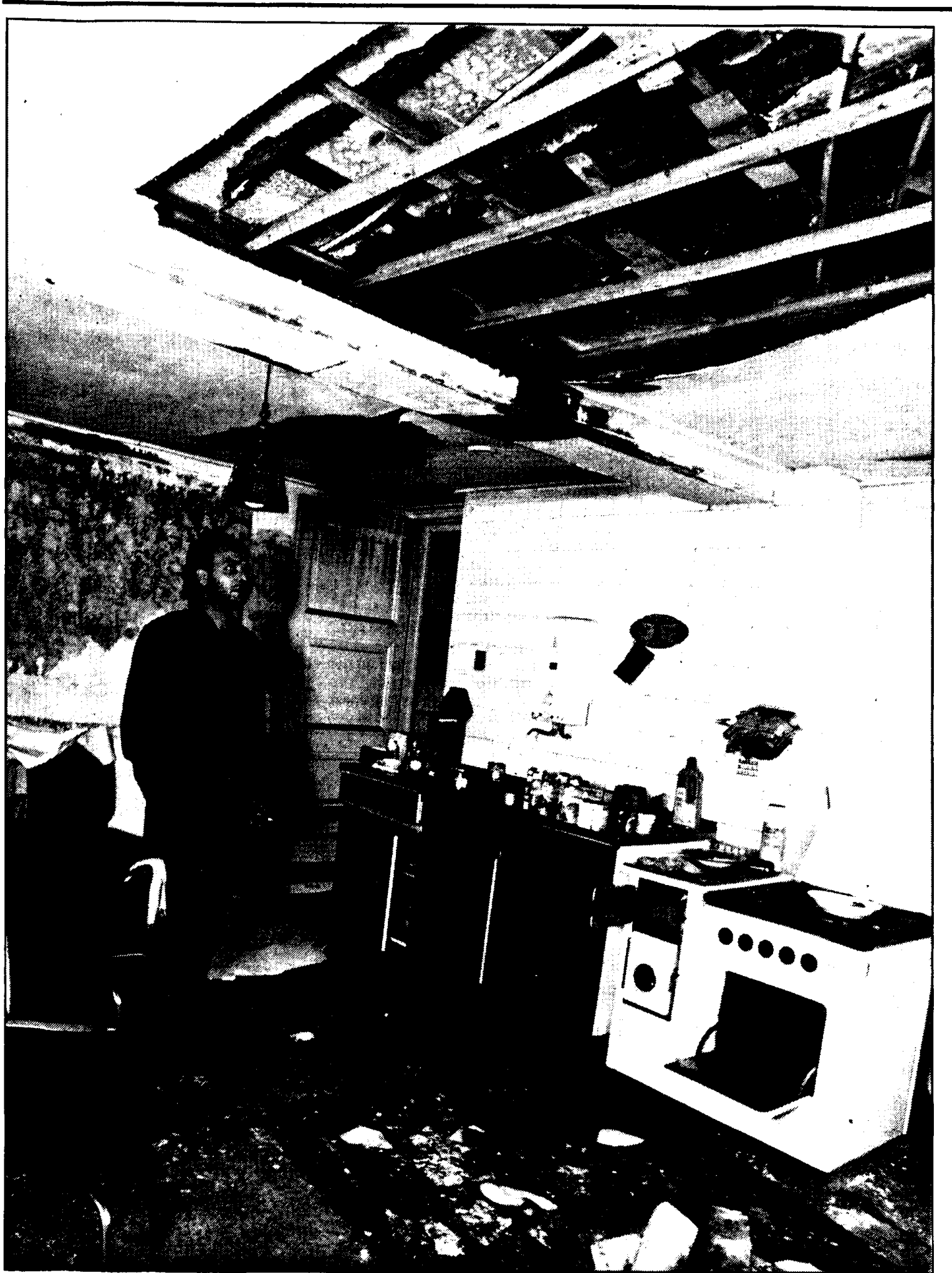
Boottochten Rode Kruis in gevaar

de patiënten. Het Rode Kruis-Limburg zoekt met name A-verpleegkundigen.

In voorgaande jaren was er aan vrijwilligers geen gebrek. Dit jaar is de animo echter een stuk minder. Volgens het Rode Kruis komt dat door-

dat de bootreizen in de school- en bouwvakvakantie vallen.

Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij het Rode Kruis Limburg, Burgemeester Coenenplein 2, 6141 BG Limbricht. ☎ 046-526611.

Man na brand in onbewoonbaar huis

SCHINVELD – De uitslaande brand maandagochtend in de appartementenwoning aan de Beekstraat 3A in Schinveld zal medebewoner Lubomir Andonovski nog lang heugens. Sinds de brand, die uitbrak in het achterste gedeelte van de woning en die het leven heeft gekost van twee mensen, zit de 26-jarige Joegoslafa in zak en as. Andonovski woont met zijn vriend Ralf in het voorste gedeelte van het huurpand, dat door de brand hevige rook- en waterschade opliep.

"Geen licht, geen water, geen stroom. En geen geld meer om eten te kopen. Bovendien niet verzekerd tegen brand. Maar niemand wil mij helpen", zegt de Joegoslafa, die als lasser werkt bij een Hoensbroeks constructiebedrijf. Zijn baas leende hem afgelopen dinsdag 500 gulden om de komende dagen door te komen.

Andonovski: "Ik ben woensdagmorgen naar de Sociale Dienst gestapt en heb dringend om hulp gevraagd. Ik moest maar naar de bank gaan en geld lenen, zei de ambtenaar. Bovendien kon ik terecht in het Slaaphuis. Daar schrok ik wel even van. Ik ga niet tussen junks en alcoholverslaafden slapen. Ik ben toen meteen teruggegaan naar mijn huurwoning. Met alle risico's vandie."

Hij riskeert inderdaad erg veel. Het plafond is reeds op enkele plaatsen naar beneden gekomen, driekwart van de inboedel is verbrand en in de woning hangt een doordringende brandlucht. Ruiten, kasten en stoelen zijn vernield. Kortom, het pand staat op instorten.

Slaaphuis

"Ik heb echt niets meer. Mijn vriend is werkloos en hij moet toch ook

eten? Al vijf dagen lopen wij rond in dezelfde kleren. De rest is in vlammen opgegaan. Die 500 gulden van mijn baas zijn zo op. Een kamer huren voor ons tweeën zit er gewoon niet in."

Burgemeester Ritzer, geconfronteerd met de lezing van Andonovski, zegt: "Hij is afgelopen woensdag inderdaad bij de Sociale Dienst geweest. Maar niemand heeft hem naar het Slaaphuis gestuurd. De ambtenaar heeft hem twee adressen gegeven waar kamers vrij zijn. In de Beekstraat bij Bleijlevens en in de Eindstraat bij Bakker. Daar had hij voor eigen kosten een kamer kunnen huren. Als hij dan toch terug gaat naar zijn eigen woning, is dat zijn pakkie aan. Daarnaast is er overleg geweest met zijn werkgever omdat iemand die een inkomen heeft, niet in aanmerking komt voor de wetgeving sociale dienst. De werkgever heeft de man een voor-schot van 500 gulden gegeven op zijn salaris. Bovendien heeft hij de pech niet tegen brand verzekerd te zijn."

hans rooijackers

'Provincie moet koffie uit Derde Wereld schenken'

MAASTRICHT – In het Gouvernemen in Maastricht moet zo snel mogelijk worden overgegaan op het schenken van koffie uit de Derde Wereld. Dat schrijft de werkgroep Wereldwinkel in een brief aan GS.

Volgens de werkgroep zijn inmiddels tien van de twaalf provinciehuizen al overgeschakeld op Max Havelaar-koffie. Alleen in Limburg en Noord-Brabant worden de kopjes nog niet met koffie uit de Derde Wereld gevuld.

Door het serveren van Max Havelaar-koffie zal volgens de werkgroep Wereldwinkel de bewustwording ten opzichte van de problemen in de Derde Wereld groeien.

Wetenschappelijke afdeling moet intact blijven

GS tegen bezuiniging op Stadsbibliotheek

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten hebben minister d'Ancona van WVC met klem gevraagd niet te bezuinigen op de wetenschappelijke steunfunctie van de Stadsbibliotheek in Maastricht. Zoals bekend wil het ministerie met ingang van volgend jaar stoppen met het subsidiëren van de dertien bibliotheken die in Nederland een wetenschappelijke steunfunctie (WSF) hebben. Voor de Stadsbibliotheek Maastricht houdt dat een inkomstendering in van 430.000 gulden per jaar.

Volgens GS betekent de voorgenoemde bezuiniging de doodsteek voor de WSF-afdeling van de Stadsbibliotheek. De speciale wetenschap-

pelijke collectie van de bibliotheek zal verouderen omdat er geen geld meer is voor de aanschaf van boeken. "Dat zal leiden tot een onaanvaardbare culturele, wetenschappelijke en informatieve verarming" schrijft het provinciebestuur aan WVC.

De wetenschappelijke collectie van de Stadsbibliotheek Maastricht wordt dagelijks door ruim 300 mensen geraadpleegd. De WSF-afdeling is vooral bedoeld voor HBO-studenten en particulieren die zich bezighouden met wetenschappelijk onderzoek. Universiteitsstudenten kunnen terecht in de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Limburg Collecties van beide bibliotheken zijn dan ook op elkaar afgestemd.

Van der Grinten hoogleraar RL

MAASTRICHT – Prof. dr. ir. Paul van der Grinten (57) is benoemd tot hoogleraar bedrijfs-economie (concernplanning) aan de Technische Universiteit Eindhoven.

Van der Grinten, die in Asten werd geboren, studeerde elektrotechniek aan de

Technische Hogeschool in Delft. In 1958 trad hij in dienst bij DSM.

Van der Grinten is commissaris van diverse bedrijven, waaronder Berenschot. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL), het Research Instituut voor Bedrijfswetenschappen en de deskundigencommissie van het Liof.

(ADVERTENTIE)

GIRO 676 OEGSTGEEST

Week Nederlandse Missionaris

SINT JOZEFZIEKENHUIS

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden. In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

Op de Afdeling Radiologie van het Sint Jozefziekenhuis bestaat sinds 1 april 1991 een vacature voor een:

A. Radiodiagnostisch laborant m/v

voor 36 uur per week

Deze vacature willen wij opvullen met twee parttimers.

B. Leerling radio-diagnostisch laborant m/v

Deze vacature geschiedt op basis van een FULL-TIME dienstverband.

Taak/functie: voor beide functies het verrichten van radiodiagnostische werkzaamheden, w.o. angiografieën, echografieën en mammografieën.

Selectie-eisen: voor functie A dient u in het bezit zijn van het diploma Radiodiagnostisch Laborant(e) en in het bezit zijn van een Bewijs van Bevoegdheid. Kandidaten dienen bereid te zijn aanwezigheids- en bereikbaarheidsdiensten te verrichten. Voor functie B dient u in het bezit zijn van een HAVO-diploma met een exact vaktenpakket.

Salaris/financiering: voor functie A geldt de F.W.G.-schaal 45, zijnde min. f. 2584,- en max. f. 3953,- bruto per maand op full-time basis. Overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswezen. Voor functie B geldt de leerlingensalarisschaal, min. f. 1407,- bruto per maand (voor zover het minimumloon niet hoger is). Overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

Inschrijvingen: inschrijvingen kan men inwinnen bij mw. R. Verschooten, Hoofdlaborante, tel. 045-450331.

Solliciteren: belangstellenden worden uitgenodigd schriftelijk te solliciteren bij mw. R. Giera, Personeelsconsulente van de Centrale Personeelsdienst, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade, vóór 27 mei 1991.

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

Directie-secretaresse m/v voor een instelling in de gezondheidszorg in de regio Heerlen/Kerkrade. Uw vooropleiding is bij voorkeur MEO secretaris met medische terminologie. Werktijden: 8.30 - 12.30 uur. U bent bereid hele dagen te werken. Deze uitdagende baan in een leuke werkomgeving is per 1 juni en voor circa 4 maanden. Voor informatie: 045 - 71 83 52, Marie-Cecile van den Noort Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

INDUSTRIE

Kandidaten m/v die opgeleid willen worden tot heftruck-chauffeur. Het betreft een opleiding van 3 dagen. De eerste les is op 16, 17 en 18 mei. Wij bieden u een erkend heftruck-rijbewijs en een goede kans op plaatsing. Leertijd: vanaf 18 jaar. Zijn u hiervoor in noodzakelijk in verband met de beschikbaarheid van het opleidingscentrum.

Voor informatie: 045 - 27 38 38, Nicole Offermans Brunstijn, Lindendijk 15 045 - 78 61 65, Mariëtte Schugens Geleen, Rijksweg Zuid 1a 045 - 71 28 21, Anita Koudijs Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat 045 - 46 88 88, Mariëtte Schugens Kerkrade, Gruperweg 65 045 - 21 05 81, Renske Gruijter Meestrich, Hoenderstraat 3 04750 - 3 36 46, Nicole van Diepen Roermond, Willemijnplein 19 045 - 51 42 22, Gaby Lückers Sittard, Rijksweg 4

Hefttruck-chauffeurs m/v voor een lokale metaalzaak in Roermond. De werkzaamheden bestaan uit het assembleren van producten op pallets en het laden/unladen van containers. Er wordt gewerkt in 3- of 4-ploegsysteem. De verdienen zijn goed.

Voor informatie: 045 - 78 61 65, Mariëtte Schugens Geleen, Rijksweg Zuid 1a 045 - 51 42 22, Jeannette Vossen Sittard, Rijksweg 4

Medewerkers m/v voor een bedrijf in Landgraaf. U werkt met name werk dat te maken heeft met gebouwen, zoals het zagen, vervoeren en plaatsen hiervan. Wij zoeken gemiddelde medewerkers. Wij bieden een prima werkomgeving, een prima salaris en uitstekende vergoeding. Voor informatie: 045 - 27 38 38, Nicole Offermans Brunstijn, Lindendijk 15 045 - 71 83 52, Marie-Cecile van den Noort Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

VLAARDUK- MONTEUR

Drukkerij
COENEN B.V.
Schiedaast 1
Postbus 21044
6369 ZG Simpelveld
Tel. 045-444455
Reacties liefst schriftelijk

STABIL OIL COMPANY

Marktleider op het gebied van smeermiddelen, verf en roestwerende coatings in de Benelux met als belangrijkste doelgroep de groothandel in automaterialen, maakt een expansieve groei door.

Wij wensen in contact te komen met kandidaten voor de functie

RECEPTIONIST/TELEFONIST m/v

Voor deze functie is het een vereiste te beschikken over:

- * uitstekende contactuele eigenschappen
- * kennis van de moderne talen
- * ervaring is een pré

Wij bieden u:

- * plezierig werk in een gezonde onderneming
- * een salaris overeenkomstig de zwaarte van de functie

Uw schriftelijke sollicitatie, met curriculum vitae, vergezeld van een recente pasfoto, kunt u binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie richten aan de directie van Stabil Oil Company B.V., postbus 189, 6100 AD Beek (L).

Drukkerij Rosbeek BV

vraagt voor spoedige indiensttreding; een

Offset-drukker (groot offset)

of pen

MTS-er

(Elektrotechniek/Werkzaamheden)

die daarvoor opgeleid wil worden.

Ons bedrijf vervaardigt kwalitatief hoogwaardig kleurendrukkerij. Accuratesse en dynamiek strekken tot aanbeveling.

Sollicitaties schriftelijk aan

Drukkerij Rosbeek BV

Postbus 22102, 6380 AC Nuth
telefoon 045-243535

Das Niederländische Büro für Milcherzeugnisse Aachen - De Duitse afdeling van het Nederlands Zuivelbureau - ist verantwortlich für die kollektive Reklame und die Promotions-Aktivitäten für Käse und Butter aus Holland der Bundesrepublik Deutschland.

Für die

Abteilung MARKETING COMMUNICATION

suchen wir eine

Sekretärin/Sachbearbeiterin

Voraussetzung sind die Beherrschung der deutschen und holländischen Sprache in Wort und Schrift sowie Datenverarbeitungskenntnisse. Bewerberinnen mit Berufserfahrung im promotionellen Werbungs-/Mediabereich haben Vorrang.

Wir bieten einen interessanten Arbeitsplatz mit leistungsbezogener Dotierung und attraktiven Rahmenbedingungen.

Reizt Sie eine Aufgabe, bei der Ihre Selbständigkeit und Ihr Engagement gefragt sind? Dann sollten wir uns kennen lernen!

Über weitere Details zum Unternehmen und zur Aufgabe möchten wir gerne mit Ihnen im persönlichen Gespräch unterhalten, das wir kurzfristig einbaren werden.

Ihre Bewerbungsunterlagen mit tabellarischem Lebenslauf, Lichtbild, Zeugniskopien richten Sie bitte an:

NIEDERLÄNDISCHES BÜRO FÜR MILCHERZEUGNISSE

z.Hd. Herrn H.D. Nießen

Markt 45-47, 5100 Aachen, Tel. 09-49/241/4464-121.

HOLLANDS
BESTES STUCCO

Echter Käse aus Holland.

Für unser Gasthaus suchen wir einen

KÜCHENCHEF

Wir bieten: 8-Tage-Woche ohne Teildienst, Leistungsgerechte Bezahlung, gutes Betriebsklima

Wir erwarten: Fachkenntnisse, Einsatzwillen, Eigeninitiative

Friesenstube

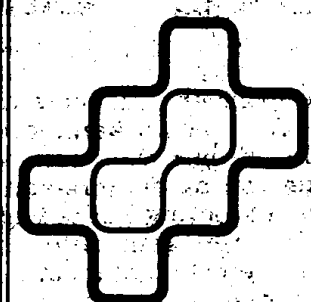
Aan Eindhoven, tel. 09.49.241.37880

Vragen met spoed een commercieel en technisch werkend

ALLROUND AUTOMONTEUR APK II KEURMEESTER

Voor de juiste kandidaat bieden wij: salariering overeenkomstig inzet en ervaring.

Heeft u interesse bel of schrijf naar: APK Keuringscentrum Limburg, t.a.v. dhr. Fred Dijk, Handelsweg 5a, 6114 BR Susteren, tel. 04499-1505.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 3800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maatschappelijk Ziekenhuis, op de locatie Sittard en Geleen (820 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgasthuis (209 bedden en 9 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Odilio, Geleen (148 bedden en 12 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis Sint, Sittard (118 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Agnesvliet, Sittard (75 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)

Ten behoeve van de Huishoudelijke Dienst op de locatie Sittard zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van

medewerkster huishoudelijke dienst avond (oproep)

Vakanturen: El. 05

functie-informatie: • het verrichten van alle huishoudelijke schoonmaakwerkzaamheden binnen de toegewezen afdeling.

De werkzaamheden worden verricht volgens een bepaald wettelijk gedeelte met behulp van apparatuur. Het betreft hier functies op basis van oproep - in de avonduren (18.00-20.45 uur). Op verzoek kan incidenteel ook weekenddienst te worden verricht.

functie-eisen: • een opleiding op L.H.N.O.-niveau

arbeidsvoorwaarden: Salariering geschiedt overeenkomstig F.W.G.-functiegroep 10, met een maximum van f. 2432,- bruto per maand, afhankelijk van leeftijd en ervaring. Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Nadere inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij dhr. M. Vlugt, hoofd Schoonmaak/Onderhoud; telefoonnr. 045-597777, toestel 6083.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan: Dienst Personeel en Organisatie Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek Postbus 5500, 6330 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturnummer vermelden

Electric Engineering, behorend tot de Getronics Groep, is een vooraanstaand en marktoverheersend Telematieca-Installateur met gespecialiseerde know-how van netwerk- en bekabelingssysteem voor utiliteit en industrie.

Electric Engineering biedt een breed dienstenpakket rond de engineering en installatie van deze systemen, gebaseerd op de uitgebreide kennis van de installatietechniek voor Data- & Telecom, Elektro & Koeling.

Dienstverlening in Telematieca-Installatie is het specialisme van Electric Engineering. Projecten, waarvoor de combinatie van bovengenoemde installatietechnieken kenmerkend is, zijn onze kracht. Bijvoorbeeld op het gebied van Telematieca- Winkels-automatisering- Gebouwen-automatisering.

Electric Engineering is een snel expanderend bedrijf met (momenteel) 9 geografisch gespreide Branches en circa 500 hoog gekwalificeerde medewerkers.

Vanzelfsprekend is Electric Engineering lid van de Unieio.

Ten behoeve van onze branch Nuth wordt gezocht naar:

- Aankomende monteurs
 - Data- & Telecommunicatie of
 - Elektro-monteurs
- die voor deze functies opgeleid willen worden

Functie-eisen

- MTS en/of LTS-E opleiding, eventueel aangevuld met VEV opleidingen
- leeftijdindicatie tot 25 jaar
- in het bezit van rijbewijs B(E)
- ervaring in soortgelijke functie is een pré

• Medewerker Secretariaat (m/v)

Functie-eisen

- MEO/MAYO niveau aangevuld met secretarische opleiding
- ervaring met tekstverwerking (WP 5.0)
- leeftijd 19-23 jaar

Belangstelling? Vul dan nebenstaande bon in en stuur hem in een ongefrankeerde enveloppe voor 25 mei a.s. naar Electric Engineering BV, antwoordnummer 19005, 2810 VN Schoonhoven, t.a.v. de afdeling Personeelszaken. Belen kan ook, iedere dag van 8.30 - 17.30 uur. Telefoon 01823-2711

ANTWOORDBON

Ja, ik ben geïnteresseerd in een toekomstgerichte baan bij Electric Engineering

Mijn naam is _____

Functie _____

Adres _____

Postcode/wijkplaats _____

Telefoonnummer _____

Behorend tot de Getronics Groep

TELEMATIECA-INSTALLATEUR

Postbus 19005 - 2810 VN Schoonhoven - Limburg (Nuth) - Rotterdam - Schiedamschen dijk 1

Creatieve duizendpoot Eugène Quanjel: 'Kunst moet dieper gaan dan mooi alleen'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - Ruim 1040 vierkante meter glas-appliqué ramen van Eugène Quanjel sieren kerken in heel Nederland en daarbuiten. Van Leiden tot Hoensbroek en van Ophoven tot Geleen. Maar het werkgebied van deze veelzijdige kunstenaar gaat verder: een groot aantal Barbara-beelden, kapellen, de cokesfabriek van de mijn Maurits, het stadion in Geleen, decors voor de Zuidlimburgse opera, tuinen en zelfs tennisbanen heeft Quanjel in het verleden gebouwd. In opdracht van de Staatsmijnen. Gedurende 38 jaar was Quanjel aan de 'mijn' verbonden, vanaf 1943 als bouwkundig hoofdopzichter. 'De Staatsmijnen hadden mijn lot in handen. Alles wat artistiek was werd mij toegeschoven. Ik was een buitenmens, dat hebben ze begrepen.'

Eugène Quanjel is nog in de vorige eeuw geboren. Om precies te zijn op 18 december 1897. Als ik naar zijn leeftijd vraag schiet de 'eminente grise' uit zijn slof. 'Niet belangrijk' vindt hij. Veel liever praat de kunstenaar over zijn werk.

Vitaal

De 94-jarige Quanjel is nog uiterst vitaal. De weg naar zijn atelier, via een tweetal trappen, legt hij zo snel af dat de verslaggeefster het nauwelijks kan bijbenen.

Naast tal van schilderijen en beelden zijn in het atelier de eerste experimenten in glasappliqué te zien.

quē te zien. De applicatietechniek ontwikkelde Quanjel in 1961. Dit is een procédé waardoor de loodlijnen in glas-in-loodramen vervangen worden door transparante kit. Doordat de afbeeldingen niet worden onderbroken door lood vloeien de kleuren in elkaar over. Zo worden effecten bereikt die vergelijkbaar zijn met een aquarel.

Scherven

'Het verwerken van lood was bezwaarlijk voor mij omdat ik aparte kleuren gebruik. Zodoende heb ik niet naar een artistieke maar naar een technische oplossing gezocht', aldus Eugène Quanjel.

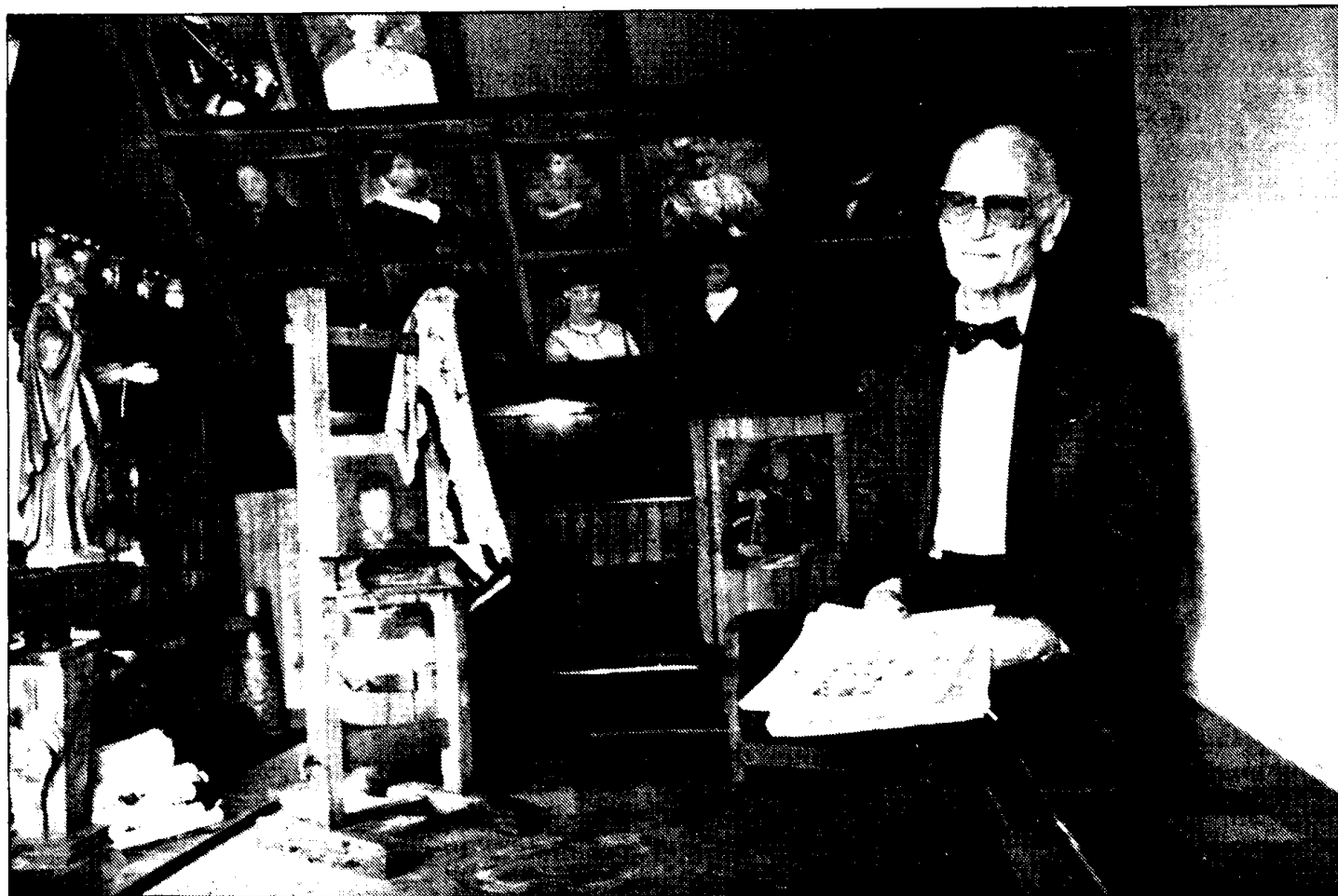
Het bijzondere effect van de ramen wordt verkregen door antiek glas van verschillende diktes naast elkaar te gebruiken. 'De glasscherven breng ik aan tussen twee spiegelruiten via de speciale kit. De keuze van het glas en de verschillende diktes vormen wezenlijke elementen in de fonkeling en de beweeglijkheid van de ramen. Het eindresultaat schittert als een diamant', aldus Quanjel. Om de bezoeker te overtuigen houdt hij een glasappliqué tegen het licht. Een prachtig kleurenschouwspel is het resultaat.

Hoofdkleur

Eugène Quanjels werk wordt gekenmerkt door het gebruik van slechts enkele hoofdkleuren. Voor zijn schilderijen zijn dat groen en blauw en mengvormen daarvan. In de glasappliqué-ramen komt veel geel en mauve voor. Quanjel: 'Je moet iets proberen te maken waaraan de mensen meteen zien van wie het is. Iets eigens.'

Na zijn pensionering werkte Quanjel nog tot 1972 met glasappliqué. 'Van ellende ben ik met die techniek opgehouden, alleen omdat antiek glas niet meer bestaat', aldus de kunstenaar.

Tot zijn zeventiende jaar zat

• Eugène Quanjel koestert zijn kunstwerken. Hij kan ze niet missen. Foto: DRIES LINSEN

Quanjel op Rolduc te Kerkrade. Omdat hij graag tekenaar wilde worden ging hij werken bij 'Ons Limburg'. Na zijn studie bouwde aan de Ambachtsschool in Heerlen ging Quanjel naar de Staatsmijnen. Daar had de architect, decorateur, ontwerper, schilder zijn meest productieve tijd. Van zijn omvangrijk oeuvre heeft Quanjel plakboeken bijgehouden, 27 in totaal. 'Er is een tijd geweest dat ik schilderde, boetseerde en werkte aan ramen. Ik heb alles zo'n beetje verveegd in mijn boeken.'

En dat is maar goed ook want veel werken van Eugène Quanjel zijn verloren gegaan. 'Het open-

luchttheater in het Steinerbos heb ik ontworpen, een amphi-theater met 1100 zitplaatsen, met kleedkamers en een orkestruimte. Dat is allemaal weg, vreselijk jammer.' Vensters in het 'schip' van de Christus Koningkerk in Geleen werden vernield door vandalen. Op dit moment loopt een actie om de ramen in de Heilig Hart van Jezuskerk in Hoensbroek te redden van betonrot.

Schilder

Schilderen doet Quanjel nog dagelijks. Favoriete onderwerpen zijn landschappen en portretten

in impressionistische stijl. Verkoppen doet Quanjel zijn eigen schilderijen niet. 'Voor de werken die hier aan de muur hangen is al veel geld geboden, maar wat moet ik daarmee. Het schilderij ben ik dan kwijt', zegt Quanjel. Over de hedendaagse kunst is Eugène Quanjel niet bijzonder te spreken. 'De meeste moderne werken vergelijk ik met een ziekte: je hebt er niet om gevraagd maar het wordt je toch aangedaan. Bovendien moet kunst dieper gaan dan mooi alleen. Het moet ook voor andere mensen toegankelijk zijn. Kunst moet je proberen te begrijpen, moet je vatten.'

ontmoeting op zaterdag

bioscopen

HEERLEN

Royal: Sleeping with the enemy, dag. 18.30 en 21 uur, vr t/m zo ook 15 uur. Rivoli: The silence of the lands, dag. 18 en 20.30 uur, vr t/m zo ook 16 uur. Ducktales: Het geheim van de wonderlamp, vr t/m zo en wo 14.30 uur. Maxim: Dances with wolves, dag. 20 uur, vr t/m zo ook 15 uur. H5: Look who's talking too, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, vr t/m zo ook 16.45 uur. Kindergarten Cop, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. Green Card, dag. 18.30 en 21 uur, ma di do ook 14 uur. De kleine zeemeermin, vr t/m zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. The men and a little lady, dag. 14 en 18.30 uur, vr t/m zo ook 16 uur. Q en A, dag. 21 uur. Misery, dag. 18.30 uur, ma di do ook 14 uur. Awakenings, dag. 21 uur. The Turtles, vr t/m zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. De Spiegel: Vrijheid is paradijs, vr t/m zo 21 uur. Kinderfilmhuis de Spoel: Saxana, het meisje op de beemstel, za 15 uur.

SCHAESBERG

Autokino: The Godfather 3, vr t/m zo 22 uur.

klein journaal

Oostelijke Mijnstreek redactie: 739282

Hoensbroek

De vereniging Omega houdt spreekuren voor mensen met een uitkering of een minimum-inkomen over kwijtschelding van onroerend-goedbelasting. De spreekuren vinden maandag van 14 tot 16 uur plaats en van dinsdag tot en met donderdag van 10.30 tot 12.30 uur. Het adres is Hoofdstraat 11 Hoensbroek, ☎045-217190.

Brunssum

In de Brikke-oave wordt zaterdag om 14 uur de halfjaarlijkse Zangersdag van de Limburgse Bond van Ouderen gehouden. De acht deelnemende ouderen brengen ieder drie werken ten gehore.

Schaesberg

In wijkcentrum Eikske wordt zondag om 19 uur het voorjaarsconcert van de harmonie St. Michael gehouden. Het concert wordt geopend met het eerste optreden van de gloednieuwe drumband van de harmonie. Gastvereniging is Sint Bernadette uit Molenberg.

De wijk de Kakert viert zondag feest onder het motto 3xM (Meimaand, Mariamaand, Moederdag). Om 10 uur vertrekt de processie naar de Mariakapel op Leenhof, waar om 11 uur een viering is. Na afloop is er in en rondom zaal 't Bepke een ouderwetse kermis met fancy fair en spelen. De opbrengst komt ten goede aan de parochie.

Heerlen

De KBO afdeling Heerlen Noord houdt op maandag 13 mei om 14 uur een informatiemiddag in bejaardencentrum Ter Eijk, Franklinstraat 30 te Heerlerheide. Besproken worden de voorwaarden om in aanmerking te komen voor plaatsing in een bejaarden- of verzorgingshuis, aanleun- of seniorenwoning. Er is volop gelegenheid om vragen te stellen. Ook niet-leden zijn welkom.

Kerkraadse fractie stuurt brief aan college

Groen Links: beter homo-beleid nodig

per persoon

G. Meijer geridderd

Directeur G. Meijer van Enraf Nonius in Brunssum is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De versierselen werden hem opgespeld door burgemeester Hoogland van Brunssum. Meijer kreeg de onderscheiding bij zijn afscheid van het productiebedrijf van fysiotherapeutische apparatuur. Hij is er 42 jaar in dienst geweest.

In 1949 begon hij als leerling instrumentenmaker bij Enraf Nonius in Delft. In de avonden verdiepte hij zich in studies als technisch hoger onderwijs en macro-economie. In 1957 werd hij assistent bedrijfsleider, vier jaar later promoveerde hij tot fabriekschef.

Eenentwintig jaar geleden kwam hij naar Limburg, waar hij als bedrijfsleider een dochtervesti-

• G. Meijer krijgt de versierselen opgespeld door burgemeester Hoogland. Foto: KLAUS TUMMERS

ging inrichtte in het kader van het behoud van werkgelegenheid voor mijnpersoneel. Naast zijn werk is Meijer actief

als algemeen bestuurslid van het Delta College, de Woningbouwvereniging en de CAI-commissie.

OLS-goud voor J. Schoffelen

De heer John M. Schoffelen uit Brunssum werd op Hemelvaartsdag gedecoreerd met de gouden OLS-medaille. President

Stals van de Oud Limburgse Schuttersfederatie speldde hem in gebouw Unitas de onderscheiding op.

De heer Schoffelen is 25 jaar lid van de schutterij St. Gregorius waarvan menig jaartje als bestuurslid.

• De heer Schoffelen (in uniform) met zijn onderscheiding. Foto: KLAUS TUMMERS

in gesprek

Vossekuil

Met grote verbazing las ik het ingezonden stuk van R. Morsink en H. Boumansin de krant van 4-5-'91. Vandaar deze reactie.

Er zijn in de afgelopen vier maanden geen dertig herhuisvestingen vanuit de Vossekuil geweest. Dat er in deze periode slechts weinig allochtonen geherhuisvest zijn heeft een andere oorzaak, maar dat moet je wel willen zien.

Het aanbod aan woningen die ter beschikking stonden is met deze mensen bekeken, maar slechts een enkeling was tevreden en accepteerde de woning.

Het merendeel vond de woning of niet mooi genoeg, of niet groot genoeg, of geen mooie ligging, of geen cv enzovoort. Omdat er geen bungalows ter beschikking staan is in deze groep de herhuisvesting klein geweest. De autochtonen kregen dezelfde woningen aangeboden en waren er blij mee.

Zo is dat. R. Morsink en H. Boumans, 'zonder kleurtje'. Speel niet met gissingen, dat is voor niemand goed. Als een redelijk aanbod niet geaccepteerd wordt, kun je niet spreken van kleurtjes bij de herhuisvesting, of het zou betrekking moeten hebben op de autochtonen.

HEERLEN

W. Uitslag

Wandeltocht in Voerendaal

VOERENDAAL - Het wandelcomité PMC Voerendaal houdt op zondag 12 mei voor de zeventiende maal de Mivo-wandeltocht.

Wandelaars kunnen kiezen uit de afstanden 5, 10, 15 en 20 kilometer. Start en finish zijn bij de Davidbron aan de Looierstraat in Voerendaal. Deelnemers voor de 20 kilometer lange tocht kunnen starten tussen 8 en 13 uur, voor de overige afstanden kan tussen 8 en 14 uur vertrokken worden. De wandelaars dienen voor 18 uur binnen te zijn. Het inschrijfgeld bedraagt 2 gulden (inclusief sticker en stempel) of 1,50 gulden (alleen stempel).

Het parcours voert langs fraaie plekken in de omgeving van Voerendaal.

Lezing over père Joseph in klooster Wittem

WITTEM - Het pastoraal team van het Redemptoristenklooster Wittem houdt maandag een informatieavond. De Vierde Wereld Beweging, een vrijwilligersorganisatie die samen met de armen in de westerse samenleving strijdt voor menswaardigheid, staat centraal. Tijdens deze informatieavond worden met name het leven en de idealen van de stichter van deze beweging, père Joseph Wresinski, belicht. Dat gebeurt dan door mevrouw De Vos van Steenwijk.

de huidige voorzitter van de beweging, die onlangs een boek over het leven van père Joseph schreef. De bijeenkomst in het Redemptoristenklooster begint om acht uur en is gratis toegankelijk. Joseph Wresinski werd in diepe armoede geboren en maakte mee hoe die armoede menselieven ontworcht. Als priester ging hij in 1956 wonen tussen beroerde daklozen in een kamp in Noisy-le Grand ten oosten van Parijs. Hij trok er op uit om het

schandaal van de armoede bekend te maken en stichtte daarvoor het internationale ATD-Vierde Wereld.

De Nederlandse Alwine de Vos van Steenwijk was jarenlang ambassadrice voor ons land in Frankrijk. Daar kwam zij onder de indruk van de Franse priester. In 1960 verliet zij haar diplomatieke post om zich bij père Joseph te voegen om te helpen bij de uitbouw en organisatie van de Vierde Wereld Beweging. Zij zette een wetenschappelijk instituut op en stichtte na de dood van père Joseph in 1988 met het vrijwilligerskorps in Baillet-en-France het 'Huis Joseph Wresinski'.

weekendagenda

APOTHEKEN.

De avond-, weekend- en zondagsdiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdagochtend om 8.30 uur.

BRUNSSUM - SCHINVELD. Van de Wouw, Dorpsstraat 153 Brunssum, ☎251620.

HEERLEN. Hardy, Kerkaderweg 50-52, ☎416374. B.g.g. TIGH ☎711400.

LANDGRAAF. Lempers, Hoofdstraat 5 Schaesberg, ☎310777. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.

KERKRADE - EYGELSHOVEN. Smithuis, van Gronsveldstraat 2, ☎454000.

KERKRADE-WEST. Snijders, Kampstraat 114, ☎420777.

BLEIJERHEIDE. Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎460923. Zaterdag van 10.30 tot 16 uur en zondag van 12 tot 13 uur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ. Voncken, Dr. Ottenstraat 9, Simpelveld, ☎441100. Zaterdag van 11 tot 15 uur en zondag van 14.30 tot 15 uur. Voor spoedgevallen kan men terecht van 22 tot 22.30 uur.

HOENSBROEK - HEERLERHEIDE. Boswijk, Akerstraat Noord 43 Treebeek, ☎213773.

NUTH. Voor spoedgevallen eigen apotheek (bgg TIGH ☎711400).

TIGH - HEERLEN. ☎711400 (Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN. Wachtdienst voor spoedgevallen tijdens avond en nacht vanaf 18 tot 8 uur. Weekenden 24 uur doorlopend ☎713712.

NUTH - VOERENDAAL - SIMPELVELD. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎04405-2995.

BRUNSSUM - SCHINVELD - JABEEK. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎259090.

HOENSBROEK - MERKELBEK - BINGELRADE. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎225588.

KERKRADE. Voor spoedgevallen is de dienstdoende verpleegkundige bereikbaar onder ☎459260.

EYGELSHOVEN - LANDGRAAF. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎323030.

ARTSEN

HEERLEN. Voor spoedgevallen TIGH (brandweercentrale) bellen ☎711400.

BRUNSSUM - HOENSBROEK. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.

KERKRADE-WEST. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.

SCHIMMERT. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.

KERKRADE-OOST. Tot zaterdag 12 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Voor spoedgevallen eerst telefonisch contact opnemen met de dienstdoende arts. Van zaterdag 12 uur tot zondagmorgen 10 uur Lempers, ☎452630. Van zondagmorgen 10 tot maandagmorgen 8 uur van Dam, ☎452879.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ. Vrijdag en zaterdag Mom, ☎443938 en zondag Schifflers, ☎04451-1500.

SCHAESBERG. Zaterdag Meyer, Fr. Erenslaan 32, ☎313186 en zondag Pieck, Pasweg 97, ☎311322.

UBACH OVER WORMS - NIEUWENHAGEN. Eigen huisarts bellen.

VOERENDAAL. Praktijk Raadhuisplein 4 Tel. 751322.

Patienten gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎214821.

TANDARTSEN

HEERLEN - HULSBURG - VOERENDAAL. Carati, Bokstraat 29, ☎210000. Spreekuur zaterdag en zondag van 11 tot 12 uur. B.g.g. TIGH ☎711400.

KERKRADE - UBACH OVER WORMS - SCHAESBERG - NIEUWENHAGEN - EYGELSHOVEN. Schobben, Wilhelminastraat 5 Nieuwenhagen, ☎314236. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 19 tot 19.30 uur.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ - GULPEN - VAALS - WIJLRE - WITTEM. Schjins, Pr. Bernhardstraat 1 Vaals, ☎04454-1553. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

BRUNSSUM - SCHINVELD - NUTH - HOENSBROEK - SCHINNEN. Grauls, Overbroekerstraat 43 Hoensbroek, ☎227065. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

DIERENARTS

Raadpleeg uw eigen dierenarts. U wordt eventueel doorverwezen.

Diversen
Te koop Singer **SCHOEN-MAKERS-NAAIMACHINE** en Singer naaimachine; Herlag wandelwagen, i.z.g. st. Tel. 045-271072.

06-Hijnen
Easy date
Zo heet als jij en meer. Je vindt ze snel, je hoort hun wensen van schuchter beginnend tot bizar.
06-350.250.00 - 50 ct p/m

Lesbi Live
Een zachte handen glijden over mijn ruggen. (50 ct p.m.)
06-320.323.12

Lisa
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest.
06-320.331.02 - 50 cpm

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
50 ct. p. min.

Meiden-onder-elkaar lesbisch, transpirerende lichamen, vochtige lippen. 50 c/m
06-320.331.09

Sexadressenlijst
Via keuze menu, snel de juiste dame kiezen, elke dag nieuwe adressen. Live door de dames ingesproken erbij.
06-320.322.23 (50 cpm)

Zoek je 'n seksrelatie met 'n hete meid? 50 cpm.
06-320.320.44

Direkt snel-sexcontact
Afspreeklijn
06-320.320.55 - 50 ct p/m

Mooie vrouwen zijn op zoek
Sexkontakten
06-320.321.44 - 50 ct p/m

Bi-Sex Afspreeklijn
06-320.325.01
50cpm. Inpr. 01720-45111.

Hete Meidenlijst
06-320.326.33 - 50 ct p/m
Meer dan 100 hete meisjes, zoeken sexcontact 50 ct p/m
06-320.326.66

Blonde Natalja doet het met 2 hete jongens 50 ct p/m
06-320.327.77

Nieuw: Direkt APART met 'n strenge man of met een onderdanige man! Bel Gay, S.M. voor Twee. 50 ct p/m.
06-320.329.99

De flirbox, flirten met z'n tweeën tegelijk 50 ct p/m
06-320.330.01

Homo: Zoek je een lekkere jongen? Gay Date 50 ct p/m
06-320.330.18

HOMO: Het is wel slikken voor hete jongens 50cpm
06-320.330.88

SM Afspreeklijn
Voor strenge sekspraktijken.
06-320.322.20 - 50 ct p/m
06-320.330.79

"Triosex-Kontaklijn"
06-320.320.92
Bel p/m ook voor partnerruil

Gay Privé (direkt apart)
Bel nu snel voor het maken van een geslachte afspraak of bel voor 'n lekker gesprek. Iemand kan meelisteren! Denk op de nul als je iemand anders wilt spreken. Bel.
06-320.322.75 - 50 ct p/m

Bi-Sex voor TWEE, direkt apart met een hete meid of een lekkere jongen: ook trio! 50 ct p/m
06-320.330.91

Zoek je een seksrelatie?
Sexdatinglijn 50 cpm
06-320.325.04

L-E-S-B-I Afspreeklijn
06-320.325.80
Inpr. 01720-30646 50 cpm

Buurvrouw Chantal en haar hete buurjongens, live-sex 50 cpm
06-320.326.01

H-O-M-O-JONGEREN
Kontakt, afspraken met jongens! 50 cpm
06-320.326.11

Tessa is zo'n lekker OPGEWONEN meisje 50 cpm
06-320.328.88

Bleekam MIEGENIETEN met 3 hete meisjes 50 cpm
06-320.322.04

Bissex Linda
Direct van 2 mannen 50 cpm
06-320.320.14

Griekse Sex
Nieuw: Griekse seks 50 cpm
06-320.325.55

Belgians
Het is zo'n lekker. Info. gratis. Bel.
06-320.325.55 (50 ct p/m)

2 heren
geven elkaar stiel een lift, de camera's volgen Eva met 3 mannen. Toe jij ook nog! 06-320.326.92 50cpm

Alles kan lijn
Uniek in Nederland. Op deze lijn kan alles!! Ook gratis sexgesprek.
06-320.324.95 (50cpm)

Hete ruige straatsex
Sexy ding voor 50 ct p/m
06-320.320.77

Tom en Tina. Hun huiswerk blijft liggen. De sexboekjes doen ze na. Ze ontdekken hoe het echt moet... 50 cpm
06-320.326.70

Ik ben een sexy donker vrouw al wat ouder 50 ct p/m
06-320.320.91

Een jongen. Een blonde vrouw, het gebroken been, en volle lippen die heet dwalen!! 50 ct p/m
06-320.326.90

Sex op z'n Grieks. Kies je prooi zelf. 50 ct p/m
06-320.327.17

Sex Dating m. stellen vrouwen mannen etc 50cpm
06-320.323.13

Een blonde meid topless aan zee. Ze gaat met 2 kerels aan boord. In volle zee leren ze haar...
06-320.323.84 - 50 ct p/m

Grieks
Ontfotsoenlijke vrouw traint Buurmeisje. 50 ct p/m
06-320.320.37

Homo
in het bos, bij de man die weet wat hem opwindt gaat John tegen een boom in die hete stand.
06-320.321.33 - 50 ct p/m

Meisjesporno
50 ct p/m - **06-320.320.52**
Anne's man kijkt toe als ze van zijn beste vriend voor 't eerst forse

Griekse sex
leert verdragen.
06-320.321.32 (50 ct p.m.)
SSSSSS Sex Meisjes 2222 2 handen vol! 50 cpm
06-320.320.22

In de manege komt Karin's naakte seksfantasie tot leven. De zweep, de laupels, de hoge hakken en de tammer... 50 ct p/m
06-320.326.72

De vrouw keurt een mooie meid. Plots gaan er 2 slieps uit en het wordt heet...
06-320.330.19 - 50 ct p/m

Lesbisch
06-320.330.19 - 50 ct p/m
De sluwe man laat een bloedmooie meid een heel apart drankje slikken. Ooh mag ik me

Uitkleden??
06-320.321.30 (50 ct p.m.)

BordeelSex
Kies zelf wat lekkers 50 ct p/m - **06-320.323.66**

Als Anouk 30 is krijgt ze eindelijk de sex die haar man nooit gaf
06-320.330.51 - 50 ct p/m

Op de Bisexbox
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje-vrouwje
06-320.326.38 - 50 ct p/m

Het leven begint bij 40. Ook het sexleven, op de 40plus box
fijn en ongedwongen met leeftijdsgenoten.
06-320.327.28 - 50 ct p/m

Voor de spiegel moet ze zich omdraaien. Opgewonden ziet Hanna hoe 2 mannen Grieks met haar gaan doen. 50 ct p/m
06-320.330.61

Dame zoekt gave knul, meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden elkaar op
06-320.326.27 - 50 ct p/m

super-contacten-box
De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sexvrienden en vriendinnen. Probeer het maar op **06-320.324.30**. Trouwens als je nog andere verlangens hebt dan is er de beste, De Heetste Box van NL.
06-320.328.29 - 50 ct p/m

06 Gay Café's
Limburg **06-320.327.55**
Homosex voor 2
Draai eerst **06-320**, en dan: SM Limburg... 325.18
Jack Off Privé... 321.16
Darkroom... 324.16
Gay Pervers... 329.16
Sportsex... 326.75
Travestie... 325.09
Transsexueel... 321.36
Bi-sex... 323.36
Jongens-sex... 325.19
Studenten-sex... 327.56
50 ct p/m PB. 75141 A'dam

De wip-in-box
heet zo omdat er heel wat ge... wordt op **06-320.324.80**
Lauk toch? Trouwens de Lijf-Sex-Box daar durven ze ook en jij mag best meedoen **06-320.324.90 - 50 ct p/m**
06-320.340.15

Ze vecht tegen zichzelf en een beetje tegen de man die haar leert wat
SM
is. Ze vecht tot dat ze geniet **06-320.340.25 - 50 ct p/m**

Rosie-relatielijst
Voor modern sexcontact op **06-320.324.50 - 50 ct p/m**
hoor je wensen van paren en dames. In Rosie mei. Zie je hun "naakt" foto's.

Life-opname
met een blondje dat eerst boos weigert, maar als het echt moet gebeuren gaat ze door 't lint.
06-320.340.69 - 50 ct p/m

Wij bet. f 50, voor Uw intieme sexcassette. Nijholt **010-4282395** U hoort paren uit Breda en Delft 50 cpm
06-320.340.36

Jungle
Als een blondje zo openlijk laat merken wat ze wil maakt ze oersex wakker in de man (Grieks)
06-320.340.77 - 50 ct p/m

Voor Uw Life-Homocassette f 50, Nijholt **010-4282395**. Nu knullen uit R'dam werkelijk bezig 50 ct p/m
06-320.340.45

Henk en Otto stoeien wild met Judy, maar owee als Judy's vriendin binnenvallt, dan wordt 't 'n bende 50cpm
06-320.329.22

2 jongens collecteren. Mevrouw laat de knullen wat drinken en krijgt... 50 ct p/m
06-320.340.95

Cissy denkt dat ze alleen is als ze alleen opwindend heet speelt. Dan ziet ze Wim achter 't gordijn meedoen 50 ct p/m
06-320.330.09

Rijpe Vrouwen
320.325.45
Ervaren vrouw 50 ct/p/m **06-320.325.45**

Een slanke dieveggie in bodystocking betrapt. 2 strenge mannen nemen haar onder handen
06-320.340.66 - 50 ct p/m

Grieks
06-320.340.66 - 50 ct p/m
Sexy Honey, 50 ct.p.m.
06-320.320.82

SM Meesters
06-320.325.39

Kontakten Kluis

Club La Ferme
Lammensstr. 73, Ingber/Gulpen. Tel. 04450-3290.
Dag. geop. v. 11.00-2.00 u. Ook Zat. en Zond. Rijksweg Maastr.-Vlaas, plasm. 500m. achter de kruising Noorbeek, 1e str. links, na 100m. rechtsaf naar boerderij. Mooie meisjes aanw.

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned. **030-886283 (24 uur)**

Love
onbepikt relaxen met 8 sexy, hete meisjes voor f 200,- all-in. Geop. ma. t/m zat. 12.00-24.00 uur. Bath. Floriszstr. 37 ha, Amsterdam. Meer weten? Live **06-340.310.51**. Meisjes gevr. f 1.500,- p.wk. intern.

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie? Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, **015-136631**. Erkend door Raad van Toezicht.

Privé Yvonne
8 sexy meisjes in Nylonkousjes, 7 dgn. open 11-24 u. Kapelweg 4, Kerkrade. Tel. **045-425100**.

Nieuw Debbie
en Angelika. Privé en Escort Dag en nacht. **045-428858**.

"Amorossa"
Charmante en sexy meisjes aanwezig om uw wensen te vervullen. Geopend vanaf 12.00 t/m 24.00 uur. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Tel. **046-756335**

Candy's escort
Tel. **045-231374**. Tevens dames gevraagd

Privéhuis
Rachelle
Wij verwachten U v.a.: 13 u. Pr. Hendrik. 312, Brunssum. Tel. **045-274810**

Diana Escort
Tel 045-320323
vanaf 10.00 uur.

Love escort
tel. **045-320905** vanaf 9 uur

Dringend
meisjes gevr. voor goedlopende zeer exclusieve club in Maastricht. Garantie-loon en intern mogelijk. Tel. **043-216940**

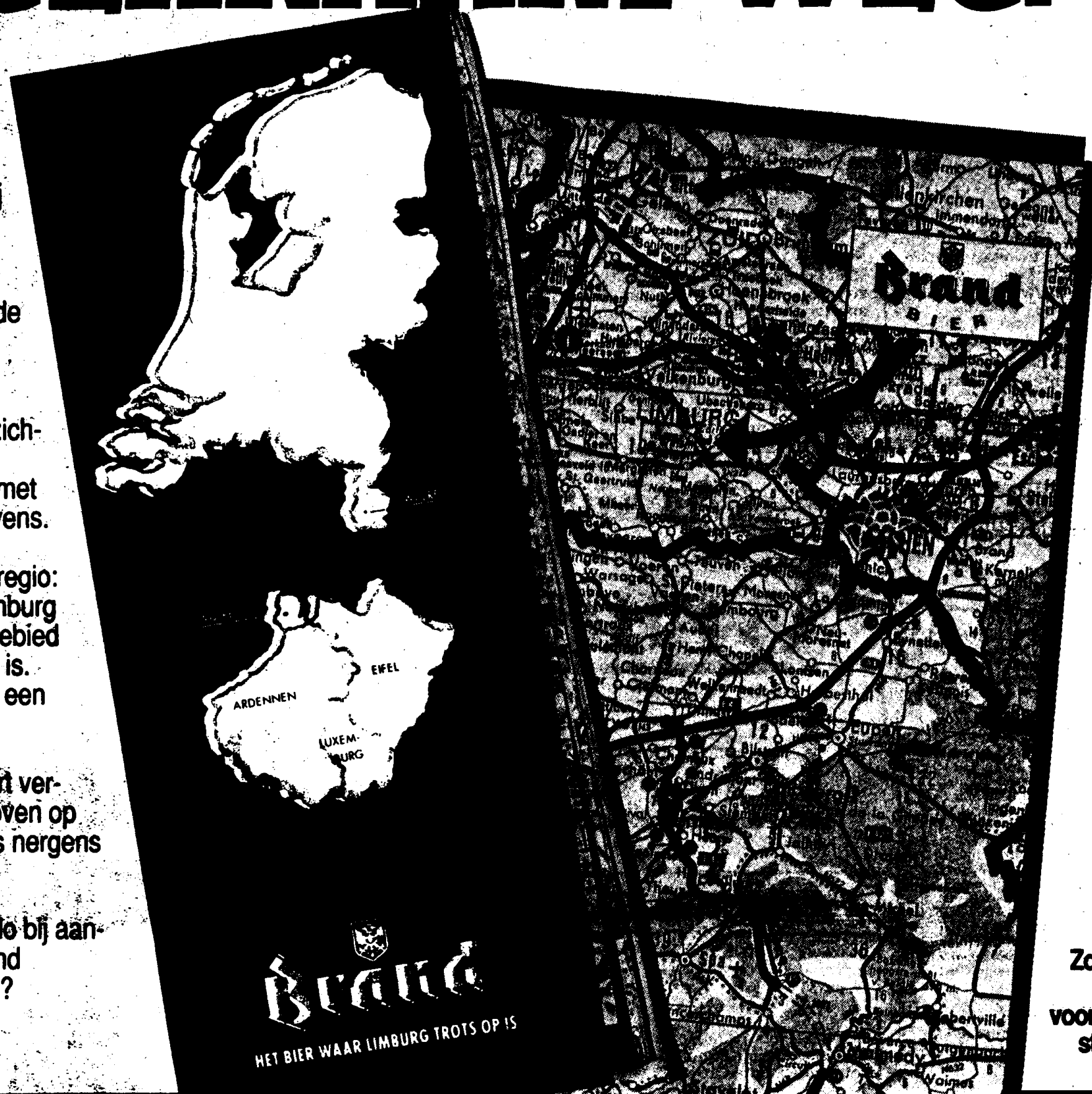
BRAND GEEFT EEN FANTASTISCH MOOIE WEGENKAART WEG.

Brand heeft ook voor dit voorjaar weer een leuke actie bedacht. Bij aankoop van een krat Brand Pilsener krijgt u een bijzondere wegenkaart cadeau. (zolang de voorraad strekt)

Aan de ene zijde staat een duidelijke en overzichtelijke wegenkaart van Nederland, bijgewerkt met de aller nieuwste gegevens. Aan de achterkant een wegenkaart van de Euregio: Eifel, Ardennen, Luxemburg en Zuid-Limburg, het gebied waar Brand zo trots op is. Zeer overzichtelijk met een schaal van 1: 300.000.

Deze fraaie wegenkaart verpakt in krimpfolie, is boven op het krat bevestigd en is nergens te koop.

U krijgt hem alleen kado bij aankoop van een krat Brand Pilsener. Dus wat let U?

GRATIS BIJ EEN KRAT PILSENER

Het bier waar Limburg trots op is.

Door 1 of 2 jonge meisjes totale
Ontspanningsmassage
..... **045 - 353489**

Club Nirwana
Jonge en mooie meiden: top service!
NIET GOED! GELD TERUG! GAKANTIE!
7 Dagen p/wt week van 22.00 tot 05.00 uur.
Nieuwstraat 147, Kerkrade, tel. **045-463383**.
TEVENS TOPESCORT-SERVICE!

Club Mirabelle
Stijl, gezelligheid en bovendien topservice!
Speelers van meiden.
Geopend van 22.00 tot 05.00 uur.
Na ons: kun je de rest vergeten!!!
Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade, tel. **045-427120**.
LUXE ESCORT-SERVICE!

f 50,- all-in
5 meisjes, nu ook Nathalie weer!! **045-423908**

Privéhuis Rachelle
Tel. **045-274810**

Maasstricht Privé
Niet zomaar een club, niet tevreden? geld terug. Geen verpi. bij kennismaken. Drankje gratis. Tel. **043-254183**. Jodenstr. 2, Maasstricht.

"La Belle"
Kerkrade, Graverstr. 13, dagelijks geopend v.a. 20.00, 4.00 uur. Regina, Eli, Rosi, Jutta, Petra **045-416143**.

Escort Rita
Tel. **045-452438**.

Nieuw Escort
Priscilla discreet en snel bij u thuis of in hotel.
Tel. **045-428849**

Pornofilms
Goedkoop thuisbezorgd videoring 1. Baldier. **045-324641**.

Sacha's Escort
v.a. f 100,- all in. Tel. **06-52980255**

Gaby's sexbelevissen
50 ct p/m bel nu T.S.L.
06-320.320.19

Nieuw Melany
af 10 uur, ook zat. en zond. **045-721758**, meisje gevr.

Harald
Een leuke joi voor heren. Tevens jongen en meisje gevr. Tel. **043-619717**.

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u. Tel. **045-422695**

Nieuwe meisjes verwachten u
Cinderella
Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren. Naast tennishal, tevens assistentes gevr..

Thea en Jan
Bel na 22.00 uur nog eens naar Hoensbroek.

Club Denise
ontvangt u in een aangename sfeer, er zijn meerdere leuke meisjes. Tevens escort. Industriestr. 13, Spekholzerheide v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. **045-413887**

PICCOLO'S in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT. Bel **045-719966**.

BMW OCCASIONS VAN UW ZUIDLIMBURGSE BMW-DEALERS

BMW 3-SERIE	BMW 3-SERIE	BMW 3-SERIE
BMW 318i, 2-drs., grijsmet., div. extra's... '89	BMW 318i, 2-drs., wit, veel extra's... '89	BMW 318i, 2-drs., beige, met... '89
BMW 318i, 2-drs., shadow line-pakket, zeer mooi... '89	BMW 318i, 2-drs., wit, blauwmet., div. extra's... '89	BMW 318i, 2-drs., blauwmet., div. extra's... '89
BMW 318i, 2-drs., extracolormet., div. extra's... '89	BMW 318i, 2-drs., blauwmet., div. extra's... '89	BMW 318i, 2-drs., grijsmet., div. extra's... '89
BMW 320i, 2-drs., zwartmet., shadow line-pak., sportrij., zeer mooi... '89	BMW 320i, 4-drs., extracolor, alroze... '89	BMW 320i, 4-drs., blauwmet., veel extra's... '89
BMW 324 TD, 4-drs., zwartmet., alarommet... '89	BMW 324i, 4-drs., zwartmet., ABS, sportrijen, versn... '89	BMW 324i, 4-drs., zwartmet., ABS, sportrijen, versn... '89
BMW 5-SERIE	BMW 5-SERIE	BMW 5-SERIE
BMW 524i, goedmet., div. extra's... '89	BMW 518i, wit, schuldak... '89	BMW 520i, blauwmet., veel extra's... '89
BMW 525i, blauwmet., div. extra's... '89	BMW 520i, wit, sportieve uitvoering... '89	BMW 7-SERIE
BMW 730i uit., grijsmet., div. extra's... '89		BMW 735i uit., zwartmet., ABS, zeer luxe... '89
Kera Kerkrade Kerkradersteenweg 5, tel. 045-452121	Gelca Geleen Daalstraat 38 - tel. 046-747676	Keram Maastricht Molensingel 17, tel. 043-618555 Autoparc-Randwyck

Programma
betaald
voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
NEC-Twente
Morgen 14.30 uur:
MVV-Fortuna Sittard
Roda JC-Sparta
PSV-Willem II
RKC-SVV
Den Haag-Ajax
Feyenoord-Volendam
Utrecht-Groningen

PSV	29	19	7	3	45	71-23
Ajax	28	17	9	2	43	65-20
Groningen	29	16	10	3	42	54-27
Utrecht	29	13	8	8	34	34-28
Vitesse	29	9	13	7	31	32-25
Volendam	29	10	11	8	31	35-33
Twente	28	11	8	9	30	41-33
Roda JC	29	12	5	12	29	35-43
Feyenoord	29	6	15	8	27	31-33
RKC	29	8	11	10	27	36-41
Willem II	29	11	4	14	26	46-42
Sparta	30	6	13	11	25	30-48
Fortuna Sittard	28	7	10	11	24	26-38
Den Haag	28	9	6	13	24	37-53
MVV	29	8	6	15	22	32-48
Heerenveen	28	8	4	16	20	28-47
SVV	29	6	7	16	19	22-41
NEC	29	4	11	14	19	21-53

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
Heracles-Dordrecht
Veendam-RBC
Telstar-Excelsior
VVV-BV Den Bosch
Vlissingen-Emmen
AZ-Zwolle
NAC-Haarlem
Graafschap-Cambuur
Wageningen-Eindhoven
GA Eagles-Helmond Sport

Graafschap	37	25	11	1	60	83-33
VAC	37	20	14	3	54	88-46
VVV	37	21	7	9	49	69-40
AZ	37	14	15	8	43	52-37
Helmond Sport	37	14	15	8	43	57-43
Dordrecht '90	37	15	13	9	43	63-50
GA Eagles	37	14	14	9	42	57-43
Heracles	37	12	18	7	42	49-36
Eindhoven	37	17	7	13	41	54-52
RBC	37	11	15	11	37	62-56
Cambuur	37	12	12	13	36	40-46
Emmen	37	9	16	12	34	52-67
Haarlem	37	11	10	16	32	48-72
Telstar	37	8	15	14	31	48-57
Zwolle	37	8	14	15	30	39-56
Wageningen	37	10	9	18	29	71-82
BV Den Bosch	37	8	11	18	27	48-56
Veendam	37	5	15	17	25	47-75
Excelsior	37	8	7	22	23	49-79
Vlissingen	37	6	7	24	19	35-85

Graafschap kampioen, Graafschap, Eindhoven, VVV, NAC, Dordrecht '90 en Zwolle (vervangend) periodekampioen.

buitenland

DUITSLAND

Karlsruher SC-Dusseldorf	1-1
Leverkusen-Mönchengladbach	2-5
Stuttgart-Borussia	2-2

Vandaag 15.30 uur:
St. Pauli-Werder Bremen
Wattenscheid-Kaiserslautern
Hertha BSC-Dortmund
Bayern München-Frankfurt
FC Nürnberg-HSV
Uerdingen-FC Köln

BELGIE
Club Brugge-Standard Luik

Vandaag 20.00 uur:
Lierse-Berschot
Anderlecht-RWDM
Gent-Lokeren
Club Luik-Cercle Brugge
St. Truiden-Antwerp
Charleroi-Genk
Morgen 15.00 uur:
Germinal-Waregem
Kortrijk-Mechelen

vvv-den bosch

Vandaag 19.30 uur
VVV (opstelling): Roox, Rutten, Polman, Verberne, Dierckx, Smits, Vanderbroek, Van Aarts, Venetiaan, Boers, Janssen, Jansen, Bults, Van der Hoeven, Heerenveen, Bas Gossens, Brocken, Jan Gossens, Van der Borgt, Nijhuis, De Gier, Van Schijndel.

roda-sparta

Morgen 14.30 uur
Roda JC (selectie): Bolesta, Smits, Broe, Lier, Huiberts, Hansen, Arnold, Jansen, Haan, Ogechukwu, Groenendijk, Dilbert, Ben. Geblesseerd: Hofman, Verhagen, Van Egmond. Sparta (opstelling): Metgod, Schuurhuizen, van Bubbema, Van de Gaag, Van de Berg, G. de Nooijer, Van Wakkum, Valke, Sander, Houtman, Vurens, D. de Nooijer.

mvv-fortuna

Morgen 14.30 uur
MVV (vermoedelijke opstelling): Agu, Lin, ders, Thal, Quaden, Benneker, Delahaye, Driessen, Libregts, Verhoeven, Lanckohr, Vincent, Reserves: De Haan, Francois, Hofman, Van Bergen-Hengedewen, Dikken, Smeets.
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwan, Maessen, Samuel, Plomp, Frings, Kicken, Sneekes, Mordang, Vergoossen, Reijnders, Van Helmond, Meijer, Doufkar, De Jong, Linford.

trainerscarrousel

HEERLEN - Ron van der Ven, nu nog werkzaam als assistent-trainer bij Nieuw Einde, wordt de nieuwe hoofdtrainer van CSVT. Hij volgt bij de afdelingen-tweedeklasser Jos Mulders op.

Doelman hoopt Fortuna ook tegen MVV voor nederlaag te behoeden

Ruud Hesp hield
veel narigheid tegen

door fred sochacki

SITTARD - Paranormale begaafdheid hoeft niet ten grondslag te liggen aan een juiste voorspelling van de derby tussen MVV en Fortuna Sittard. Was de broederstrijd in het verleden al een ontmoeting waarin de krachten doorgaans gelijkelijk verdeeld waren; de cijfertjes die dit seizoen PTT Telecompetitie heten, leren dat een andere uitslag dan een gelijkspel snijden in eigen vlees zou kunnen zijn. Fortuna-trainer Han Berger verwoordde het op Hemelvaartsdag fijntjes als volgt: „Ik speel liever tegen MVV dan bijvoorbeeld Heerenveen of SVV.” Ruud Hesp deelt die mening niet van harte. „Mijn broer speelt bij Heerenveen en ik hoop dat die ploeg het reddt.” Daarnaast gunt hij zijn buur uit Maastricht ook het allerbeste. „Wat mij betreft blijven ze eredivisionist. Maar dan wel een stuk onder Fortuna.”

Gezonde overwinningsdrang van de sportman heet dat. En Ruud Hesp heeft daar voldoende van. Zelfs al is die drang maanden betoeteld door de slechte prestaties van de ploeg. Prestaties waarbij hij zich niet onbetuigd liet. De loodrechte weg naar de vaderlandse keeperstop werd omgebogen en kent sinds een half jaar een minder stijlverloop. „Ik heb vooral wisselvulliger gespeeld,” bekend Hesp. „Hele goede wedstrijden afgewisseld met slechte. Ik wilde te veel en was te gespannen. Ik heb er veel over nagedacht. Op het laatste liet het me helemaal niet meer los. Lange gesprekken met Han Berger en anderen. De hele Fortuna-problematiek nam ik mee naar huis; althans zo voelde ik dat. Geleidelijk aan werd me duidelijk dat ik me op mijn eigen spel moest concentreren en elke wedstrijd afzonderlijk moest zien. De spanning is thans een stuk minder en de prestatie gaat weer vooruit.”

Dat belooft dus wat voor de derby tegen MVV. „We hebben een beoernde periode achter de rug, maar we zijn op de weg terug. Misschien is het nog niet duidelijk aan de resultaten af te lezen, maar ons spel wordt sterker en parallel daarmee groeit het zelfvertrouwen. Wij staan er beter voor dan MVV. De druk ligt dus aan hun zijde, wij kunnen in de wachtkamer zitten.” Ook van de imponerende eindsprint raakt de Fortuna-keeper niet onder de indruk. „Leuk voor die ploeg. En het zou nog leuker voor ze zijn als ze zich daardoor handhaven. Het klinkt misschien vreemd, maar ik denk dat het verlies tegen NEC het beste was dat de ploeg kon overkomen. Vanaf dat moment geloofde niemand meer in lijfsbehoud en was de druk van de ketel. Toen kon men eindelijk vrijuit voetballen en daardoor de voorwaarde voor misschien wel een langer verblijf in de hoogste voetbalklasse scheppen.”

De zone waarin MVV vocht om lijfsbehoud, kwam ook voor Fortuna angstvallig dichtbij. De laatste weken kwam angstvallig vaak het naderende onheil ter sprake. „Ja, bij de supporters en in de kranten. De spelersgroep en intern bij Fortuna is dat nooit een punt geweest. Natuurlijk speelden we slecht en heb-

ben we de doelstelling voor dit seizoen niet gehaald, maar degradatie is voor ons nooit een thema geweest. We hadden altijd nog twee wedstrijden te goed op momenten dat de bedreigde ploegen kwa puntenaantal dichterbij kwamen. Dat heeft steeds gezorgd voor de nodige rugsteun.”

Waarom het helemaal misliep met Fortuna is ook zo'n vraag waar zich in De Baandert iedereen mee bezig heeft gehouden. „Een combinatie van factoren. Het verlies van Henk Duut en Willy Boessen, twee winnaarstypes, heeft achteraf misschien wel het zwaarst gewogen,” meent Ruud Hesp. „Als het makkelijk gaat, merk je dat gemis niet sterk. Als je echter in de knoei komt, dan voel je het dubbel. Binnen onze zeer jonge groep zijn er dan te weinig mensen die in het veld het voortouw kunnen nemen. Twi-fel slaat toe, zelfvertrouwen neemt af en de individuele vorm van iedereen afzonderlijk gaat achteruit. Probeer daar maar eens uit te komen.”

„Ik benijd Han Berger dan ook absoluut niet om dit bijna afgelopen seizoen. We hadden ons zoveel voorgenomen. Fortuna-nieuwe-stijl. Actief en aanvullend voetbal. Verder van ons doel af en leuk voor ons publiek. Het is allemaal bij goede voornemens gebleven. De wil was er, maar de invulling niet. Het enige dat je dan tegen het einde van de seizoen mist kun je doen is de schade zo beperkt mogelijk houden. En proberen de wedstrijden die nog in De Baandert gespeeld worden te winnen met attractief voetbal. Dat is steeds het vooropgezette doel geweest.”

dervindt nog last van een dijbeenblessure.

● ZEIST - In het betaald voetbal zijn voor een wedstrijd geschorst: Heerenveen (Den Bosch), Maas (Eindhoven), Veldwijk (Emmen), Hulshoff (GA Eagles), Verbeek (Heerenveen), Pattinama, Waslander (beiden Heracles), Van Oeveren (RBC), Van der Zwaan (Telstar), Rutten (FC Twente), De Kock (FC Utrecht), Fühler (Veendam), Magito (Vlissingen) en Steltenpool (Volendam).

● SITTARD - VV Sittard-spits Glen Golding speelt volgende seizoen voor FC Vinkenslag.

Sef Vergoossen gokt
niet op gelijkspel

Van onze sportredactie

MAASTRICHT - Hoewel MVV na het gelijkspel tegen PSV morgenmiddag in de Geusselt over de beste papieren lijkt te beschikken om de belangrijke derby tegen Fortuna tot een goed einde te brengen, heeft MVV-trainer Sef Vergoossen zijn spelers gewaarschuwd niet te verslappen en tegen de Sittardenaars de opwaartse lijn te blijven voortzetten. „Het blijft natuurlijk spannend, want één misstap en je zit weer in de problemen.”

Het team van Han Berger, dat na een goede seizoensstart ver terugviel, won in De Geusselt pas twee keer. Vijf maal werden de punten broederlijk gedeeld en tien maal bleef de volle buit in Maastricht achter. „Wij zullen ook tegen Fortuna op de volle winst spelen. De laatste weken hebben we zo'n vertrouwen opgebouwd, dat we de moeilijke klus tegen Fortuna ook moeten klaren. Gokken op een puntending lijkt mij te gevaarlijk. Belang-

rijk is dat Reginald Thal er morgen bij is.”

Fortuna

Collega Han Berger moest gisteren nog vraagtekens plaatsen achter de namen van Maessen, Kicken en Doufkar. „Tijdens de laatste training zal ik het elftal bekend kunnen maken. Het genoemde drietal had al klachten voor de wedstrijd van afgelopen donderdag. De tijd om te herstellen was te kort. We moeten dus gewoon afwachten hoe de vlag er bij hangt tijdens de laatste training.”

Roda JC

KERKRADE - Na de afgang in Volendam waar Roda JC pierewaaiend uit de Europese boot viel, gooit trainer Jan Reker met een forse slag het roer om. Voor de thuiswedstrijd tegen Sparta „wordt het elftal op een aantal plaatsen gewijzigd, omdat ik zeer ontevreden was over de inzet.” Om te beginnen staan Max Huiberts en Ajaj Wilson Ogechukwu in de basis. Wie er voor dit tweetal dienen te wijken, maakt Reker pas kort voor

● Sef Vergoossen wil dat zijn ploeg twee punten tegen Fortuna binnenhaalt.

opstelling

Oerdriften

Van wie zijn de volgende typerende uitspraken? „Je ontwikkelt je als speler, maar als het goed is ook als mens.” Of: „Ik was erg gemakkelijk te beïnvloeden.” Of: „en nu wordt het misschien wat duidelijker: Ik ben niet onspontaan, maar wel heel fel.” Het laatste citaat zal ongetwijfeld de oplossing brengen. Tafeltennis maakt oerdriften in je los, je wordt er zelfs een beetje gek van. Iets anders komen deze uitspraken uit de mond van Bettine Vriesekoop, tafeltennisster van professeur en in de vrije tijd studente natuurwetenschappen. In de ogen van menigeen een halve gare die nooit iets anders heeft gedaan dan de tafeltennisboel verzieken, anderen tegen de schenen schoppen en de boel provoceren. Hoe kan iemand die buiten de sporthal de vriendelijkheid zelf is en een uitermate intelligente indruk maakt, zo veranderen in een halve psychopaat met wie geen land te bezetten valt? Het antwoord op die vraag is niet gemakkelijk te geven, vooral omdat Vriesekoop geen halve gare is. Hoogstens iemand die teveel van haar omgeving en zichzelf vraagt en die zich in tactisch opzicht niet altijd van haar sterkste kant laat zien. Om het maar eufemistisch uit te drukken.

Vorige week vrijdag stortte Vriesekoop in tijdens het WK in Shiba, Japan. Ze kon er na een week op de toppen van haar zenuwen te hebben geleefd niet meer tegen. Waartegen? Tegen de knallige begeleiding, tegen een medespeler, Mirjam Hooman-Kloppen-burg die achter de schermen stemming maakte en naar de buitenwereld toe met een uitgestreken gezicht verkondigde nergens problemen mee te hebben. Zelfs niet met de nodige verliespartijen.

Als andere sporters hun onvrede op normale manieren uiten, slaan bij tafeltennissters de stoppen door. Het schijnt op een of andere manier bij het spelletje te horen. Alles is zo klein en de slagwisselingen zijn zo snel, dat het tot enige mate van hersenverwarring lijkt te leiden.

Toch was die hersenverwarring niet zo hevig toegeslagen bij Vriesekoop als de gemiddelde Nederlandse televisiekijker wel dacht. De narigheid in het Nederlandse vrouwen tafeltenniskamp was al eerder begonnen. Hooman moest en zou haar privé-trainer, Kantebeem, meenemen naar Japan. Na veel gedoe over en weer, Vriesekoop had behoorlijk veel moeite met de constructie, werd daarin toegestemd. Vervolgens wisselden beide speelsters, die in het dubbelspel met elkaar samen moesten spelen, een hele week geen enkel woord met elkaar. Met als potsierlijk hoogtepunt dat beide dames met de rug naar elkaar toe hun warming up afwerkten voor de dubbel.

Vriesekoop barstte uit elkaar van verontwaardiging over zoveel idiootie, maar vergat dat ze zelf toch ook schuld had aan de situatie.

Waar ze echter groot gelijk in had, was dat de begeleiding zeer amateuristisch in elkaar zat. De meeste mensen in een dergelijke situatie houden dat dan voor zichzelf. Vriesekoop hield een afgescheidenheidspreek waarin ze dat letterlijk meedeelde aan de betrokkenen. Niet handig, wel verwoestend eerlijk. Voornamelijk verwoestend voor zichzelf overigens, omdat eerlijkheid nu eenmaal niet altijd loont.

Prachtig voorbeelden van die amateuristische knalligheid waren de beruchte twee telefoontjes van beide chefs d'équipes. In het eerste, om elf uur 's avonds, werd Vriesekoop gesommeerd zich te onthouden van contacten met de pers. De tafeltennisster lag op dat moment echter al te slapen. Begrijpelijk dat ze in woede ontstak. Het tweede telefoontje was nog tragi-komischer. De andere chef d'équipe belde haar nog later om te vertellen dat ze de volgende dag om zes uur aan de start moest staan voor een duurbloot. Als je al niet oplopend van aard bent, zou je dat onder dat soort omstandigheden meteen worden.

Resultaat is bekend. Vriesekoop werd het allemaal teveel, zakte in elkaar en werd afgevoerd. Ze zou nooit meer een tafeltennisballetje staan. Twee dagen later, kwam ze terug op dit besluit. Voor de buitenwereld het zoveelste teken dat ze op zijn minst verminderd toerekeningsvatbaar was. De motivatie voor die terugkeer is echter even banaal als legitiem: geld. Vriesekoop is full prof en na twee dagen nadenken had ze vermoedelijk bedacht dat ze buiten het tafeltennis geen enkele bron van inkomsten had. Toch zou het goed zijn als ze zich snel wat verder zou bekamen in de natuurwetenschappen. Misschien vindt ze wat pilletjes of druppels die dit soort kwalen van overspannen aard, van Hooman en haarzelf, op zijn minst voor een paar weken kunnen onderdrukken.

bert groothand

● Doelman Ruud Hesp en 'stofzuiger' Jos Mordang, twee Fortunen die wel regelmatig de juiste vorm haalden.

Foto: PETER ROOZEN

amateurs

Redactie:
Arno Römgens

op zaterdag

EHC-er Van Wijnen kreeg achttien seizoenen dezelfde opdracht:

'Jo, niemand passeert jou!'

Van onze medewerker
PETER HEUSSCHEN

HOENSBROEK – Jo van Wijnen (37) neemt na dertig jaar voetbal afscheid van de Hoensbroekse hoofdklasser EHC. In die lange periode stond hij steeds op dezelfde plaats: linksachter. Nu nog krijgen rechttervleugelspitsen in den lande last van hun maagzuur als ze terugdenken aan deze granieten verdediger. Jo heeft maar van één ding spijt: „Ik heb me te veel aan opdrachten gehouden.”

De Emma Hoensbroek Combinatie laat haar loyale voetballer na 750 officieel geregistreerde wedstrijden niet zo maar vertrekken. Een 'zware' commissie aan de Demweg bemoeit zich met zijn afscheid. Daarin neemt zelfs MVV-trainer Sef Vergoossen zitting als oud-oefenmeester van EHC. Ega Gertie van Wijnen ziet de bui al hangen. „Neem maar een groot wit laken mee om je tranen aan af te vegen”, zegt zij thuis in Brunsum tegen haar echtgenoot. Jo denkt dat zijn vrouw wel eens gelijk zou kunnen krijgen: „Zo hard als ik op het veld ben...”

Als dreumes van zes trok Jo(ke) van Wijnen in 1961 voor het eerst de voetbalschoenen aan. Toen heette EHC nog Sportclub Emma. Zijn vader fungeerde als verzorger bij die club. Trok lijnen, liep met de waterbuidel en zorgde voor het wassen van alle shirts. „Ik zie me nog thuis op de zolder staan om de truitjes 'rechts' te draaien”, herinnert Jo zich.

● Jo van Wijnen demonstreert, zonder tegenstander, zijn specialiteit: de sliding.

Foto: KLAUS TUMMERS

Indruk

Op z'n negentiende (1973) stond hij voor het eerst in het hoogste elftal van EHC. Een seizoen later ervoer hij wat het betekende om voor 12.000 toeschouwers te acteren. EHC vocht in het Fortuna-stadion voor wat het waard was. En ging in een zinderend promotieduel tegen Panningen ten onder. Jo moest eruit. „Ik was behoorlijk onder de indruk van zoveel mensen.”

Naderhand hield hij zich des te meer aan trainersopdrachten vast. „En die luidden steevast: niemand komt erdoor, Jo! Een dikke stapel schorsingen van de KNVB die Jo in een klapper bewaart, zijn het stille bewijs dat hij die opdrachten vaak letterlijk opvatte. „Zelf merkte ik niet dat ik wel eens te hard speelde.” Een cliché?

Opdrachten

Terugkijkend op zijn loopbaan denkt de Hoensbroekse voetballer dat hij meer initiatief had moeten tonen. Minder volgzzaam achter zijn 'opdrachten' had moeten aanhollen. „Misschien was ik dan verder gekomen. Verzorger Karel Tilly heeft ooit tegen mij gezegd dat ik het betaald voetbal gemist heb.”

Een van de dieptepunten in de carrière van de Hoensbroekse voetballer vormde het incident in Weert. Een competitiewedstrijd tegen Wilhelmina waarbij een speler van die vereniging na aanvaring met Jo in het ziekenhuis belandde. Een sportverslaggever van Omroep Limburg speelde voor rechter en noemde de botsing een 'zware en opzettelijk' uitgevoerde overtreding. Die uitspraak heeft Jo pijn gedaan. „Het was domweg een ongeluk. Ook de speler van Wilhelmina, Gertie en ik hebben hem naderhand in het ziekenhuis opgezocht, zag er geen opzet in.”

Bekend zijn de voorzetten van Jo geworden. Als moderne opkomende verdediger ondersteunde hij natuurlijk zijn aanvallers. Hoe jammer dat zijn kromme ballen steeds weer achter het doel terechtkwamen. De toenmalige trainer Bauling besloot dat Jo les moest krijgen. Oud-prof Frans Kerens werd ingehuurd om Jo bij te leren. Wekenlang een eenzaam figuur op de trainingen. De EHC-spitsen kregen het nadien aanmerkelijk drukker. Twee kampioenschappen mocht Jo in de hoofdklasse meemaken. Gebeurtenissen waaraan hij met trots aan terugdenkt. In Den Haag won EHC met 0-1 van VUC in de strijd om het landskampioenschap. Jo hield de pot achter dicht. Thuis was het gelijkspel tegen Rhoda Raalte net te weinig om de nationale amateurtitel te grijpen.

Afscheid

En aan het begin van dit seizoen hoorde Jo van Wijnen van trainer Hermans dat hij de voorkeur gaf aan een jongere kracht. Jo berustte in deze beslissing. Want hij kent de voetbalwetten verdomd goed. Die zijn minstens zo hard als de 'noeste gekelaar' zelf, zoals Karel Bauling zijn voetballende oogappel ooit noemde.

Morgen speelt Jo van Wijnen zijn afscheidswedstrijd tegen Wilhelmina Den Bosch. Op 17 mei zal hij nog één keer op de grasmat verschijnen om met zijn oude ploegmakkers van de kampioensploeg uit 1979 tegen de huidige EHC-ploeg uit te komen.

Valkenburgse Boys en Reijmerstokse Boys willen hogerop Broederstrijd in Margraten

Van onze medewerker
LEO JASPERS

VALKENBURG/REIJMERSTOK – Tussen Valkenburgse Boys en Reijmerstokse Boys is een ongemeen felle strijd om het afdelingskampioenschap in 2D ontstaan. Een strijd die halverwege de competitie duidelijk in het voordeel van de Valkenburgse Boys leek te worden beslecht. Met nog 9 wedstrijden te gaan, telde de kloof tussen beide kampioenen zes punten in Valkenburg's voordeel.

Libero-aanvoerder Eric Kroonen (25 jaar) van Reijmerstokse Boys: „Op dat moment sprak trainer Frans Dekker had men zelfs geen zoi dat hij de titel garandeerde, als wij in staat waren alle resterende

duels winnend af te sluiten. Zoniet, dan zou hij uit eigen zak de mis te lopen feestavond lappen. Feestneuzen als wij, hebben we ons daar aan vastgeklampt. We wonnen inderdaad negen keer op rij, waaronder van Valkenburgse Boys met 4-2, en slopen als een dief in de nacht naar de top van de ranglijst, met als eindelijk resultaat de niet meer verwachte beslissingsmatch van morgen om 14.30 uur in Margraten. We kunnen dus onbevangen aan dat karwei beginnen. De feestavond hebben we immers toch al op zak!”

En feesten kunnen die jongens uit Reijmerstok. In de weekeinde plagen ze geregeld samen aan de zwier te gaan. Voor de voetbalsport gaat niet alles aan de kant. Een wekelijkse trainingspartijtje vinden de mannen van Frans Dekker voldoende. Vorig seizoen had men zelfs geen trainer in huis en ging een bestuurslid voor tijdens dat wekelijks trainingspartijtje. Die voetbalopvatting

betekent echter niet dat Valkenburgse Boys zondag neuspeurend de titel kan binnenpalmen. Erik Kroonen: „Onderschat niet onze ambities. Bij ons staat de slogan 'Allen voor een en een voor allen' hoog in het vaandel. We hebben een goed uitgebalanceerd team met technisch begaafde en snelle flankspelers (Felix Lacroix en Ruud Hupperichs). En een kille afmaker (topscorer en broer Eddy Kroonen met liefst 25 treffers). Ondersteund door half Reijmerstok en vertoevend in de winning mood binden we Valkenburgse Boys zondag opnieuw aan de zegaker. Wij stoten door naar de eerste klasse. Zeker weten!”

Een wens die Valkenburg echter ook innig koestert. Penningmeester-voorstopper Lucien Habets: „Promotie is een sportieve must voor ons. We zijn er gewoon aan toe en hebben ook de daarvoor benodigde voetbalklasse in huis. Boven-

dien is trainer Joop de Klerk een man met verstand van voetbalzaken. Jammer dat wij zoveel punten onverwacht en ook soms onverdiend in de slotfase lieten liggen, anders hadden we dit beslissingsduel niet nodig gehad. We zijn door de superstart de zaken iets te licht gaan opvatten. Daar hebben we de rekening van gepresenteerd gekregen. Zondag moeten we bewijzen dat we voldoende leergeld betaald hebben”.

Lucien Habets, die als penningmeester-speler bij een goede bezoekersopkomst ongeacht de uitslag, altijd winnend uit de strijd zou moeten komen, laat weten dat zondag alleen voor hem de titel telt, en niet de bijkomende financiële revenuen. Valkenburgse Boys-trainer Joop de Klerk laat over de uitslag van het beslissende duel weinig twijfel over: „Ons tweede team is al kampioen, het eerste moet dat goede voorbeeld dus nu maar volgen”.

● Voorstopper/penningmeester Lucien Habets van Valkenburgse Boys (links) en zijn tegenstrever Erik Kroonen van Reijmerstokse Boys hadden tussen de extra-trainingen door even tijd om elkaar te ontmoeten.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Rick Frolichs en Cor van Kan zijn eensgezind:

'Hoofdklasse wordt weer interessant'

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

HEERLEN – Bij de invoering van de hoofdklasse 1974 bedroeg het aantal Brabantse en Limburgse clubs zeven. In de loop der jaren bleek echter telkens weer dat Limburg in sportief opzicht terrein verloor met als triest resultaat dat momenteel de hoofdklasse C nog slechts vier ploegen uit onze provincie telt: Meerssen, EHC, Venray en Panningen. Deze ontwikkeling leidde ertoe dat steeds vaker uitspraken als „De hoofdklasse is dood”, of „Wat moet je in de hoofdklasse zoeken”, waren te beluisteren. De kentering lijkt echter te zijn ingetreden.

Liefst vier Brabantse clubs zullen de hoofdklasse C verlaten (TOP naar het betaald voetbal, alsmede de degradanten BVV, Baronie en Wilhelmina Den Bosch). Geen Limburgse afvalder dus, terwijl er wel twee ploegen uit de eerste klasse F bijkomen. SVN is een hiervan. De tweede moet voortkomen uit het kwartet Sittard, Wilhelmina 08, Limburgia en Waubach. De twee laatstgenoemde verenigingen moeten zondag uitmaken wie aan het klasseperiodekampioenschap mag deelnemen.

Hoe staat men ten opzichte van de sprong naar de hoofdklasse?

Rick Frolichs, de 30-jarige doelman van Limburgia en Cor van Kan, de 29-jarige voorstopper van Waubach, laten hierover hun gedachten de vrije loop. Van Kan: „In de hoofdklasse wordt intelligenter voetbal gespeeld. De bal doet meer het werk, het verdedigend werk gebeurt tactisch sterker en iedere club heeft wel een of twee sterk scorende spitsen in zijn midden”. Frolichs vult aan: „Ook technisch gezien is het veel verzorgder. Je ziet van-

uit de goal legio aanvalspatronen tot stand komen, die op techniek zijn gebaseerd. Dat vooral is mij in 1F tegengevallen. In die klasse is het mijns inziens allemaal meer op hardheid gebaseerd en dus niet mooi voor het publiek”.

Op de vraag of ze persoonlijk graag terug zouden keren naar de hoofdklasse, volgen slechts positieve reacties. „Graag zelfs, de verre reizen zijn voor mij geen probleem. Ik zit graag bij drie uur in de bus om in Halsteren te kunnen spelen”, aldus Frolichs. „Maar”, vervolgt hij „met het spelersmateriaal dat bij Limburgia overblijft voor het volgende seizoen, Hofland wordt trainer, Meens, Starmans en Fijneman hebben aangekondigd te vertrekken, zie ik het somber in. Het Limburgia-bestuur zal het mij niet in dank afnemen, maar ik vind dat er echte versterkingen moeten komen, en dat alle ogen gericht moeten zijn op het bereiken van het hoogste front. Iedereen moet er voor 100 procent achter staan”.

Aanvulling

Ook Cor van Kan staat te popelen om terug te keren, maar spreekt eveneens over aanvulling, met name voor de voorhoede. „We hebben veel te weinig gescoord. De druk op de defensie wordt te groot. Zeven tegentreffers is uniek, maar dat lukt nooit meer als we er in zouden slagen te promoveren”, legt hij uit. Zien ze in Waubach de promotie zitten? Van Kan: „Ja, de hele vereniging wil het. Er zijn absoluut geen tegenstanders. Dat is uit gesprekken duidelijk gebleken. Het zou geweldig zijn als het ons zou lukken. Waubach, met enkele versterkingen, zou er klaar voor zijn”. Zondag, om 14.30 uur, ontmoet het duo (en uiteraard de teams waartoe zij behoren) elkaar op het terrein van SVN.

'Ondanks mijn 125 kilogram snel en lenig

Jos Bollen, schrik van de spitsspelers

Van onze medewerker
MAARTEN DE KEVER

GREVENBICHT – Voetbalvereniging Armada uit Grevenbicht miste afgelopen zondag op een haar de kans om via een beslissingswedstrijd direct de promotie naar de derde klasse af te dwingen. Maar toch geeft men de moed niet op. Want ook in de nacompetitie is er nog een kleine kans, ondanks het feit dat het team afgelopen donderdag verloor met 4-0 van Roosteren, de club van trainer Lei Goossens. En die Lei Goossens was ook de man, die er voor zorgde dat doelman Jos Bollen vier jaar geleden de overstap maakte naar Armada, waar hij een gewaardeerd doelman is geworden.

Bollen, inmiddels 32 jaar, is nog steeds erg te spreken over Goossens. „Goossens heeft mij tot een bijna volmaakte keeper gemaakt”, aldus de 125 kilogram zware doelman. „De rest heb ik mezelf geleerd. Eigenlijk kan ik zeggen dat ik een volmaakte keeper ben. Ik schrik af, maar ben toch snel en lenig, ondanks mijn gewicht”. Zijn Maastrichtse accent valt op tussen de rollende r's van de Maaskanters. „Ik heb een grote mond”, vertelt Bollen, „Maar ik ben wel recht door zee en dat

waarderen ze hier. Daarnaast zijn mijn prestaties natuurlijk ook van dien aard geweest, dat ze geen klagen over mij hebben”.

Bollen, bezig aan zijn vijfde club in het Limburgs amateurvoetbal, had een keer de kans om prof te worden. Wiel Coerver wilde hem meenemen naar Hong Kong. „Dat was tijdens mijn periode bij Heer. Daar heb ik schitterende jaren gehad. Toen kwam Coerver, maar ik had een eigen zaak, en die geef je niet zo snel op. Coerver had trouwens wel gelijk toen hij zei dat keepers gekken zijn. Daar ben ik het helemaal mee eens. Maar keeper is zo mooi. Je bent een individu in een team, je kunt het maken, dan ben je de held. Maar er is niemand die je kan helpen, als het mis gaat”.

Op Jos Bollen vertrouwen ze in Grevenbicht tijdens de nacompetitie. Bollen gaf Armada tot donderdag een grote kans om als winnaar te voorschijn te komen. Na de nederlaag tegen Roosteren besloot hij toch dat zijn team nu afhankelijk is geworden van Linne.

„Maar we geven de moed niet op. We zullen vechten tot de laatste minuut. Nu al het bijtje er bij neergooien ligt niet in mijn aard. Ik wil winnen, altijd”.

programma voor zondag

Periodekampioenen

- 1 F: Sittard-Wilhelmina '08
- 2 B: PSV '35-Lindenheuvel
- 3 A: SC WV '28-SVM
- 3 B: Heerlen-VKC '89
- 3 C: DESM-Brevendia
- 3 D: Sparta '18-SVEB
- 4 A: St. Pieter-RKASV
- 4 B: Wit Groen VC-RKVVM
- 4 C: Hoensbroek-Abdissenbosch
- 4 D: Coriovallum-Mariarade
- 4 E: Roosteren-Linne
- 4 F: Thorn-RKESV
- 4 G: Venlo-Quick Boys
- 4 H: Melderlo-GFC '33

Aanvang van de wedstrijden 14.30 uur

Beslissingswedstrijden

- 1 F: Limburgia-Waubach
- terrein SVN. Aanvang 14.30 uur
- 3 C: Buchten-RKMSV
- terrein Haelen. Aanvang 18.30 uur

Degradatiewedstrijden

- 3 A: Kluis-Polaris
- 4 G: Boekel-Roggel
- terrein Horn

Promotiewedstrijden

- reserve klassen
- RKONS 2-Heer 2
- RKMSV 2-Volharding 2

Hockeydames na strafballenreeks uitgeschakeld door Engeland

EK eindigt in tranen

Van onze sportredactie

DILBEEK - Minutenlang hield ze het hoofd verborgen onder een handdoek en biggelden de tranen over haar wangen. Pas na de troostende woorden van de andere speelsters van de nationale ploeg kwam Wietske de Ruiter weer tot zichzelf. Niemand nam het de pas 21-jarige international van HGC echt kwalijk, want zij was niet de enige, die zichzelf na de zenuwenoorlog van twee uur en twintig minuten wat mocht aanrekenen. Maar desondanks voelde zij zich de hoofdschuldige aan het mislopen van de finale van het Europees kampioenschap hockey voor vrouwen.

De jeugdige Haagse miste in de halve eindstrijd tegen Engeland in totaal twee strafballen. De eerste in de normale speeltijd, de laatste in de zeven meter-serie na de verlenging (0-0) en dat had de beslissende kunnen zijn. Duitsland (2-1) wonst op de Russinnen) staat tegenover Engeland, dat bij de vorige editie in Londen ('87) op identieke wijze de titel uit handen had gegeven tegen Nederland.

"Ik had geen enkele twijfel", reageerde Wietske de Ruiter na het ontgoochelende drama, dat zich gisteravond na een ware sluitage- en presligeslag in het Belgische Dilbeek voltrok. "Op de training, de dag voor deze wedstrijd, knalde ik die ballen allemaal in de kruising. Natuurlijk was ik gespannen, maar niet onzeker. Dat het zo is gelopen, hoort bij de sport. In zekere zin kun je daarvan zelfs nog genieten. Wanneer je voor de televisie zit, roept het ook emotie en spanning. Misschien is het wel goed voor ons om dit eens mee te maken. Er is in feite slechts een troost. We hebben niet verloren omdat we slechter waren."

Een andere verzachtende omstandigheid was dat zij niet alleen in de strijd onderuit ging. Behalve Suzanne van der Wielen faalden op het moment supreme eerst Lisanne Lejeune (bij 2-1 in de reeks) en vervolgens Florentine Steenbergh (op 2-2). Waarop Kathryn Johnson het karwei tenslotte voor Engeland kloebloedig afmaakte.

Tot overmaat van ramp bleef de schade niet alleen tot de uitschakeling beperkt. Tijdens de botsing, die meer weg had van stokvechten dan met hockey en talloze blessures behandelings telden, verloor het elftal ook de aanvoerder. De 132-voudig international kwam bij een botsing met keepster Jo Thompson zo ongelukkig ten val dat ze met een ernstige enkelblessure van de kunstvezel moest worden gedragen. Foto's in het ziekenhuis zullen moeten uitwijzen wat de ernst en de aard van de kwetsuur zijn. Verder klaagde Lisanne Lejeune over last van haar rug en stapte de net herstelde Anne-mieke Fokke, tegen Engeland met

Ingrid Wolff en Helen van der Ben een van de uitblinksters, met heupletsel van het veld. Het is hoogst twijfelachtig of de laatste twee nog tegen de Sovjet-Unie in de strijd om de derde plaats kunnen worden ingezet.

"Dit kan er allemaal nog wel bij", klonk het teneergeslagen uit de mond van Oranje-spoorleider Oltmans. "En we hebben nog maar twintig uur om over deze sluitage-slag en ontgoocheling heen te komen. Vanavond zullen de emoties denk ik pas echt losbarsten. We moeten echter niet in paniek raken, al stap ik bepaald niet lichtzinnig over deze teleurstelling heen. Weliswaar is dit EK slechts een tussenstation op weg naar de Olympische Spelen. Maar ik had liever alle hoofdprijzen op de route daarheen meegenomen. Ik hoop dat we nog een keer alle schroom van ons kunnen afgoeien. Dat is ons dit toernooi niet gelukt. We hebben te veel met de handrem erop gespeeld."

HAMBURG - Na zijn ongelukkig nederlaag in het enkelspel tegen PaulHaarhuis, waarbij de Brabander een breakpunt in de derde set bij 4-2 ongedaan kon maken door een slag met de steel van zijn racket en de partij nog net naar zijn hand kon zetten, heeft Tom Nijssen ook in het dubbelspel in de kwartfinale met zijn Tsjechische partner Cyril Suk een ongelukkig nederlaag geleden. In de eerste ronde had de Nederlanders/Tsjechische combinatie gemakkelijk met 6-2, 6-1 gewonnen van de Zweed Tobias Svantesson en Roger Smith van de Bahama's. In de tweede ronde ontmoeten zij de Zweed Stefan Edberg en de Tsjech Ivan Lendl, die de Nederlandse combinatie Michiel Schapers en Mark Koevermans hadden verslagen. Bij de stand 6-7, 6-4 in het voordeel van Nijssen/Suk staakte Lendl de strijd en mochten Nijssen en Suk verder tegen de Spanjaarden Javier Sanchez en Fernando Luna. Met twee keer verlies van de tiebreak met 7-4 waren de Nederlanders en de Tsjech enigszins ongelukkig uitgeschakeld.

koers genomen, onder hen zes Nederlanders. Klassement: 1. Mauri 46.17.40, 2. Alcala 1.14, 3. Echave 1.29, 4. Indurain 1.51, 5. Lejarreta 1.56, 6. Ruiz Cabestany 3.14, 7. Chozas 3.18, 8. Fuerte 3.34, 9. Cordes 4.05, 10. Parra 4.11, 11. Rooks 5.34, 34. De Vries 12.09, 46. Bouwmans 20.04, 54. Van Orsouw 23.45, 72. Suykerbuijk 33.10, 85. Van der Poel 40.10, 89. Winnen 41.15, 97. Van der Akker 43.31, 105. Talen 47.58, 107. Ducrot 48.22, 112. Lubberding 50.22, 114. Arntz 51.49, 118. Bouker 54.12, 124. Hermans 1.12.19, 130. en laatste Siemons 1.18.25.

Fribourg, Ronden van Romandije derde etappe van Orsières naar Fribourg: 1. Hodge 178.6 km in 4.55.13, 2. Joho, 3. Cipollini, 4. Abadie, 5. Zanatta, 6. Vitali, 7. Ballerini, 8. Vichot, 9. Svordra, 10. Jolidon, 44. Stevenhaugen, 64. Veldschoten, allen zelfde tijd als Hodge. Algemeen klassement: 1. Rominger 13.41.26, 2. Millar 0.27, 3. Carter 1.15, 4. Dufaux 2.21, 5. Hodge 2.24, 6. Ampler 2.46, 7. Bugno 3.03, 8. Fuchs 3.04, 9. Delgado 3.18,

Steven Rooks vergeet Vuelta-klassement

CERLER - Een hoge klassering blijkt nog niet haalbaar. Na gisteren heeft Steven Rooks zijn uitgangspositie voor de Ronde van Spanje bijgesteld. Een klassering bij de eerste tien was aanvankelijk zijn doel. Na de eerste serieuze bergetappe met aankomst op 1900 meter hoogte weet de Noordhollander dat hij te kort komt.

Hij schoof weliswaar op van de vijftiende naar de elfde plaats, maar zijn achterstand op lijstanoover Mauri steeg met ruim een minuut. Rooks finishte op de top van het skidorp Cerler in de bergketen Maladeta na 111 kilometer op 2.51 van winnaar Ivan Ivanov. Hij arriveerde in het poollandschap op bijna twee kilometer hoogte meer dan twee minuten achter de favorieten voor de eindzege Indurain en Lejarreta.

Het Spaanse duo boekte in de rit van Bessost naar Cerler ook ruim een minuut winst op leider Mauri, Alcala, en Chozas. Echave moest iets meer dan een halve minuut prijsgeven. Rooks toonde zich nauwelijks teleurgesteld. Hij berustte in de wetenschap dat de vorm nog niet aanwezig is. Hij wees op de maand achterstand, opgelopen door de val in de Tirreno-Adriatico in maart. Hij mist nog competitie en conditie.

"Woensdag in die barre tocht van Lloret de Mar naar Andorra heb ik een tikje gekregen. Een lichte verkoudheid opgelopen en last van mijn rug, maar ik ben niet naar Spanje gekomen voor de eindoverwinning. Dat zou niet realistisch zijn geweest. Op een plaats bij de eerste tien had ik gehoopt. En dat is nog steeds mogelijk. Ik mik nu op

● **Johan Museeuw** wint een etappe in de Vierdaagse van Duinkerken, een van de vele koersen die momenteel verreden worden.

10. Breu 3.24.75, Veldschoten 29.20, 76. Stevenhaugen 29.22.

Touring, Vierdaagse van Duinkerken vijfde etappe van Laon naar Tourcoing: 1. Museeuw 185.7 km in 5.12.00, 2. Veenstra, 3. Jalabert, 4. Moreau, 5. Bogaert, 6. Moncasin, 7. Schurer, 8. Morea, 9. Vermote, 10. Capiot, allen zelfde tijd als Museeuw. Algemeen klassement: 1. Museeuw 16.58.02, 2. Jalabert 0.03, 3. Maassen 0.18, 4. Zdanov 0.22, 5. Ekimov 0.34.

Polonica, Vredeskoers vierde etappe van Hradec Kralova naar Polonica: 1. Davidenko 140 km in 3.38.03, 2. Pezzetti, 3. Andersen, 4. Ferrero, 5. Chechin, 6. Van Steen, allen zelfde tijd als Davidenko. Algemeen klassement: 1. Davidenko 15.05.51, 2. Brozyna 0.19, 3. Mickiewicz 0.24, 4. Rjakinski 0.25, 5. Pezzetti 0.29.

Le Barcarès, Ronde van de Aude, vrouwen zevende etappe met vertrek en aankomst in Le Barcarès: 1. Van Moersel 84.8 km in 2.20.21, 2. Rossner, 3. Cynthia Lutke Schipholt, 4. Zagorska, 5. Clignet, zelfde tijd als

een dagprijs", vertelde Rooks in Benasque, aan de voet van de beklimming naar het onherbergzame skioord.

Zes Nederlanders zijn vrijdag door

de jury uit de Ronde van Spanje genomen. Zij overschreden met nog 28 andere coureurs de tijdslimiet. Het zijn: Twan Poels, Michel Zanoli, Jacques Hanegraaf, Louis de Koning, Peter Pieters en John Vos.

Van Moersel. Algemeen klassement: 1. Clignet 13.01.57, 2. Sydor 0.01, 3. Van Moersel 0.05, 4. Zagorska 0.19, 5. Marsal 0.33.

Huppave, professionals: 1. Godmus, 164 km in 4.13, 2. Verbeke 0.05, 3. Boucannville, 4. Cornelisse, 5. Knuvers, 6. Akkermans zelfde tijd als Verbeke, 7. Heynderickx 0.50, 8. Macharis, 9. Van den Bossche, 10. Govaerts zelfde tijd als Heynderickx.

TENNIS

Kiawah Island, mannen, 490.000 gulden, tweede ronde: Frana-Garrow 6-4 6-2, Yzaga-Brown 6-4 6-4, Arraya-Nargiso 2-6 6-4 7-6, Chang-Shelton 6-7 6-4 7-5.

Hamburg, mannen, 2 miljoen gulden, kwartfinales: Pripic-Ivanovic 7-5 3-0 opgave, Stich-Edberg 6-2 7-6, Gustafsson-Noah 6-1 6-4, Novacek-Koevermans 4-6 6-4 6-2.

Rome, vrouwen, 1 miljoen gulden, kwartfinales: Soles-Mesjki 6-0 6-1, Sabatini-Capria 1-6 6-2.

Uitslagen districtscompetitie: senioren A: Hoofdklasse: Rosus-Neer 2-3, Wimble-

donck-Tegelen 0-5, Potec-Kerkrade 3-2, Venlo-Grubbenvorst 0-5, 1e klasse afd 1: Heerlen-Nuth 0-5, Munster-Born 1-4, Helport-Kalbeborn 2-3, afd 2: Aldengoor-Meijel 1-4, Arcen-Helden 4-1, Bevo-Herkenbosch 1-4, Tegelen 2-Boshoven 5-0. Senioren B Hoofdklasse: Helden-Game 5-0, ATU-VU-Kessel 2-3, 1e klasse afd 1: Linne-Mulder 2-3, BRZ-Berg 4-1, Game 2-Bakkerbosch 3-2, ATIVU 2-Klimmen 4-1, afd 2 NIP-Aldengoor 1-4, Berg-Rodhe 1-4, Ray Prickers-Broekhuizen 3-2, Venlo-Linne 2-5. Heren A Hoofdklasse: Linne-Amstenrade 4-2, Meijel-Koerweide 3-3, Arcen-Helios 2-4, Melick-Obbicht 4-2, 1e klasse afd 1: Margt-Panta-Rhei 5-1, Hoensbroek-Oirsbeck 5-1, Rapid-Brunsum 6-0, Volharding-Bund 2-4, afd 2 De Gagel-Apollo 5-1, Venray-van Horne 3-3, Swalmen-Bronshout 2-4, Rodhe-Ray Prickers 0-6, Heren B: Maasbree-Maasniel 4-2, Ronde Nassau-Sten 2-4, Mixed de Gagel 0-6, de Poelder-Helden 3-3, 1e klasse afd 1: Ray Prickers-Horst 6-0, Meijel-Velden 4-2, Mookerheide-BRZ 3-3, NTC-Park E9 2-4, afd 2 Ubach over Worms-

Amateurs actief

Van onze medewerker HENK SPORKEN

HEERLEN - Vandaag en morgen moeten weer legio amateurverenigingen aan de bak in het kader van degradaties, periodietitels of klasseperiodekampioenschappen. De opening hiervan is vanavond om 19.00 uur met het duel tussen WVV'28 en SVM om het klasseperiodekampioenschap in 3A. Morgen (14.30 uur veld Haelen) vindt de tweede beslissingswedstrijd om de periodietitel in 3C tussen Buchten en RKMSV plaats. Eveneens om 14.30 uur strijden op het veld van hoofdklasser SVN in Nieuwenhagen Limburgia en Waubach om de periodietitel in 1F.

Limburgia-trainer Harm Posthuma verwacht een moeizame strijd voor zijn ploeg. Hij: "Tegen Waubach een doelpunt maken is een hele klus. Die ploeg heeft een ijzersterke defensie. We moeten ervoor waken op achterstand te komen want dan heb je de gelijkmaker nog lang niet gescoord". Collega Wim Vrosch hoopt dat Jurgens en Bos op tijd hersteld zijn van hun blessures. "Ik durf geen voorspelling te doen. In dat soort wedstrijden weet je het nooit. De kansen zijn gelijk", aldus Vrosch.

In de derde klasse A begint de degradatiecompetitie met het duel

tussen Kluis en Polaris (14.30 uur). Sip Bergsma (Kluis) stelt duidelijk dat zijn formatie drie punten nodig heeft om het derde-klasseerschap veilig te stellen in verband met het slechtste doelsaldo. Verder is hij verheugd dat oud-doelman Lex Muyres zich bereid verklaard heeft de Geleense formatie uit de brand te helpen nu vaste keeper Nico Ruwet te vermindert is.

Om het klasseperiodekampioenschap in 1F komen Sittard en Wilhelmina'08 tegen elkaar uit (14.30 uur). Trainer Ger van Berlo van de gasten uit Weert hoopt dat Wilhelmina de sprong naar de hoofdklasse kan maken. "We zitten in de winning mood en hebben er veel voor over. Afgelopen donderdag bijvoorbeeld hebben we tussen tien en vier uur enkele trainingssessies afgewerkt. Niemand was afwezig en dat zegt mijns inziens genoeg". Ber Lejeune (Sittard) hoopt dat zijn jongens erin slagen Wilhelmina beentje te lichten. "In de competitie hebben we twee keer verloren. Nu is het onze beurt vind ik", aldus de naar Venray vertrekkende trainer.

● Peter Brankaert speelt volgende week een oefenduel voor VV Eindhoven. Ook VVV is geïnteresseerd in de speler van EHC.

● De halve bekerfinale tussen EHC en SV Meerssen vindt op 16 mei (19 uur) plaats op het EHC-terrein.

● Panningen-spits Henri Houben zal zijn ploeg verlaten. Met ingang van het volgende seizoen komt hij uit voor Wilhelmina'08, op dit moment nog eerste klasser maar in de strijd voor promotie naar de hoofdklasse.

Erik Breukink bijt spits af

WILMINGTON - Erik Breukink heeft in Wilmington, in de Amerikaanse staat Delaware, de proloog van de Dupont Tour gewonnen. Het betrof een individuele tijdrit over 5 kilometer. De Gelderlander was anderhalve seconde sneller dan de Canadees Steve Bauer.

Breukink haalde een gemiddelde snelheid van 47.265 kilometer per uur, ondanks dat in het parcours een steile kasseienhelling was opgenomen. "Daar had ik de grootste moeite op snelheid te blijven. Op het asfalt ging het uitstekend," vertelde de winnaar na afloop. De Nieuwzeelander Stephen Swart legde na Bauer verrassend beslag op de derde plaats. Greg Le Mond eindigde als 35ste met 19 seconden achterstand op Breukink.

De Dupont Tour is de nieuwe naam voor de Trump Tour, die vorig jaar werd gewonnen door Raul Alcala, net als Breukink uit de ploeg van Jan Gisbers. De Amerikaanse etappekoers duurt elf dagen. De winnaar ontvangt een cheque van 100.000 gulden.

Breukink behield de leiderstrui in de eerste etappe Wilmington - Wilmington over 171 kilometer. De sprint werd gewonnen door de Amerikaan Davis Phinney. Phil Anderson werd tweede, de Nederlander Nico Verhoeven derde.

Ton boete voor Inter

MILAAN - De tuchtcommissie van de Italiaanse voetbalbond heeft internationale een boete van 96.000 gulden opgelegd. De straf komt in de plaats van de ban de rest van het seizoen het eigen stadion te bespelen. In feite was dat één duel, tegen Lazio. Inter werd gestraft voor ernstige ongeregeldeheden op de tribunes afgelopen zondag in de topser tegen Sampdoria. Het duel werd vijf minuten gestaakt, nadat Sampdoria-doelman Gianluca Pagliuca was geraakt.

Loting landelijke zaalvoetbalbeker

HEERLEN - De loting bij de KNVB in Zeist voor de halve finales in de landelijke zaalvoetbalbeker heeft de twee Limburgse vertegenwoordigers Luc'1 Brikske en Dousberg Parc eerst als thuis spelende club uit de koker gehaald. Luc'1 Brikske speelt tegen het gerenommeerde Kras Boys uit Volendam en Dousberg Parc tegen Brezan Automaterialen uit Den Helder. De halve finales worden in een uit- en thuisduel verspeeld. Over de datums van spelen wordt momenteel nog door de clubs onderhandeld. Luc'1 Brikske zal zijn thuisduel waarschijnlijk op vrijdag 17 mei afwerken.

V&L-dames zonder Hillen

GELEEN - V&L moet het vanavond in de bekerfinale tegen Aalsmeer doen zonder Karen Hillen. De handbalster liep tijdens een trainingsstage van Jong Oranje in Zuid-Frankrijk een knieblessure op. Er is sprake van een verrekke knieband en een beschadiging van de meniscus. Trainer Wiel Mayntz van V&L betreurt haar afwezigheid vooral uit verdedigend oogpunt. "We zullen tegen Aalsmeer verdedigend toch al bergen werk moeten verzetten. Karen Hillen is dan een bijna onmisbare schakel".

Gil veroordeeld

MADRID - Jesus Gil y Gil, de voorzitter van Atletico Madrid, is tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden en een dag veroordeeld. Daarnaast moet hij een boete van 100.000 peseta's, bijna 2000 gulden, betalen wegens belediging van zijn collega, Ramon Mendoza van Real Madrid. Door overmaking van een miljoen peseta's, tenslotte, dient Mendoza door Gil schadeloos te worden gesteld.

toto

DEN HAAG - Winnende bedragen **dubbel-toto 18 A**; eerste prijs: geen winnaar; tweede prijs: 34 winnaars die ieder / 117.000 ontvingen; derde prijs: 275 winnaars die ieder / 35.60 ontvingen. **Cijferspel 18 en 18 A**; 6 cijfers: geen winnaar; 5 cijfers: 1 winnaar; 4 cijfers: 26 winnaars; 3 cijfers: 251 winnaars; 2 cijfers: 2408 winnaars.

plaats: Wales-Oostenrijk 6-0, Italië-Frankrijk 1-2.

DAMMEN

Harderwijk, Internationale toernooi, tiende ronde: Tsjizjov-Stokkel 1-1, Gantwarg-Jansen 1-1, Wini-Van Luth 1-1, Koyfmap-Van Leeuwen 1-1, Valneris-N'Diaye 0-2, Koepman-Vermin 1-1. Stand na de voorlaatste ronde: 1. Koyfman en Tsjizjov 13 punten, 2. Jansen en N'Diaye 12, 3. Wini, Koepman en Valneris 11, 8. Gantwarg en Vermin 10, 10. Stokkel 8, 11. Van Leeuwen 12, 12. Van Luth 2.

SCHAKEN

Amsterdam, Grootmeestertoernooi. Zevende ronde: Kortsmoer-Kasparov 0-1, Ljubojevic-Hjartarson 0-1, Karpov-Timman 1-0, Goercoen-Short 1-2, Salov-Van der Wiel 1-0. Stand: 1. Short en Salov 5 punten, 3. Karpov 4, 1-2, 4. Kasparov 4, 5. Kortsmoer 3, 1-2, 6. Hjartarson 3, 7. Goercoen, Ljubojevic, Timman en Van der Wiel 2-2.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Wilmington, Dupont Tour, proloog: 1. Breukink 5 km in 6.20.82, 2. Bauer op 1.53; 2. Swart 2.36, 4. Neloebin 0.05; 5. Oravet 0.07; 6. Juchel 0.08; 7. Phinney z.t.; 8. Reiss 0.09; 9. Yates z.t.; 10. Bishop 0.10.

Cerler, Ronde van Spanje twaalfde etappe van Bessost naar Cerler: 1. Ivanov 111 km in 3.11.44, 2. Parra 0.21, 3. Rincon 0.33, 4. Herera 0.45, 5. Indurain z.t., 6. Lejarreta z.t., 7. Echave 1.23, 8. Fernandez Martinez 1.30, 9. Chozas 1.48, 10. Cardenas 2.22, Rooks 2.51, 36. Cordes 3.41, 33. De Vries 4.46, 62. Arntz 15.18, 68. Van den Akker, 70. Van Orsouw, 79. Van Poppel, 80. Bouwmans, 83. Ducrot, 109. Jan Siemons, 104. Talen allen z.t. als Arntz, 105. Beuker 16.01, 111. Winnen 17.07, 117. Suykerbuijk 17.42, 122. Hermans z.t., 125. Van der Poel 19.08, 128. Lubberding z.t., 129. Jakobs z.t., 34 renners werden wegens overschrijding van de tijdslimiet uit de

Verdediger schudde Maastrichtse selectie wakker met harde uitspraken

Reginald Thal wijst MVV de weg

MAASTRICHT – Goed beschouwd was 9 april de ommekeer. Niet omdat het resultaat van het duel van MVV op die dag zo geweldig was, integendeel. MVV liet zich als een mak schaap op de slachtbank leggen door NEC, de ploeg die nu uitgerend op de laatste plaats van de eredivisie een donker lot wacht. Na afloop van die beschamend verloren wedstrijd gooide Reginald Thal de knuppel in het hoenderhok.

Tegenover deze krant verklaarde de verdediger in de catacomb van De Goffert dat het voorbij was voor MVV. „We moeten de laatste wedstrijden proberen ons gezicht te redden.“ En: „We komen gewoon kwaliteit tekort. Eind vorig seizoen zijn er twee spelers verkocht, Arts en Verbeek, en we hebben daar gewoon te weinig voor teruggekregen. Je moet roeien met de riemen die je hebt en die van ons zijn gewoon te kort.“

Weloverwogen

Uiteraard was Thal teleurgesteld na het verlies in Nijmegen, maar hij maakte zijn opmerkingen zeer weloverwogen. De gevolgen bleven niet uit. MVV-trainer Vergoossen riep Thal ter verantwoording. Zelfs in de wat tamme groep kwam een reactie op gang. Hoogtepunt die week van de wederopstanding was het feit dat de deur de buitenwacht vaak als te bedaad gekenschetste Vergoossen kwaad wegliep van de training wegens de lamelidige houding van zijn spelersgroep.

„Die uitspraken van mij in Nij-

Met een minder dan modaal getalenteerde spelersgroep is MVV onder leiding van Vergoossen, die altijd in zijn zaak is blijven geloven, opgekrabbel waar vrijwel iedereen alleen nog degradatie als toekomstperspectief zag. Uit de na het duel tegen NEC gespeelde wedstrijden behaalde men zeven punten.

„Het ging me gewoon aan het hart“, vervolgt Thal. We spelen allang hier. Delahaye tien jaar, Driessen zeven en ik vijf.“ Met het noemen van die namen is meteen de vermeende troika genoemd die binnen de selectie van MVV voor de nodige problemen zou hebben gezorgd.

Dominant

„Toen de trainer er het bijltje bij neergooide, zijn we daarna meteen met de hele groep in het sponsorhome rond de tafel gaan zitten. Toen bleek ineens dat veel spelers ons, Rob, Huub en mij, veel te dominant vonden. Dominant tijdens zowel de trainingen als in de wedstrijden op een manier waardoor zij minder zouden gaan presteren. Wij hebben toen met zijn drieën gezegd: 'Wat moeten we hier nu mee?' Er bleek toen ineens verschrikkelijk geroddeld te worden, er was geen eerlijke sfeer meer. Maar aan de andere kant moet ik wel zeggen: 'Als een Maastrichtenaar niet meer roddelt, dan klopt het niet meer...' Je moet elkaar alleen in het veld wel recht in de ogen kunnen kijken.“

Voor Thal zelf is de laatste twee maanden ook wel wat veran-

derd. De inkoper van het KNP grossierde nog niet zo lang geleden in gele en zelfs rode kaarten. De laatste weken lijkt hij een stuk rustiger geworden. „Die kaarten waren toen grotendeels terug te voeren op frustratie. In die fase waarin het niet goed liep, speelde ik wat té energiek. De laatste duels ging het allemaal weer stukken beter. Alleen tegen PSV ging het niet echt goed, maar dat kan ook niet. Ik heb een spierblessure in mijn buik en dat is een enorme beperking. Bovendien wil ik er ook wat voorzichtig mee zijn. Arno Arts had hetzelfde en die loopt nu met een plastic plaat in zijn buik.“

Derby

Uiteraard is de wedstrijd van morgen tegen Fortuna er een waar heel Limburg naar uitkijkt. Vooral onder de huidige (degradatie)omstandigheden. Het resultaat zal mede afhankelijk zijn van de inbreng van de centrale verdediger Thal.

Of dat in de derby ook op het veld zal zijn, is gezien zijn blessure nog wat onduidelijk. Thals inbreng is echter vanaf zijn uitspraken in Nijmegen sowieso ongelooftelijk belangrijk geweest.

„Het is een cruciale week geweest na de wedstrijd tegen NEC“, besluit hij. „Ik sta nog steeds voor honderd procent achter mijn uitspraken van toen, maar nu zijn we tenminste weer elf collega's in het veld. Elf vrienden hoeft niet. Dat hadden ze toen in Venlo bij VVV, en die zijn toen toch gedegradeerd.“

● Reginald Thal zet Romario de voet dwars.

Foto: FRITS WIDERSHOVEN

Rob Grabert, Limburgse volleybalprof in Italië

'Elke wedstrijd is 'n tikkende tijdbom'

door paul demelinne

HORN – Donderdagnacht, 13 december 1990. Tegen een uur ging Rob Grabert onder de wol. Hij had net een lang telefoongesprek met Nederland achter de rug. Op datzelfde moment begonnen de ramen van zijn riante appartement in Alicastello, net buiten Catania op Sicilië, hevig te rammen. Even later danste zijn bed over de plavuizen op het ritme van een onaards, bloedstollend geluid. De Limburgse profvolleyballer vluchtte naar de woonkamer, waar hij, omringd door totale duisternis, de resterende twintig seconden van de aardbeving (4,7 op de schaal van Richter) over zich heen liet komen. Stroom en telefoon waren uitgevallen. Maar de Etna, zowat grenzend aan zijn achtertuin, hield zich gelukkig gedeisd. Dat was andere kost dan een onweersbuitje boven de Maas, thuis in Horn.

Zijn ploeg, Terme Acireale Catania, werd twee weken geleden uitgeschakeld in de play-offs van de Italiaanse serie A. De teamleiding maakte een zwaar gebaar en gunde zijn Nederlandse werkgever een extra maand betaald verlof. Pas begin augustus dient hij zich weer terug te melden. Een periode die Rob Grabert, met Horn als thuishaven, in Nederland doorbrengt. Deelname aan een enkel beach-volleybaltoernooitje dient om stoom af te blazen na een onstuimig debuutjaar als broodvolleyballer.

Hels

Het boertje dat moeder aarde in die decembernacht liet ontsnappen, staat de ex-international (27) nog steeds prominent bij. „Ik meet 1,98 meter, maar in die helse minuut voelde ik me verrekke klein.“ Een dag later diende de thuisontmoeting tegen Mediolan Milaan afgewerkt te worden. „Buiten de sporthal stonden duizenden toeschouwers die schelden en te tieren. Binnen ke-

● Rob Grabert, gesetteld in Italië.

Foto: JAN PAUL KUIT

ken we in trainingspak naar een ongelooft emotionele discussie tussen onze clubpresident met gevolg en de stadnotabelen. De hal was afgekeurd door de brandweer. Er liep een enorme barst via het dak dwars over de hoofdtribune.“ Twee maanden lang moest Catania elders op het eiland onderdak zoeken. „Medio maart werd de hal weer vrijgegeven. Bleek dat alleen de electriciteitschakelaars vernieuwd waren. De rest van het geld voor de opknappbeurt was, naar goed Siciliaanse gebruik, verdwenen.“ vertelt hij grinzend.

Verleden zomer kwam er na bijna vier jaar en 225 caps een abrupt einde aan de interland-

carrière van de Hornenaar. De geschiedenis is bekend. Rob Grabert zag doorgaan tot de Olympische Spelen van Barcelona in 1992 niet meer zitten, nadat de basisspelers Ronald Zoodma en Peter Blangé voortijdig hadden afgehaakt. Het WK in Brazilië zou het eindstation worden, maar de teamleiding besliste anders. Zes weken voor het begin van de mondiale titelstrijd werd het trio dissidenten pardoos uit de selectie gezet. Zoodma verkaste naar München. Blangé en Grabert kozen voor een avontuur in de Italiaanse profliga.

Salaris

Via de bemiddeling van het

Delftse sportmarketingbureau KSM tekende het voormalige Oranje-duo een tweejarig contract bij Catania, tegen een jaarsalaris van plusminus 180.000 dollar. De Siciliaanse club had het seizoen 89-90 afgesloten met een vijfde plaats. Bij aankomst wachtte de beide Nederlanders evenwel een onaangename verrassing. Rob Grabert: „Clubbeigenaar Giuseppe Consoli bleek het grootste deel van de ploeg verkocht te hebben. De transfers brachten hem 2,5 miljoen dollar in het laatje. Hij had het geld nodig voor de afbouw van een nieuw sportpaleis met 6.000 zitplaatsen.“ Consoli, een gewiekste advocaat en ondernemer, krijgt als tegenprestatie van het

gemeentebestuur van Catania voor tien jaar het exploitatierecht van het fraaie complex, compleet met hotel en kantoren. Geen sentimenten of gezeur, volleybal in Italië is big business.

In sportief opzicht werd echter een zware wissel getrokken op de beide Nederlanders. „De spelersgroep bestond uit een bijeen-geschaapt allegaartje. Op Pipo Arcidiacono na, een redelijke sterke aanvallende, die intussen is opgenomen in de nationale selectie. Met zijn drieën moesten we de kar gaan trekken. Vooral in de eerste competitieheft liep het logischerwijs van geen kant.“

De reeks nederlagen bleef niet

zonder gevolgen. De heetgebakerde fans en meedogeloze pers hadden geen boodschap aan zaken als een niet ingespeeld team en moordende concurrentie. Rob Grabert: „Achtereenvolgens werden trainer Lobianco, ikzelf en Peter zwaar op de korrel genomen. De pers vond ons aanvankelijk miskopen. In commentaren vroeg men zich af, of mijn salaris nog wel uitbetaald diende te worden. En voor Peter dook de naam van een alternatieve spelverdelger op, de inmiddels 38-jarige Braziliaan Da Silva.“

Om verder gezichtsverlies te vermijden werd Lobianco in januari ontslagen en contracteerde president Giuseppe Consoli als nieuwe trainer de Bulgaarse bondscoach Seferinov. „Seferinov eiste van meet af aan een strakke discipline. De juiste remedie, zo bleek achteraf. Uiteindelijk wisten we ons na een uitstekende tweede seizoensheft nog te plaatsen voor de play-offs.“

De pers kwalificeerde ons intussen als twee Hollandse tulpen die onze Argentijnse voorgangers deden verbleken“, blikt Rob Grabert laconiek terug.

Enthousiasme

Met het bereiken van de play-offs was de Siciliaanse eer gered. De ploeg kon geen kwaad meer doen in de ogen van de hondstrouwe aanhang. Zelfs niet toen Catania, zonder de inmiddels geblesseerd geraakte en voortijdig naar Nederland gerugkeerde Peter Blangé, in eigen huis werd uitgeschakeld door Cuoco. Rob Grabert: „Ondanks het verlies stond het publiek dronken van enthousiasme op de banken. Ik bereikte de kleedkamer met alleen nog mijn slip aan. De wedstrijd kleding ging het publiek in. Dat is blijkbaar een traditie daar.“

Het profbestaan in Italië is van een andere orde dan spelen in Oranje. Rob Grabert over het verschil: „Puur gemeten is het niveau hier iets minder. Maar de druk is veel groter. Elke wedstrijd is een tikkende tijdbom. Hier telt alleen het resultaat. In Italië word je doodgegooid met statistieken. Daar worden je prestaties aan afgemeten. Je speelt in een ploeg, maar functioneert eigenlijk als een soort zelfstandig, individueel bedrijfje

met als enige doelstelling een zo hoog mogelijk rendement. Bij het Nederlands team stond het groepsbelang voorop. Dat vormde een soort buffer tegen de persie van buitenaf. In Italië is dat een permanente, directe confrontatie tussen jouw prestatie en de kritiek van het publiek en de media.“

Uitersten

Rob Grabert heeft het, in tegenstelling tot de door heimwee geplaatste Peter Blangé, uitstekend naar zijn zin op het zonnovergoten Sicilië. „Een kwestie van je open stellen en aanpassen. Ik heb me meteen in het sociale leven gestort en de taal vrij snel onder de knie gekregen. Sicilië is in veel opzichten een eiland van uitersten. Maar de bevolking is warm en gezellig. Gemeenschapszin staat hoog aangeschreven. Wat dat betreft, waar ik me in Limburg. Op mijn verjaardag zaten hier veertig man in de tent, hartstikke gezellig. Bovendien is de natuur er gewoon schitterend. 's Morgens pluk ik in mijn eigen tuin een citroen voor de thee.“

Het rijke noorden kijkt gering-schattend neer op de Terrone, de arme kinderen van het zuid, maar moet erkennen dat, als gevolg van bloedvermenging door de vele bezettingen van het eiland in de loop van de eeuwen, het fraaiste vrouwelijke schoon van Italië te vinden is op Sicilië. Een gegeven dat ook Rob Grabert niet onberoerd liet. Na een feest voor sporters in een discotheek bloeide er iets moois tussen de lange Limburger en de bloedmooie Francesca Bucolo, een 27-jarige softbalspeelster en part-time fotomodel.

Afwachten

Desondanks blijft het voor Grabert nog even afwachten of hij ook het volgend seizoen het shirt van Catania draagt. „Ik sta weliswaar nog een jaar onder contract, maar dat zegt in Italië niet veel. Maxicono Parma, een van de vier absolute topteam uit het noorden, heeft voortdurend belangstelling getoond. Direct na afloop van de play-offs gaat de supermarkt, zoals hier de transferperiode wordt genoemd, open. Als ik me kan verbeteren, pak ik zonder problemen weer de koffers in.“

Ma hoor, Amsterdam mag terug naar af met zijn verlopen Kalverstraat. Maastricht heeft 't: de Grote Staat. Zegge en schrijven tweeduizend gulden brengt elke vierkante meter in deze winkelstraat op. Dat is vierhonderd guldens meer dan in Monopoly's meest begeerde en gevreesde straat. Vijfhonderd meer dan in de Haagse Spuistraat. Om maar te zwijgen van de weggevertjes in de Heerestraat in Groningen (f1450) en de Arnhemse Ketelstraat (f1350). Of Maastricht nu vlagt? Vergeet het maar. Met Hollandse nuchterheid wordt de kas opgemaakt. Een kijkje achter de voorgevel van Nederlands duurste winkelstraat.

Afgepast 251 stappen, langer is de Grote Staat in Maastricht niet. Wie vanaf het Vrijthof deze beklinkerde trechter inloopt, passeert links welgeteld zevenentwintig winkels. De overkant telt maar een pand minder. Zierlijk gezegd, je ziet de sjiek er niet aan af. C&A, Hema, V&D, Dixons, Mister Minit, Van Haren, Kreymborg, Jamin, Bennetton, Miss Etam en andere filialen, verpakt in plastic puien. Kortom, een winkelcentrum van: pak hem beet Zeist of Zwolle. Maar dan met publiek dat winkelt met een zachte g. Wie verder kijkt dan de knalkoopjes moet wel het verschil opvallen met de Kalverstraat, ooit de 'kakkamad' van Amsterdam. Niet een ondernemer staat zijn negotie uit op de kassen. Slalom je in de Kalverstraat tussen rekken met jeans, namaak-Nikes en strandslippers, in de Grote Staat heeft Koning Klant nog vrij baan.

„Dat is ook conform het stadsbeleid,” verduidelijkt Peter Haane, algemeen secretaris van de Kamer van Koophandel in Limburgs hoofdstad. „Maastricht wil graag dat behouden wat Amsterdam heeft verloren: een gezellig, sfeervol winkelhart. Waar het nog fun is om te shoppen. En waar de ene winkelier de concurrent niet wegduwt met nog meer koopwaar voor de deur. De Grote Staat is een paradijs. En Maastricht doet er goed aan dit kleinood te koesteren.”

Profilieren

Dat de Grote Staat zich nu landelijk etaleert als de promenade met de duurste winkelruimte per vierkante meter verbaast hem allerminst. „Omdat Maastricht zich steeds meer profileert als een internationale stad stijgt ook de vraag naar meer plek voor winkels.”

In en rondom de Grote Staat is echter geen schop grond te koop of te huur. Toch staan kapitaal-krachtige kooplieden als McDo-

● In de Grote Staat van Maastricht ligt de vierkante meterprijs voor winkelruimte op tweeduizend gulden. Dat is vierhonderd florijnen meer dan in de Kalverstraat. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De duurste 'staat' van het land

nalds, Marks & Spencer, de Bijenkorf en tot voor kort Hout-Brox te dringen om juist daar ook de kassa te laten rinkelen. „Deze ondernemers wensen uitsluitend filialen op zogeheten A-1 lokaties. Dat is nu eenmaal hun uitgangspunt van beleid. Inderdaad, ook al moeten ze er goudgeld voor betalen.” Juist om deze goudvissen niet voorbij te laten zwemmen, heeft het stadsbestuur van Maastricht onlangs besloten het winkelhart uit te breiden met 15.000 m².

Voor de aantrekkelijkheid van de Maasstad turft Peter Haane nog wat meer redenen. „De aanwezigheid van een universiteit en een academisch ziekenhuis levert zeker honderd miljoen gulden aan extra koopkracht op. Bovendien verdient de Maastrichtenaar gemiddeld genomen redelijk tot goed.” Aan zijn naaste burens, de Belgen

en Duitsers, verdient Maastricht wel, maar niet overdreven veel. Hooguit tien procent, meent KvK-secretaris Haane.

Paul Remarque zou zo bij Haane op schoot kunnen kruipen. Vanuit het C&A-bastion in Amsterdam steekt hij de loftrampet over de Grote Staat, waaraan even breed als voordelig het Maastrichtse filiaal is opgetrokken. „Een winkelstraat met sfeer in een stad met allure. En waartegen Aken, Heerlen en Luik het nu al afleggen. Deze ontwikkeling is reeds jaren voorzien. Want wat kenmerkt de ondernemer? Precies, dat hij vijf jaar vooruit denkt. Voor ons komt de koppositie van de Grote Staat dan ook niet als een verrassing.” Of de klant over een tijdje toch minder voordelig uit is bij C&A in Maastricht?

Remarque: „Wel nee, hoe duur de meters ook zijn, we blijven trouw

aan onze slogan. Natuurlijk heeft het effect op de winstmarges. Maar daar staat tegenover dat C&A al haar filialen in eigendom heeft.”

Verloedering

Textiel-titaan C&A mag dan lachend naar de bank lopen, meubel-irrichter Michiel Bury denkt aan meer dan alleen een vet banksaldo. Een sluipende verloedering. Dat leest hij op de achterkant van het inderdaad aanlokkelijke prijskaartje van 2000 gulden per vierkante meter. Wijst vanachter de strak gelakte eikenhouten winkelpui de straat in. „Kleren en schoenen, daarmee is de Grote Staat nu volgepropt. Mooie zaken hoor, daar wil ik geen verkeerd woord over zeggen. Maar aan die van vroeger kunnen ze niet tippen. Toen had je een prachtige bloemenzaak, meer juweliers, een porseleinzaak. Het publiek van toen

paradeerde hier graag. Klopt, je ziet nu veel meer mensen dan vroeger. Maar dat kleinere aantal had wel een grotere portemonnee op zak.”

Bury doet al sinds 1913 in meubels en perzen. Zijn vader al leverde zit- en leefcomfort aan vooraanstaande Maastrichtse families zoals de porseleindynastie Regouts. Hun klandizie is kwinjdend. Velen hebben inmiddels hun hoge herenhuizen in de binnenstad verruild voor luxe flats in de buitenwijken. Of voor een villa net over de Belgische grens in Lanaken, waar de fiscale wind bijna is gaan liggen. „Af en toe komen ze langs om een stoel te laten overtrekken of voor nieuwe vitrage in de residentiele flat,” schokschoudert Bury.

Oase

Vooraan in de zeventig is hij, Maar vitaal genoeg om twee traptreden

tegelijk te nemen als hij voorgaat naar de reden van zijn niet zwichten voor het grote geld. Hoog achter zijn kapitale winkelpand pronkt namelijk een achterhuis met terras. Een groene oase op niveau, hartje stad. Met blijvend uitzicht op oude daken en jonge duiven. Begrijpelijk dat hij de zeker vijftig aanbiedingen, waaronder dubbeldikke van McDonald, gewoon onder in de bureaula laat liggen. „Als ik er straks niet meer ben, moeten mijn kinderen maar zien wat ze met dit pand doen. Opvolgers heb ik niet. Twee getrouwde dochters. En mijn enige zoon is arts...”

Bury gidst me door zijn hoogpolige nering. Inderdaad, meng Grote Staat-winkelier heeft wel het grote geld gepakt. En verheugt zich maandelijks over de huurpenningen.

door

hans toonen

Bury zucht zonder spijt. „Als ik het morgen tegen achttienhonderd gulden per vierkante meter verhuur, beurt ik inderdaad meer dan ik nu kan verdienen. Maar waar vind ik dan zo'n paleiselijke plek?”

Monopolie

Door naar kunsthandel Dejong, vlak naast de snelle hap van Snacksons. En recht tegenover juwelier Heygele die liever geen commentaar geeft op de monopoliepositie van de Grote Staat.

Fons Dejong wankelt wel even, maar gaat (vooralsnog) niet door de knieën voor de verleidelijke vierkante meterprijs van tweeduizend piek.

Familietrots houdt hem overeind. Vanaf 1903 doen de Dejonges goed zaken in de Grote Staat. De kunstwinkel ruikt nog naar zweet van Dejonges grootvader. En zit nog vol vingerafdrukken van zijn vader. „Bovendien vind ik me op mijn vijfenvijftigste nog te jong om de rest van mijn leven met de hond te gaan wandelen.”

Toch zou zijn winkel nu f180.000 uur opbrengen, stook ik nog even.

„Wie kan zo iets nou opbrengen? Ik heb best een leuk zaakje, maar zo'n huur zou ik niet kunnen betalen.”

In de Grote Staat, de 'parel van Maastricht', vind je twee kroonjuweeltjes. Maison Louis en Maison Grotars zijn beide hofleverancier.

Niet dat ze ooit een paar sokken of lefdoekje aan Soestdijk hebben verkocht. Dit uithangbord is het vorstelijk schouderklopje voor elke zaak die het een eeuw of langer volhoudt. De Grotars doen al 162 jaar in textiel. Vandaar het royale schild boven de voorgevel dat door vier houtgesneden vrouwen sierlijk wordt gestut.

Uitgekeken

Van de omhoog geschoten vierkante meterprijs loopt mevrouw Grotars niet naast haar pumps. „Leuk meegenomen als je op je zaak bent uitgekeken. Maar wat schiet je ermee op als je hier nog altijd fluitend door de winkel loopt...” Ook de Grotars zouden veel liever zien dat de Grote Staat weer allure krijgt. En dat er minder schilderijtjes en zelf gefrobelde sieraden op straat aan de man worden gebracht. Anders wordt het 'in no time' toch de Kalverstraat.

Iets verderop, op de hoek van de Spilstraat, stalt een zwarte muzikant een xylofoon van kokosnoten uit. Zes trottoirtegels is zijn negotie lang. En drie tegels breed. Iets meer dan anderhalve vierkante meter. Ofwel drieduizend gulden. Gratis, net als zijn muziek.

De verering van twee zandhopen in Boekarest

Ceausescu rust nu onder bloemenzee

Alleen het zwart gelakte zijdeurtje van de Cimitirul Civil dul Ghencea staat open. Af en toe gaan ook de grote smeedijzers toegangsporten open om een vrachtwagen binnen te laten. De krakkemikkige herriemakers voeren beton en stenen aan voor nieuwe graven. Tegen de voorgevel van het sjoefle portiershuisje staat een deksel voor een doods-kist. Voor vierhonderd lei heeft de bewoner een blank gelakt dak van waaibomenhout boven het hoofd. Met de hand gekerfd. Een begonia met luttel knoppen moet veertig lei doen, een iets groter exemplaar vijftig. Niet zo'n absurd hoge prijzen als momenteel in Roemenië voor eerste levensbehoeften betaald moeten worden.

Het is een doorgewone werkdag in Roemenië. Een bleek zonnetje breekt door als al vroeg in de ochtend de ene na de andere Dacia en Lada langs de acht stroken brede Boulevard dul Ghencea wordt geparkeerd. Aan de stoffige hoofdverkeersader van Boekarest liggen drie begraafplaatsen. De lange omheiningmuren en de toegangspartijen lijken op een gatenkaas. Honderden kogelinslagen herinneren aan de bloedige gevechten tussen de geheime dienst enerzijds en het leger en de burgers anderzijds, tijdens de revolutie in december 1989. Ook tussen de vele zerken en tombes is hard gevochten. Hier en daar kleurt het witte marmer groen door geoxideerd koper van ingeslagen kogels.

Voorlopig hebben de doden weer rust.

Hoewel. Op het Cimitirul Civilar is het sinds enkele weken drukker dan ooit. En er wordt, zij het op gepaste toon, in groepjes druk gesproken en gediscussieerd. Wat opvalt is, dat iedere bezoeker die door het zijdeurtje komt, een zoekende blik naar weerskanten werpt.

Het brede pad vanaf de hoofdingang loopt dood tegen de kapel van het kerkhof, waar overledenen tot hun teraardebestelling worden opgebaard. Zo ook een oud vrouwtje dat vandaag begraven wordt. Haar dochter waakt naast de geopende kist, terwijl familie en bekenden zich voor de deur verzamelen. Maar ook zij staan allemaal eerst even stil voor twee met verse bloemen bezaaide hopen leem, enkele meters voor de kapel.

Hoewel geen enkele autoriteit dat tot heden heeft willen bevestigen, zijn alle aanwezigen ervan overtuigd dat op deze plekken de lichamen begraven zijn van president Nicolae Ceausescu en diens vrouw Elena. Keiharde bewijzen heeft niemand, evenmin als twijfel over de inhoud van de graven. Hoe dan ook, sinds kort symboliseren deze beide bovenmaatse molshopen de revival van een gevallen despoot.

Zie verder pagina 31

● 'Ceausescu heeft beter verdiend dan anoniem graf'

Werken van ondergedoken schilderes naar Israël

Driehonderd tekeningen, tweehonderd aquarellen en tweehonderd olie- en emulsieverfschilderijen liet Nettie Bromberg na. Ofschoon de joodse kunstenaar vanaf 1954 in Eijdsen woonde en werkte, wisten slechts weinigen van haar bestaan.

Het verbaast haar enige broer en erfgenaam, de scheikundig ingenieur Paul Bromberg in Den Haag, niet. „Mijn zusje leidde een teruggetrokken bestaan. Door haar uiterlijk was zij zich pijnlijk bewust dat zij een jodin was. Contacten met de buitenwereld maakten haar nerveus. Ze had een zwakke gezondheid - een gevolg van de oorlog. De organisatie van een tentoonstelling vergde teveel inspanning. Vandaar dat ze zich nooit heeft ingespannen om meer bekendheid aan haar werk te geven. Waarbij komt dat ze geen orthodoxe opleiding kreeg. Ze behoorde tot geen enkele school. Ze ontwikkelde een geheel eigen stijl. Die was direct, daardoor tegendraads. Beeldende kunst moest na de oorlog echter abstract zijn. Daarom werd ze doodgezwegen.”

Toch kreeg Nettie Bromberg op haar zestiende van Paul Citroen, een bekend schilder en grafisch kunstenaar in Amsterdam, te horen dat hij haar niks meer kon leren. „Wat ik kan, kan zij ook,” beledigde Citroen tegenover haar vader, de bevriende binnenhuisarchitect Paul Bromberg. Vanaf haar elfde had Nettie Bromberg les van Paul Citroen gehad. Met die tekenslessen hoopten haar ouders haar aandacht voor het andere geslacht af te leiden. Volgens haar broer met succes: „Nettie liet zich op geen enkel dansfeest meer zien.”

Mou van Dantzig bracht haar de technieken van het schilderen bij en Hans Jaffé, conservator van het Stedelijk Museum in Amsterdam, wijdde haar in de kunstgeschiedenis in.

Privés kreeg Nettie Bromberg na het behalen van haar HBS-b-diploma ook van de betere leraren van lagere en technische scholen in Amsterdam. In navolging van haar vader wilde zij binnenhuisarchitect worden. Praktische ervaring deed ze bij een bevriend architect op. Vanaf 1939 assisteerde zij haar vader.

Op 30 april 1940 ging Paul Bromberg andermaal scheep naar de States, waar hij eerder, in 1938, het Nederlands paviljoen op de wereldtentoonstelling had gebouwd en aangekleed. In 1940 vroeg de Vereniging van Ambachts- en Nijverheidskunstenaars hem een reizende tentoonstelling van Nederlandse kunstnijverheid op te starten. Drie maanden zou hij wegblijven. Pas in augustus 1945 zou hij repatriëren. Op 10 mei 1940 vielen de Duitsers Nederland binnen.

Ofschoon pas 19, wikkeld Nettie de lopende opdrachten af. Op 22 oktober 1940 verordendeerde de bezetter dat bedrijven die door joden werden gerund of op joods kapitaal dreven, moesten worden aangemeld. Ze werden geliquideerd of kregen een bewindvoerder.

In januari 1941 moesten alle joden zich laten registreren. Evenals Warschau kreeg Amsterdam een jodengetto. Joden mochten niet meer zonder vergunning reizen of verhuizen. Joden mochten niet meer in parken en plantsoenen komen, geen sportevenementen meer bijwonen, geen concerten, geen toneelvoorstellingen. De toegang tot musea werd hun ontzegd. Zelfs in café's en koffiehuisen werden de bordjes 'Voor joden verboden' opgehangen.

Op hun persoonsbewijs kwam de 'J' van jood te staan en vanaf april 1942 moesten joden een zespuntige gele ster dragen met het ravezwarle opschrift 'Jood'. Eind juni 1942 werd een opklopplucht van kracht. Van acht uur 's avonds tot zes uur 's morgens moesten joden thuis zijn. De deportatie en de destructie van joden, waartoe op 20 januari 1942 tijdens een conferentie van de SS-top aan de Wannsee te Berlijn was besloten, kon beginnen.

In de nazomer van 1942 dook Constance Bromberg met haar zoon in de Achterhoek onder. Nettie was inmiddels koerierster van een communistische cel, waarvan ook haar geliefde deel uitmaakte. Het was Jan Bool, zoon van een ban-

door

jan van lieshout

Nettie Bromberg, gevangene van een joods uiterlijk

• In 1953 schilderde Nettie Bromberg haar arrestatie in 1943. „Opgepakt” noemde haar broer het schilderij. De dame met de arm in een mitella is de schilderes zelf.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

• Huub Steijns (1990)

• Jan Bool (1987)

kier uit het Gooi die in Amsterdam Russisch studeerde en zich in toenemende mate tegen het kapitalisme afzette. Vanwege haar joods uiterlijk werd Nettie, veiligheids-halve op non-actief gesteld. Daarom vervoegde zij zich alsnog bij haar moeder en broertje in de Achterhoek.

Tussen Kerstmis en Nieuwjaar 1942/1943 begaf Nettie zich naar Amsterdam, waar zij vernam dat Jan dood was. Was hij geëxecuteerd of had hij zichzelf van het leven beroofd? Dat was niet duidelijk. Kapot keerde zij op haar onderduikadres terug. Ze at niet meer, waardoor haar darmflora

werd vernietigd. Anorexia nervosa, diagnosticeerde de dokter - een ziekelijke vermageringszucht die gepaard gaat met angst om directe, spontane en informele relaties aan te gaan. Op weg naar Doetinchem naar Leeuwarden werd de familie, begin 1943, op het station in Arnhem

opgepakt en op transport naar de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam gesteld. De joodse echtgenote van een bevriend Duits kunstenaar slaagde erin om Paul werd met een gefingeerde besmettelijke ziekte in een joods ziekenhuis onder te brengen en om moeder en dochter bij het wegbrengen van wasgoed te laten onderduiken.

Met 26 onderduikadressen was Paul junior recordhouder van het gezin dat in augustus 1945 werd herenigd. Nettie besloot kunstenaar te worden. Haar vader zorgde voor de opdrachten: wanddecoraties en wandschilderingen. Voor haar bijdrage aan de tentoonstelling 'Kunst in Vrijheid' kreeg zij, in 1945, de Gerrit van der Veenmedaille. Ze had drie werken ingestuurd, waaronder een eenzame man in een lege wereld - het lot van vele joden. Hij doet denken aan De Denker van Rodin. Het motief schilderde ze tientallen malen, met andere gezichten en in een andere omgeving.

Mede door de scheiding van haar ouders wilde ze uit Amsterdam weg. Dank zij haar vader, die bij de inrichting van het Nederlandse paviljoen op de wereldtentoonstelling in 1938 nauw met Charles Eyck had samengewerkt, kreeg zij een atelier in het Bonnevantenklooster, waar Eyck ook schilderde. Omdat zij daar niet kon slapen, zocht zij een kamer. Via Hank Bool, de broer van de eerder genoemde bankierszoon kwam zij in contact met Huub Steijns die ook deel had uitgemaakt van de communistische cel, waartoe de gebroeders Bool behoorden.

Huub Steijns was een van de voor-mannen van de socialistische arbeidersbeweging. Hij was in 1895 in Mesch geboren, had een kruidenierswinkel in Maastricht en verhuurde kamers.

In 1950 trouwde hij met Nettie Bromberg, zijn tweede huwelijk. Het eerste was in 1934 gestrand. In 1954 verhuisde het echtpaar naar Eijdsen, waar Huub aan de Stationsstraat een kruidenierswinkel begon. De zolder werd atelier, waarin Nettie zich terugtrok. Voor opdrachten zorgde Mou van Dantzig, haar vroegere leermeester, met wie ze tot diens dood bleef corresponderen.

• Nettie Bromberg (1985)

Daaruit bleek dat Nettie zich in Eijdsen niet op haar gemak voelde. Daarom kocht ze in 1959 het huis van haar zwager in Mesch, waarvan René Steijns appartementen had gemaakt. Die nering zette Huub voort. De zolder richtte Nettie tot atelier in.

En plein air schilderde ze op eenzame plekken in boomgaarden, op de omliggende heuvels en aan de oevers van de Voer. Ze meed alle contact. Huub deed open en reken-de af.

In 1961 bezochten Nettie Bromberg en Huub Steijns voor het eerst Israël.

„Het was voor Nettie een bevrijding te ervaren dat ze in Israël niet opviel door haar uiterlijk,” aldus haar broer in Den Haag. „Vaaglijk heeft ze erover gedacht te emigreren. Met spanning volgde ze de Joods-Arabische oorlogen. Ze was zeer progressief in haar politieke opvattingen. Ze veroordeelde fundamentalisme. Het Palestijnse probleem zou in samenspraak moeten worden opgelost.

Talrijk zijn de tekeningen en aquarellen die ze van Jeruzalem maakte. Ook wist ze zich geïnspireerd door de woestijn die ze vanuit Eilat tekende en schilderde. Het was een ideale omgeving voor reflectie. Vooral Spinoza en Constantijn Brunner spraken haar aan. Zij plaatsten de eenheid, de oneindigheid, het eeuwige en het absolute tegenover het relatieve en de beperktheid van de menselijke waarneming ervan.

Los van haar opdrachten portretteerde mijn zusje persoonlijkheid, wier karakter haar boeide. Daartoe leefde ze zich volledig in hun gedachtenwereld in. Voor een portret van Einstein doorworstelde ze al diens werken. Ook las ze Kafka en Primo Levi, een Italiaanse chemicus die op het laboratorium in Auschwitz werkte en met de nodige afstandelijkheid beschreef wat hij zag en dacht.”

De oorlog liet ook Nettie Bromberg niet met rust. De Denker bleef haar achtervolgen. Men treft hem ook aan in het schilderij, dat ze in 1953 van haar arrestatie in 1943, maakte. De dame met de arm in een mitella is duidelijk Nettie, bevestigd haar broer. „Kort tevoren was ze op de fiets aangereden en had ze haar arm gebroken. Wie de andere figuren waren, heeft ze nooit verteld. Waarschijnlijk zijn ze gefantaseerd. Ze hield er niet van om tekst en uitleg te geven. Een schilderij is er niet om te praten, maar om te zien, zei ze altijd.”

„Ook maakte ze zeven schilderijen, waarmee ze het leed van vervolgde minderheden wilde veralgemeniseren. Ze heeft me bij herhaling op het hart gedrukt deze In Memoriam-serie bij elkaar te houden. Ze hebben alle iets met het getto in Warschau te maken. Voor een van de schilderijen stond de beroemde foto van het joods jongetje, dat verschrompt zijn handen voor Duitse soldaten opsteekt, model. De overige zijn afgeleid van de foto's die de Roemeense fotograaf Vishniack met een verborgen camera in het getto maakte. Op één ervan staat een groep joodse adolescenten, waar ze een groot rood kruis doorhaalde om aan te geven dat zij door de geschiedenis werden weggekruid.”

In 1987 schilderde Nettie Bromberg voor het eerst Jan Bool; in 1990 voor het laatste Huub Steijns die ze tot zijn dood, in 1989, had verzorgd. Omdat Huub er niet meer was, moest ze zelf voortaan de deur open doen. Dat kon ze niet. Daarom reisde ze in het voorjaar van 1990 naar Israël, waar ze op 17 juni 1990 overleed. Ze werd begraven op de Berg der Ruste in Jeruzalem.

Testamenteir was vóór haar vertrek vastgelegd dat een stichting haar nalatenschap zou beheren en voor een breder publiek toegankelijk zou maken. Broer Paul werd voorzitter van de Nettie Steijns-Bromberg-stichting. Omdat het Nettie's laatste wens was om haar collectie in een museum in Israël onder te brengen, gaan al haar werken naar Ein Harod, een stadje 40 km ten oosten van Haifa.

Speciaal voor een tentoonstelling in het tot gemeentehuis getransformeerde Ursulinenklooster in Eijdsen selecteerde Paul Bromberg 80 werken die een indruk geven van haar onderwerpkreuzes, haar technieken en haar ontwikkelingsstadia. Tekeningen, aquarellen en schilderijen zijn, tot en met 26 mei, tijdens de wekeinds van één tot vijf uur te bezichtigen. Daarna gaat de collectie vanuit haar bakermat naar het Land van Belofte.

Snelheid

Bent u de eigenaar van de auto waarin u rijdt? Dan heeft u pech, of bent u dom, want als je een beetje handig bent rijdt je tegenwoordig in een auto van de zaak of in een geleasde auto. Het grote voordeel daarvan is dat alle risico's niet meer voor uw rekening zijn, maar voor het leasebedrijf, of het bedrijf waar u werkt, zolang dat nog duurt tenminste, want beide groepen zijn onlangs hardhandig wakker geschud.

Onder de leasebedrijven is een soort blinde paniek uitgebroken na het bekend worden van de nieuwe richtlijnen, die procureurs-generaal opstelden voor de inbeslagname van voertuigen, die de maximumsnelheid met meer dan vijftig kilometer hebben overschreden. En de procureurs maken dus moer geen onderscheid tussen huur-, lease- en eigen wagens.

Is dat een eerlijke gang van zaken? Nee, natuurlijk niet en het is dus geen wonder dat de kampioenen van de autolobby, de Bovag, erop aandringt, dat auto's en motorfietsen van autoverhuur-, lease- en garagebedrijven niet door de politie in beslag dienen te worden genomen. De Bovag redeneert dat de daders van ernstige overtredingen moeten worden bestraft en niet de eigenaren van de voertuigen.

De Rijkspolitie was er echter al de kippen bij, zelfs voordat de Bovag was ontwaakt en nam al een aantal auto's in beslag, waaronder een dure van een leasemaatschappij, vermoedelijk ook nog eens uitgerust met een vermaledijde autotelefoon. Of wordt u nooit ingehaald door snelle, dure auto's van het type BMW, Saab of Mercedes, waarvan de bestuurder rustig in een telefoonhoorn zit te keuvelen, of doet alsof? Het nieuwste en in ieder geval irritantste statussymbool, de dure leasewagen uitgerust met autotelefoon.

Overigens is die grens van vijftig kilometer natuurlijk ook weer vrij willekeurig getrokken. Als je vijftig kilometer te hard rijdt in een bebouwde kom, dan ben je sowieso een gevaarlijke gek met moordneigingen en dient je rijbewijs acuut levenslang ingehouden te worden, maar aan de andere kant, 's nachts op de verlaten snelweg 170 kilometer per uur rijden, oeh, dat loopt zo'n vaart nog niet, ben je geneigd te denken. En per slot van rekening zijn diverse leden van ons Koninklijk Huis ons voorgaen en ook zij hebben tot nu toe geen auto ingeleverd, of zijn als misdadiger geafficheerd. En ook ministers als Lubbers en Ter Beek blijken zich van maximumsnelheden niets aan te trekken. Maar misschien mogen zij wel het argument 'haast' hanteren als ze op weg naar een afspraak(?) door een politie-Porsche van de weg af worden gedrukt?

De leasemaatschappij Lease Plan Nederland heeft zich tegen inbeslagname ingedekt door de kentekens op naam van de gebruiker en niet op naam van de eigenaar (en dus zichzelf) te laten zetten. De bekeuringen gaan nu rechtstreeks naar de gebruiker en komen niet bij de maatschappij terecht, die zodoende niets weet van overtredingen van de autoleasers.

Zo lijkt er inderdaad een zekere rechtsongelijkheid te bestaan tussen de eigenaar-bestuurder en de bestuurder die met een huur- of een lease-auto rijdt. De auto van de eerste categorie kan zonder meer worden verbeurd verklaard, terwijl er niets gebeurt met de auto van de leasemaatschappij zolang deze kan aantonen van het gedrag van de bestuurders niets geweten te hebben.

En dan is er nog het verschil tussen een oud wagentje van duizend piek en een Ferrari van een half miljoen. Of, zoals onlangs in Haarlemmerliede het geval was, een oude Citroen en een Alfa 164 24-klepper. Dan is er bij verbeurdverklaring toch een groot verschil in straf voor precies dezelfde overtreding.

Voor verstokte hardrijders is er eigenlijk maar een remedie. Als je je auto onder alle omstandigheden wilt behouden, dan rijdt je dus niet harder dan 99 in de bebouwde kom, 129 op de gewone wegen en 169 op de snelweg. Akkoord, de kans op een bekeuring is niet gering, maar je auto raak je in ieder geval niet kwijt.

peter stiekema

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

EENZET

Eenzet B.V. is reeds ruim 35 jaar een vooraanstaand importeur van auto-onderhoudsproducten. De sterke positie en naam bekendheid van onze Eenzet-producten zijn gebaseerd op kwaliteit, klantgerichtheid, service en betrouwbaarheid. Er wordt in hoog tempo accuraat werk geleverd door een collegiaal, hardwerkend en dynamisch team. Het bedrijf maakt een gestage groei door welke ook voor de komende jaren als doel zal worden gesteld.

Wij zoeken:

vertegenwoordiger (m/v)

voor het rayon Limburg.

Gevraagd wordt:

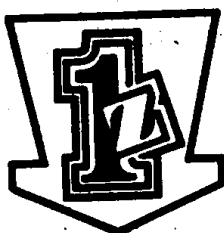
- ervaring in de autobranche;
- behoorlijke mate van zelfstandigheid;
- resultaat gerichte werkwijze en doorzettingsvermogen;
- goede contactuele eigenschappen;
- rijbewijs BE;
- woonachtig in Limburg;
- leeftijd 25-35 jaar.

De functie:

- u bent in uw rayon verantwoordelijk voor de verkoop van onze producten;
- u onderhoudt het contact met de bestaande relaties;
- u zorgt voor uitbreiding van het klantenbestand.

Wij bieden een uitstekende honorering en onkostenvergoeding.

Geïnteresseerden kunnen hun sollicitaties richten aan:
Eenzet B.V., postbus 12 - 6670 AA Zetten - Telefoon 08880-2546
t.a.v. de heer A. Holtkamp

HOOFD TECHNISCHE DIENST (M/V)

Mora B.V. te Maastricht is een jong en dynamisch bedrijf met meer dan 400 medewerkers en een jaaromzet van ruim 100 miljoen gulden. Mora B.V. is toonaangevend in de sterk groeiende markt van diepvries convenience food.

Het totale assortiment bestaat uit meer dan 60 verschillende producten.

Mora B.V. maakt deel uit van de Mora/Salmo Groep, een moderne industriële groep van ondernemingen, die met ca. 750 medewerkers en een jaaromzet van ruim 160 miljoen gulden tot de grootste producenten van diepvries convenience food in de Benelux behoort. Om haar marktpositie in binnen- en buitenland nog verder te versterken, voert Mora B.V. een slagvaardig, innovatief beleid. Daarbij wordt niet alleen geïnvesteerd in producten en markten, maar ook en vooral in goede medewerkers.

Voor een van de productie Units wensen wij in contact te komen met kandidaten voor de functie van:

HOOFD TECHNISCHE DIENST (M/V)

Deze geeft beleidskaders aan en voert het beheer in technisch opzicht over gebouwen, installaties en apparatuur

en de daarbij behorende veiligheidsaspecten van onze Productie-Unit I, zowel vanuit technisch als bedrijfskundig oogpunt.

Functie-informatie

Het Hoofd Technische Dienst is verantwoordelijk voor:

- Opstellen en uitvoeren van het jaarplan met betrekking tot:
 - Onderhoud van machines/installaties, gebouwen en terreinen.
 - Investerings- en besparingsprojecten etc.
- Efficiënt en effectief uitvoering geven aan preventief onderhoud en het oplossen van storingen.
- Bewaken van de technische veiligheid van gebouwen, installaties en apparatuur.
- Beheer kostenbudgetten.
- Uitvoering geven aan administratieve werkzaamheden.
- Leidinggeven aan 8 monteurs in ploegendienst.
- Functie wordt vervuld in dagdienst.

Functie-eisen

- Een technische opleiding op HTS-nivo werktuigbouw- of elektro met tevens een bedrijfskundige achtergrond c.q. ervaring.
- Meerdere jaren ervaring in een leidinggevende functie in de industriële sector (bij voorkeur in de levensmiddelenindustrie).
- Ervaring met koeltechniek - pneumatiek - PLC-besturingen - stoomtechniek - regeltechniek.

- Ervaring met projectmatig werken.
- Leeftijd 35+.

Arbeidsvoorwaarden

- Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.
- Werken in een moderne organisatie met ontwikkelingsmogelijkheden en eigen verantwoordelijkheden.
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden die in overeenstemming zijn met het nivo van de functie, waaronder een premievrij pensioen en goede studietoelagen.

Een medisch en psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Bent U geïnteresseerd in bovenstaande functie, dan kunt u voor nadere informatie telefonisch contact opnemen met de heer H. Jacobs / Hoofd Technische Dienst, Unit III, telefoon 043-686262, toestel 234. Schriftelijke sollicitaties vergezeld van een curriculum vitae te zenden aan onderstaand adres t.a.v. mevrouw P. Kurvers-Manning, afdeling Personeelszaken Unit I.

mora

Mora B.V., Fregatweg 53, 6222 NZ Maastricht

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal" is een psychiatrisch ziekenhuis waarin ca. 500 medewerkers zorg verstrekken aan 400 klinische en 650 poliklinische patiënten.

In het Krisiscentrum, Kapoenstraat 4 te Maastricht is de functie vakant van

Hulpverlener op HBO + VO-NIVO (V/M, 80%)

Sinds 1986 is het Krisiscentrum onderdeel van Vijverdal. In de afgelopen jaren heeft het project een ontwikkeling doorgemaakt van overwegend sociaal-maatschappelijke en psycho-sociale hulpverlening naar de acute opvang, door middel van kortdurende klinisch/ambulante behandeling van mensen met relatief meer psycho-pathologische problematiek. Het centrum beschikt over 10 klinische behandelplaatsen.

Vanuit een nieuw samenwerkingsverband tussen het centrum en de opvanggroep vindt momenteel een ontwikkeling plaats die erop gericht is de functies van beide projecten in een project te integreren. Daarbij zal naar verwachting worden voorzien in de behoefte aan een eenduidig verwijzingsadres voor de acute psycho-sociale en psychiatrische hulpverlening in de regio Maastricht en Heuvelland.

Taken:

- Probleemexploratie psycho-sociale en psychiatrische diagnostiek.
- Zelfstandig stellen van behandel- en/of opname-indicatie voor het project Krisiscentrum, Vijverdal en PAAZ.
- Aanpakbaarheid/verantwoordelijkheid ten aanzien van kortdurende behandeling en de herintuït daarvan.
- Opstellen en uitvoeren van behandelplannen.
- Verwijzen van patiënten naar adequate behandelinstelling.
- Outreaching, crisisinterventie en probleemexploratie in woon- en verpleegomgeving van de cliënt.

- Werken in dienstrooster van 7 dagen per week, respectievelijk vroege en late dienst.
- Nachtbereikbaarheidsdienst volgens dienstrooster.

Functie-eisen:

- Opleiding op nivo HBO + VO (maatschappelijk, sociaal of pedagogisch onderwijs), of vergelijkbaar.
- Bij voorkeur vooropleiding medisch-psychiatrische richting (verpleegkunde-B).
- Beschikken over psychotherapeutische inzichten en therapeutische vaardigheden.
- Ervaring in opvang, begeleiding en behandeling

van mensen met acute psychiatrische en ernstige psycho-sociale problemen. Bekendheid met instellingen binnen de geestelijke gezondheidszorg (ambulant en klinisch) en kennis van de sociale kaart.

Salarisring en overige arbeidsvoorwaarden: Conform de CAO-Ziekenhuis- en FWG 55 (max. f. 5.041,- bij 100% dienstverband).

Informatie: over deze functie wordt verstrekt door dhr. L. Wolfs, projectleider en dhr. P. Tans, clusterleider (telefoon 043-686444).

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan het hoofd Personeelszaken & Organisatie, onder vermelding van vakaturenummer 9124.

Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal", Postbus 88, 6200 AB Maastricht

Voor langdurige werkzaamheden in het zuiden en/of westen van het land, hebben wij nog plaats voor

BANKWERKERS

die zelfstandig kunnen werken en tekening lezen

1e PIJPFITTERS

PIJPLASSERS el/Arg/CO2 MONTEURS/SLEUTELAARS

alsmede voor WTB kundige werkzaamheden

WERKVOORBEREIDERS CONSTRUCTIEPLANNERS CALCULATORS

Hebt u interesse? Neemt u dan contact op met onze heer L. Camps op onderstaand nummer (s avonds 043-650382) of kom langs bij ons kantoor Pleschstraat 36B

JM De Mooy E&C / PROJECTEN

Postbus 489, 6160 AJ Geleen
tel. 046-748183

LINISOL B.V.

Industrieterrein De Rouken
Mauritsstraat 11, 6361 AV Nuth
Postbus 22124, 6360 AC Nuth
Telefoon 045-245039, Fax: 045-243361

Linisol Isolatie is een onderdeel van Unisol Beheer B.V. waar tevens Unisol Milieutechniek B.V. onder ressorteert. Unisol Milieutechniek B.V. heeft zich gespecialiseerd in het verwijderen van milieu-onverwenselijke materialen waaronder asbest, en handelt hierbij de strengste veiligheids- en kwaliteitsnormen.

Linisol Isolatie B.V. is een snelgroeiend bedrijf met ca. 25 medewerkers, dat werkzaam is op het terrein van de thermische en akoestische isolatie in de petrochemie, energiecentrales, koel- en vrieshuizen e.d.

Wij hebben een goede naam opgebouwd op het gebied van isolatie.

Ter versterking van ons middenkader zoeken wij op korte termijn

UITVOERDER-ISOLATIEWERKEN ASSISTENT UITVOERDER M/V

Taken:

- Op montage leiding geven aan max. 20 medewerkers.
- Opstellen van te isoleren objecten.
- Coördineren en organiseren van de werkzaamheden.
- Begeleiden van projecten.
- Ondersteuning van projectleider.

Functie-eisen

- Een ruime ervaring in het isolatiebedrijf.
- In het bezit van leidinggevende en organisatorische capaciteiten.
- Commercieel inzicht, inventief en contactuele vaardigheid.

Samenstelling, salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden staan in houding met de zwakte van de functie.

Geïnteresseerde kandidaten worden verzocht hun sollicitatie, vergezeld van een C.V., te richten aan: Linisol Isolatie B.V. t.a.v. de directie.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met dhr. J. Nijsten.

Jij hebt de motivatie. Wij geven je de opleiding (en daar hoeft 't niet bij te blijven!)

Met ruim 2.000 medewerkers behoren de Stichting Ziekengroep Westelijke Mijnstreek tot een van de grootste werkgevers in Nederland. Op het gebied van ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden.

Neem het behalen van je diploma terug binnen onze Stichting zelf verder werken aan je carrière, waarbij er diverse interne vervolgopleidingen mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld A-verpleegkundige.

Verstevingsvoorwaarden: Je kunt solliciteren als je bij de aanvang van de opleiding minimaal 16 jaar en in het bezit bent van het diploma MAVO of het diploma HBO of HBO-2 of HBO-3 of HBO-4 of HBO-5 of HBO-6 of HBO-7 of HBO-8 of HBO-9 of HBO-10 of HBO-11 of HBO-12 of HBO-13 of HBO-14 of HBO-15 of HBO-16 of HBO-17 of HBO-18 of HBO-19 of HBO-20 of HBO-21 of HBO-22 of HBO-23 of HBO-24 of HBO-25 of HBO-26 of HBO-27 of HBO-28 of HBO-29 of HBO-30 of HBO-31 of HBO-32 of HBO-33 of HBO-34 of HBO-35 of HBO-36 of HBO-37 of HBO-38 of HBO-39 of HBO-40 of HBO-41 of HBO-42 of HBO-43 of HBO-44 of HBO-45 of HBO-46 of HBO-47 of HBO-48 of HBO-49 of HBO-50 of HBO-51 of HBO-52 of HBO-53 of HBO-54 of HBO-55 of HBO-56 of HBO-57 of HBO-58 of HBO-59 of HBO-60 of HBO-61 of HBO-62 of HBO-63 of HBO-64 of HBO-65 of HBO-66 of HBO-67 of HBO-68 of HBO-69 of HBO-70 of HBO-71 of HBO-72 of HBO-73 of HBO-74 of HBO-75 of HBO-76 of HBO-77 of HBO-78 of HBO-79 of HBO-80 of HBO-81 of HBO-82 of HBO-83 of HBO-84 of HBO-85 of HBO-86 of HBO-87 of HBO-88 of HBO-89 of HBO-90 of HBO-91 of HBO-92 of HBO-93 of HBO-94 of HBO-95 of HBO-96 of HBO-97 of HBO-98 of HBO-99 of HBO-100 of HBO-101 of HBO-102 of HBO-103 of HBO-104 of HBO-105 of HBO-106 of HBO-107 of HBO-108 of HBO-109 of HBO-110 of HBO-111 of HBO-112 of HBO-113 of HBO-114 of HBO-115 of HBO-116 of HBO-117 of HBO-118 of HBO-119 of HBO-120 of HBO-121 of HBO-122 of HBO-123 of HBO-124 of HBO-125 of HBO-126 of HBO-127 of HBO-128 of HBO-129 of HBO-130 of HBO-131 of HBO-132 of HBO-133 of HBO-134 of HBO-135 of HBO-136 of HBO-137 of HBO-138 of HBO-139 of HBO-140 of HBO-141 of HBO-142 of HBO-143 of HBO-144 of HBO-145 of HBO-146 of HBO-147 of HBO-148 of HBO-149 of HBO-150 of HBO-151 of HBO-152 of HBO-153 of HBO-154 of HBO-155 of HBO-156 of HBO-157 of HBO-158 of HBO-159 of HBO-160 of HBO-161 of HBO-162 of HBO-163 of HBO-164 of HBO-165 of HBO-166 of HBO-167 of HBO-168 of HBO-169 of HBO-170 of HBO-171 of HBO-172 of HBO-173 of HBO-174 of HBO-175 of HBO-176 of HBO-177 of HBO-178 of HBO-179 of HBO-180 of HBO-181 of HBO-182 of HBO-183 of HBO-184 of HBO-185 of HBO-186 of HBO-187 of HBO-188 of HBO-189 of HBO-190 of HBO-191 of HBO-192 of HBO-193 of HBO-194 of HBO-195 of HBO-196 of HBO-197 of HBO-198 of HBO-199 of HBO-200 of HBO-201 of HBO-202 of HBO-203 of HBO-204 of HBO-205 of HBO-206 of HBO-207 of HBO-208 of HBO-209 of HBO-210 of HBO-211 of HBO-212 of HBO-213 of HBO-214 of HBO-215 of HBO-216 of HBO-217 of HBO-218 of HBO-219 of HBO-220 of HBO-221 of HBO-222 of HBO-223 of HBO-224 of HBO-225 of HBO-226 of HBO-227 of HBO-228 of HBO-229 of HBO-230 of HBO-231 of HBO-232 of HBO-233 of HBO-234 of HBO-235 of HBO-236 of HBO-237 of HBO-238 of HBO-239 of HBO-240 of HBO-241 of HBO-242 of HBO-243 of HBO-244 of HBO-245 of HBO-246 of HBO-247 of HBO-248 of HBO-249 of HBO-250 of HBO-251 of HBO-252 of HBO-253 of HBO-254 of HBO-255 of HBO-256 of HBO-257 of HBO-258 of HBO-259 of HBO-260 of HBO-261 of HBO-262 of HBO-263 of HBO-264 of HBO-265 of HBO-266 of HBO-267 of HBO-268 of HBO-269 of HBO-270 of HBO-271 of HBO-272 of HBO-273 of HBO-274 of HBO-275 of HBO-276 of HBO-277 of HBO-278 of HBO-279 of HBO-280 of HBO-281 of HBO-282 of HBO-283 of HBO-284 of HBO-285 of HBO-286 of HBO-287 of HBO-288 of HBO-289 of HBO-290 of HBO-291 of HBO-292 of HBO-293 of HBO-294 of HBO-295 of HBO-296 of HBO-297 of HBO-298 of HBO-299 of HBO-300 of HBO-301 of HBO-302 of HBO-303 of HBO-304 of HBO-305 of HBO-306 of HBO-307 of HBO-308 of HBO-309 of HBO-310 of HBO-311 of HBO-312 of HBO-313 of HBO-314 of HBO-315 of HBO-316 of HBO-317 of HBO-318 of HBO-319 of HBO-320 of HBO-321 of HBO-322 of HBO-323 of HBO-324 of HBO-325 of HBO-326 of HBO-327 of HBO-328 of HBO-329 of HBO-330 of HBO-331 of HBO-332 of HBO-333 of HBO-334 of HBO-335 of HBO-336 of HBO-337 of HBO-338 of HBO-339 of HBO-340 of HBO-341 of HBO-342 of HBO-343 of HBO-344 of HBO-345 of HBO-346 of HBO-347 of HBO-348 of HBO-349 of HBO-350 of HBO-351 of HBO-352 of HBO-353 of HBO-354 of HBO-355 of HBO-356 of HBO-357 of HBO-358 of HBO-359 of HBO-360 of HBO-361 of HBO-362 of HBO-363 of HBO-364 of HBO-365 of HBO-366 of HBO-367 of HBO-368 of HBO-369 of HBO-370 of HBO-371 of HBO-372 of HBO-373 of HBO-374 of HBO-375 of HBO-376 of HBO-377 of HBO-378 of HBO-379 of HBO-380 of HBO-381 of HBO-382 of HBO-383 of HBO-384 of HBO-385 of HBO-386 of HBO-387 of HBO-388 of HBO-389 of HBO-390 of HBO-391 of HBO-392 of HBO-393 of HBO-394 of HBO-395 of HBO-396 of HBO-397 of HBO-398 of HBO-399 of HBO-400 of HBO-401 of HBO-402 of HBO-403 of HBO-404 of HBO-405 of HBO-406 of HBO-407 of HBO-408 of HBO-409 of HBO-410 of HBO-411 of HBO-412 of HBO-413 of HBO-414 of HBO-415 of HBO-416 of HBO-417 of HBO-418 of HBO-419 of HBO-420 of HBO-421 of HBO-422 of HBO-423 of HBO-424 of HBO-425 of HBO-426 of HBO-427 of HBO-428 of HBO-429 of HBO-430 of HBO-431 of HBO-432 of HBO-433 of HBO-434 of HBO-435 of HBO-436 of HBO-437 of HBO-438 of HBO-439 of HBO-440 of HBO-441 of HBO-442 of HBO-443 of HBO-444 of HBO-445 of HBO-446 of HBO-447 of HBO-448 of HBO-449 of HBO-450 of HBO-451 of HBO-452 of HBO-453 of HBO-454 of HBO-455 of HBO-456 of HBO-457 of HBO-458 of HBO-459 of HBO-460 of HBO-461 of HBO-462 of HBO-463 of HBO-464 of HBO-465 of HBO-466 of HBO-467 of HBO-468 of HBO-469 of HBO-470 of HBO-471 of HBO-472 of HBO-473 of HBO-474 of HBO-475 of HBO-476 of HBO-477 of HBO-478 of HBO-479 of HBO-480 of HBO-481 of HBO-482 of HBO-483 of HBO-484 of HBO-485 of HBO-486 of HBO-487 of HBO-488 of HBO-489 of HBO-490 of HBO-491 of HBO-492 of HBO-493 of HBO-494 of HBO-495 of HBO-496 of HBO-497 of HBO-498 of HBO-499 of HBO-500 of HBO-501 of HBO-502 of HBO-503 of HBO-504 of HBO-505 of HBO-506 of HBO-507 of HBO-508 of HBO-509 of HBO-510 of HBO-511 of HBO-512 of HBO-513 of HBO-514 of HBO-515 of HBO-516 of HBO-517 of HBO-518 of HBO-519 of HBO-520 of HBO-521 of HBO-522 of HBO-523 of HBO-524 of HBO-525 of HBO-526 of HBO-527 of HBO-528 of HBO-529 of HBO-530 of HBO-531 of HBO-532 of HBO-533 of HBO-534 of HBO-535 of HBO-536 of HBO-537 of HBO-538 of HBO-539 of HBO-540 of HBO-541 of HBO-542 of HBO-543 of HBO-544 of HBO-545 of HBO-546 of HBO-547 of HBO-548 of HBO-549 of HBO-550 of HBO-551 of HBO-552 of HBO-553 of HBO-554 of HBO-555 of HBO-556 of HBO-557 of HBO-558 of HBO-559 of HBO-560 of HBO-561 of HBO-562 of HBO-563 of HBO-564 of HBO-565 of HBO-566 of HBO-567 of HBO-568 of HBO-569 of HBO-570 of HBO-571 of HBO-572 of HBO-573 of HBO-574 of HBO-575 of HBO-576 of HBO-577 of HBO-578 of HBO-579 of HBO-580 of HBO-581 of HBO-582 of HBO-583 of HBO-584 of HBO-585 of HBO-586 of HBO-587 of HBO-588 of HBO-589 of HBO-590 of HBO-591 of HBO-592 of HBO-593 of HBO-594 of HBO-595 of HBO-596 of HBO-597 of HBO-598 of HBO-599 of HBO-600 of HBO-601 of HBO-602 of HBO-603 of HBO-604 of HBO-605 of HBO-606 of HBO-607 of HBO-608 of HBO-609 of HBO-610 of HBO-611 of HBO-612 of HBO-613 of HBO-614 of HBO-615 of HBO-616 of HBO-617 of HBO-618 of HBO-619 of HBO-620 of HBO-621 of HBO-622 of HBO-623 of HBO-624 of HBO-625 of HBO-626 of HBO-627 of HBO-628 of HBO-629 of HBO-630 of HBO-631 of HBO-632 of HBO-633 of HBO-634 of HBO-635 of HBO-636 of HBO-637 of HBO-638 of HBO-639 of HBO-640 of HBO-641 of HBO-642 of HBO-643 of HBO-644 of HBO-645 of HBO-646 of HBO-647 of HBO-648 of HBO-649 of HBO-650 of HBO-651 of HBO-652 of HBO-653 of HBO-654 of HBO-655 of HBO-656 of HBO-657 of HBO-658 of HBO-659 of HBO-660 of HBO-661 of HBO-662 of HBO-663 of HBO-664 of HBO-665 of HBO-666 of HBO-667 of HBO-668 of HBO-669 of HBO-670 of HBO-671 of HBO-672 of HBO-673 of HBO-674 of HBO-675 of HBO-676 of HBO-677 of HBO-678 of HBO-679 of HBO-680 of HBO-681 of HBO-682 of HBO-683 of HBO-684 of HBO-685 of HBO-686 of HBO-687 of HBO-688 of HBO-689 of HBO-690 of HBO-691 of HBO-692 of HBO-693 of HBO-694 of HBO-695 of HBO-696 of HBO-697 of HBO-698 of HBO-699 of HBO-700 of HBO-701 of HBO-702 of HBO-703 of HBO-704 of HBO-705 of HBO-706 of HBO-707 of HBO-708 of HBO-709 of HBO-710 of HBO-711 of HBO-712 of HBO-713 of HBO-714 of HBO-715 of HBO-716 of HBO-717 of HBO-718 of HBO-719 of HBO-720 of HBO-721 of HBO-722 of HBO-723 of HBO-724 of HBO-725 of HBO-726 of HBO-727 of HBO-728 of HBO-729 of HBO-730 of HBO-731 of HBO-732 of HBO-733 of HBO-734 of HBO-735 of HBO-736 of HBO-737 of HBO-738 of HBO-739 of HBO-740 of HBO-741 of HBO-742 of HBO-743 of HBO-744 of HBO-745 of HBO-746 of HBO-747 of HBO-748 of HBO-749 of HBO-750 of HBO-751 of HBO-752 of HBO-753 of HBO-754 of HBO-755 of HBO-756 of HBO-757 of HBO-758 of HBO-759 of HBO-760 of HBO-761 of HBO-762 of HBO-763 of HBO-764 of HBO-765 of HBO-766 of HBO-767 of HBO-768 of HBO-769 of HBO-770 of HBO-771 of HBO-772 of HBO-773 of HBO-774 of HBO-775 of HBO-776 of HBO-777 of HBO-778 of HBO-779 of HBO-780 of HBO-781 of HBO-782 of HBO-783 of HBO-784 of HBO-785 of HBO-786 of HBO-787 of HBO-788 of HBO-789 of HBO-790 of HBO-791 of HBO-792 of HBO-793 of HBO-794 of HBO-795 of HBO-796 of HBO-797 of HBO-798 of HBO-799 of HBO-800 of HBO-801 of HBO-802 of HBO-803 of HBO-804 of HBO-805 of HBO-806 of HBO-807 of HBO-808 of HBO-809 of HBO-810 of HBO-811 of HBO-812 of HBO-813 of HBO-814 of HBO-815 of HBO-816 of HBO-817 of HBO-818 of HBO-819 of HBO-820 of HBO-821 of HBO-822 of HBO-823 of HBO-824 of HBO-825 of HBO-826 of HBO-827 of HBO-828 of HBO-829 of HBO-830 of HBO-831 of HBO-832 of HBO-833 of HBO-834 of HBO-835 of HBO-836 of HBO-837 of HBO-838 of HBO-839 of HBO-840 of HBO-841 of HBO-842 of HBO-843 of HBO-844 of HBO-845 of HBO-846 of HBO-847 of HBO-848 of HBO-849 of HBO-850 of HBO-851 of HBO-852 of HBO-853 of HBO-854 of HBO-855 of HBO-856 of HBO-857 of HBO-858 of HBO-859 of HBO-860 of HBO-861 of HBO-862 of HBO-863 of HBO-864 of HBO-865 of HBO-866 of HBO-867 of HBO-868 of HBO-869 of HBO-870 of HBO-871 of HBO-872 of HBO-873 of HBO-874 of HBO-875 of HBO-876 of HBO-877 of HBO-878 of HBO-879 of HBO-880 of HBO-881 of HBO-882 of HBO-883 of HBO-884 of HBO-885 of HBO-886 of HBO-887 of HBO-888 of HBO-889 of HBO-890 of HBO-891 of HBO-892 of HBO-893 of HBO-894 of HBO-895 of HBO-896 of HBO-897 of HBO-898 of HBO-899 of HBO-900 of HBO-901 of HBO-902 of HBO-903 of HBO-904 of HBO-905 of HBO-906 of HBO-907 of HBO-908 of HBO-909 of HBO-910 of HBO-911 of HBO-912 of HBO-913 of HBO-914 of HBO-915 of HBO-916 of HBO-917 of HBO-918 of HBO-919 of HBO-920 of HBO-921 of HBO-922 of HBO-923 of HBO-924 of HBO-925 of HBO-926 of HBO-927 of HBO-928 of HBO-929 of HBO-930 of HBO-931 of HBO-932 of HBO-933 of HBO-934 of HBO-935 of HBO-936 of HBO-937 of HBO-938 of HBO-939 of HBO-940 of HBO-941 of HBO-942 of HBO-943 of HBO-944 of HBO-945 of HBO-946 of HBO-947 of HBO-948 of HBO-949 of HBO-950 of HBO-951 of HBO-952 of HBO-953 of HBO-954 of HBO-955 of HBO-956 of HBO-957 of HBO-958 of HBO-959 of HBO-960 of HBO-961 of HBO-962 of HBO-963 of HBO-964 of HBO-965 of HBO-966 of HBO-967 of HBO-968 of HBO-969 of HBO-970 of HBO-971 of HBO-972 of HBO-973 of HBO-974 of HBO-975 of HBO-976 of HBO-977 of HBO-978 of HBO-979 of HBO-980 of HBO-981 of HBO-982 of HBO-983 of HBO-984 of HBO-985 of HBO-986 of HBO-987 of HBO-988 of HBO-989 of HBO-990 of HBO-991 of HBO-992 of HBO-993 of HBO-994 of HBO-995 of HBO-996 of HBO-997 of HBO-998 of HBO-999 of HBO-1000 of HBO-1001 of HBO-1002 of HBO-1003 of HBO-1004 of HBO-1005 of HBO-1006 of HBO-1007 of HBO-1008 of HBO-1009 of HBO-1010 of HBO-1011 of HBO-1012 of HBO-1013 of HBO-1014 of HBO-1015 of HBO-1016 of HBO-1017 of HBO-1018 of HBO-1019 of HBO-1020 of HBO-1021 of HBO-1022 of HBO-1023 of HBO-1024 of HBO-1025 of HBO-1026 of HBO-1027 of HBO-1028 of HBO-1029 of HBO-1030 of HBO-1031 of HBO-1032 of HBO-1033 of HBO-1034 of HBO-1035 of HBO-1036 of HBO-1037 of HBO-1038 of HBO-1039 of HBO-1040 of HBO-1041 of HBO-1042 of HBO-1043 of HBO-1044 of HBO-1045 of HBO-1046 of HBO-1047 of HBO-1048 of HBO-1049 of HBO-1050

Groningse neuroloog speurt in manuscripten en musea naar antwoorden

Al bijna anderhalve eeuw probeert de wetenschap de raadsels rond de ziekte van Parkinson te ontrafelen. Tal van welluidende theorieën zijn al op deze trillziekte losgelaten, maar nog altijd kunnen de artsen geen zinnig antwoord formuleren op de cruciale vraag waardoor het in sneltreinvaart afsterven van bepaalde hersencellen – het kenmerk van Parkinson – bij mensen na het vijftigste levensjaar wordt veroorzaakt.

In het Academisch Ziekenhuis in Groningen experimenteren enkele neurochirurgen met hersenceltransplantaties bij dieren. Maar het zal met zekerheid nog vele jaren duren eer dergelijke transplantaties bij Parkinsonpatiënten uitgevoerd kunnen worden en volledige genezing daardoor misschien mogelijk wordt. Tot het zover is, bestaat de behandeling hoofdzakelijk uit het toedienen van medicamenten, al dan niet gecombineerd met fysiotherapie. Inmiddels mogen Parkinsonpatiënten (nagenoeg) dezelfde levensverwachting koesteren als een gezond mens. De kwaliteit van het leven is er voor hen evenwel nauwelijks op vooruitgegaan.

„Vroeger werden in het wilde weg allerhande vragen nagetrokken. Nu proberen we vastomlijnde onderzoeksmodellen op te stellen,” zo geeft de Groningse neuroloog prof. dr. J. Lakke – een autoriteit op het gebied van Parkinson – een koerswijziging in het wetenschappelijke onderzoek aan. Lakke zelf sleutelt ook aan zo'n model, waarin schilderijen van oude meesters en stoffige archivalia een belangrijke rol spelen.

Is 'Parkinson' een moderne ziekte?

Wat heeft Rembrandts 'De barmhartige Samaritaan' met de ziekte van Parkinson te maken? 'Volstrekt niets', zo meent de Groningse neuroloog Lakke stellig, hoewel vakgenoten daar anders over denken. De lichaamshouding van de herbergier die staat afgebeeld op deze ets uit 1630, vertoont volgens sommigen één van de klassieke symptomen van de ziekte van Parkinson, te weten een gebochelde rug. Lakke, die in één oogopslag een Parkinsonpatiënt herkent, gelooft daar niet in. Hij schrijft de

kromme rug toe aan een 'normale' vergroeiing.

Wellicht een vorm van *wishful thinking*, want een tegenovergesteld antwoord zou zijn hypothese genadeloos onderuit halen, namelijk dat de ziekte van Parkinson zich pas sinds de Franse Revolutie, dus pakweg na 1800, (op wijde schaal) manifesteert. De ziekte van Parkinson werd voor het eerst beschreven in 1817 door de Britse arts James Parkinson. Er zijn weliswaar oudere beschrijvingen overgeleverd van aandoeningen die sterk doen denken aan Parkinson, onder meer een geschrift van Leonardo Da Vinci, maar volgens Lak-

ke betreft het in die gevallen andersoortige trillziekten.

„Ik ben op die theorie gekomen doordat ik op schilderijen uit de tijd vóór 1800 geen afbeeldingen heb gezien van mensen die de typische symptomen van de ziekte van Parkinson hebben, zoals de grote ogen van iemand die constant in opperste verbazing verkeert, een gekromde houding en vingers of handen die verwrongen zijn.”

Het natuurhistorische bewijs van zijn stelling is niet alleen van belang voor de beschrijving van de geschiedenis van Parkinson, maar zou tevens naar het oordeel van de

hoogleraar impliceren dat er sinds 1800 bepaalde stoffen of virussen in ons ecosysteem terecht zijn gekomen die kunnen leiden tot de gevreesde schud- of sidderverlamming. Lakke: „Aan de Industriële Revolutie zijn al vaker allerlei kwalen toegeschreven.” Hoe de verwekkers van Parkinson vervolgens geïdentificeerd kunnen worden, is uiteraard een geheel ander chapter.

Portretten

Bij zijn onderzoek trekt Lakke volop profijt van de typische symptomen van Parkinson. Hij gaat ervan uit dat, als deze ziekte reeds in het

grijze verleden voorkwam, er bijvoorbeeld op schilderijen, tekeningen en etsen Parkinsonpatiënten afgebeeld moesten staan. Zijn speciale aandacht gaat daarbij uit naar portretten. Zo is van Rembrandt bekend dat hij in zijn werken natuurgetrouw lichaamshoudingen en gelaatsuitdrukkingen trachtte vast te leggen. De eerder genoemde herbergier in 'De barmhartige Samaritaan' is daar een goed voorbeeld van.

Tijdens zijn talrijke bezoeken aan musea in binnen- en buitenland heeft de Groningse neuroloog evenwel nergens een afbeelding van een Parkinsonpatiënt aange-

● De herbergier in de ets 'De barmhartige Samaritaan' van Rembrandt uit 1630 lijdt volgens neuroloog prof. dr. J. Lakke in Groningen, ondanks de kenmerkende bochel, niet aan de ziekte van Parkinson.

Foto: PETER ROOZEN

troffen. „Een feit van betekenis,” meent hij, „daarbij moet je in ogen schouw nemen dat je tegenwoordig een kans van één op honderd hebt om Parkinson te krijgen.”

Pennestreek

Ook oude manuscripten heeft prof. Lakke in zijn research betrokken. „Handschriften kunnen namelijk behulpzaam zijn bij het opsporen van ziekten in vroeger tijd. Patiënten met de ziekte van Parkinson bijvoorbeeld gaan kleiner schrijven (micrografie, red.) en het penwerk wordt beverig.” Omdat de Groninger naar eigen zeggen weinig kennis heeft van de handschriftkunde, riep hij de hulp van deskundigen in. Een jaar geleden plaatste hij in een vakblad voor paleografen een oproep waarin hij historici die zich bezighouden met de bestudering van oude manuscripten aanspoorde om ongewone veranderingen in de krabbels van een bepaalde auteur bij hem te melden.

De respons op Lakkes verzoek was nihil. Dat is geenszins verwonderlijk, want wijzigingen in een bepaalde pennestreek kunnen pas opgemerkt worden wanneer verschillende teksten van één en dezelfde auteur uit verschillende levensfasen naast elkaar gelegd worden. Paleografen mogen echter van geluk spreken wanneer zij überhaupt een naamplaatje aan een handschrift kunnen hangen.

Heroïne

Lakke vindt dat er veel te zeggen is voor de idee dat in ons leefmilieu Parkinson-verwekkende stoffen of virussen aanwezig zijn. „In de Verenigde Staten kregen op twee verschillende plaatsen drugsverslaafden die een bepaalde soort heroïne hadden gebruikt, verschijnselen van de ziekte van Parkinson. Het bleek dat bepaalde giftige stoffen hersencellen van de gebruikers vernietigden. Een ander voorbeeld is de geheimzinnige slaapziekte in Amerika in de jaren twintig, die veroorzaakt werd door een onbekend virus. Degenen die de ziekte overleefden, vertoonden Parkinson-achtige symptomen. En in Japan zijn plaatsen aan te wijzen waar Parkinson veelvuldiger voorkomt dan elders in dat land.”

Prof. Lakke erkent dat zijn onderzoek is vergeven van allerlei voetangels en klemmen. Niettemin wil hij de, op het eerste oog obscure navorsingen in musea en manuscripten voortzetten. Niet in de laatste plaats om vast te stellen of de ziekte van Parkinson – zoals voorspeld wordt aangenomen – gezien moet worden als een vroegtijdig verouderingsproces dan wel wordt veroorzaakt door 'invloeden van buitenaf' die bij het bereiken van een bepaalde leeftijd leiden tot een versnelde afbraak van hersencellen.

rené vlems

STANDPLAATS:

Brussel
Hans de Bruijn

Rook

Je hebt net lekker gegeten. Mooi wijntje, geurige koffie. Misschien nog eenousse-cafeetje erbij. Je smaakpapillen en reukzenuwen genieten gelukkig na van een gastronomisch hoogstandje. Dan worden diezelfde zenuwen plotseling geteisterd door een scherpe, doordringende geur. Je buurman aan het tafeltje naast je, of erger nog: je disgenoot, steekt een sigaret op en rook kringelt in je neusgaten. Nog een geluk als het geen sigaar is.

U begrijpt het al: ik ben een niet-roker. Een verstokte. En ik houd bovendien van lekker, uitgebreid tafelen in een van die vele prima restaurantjes die België rijk is. Net als zovele van mijn tijdelijke landgenoten. Maar het einde van menige maaltijd gaat letterlijk in rook op door mensen die na de laatste hap of slok meteen met sigaret of sigaar proberen elke zintuiglijke herinnering aan de inspanningen van de chef uit te wissen.

Sommigen doen het zelfs tussen de gangen! En er zijn ook heel wat restaurateurs die, voordat zij met de rekening langskomen, de gasten een kist met sigaren onder de neus houden. Onlangs bood de gerant van een verder voortreffelijk restaurant me ook zo'n sigaar aan. Op mijn opmerking dat ik niet rook, kwam het obligate antwoord van de roker: heel verstandig, meneer! Maar waarom biedt iemand, die me net een heerlijk maal heeft voorgezet, dat dan aan?

Gelukkig komt er nu een eind aan mijn klacht. Hoop ik tenminste. De Belgische regering heeft bepaald dat vanaf 1 mei van elk restaurant of café eenderde van de publieke ruimte gereserveerd moet zijn voor niet-rokers. In navolging van het al twee jaar geldende rookverbod in voor het publiek toegankelijke overheidsgebouwen en -ruimten, zoals de hal van het station, van het stadhuis of het politiebureau. Maar niemand stoort zich daaraan. Vandaar mijn twijfels.

Overtreding van die laatste maatregel kan de rokende Belg op een boete van een paar duizend frank komen te staan. Bij mijn weten zijn alleen in de eerste maand een paar rokers gevestigd. Een enkele keer deed een nog verstoktere niet-roker dan ik aangifte. Maar straf is nooit opgelegd. De politie heeft wel wat beters te doen. Dit keer is de overheid echter wat verder gaan dan alleen te bepalen waar wel en waar niet gerookt mag worden.

In alle cafés en restaurants moeten in de ruimte waar wel gerookt mag worden luchtverversingsinstallaties worden aangebracht. In het Koninklijk Besluit van 15 mei 1990 staat precies hoe die apparaten moeten worden aangebracht en hoeveel doorgerookte lucht ze moeten kunnen afzuigen. In ruimten kleiner dan vijftig vierkante meter – vooral veel cafés halen dat nooit – mag (niet moet!) de uitbater zelfs een totaal rookverbod afkondigen.

De horeca krijgt van de overheid een half jaar de tijd om aan de eisen te voldoen. De controle erop zal daarna veel strenger zijn dan die van het rookverbod in overheidsgebouwen. Immers, niet de politie maar de voedingsinspectie voert de controle uit. En die inspecteurs komen toch minstens één keer per jaar elk café of eethuis bezoeken. Hoe je in een café eenderde van de zaak wilt afschermen, is overigens nog een probleem. Net als dat veel café- en restaurantuitbaters nu flinke investeringen moeten doen.

Een goed ventilatiesysteem kost al gauw duizenden guldens. Er zijn al handige jongens op de markt verschenen die eenvoudige dingen voor woekerprijzen proberen te verkopen. Waar de vraag groot is stijgt de prijs, nietwaar? Of het allemaal zal helpen is de vraag. Volgens de statistieken zou nog maar dertig procent van de Belgen roken en lijkt het probleem dus niet zo groot. Maar die zitten dan wel opvallend vaak in mijn buurt als ik eet.

Ruimtestation stuk kleiner, maar niet veel goedkoper

Een aantal jaren geleden presenteerde de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA een omvangrijk plan met een groot aantal gedetailleerde tekeningen van het internationale ruimtestation 'Freedom'. Begrote kosten: rond tachtig miljard gulden, ofte wel zo'n 150 dollar per Amerikaan, terwijl de praktijk van dergelijke grootschalige projecten leert dat het eindbedrag, naarmate de datum van voltooiing nadert, minstens tweemaal zo groot is geworden.

De ramp met de Space Shuttle Challenger (januari 1986), wiens plaats onlangs door de nieuwe Shuttle 'Endeavour' werd ingenomen, plaatste de Amerikaanse ruimtevaart letterlijk en figuurlijk met beide benen op de grond. De belastingbetalers werden tevens met de neus op het feit gedrukt dat bemande ruimtevaart niet alleen peperduur maar ook, nog steeds, levensgevaarlijk blijft.

Te midden van de rapporten van een aantal onderzoekscommissies die zich diepgaand bezighielden met de oorzaken van de Challenger-ramp, laiden ook de discussies op rond de feitelijke zin van de bemande ruimtevaart. Immers, zo

redeneerden critici, dat riskante werk 'boven' kan, dank zij de huidige technology, net zo goed en veel goedkoper door robots worden gedaan.

Trouwens, leerden de langdurige verblijven van de Russische kosmonauten in het al jarenlang om de aarde cirkelende ruimtestation MIR niet dat zo iets schadelijk is voor je algehele gestel?

Misschien zijn het juist wel die Russische successen die ervoor hebben gezorgd dat 'Freedom' niet in zijn geheel is afgeblazen, al draagt het ruimtestation op de tekenafel, vergeleken met de oorspronkelijke versie, inmiddels de onmiskenbare tekenen van een aantal administratieve bezuinigingsoperaties.

'Veel goedkoper'

De regering-Bush hakte eind

maart maar eens een zoveelste knoop door, door alle kritiek opzij te schuiven en haar goedkeuring te geven aan een plan dat bijna twintig miljard gulden goedkoper is.

Het nieuwe plan is, op verzoek van het Amerikaanse Congres, ontworpen door een speciale commissie onder voorzitterschap van niemand minder dan Norman Augustine, president van constructiegi-gant Martin Marietta.

In de nieuwe, sterk gereduceerde versie zijn de bemanningsverblijven en de laboratoria met ongeveer 40 procent verkleind. Dat heeft overigens het voordeel dat een deel op de grond kan worden geassembleerd in plaats van stukje bij beetje in de ruimte. Dat brengt het aantal vluchten met Space Shuttles, nodig om het hele ruimtestation te bouwen, terug van 34 tot naar schatting 25. Ook het aantal zonnepanelen, nodig om elektri-

sche stroom op te wekken, is verminderd. Dat alles is tevens van grote invloed op het werkschema en wel met name dat van de wetenschappelijke experimenten in de laboratoria: micro-zwaartekracht, biochemisch en fysisch onderzoek en het biologische onderzoek naar de uiteindelijke gevolgen van een langdurig verblijf in de ruimte voor een mens.

Men verwacht dat de eerste module in begin 1996 omhoog zal gaan maar dat het zeker nog tot het jaar 2000 zal duren alvorens in het ruimtestation ook echt mensen gedurende lange tijd kunnen verblijven. Tot die tijd is de aanwezigheid van een Space Shuttle onontbeerlijk. Ook het aantal bemanningsleden, oorspronkelijk tien tot vijftien (er zijn zelfs getallen van 20 tot 25 genoemd), is drastisch ingekrompen; tegen de tijd dat het ruimtestation klaar is, zal er plaats zijn

voor maximaal zes astronauten. Van een complete, hooggekwalificeerde 'commune' in een baan om de aarde is voorlopig dus geen sprake.

Toch naar Mars?

Bij NASA blijft men echter toch optimistisch over verdere ruimte-reizen. Nog steeds is een aantal ogen gericht op de mysterieuze, rode planeet Mars als doel voor een grootscheepse bemande expeditie en, dichter bij huis, een permanente basis op onze maan.

Dat optimisme is nog versterkt door een recente aanbeveling van de zogeheten Synthesegroep van het Witte Huis om gebruik te gaan maken van een afgeleide versie van de oude Saturnus-5-raket. Met dit immer betrouwbare gebouwen, reusachtige werkpaard brachten de Amerikanen tussen juli 1969 en december 1972 in het kader van

het Apolloproject in totaal twaalf astronauten op de maan.

Met de Saturnus-5 motoren konden een nuttige lading in de ruimte brengen van 120 ton. Het idee van de Synthesegroep is om een aantal van dergelijke raketten aan een te schakelen. Daarmee kan met een enkele lancering ongeveer 300 ton in de ruimte worden gebracht en dat is bijna vijftien maal meer dan wat er maximaal in het laadruim van een Shuttle omhoog gebracht kan worden.

Het betekent tevens, dat voor de huidige versie van het ruimtestation 'Freedom' twee tot drie lanceringen voldoende zijn en, dus, dat er in de ruimte zelf veel minder behoefte te worden geassembleerd.

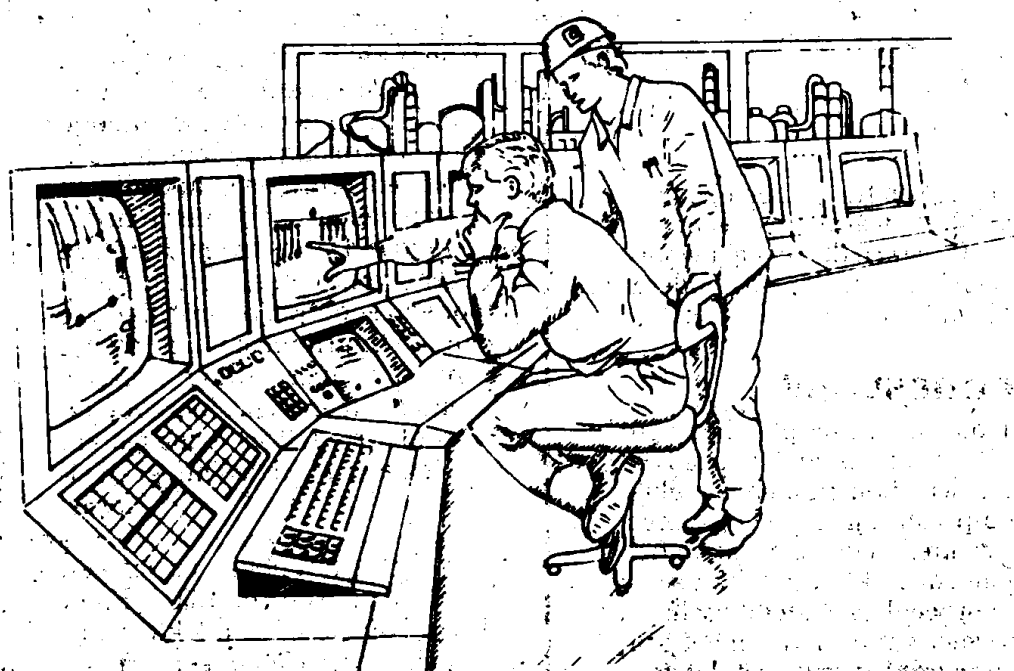
Wanneer dit nieuwe idee op monsteruize wijze gestalte zal hebben gekregen is nog niet bekend. Eerst moeten de kosten worden berekend en dan volgt nog de moeizame weg vol bureaucratische voetangels en botte bijlen via allerlei commissies van aanbeveling naar het Congres. De laatste moet zich ook nog over de nieuwste versie van het ruimtestation uitspreken.

De maan is nog ver weg, laat staan de rode planeet Mars...

ben apeldoorn

m/v

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

WERKEN IN 'N WERELD VAN TECHNIEK

Controlec is een groep van ingenieurs-, advies- en constructiebureaus, waarin circa 1000 medewerkers actief zijn op het gebied van elektrotechniek, instrumentatie, processtechniek, werktuigbouw, civiele techniek, landmeetkunde, leidingregistratie, telecommunicatie en CAD.

De werkmatschappij Controlec Construction B.V. beweegt zich op elektro-, meet- en regeltechnisch gebied zoals precommissie, commissie, inspectie, start-up, constructie en maintenance voor de chemische, petrochemische, food- en non-foodindustrie.

Door toename van het opdrachtenpakket in onze vestiging te Hoensbroek zijn er vakatures (m/v) voor:

ELECTRO/INSTRUMENTATIE TECHNICI

(ref. CC-1)

MTS Electrotechniek: MTS applicatie Meet- en Regeltechniek of SOM Technicus (P474).
Ervaring met PLC systemen, analoge en digitale regelstaten.
Minimaal 5 jaar ervaring in de elektrotechniek.

Geïnteresseerd?
Schriftelijke sollicitaties, met recente pasfoto, onder vermelding van ref. nummer zenden aan:
Controlec Construction B.V.,
Afdeling Personeelszaken,
De Koumen 82A, 6433 KE Hoensbroek

Naast een goede salariering, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, wordt een compleet pakket van sociale voorzieningen en secundaire arbeidsvoorwaarden geboden, zoals pensioenfonds, kollektieve ziektekosten- en ongevallenverzekering, studietoelagen en winstuitkering en bovendien op de plaats van dienst alle faciliteiten met gezachteerde regelsystemen.

Groot als het moet, klein als het kan

Hoofdkantoor: Schiedam
Overige vestigingen: Amsterdam - Antwerpen
Amst. - Dordrecht - Hoensbroek - Breda
Rotterdam - Spijkenisse - Terneuzen - Utrecht

CONTROLEC

Het St. Joseph Rustoord is een tehuis voor verzorging en verpleging met een capaciteit van 105 bewoners.
Daar de huidige functionaris gebruik gaat maken van de overbruggingsregeling ontstaat er binnen ons instituut een vacature voor

HOOFD CIVIELE/TECHNISCHE DIENST M/V

De functionaris is belast met de leiding van de civiele/technische dienst en ressorteert rechtstreeks onder de directie.

- Taak/functie:**
- 1) Het hoofd civiele/technische dienst is belast met de dagelijkse leiding van deze dienst. Hij verricht zijn werkzaamheden overeenkomstig de algemene richtlijnen door de directie gegeven.
 - 2) Het hoofd is verantwoordelijk voor een goed functioneren van de onder hem ressorterende afdelingen:
 - * Keuken
 - * Schoonmaak
 - * Etenverzorging
 - * Receptie
 - * Techniek
- alsmede voor het interne vervoer, de inkoop en het magazijnbeheer.

Selectie eisen:
Opleiding: Een opleiding op H.B.O.-niveau met een studierichting die betrekking heeft op de functie.
Ervaring: Enige ervaring zien wij als een conditie.

Beslissing:
Op het personeel van onze Stichting is de CAO voor Bejaardentehuizen van toepassing. Aanstelling zal plaatsvinden in salarisschaal 11. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO Bejaardentehuizen.

Inlichtingen:
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer H.C.A.C. Leenart, Hoofd Civiele/Technische Dienst of de directie, tel.: 045-740074.

Solliciteren:
Belangstellenden kunnen binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitaties richten aan de directie van het St. Joseph Rustoord, Gasthuisstraat 6, 6411 KE Heerlen.

Selectie procedure:
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van deze procedure.

st. joseph rustoord
Gasthuisstraat 6
6411 KE Heerlen
telefoon 045-740074

MORET ERNST & YOUNG
management consultants
werving en selectie

Onze opdrachtgever is een landelijke dienstverlenende organisatie, bestaande uit circa 450 medewerkers. Zij levert deskundige adviezen aan een groeiend aantal klanten in de non-profit sector op het gebied van accountancy. Wegens uitbreiding van de controle-werkzaamheden zoeken wij voor haar kantoor in Heerlen een

ASSISTENT ACCOUNTANT

Uw hoofdtaak is het in samenwerking met een controleleider uitvoeren van jaarrekeningcontroles en het beoordelen van de administratieve organisatie van opdrachtgevers. Verder draagt u bij aan het opstellen van de rapportages van de controlebevindingen.

U heeft een gevorderde SPD, afgeronde HEAO-opleiding, of bent studierend voor NIVRA en heeft enige jaren praktijkervaring in de accountancy.

U bent in kennis van geautomatiseerde administratieve systemen en heeft bij voorkeur ervaring

met WP en Supercalc. U heeft uitstekende schriftelijke en mondelinge uitdrucksvaardigheden, een gezond en kritische instelling en bent rond de 30 jaar.

Geïnteresseerden (m/v) in deze vacature wordt verzocht hun schriftelijke reactie te sturen naar MORET ERNST & YOUNG, management consultants, werving en selectie, vacaturenummer U506, Postbus 3254, 3502 GG Utrecht. Ons secretariaat is bereikbaar onder telefoonnummer 030-811701.

TRN Bakker & Versteegh zoekt voor een van haar relaties een

ADMINISTRATIEF

Onderneming

Onze relatie is producent van gedrukte tekst-etiketten; zij is gevestigd te Maastricht. Het drukken vindt plaats door middel van meerdere druktechnieken. Een belangrijk deel van de productie wordt via buitenlandse agenten op groenlandse fabrieken uitgevoerd. De onderneming neemt aan belang van.
Onlangs is een samenwerking met de heer J.C. Verdam verworven. De onderneming is gezond en maakt een voortdurende groei door.
De toenemende omvang van de bedrijfsactiviteiten maakt de indiensttreding van een administrateur noodzakelijk.

Taken

- Tot de belangrijkste taken worden gerekend:
 - het voeren van de financiële administratie
 - periodieke financiële rapportage incluis het opmaken van de jaarrekening
 - opzetten en actualiseren van de korte- en lange termijn planning
 - analyse van productie- en verkoopgegevens in nauwe samenwerking met de directie
 - optimaliseren van de administratieve organisatie, waarbij synchronisatie met de verworven onderneming op korte termijn essentieel is
 - het verder ontwikkelen en implementeren van geautomatiseerde systemen
 - het adviseren van de directie op allerlei terreinen.

Profiel

- De kandidaat moet voldoen aan de volgende profiel:
 - opleiding op HEAO- of MBA-niveau
 - ervaring in een voorafgaande functie en een praktische instelling om zaken wellicht belangrijker dan theoretische opleiding
 - kennis met diverse besturingssystemen
 - leeftijd tussen 25 en 35 jaar
 - goede contactuele vaardigheden.

In deze functie kan een medewerker rechtstreeks onder de directie werken.
De hoporing, inclusief goede secundaire arbeidsvoorwaarden, wordt afgestemd op de geboden capaciteiten.

Voor nadere inlichtingen kan contact worden genomen met TRN Bakker & Versteegh, of met de heer P.L.M. van den Bergh RA of de heer J.C. Verdammen RA, bereikbaar onder 043-254601.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen na verschijning van deze publicatie richten aan TRN Bakker & Versteegh, ten adres van de heer P.L.M. van den Bergh RA, Postbus 3060, 6202 NB Maastricht.

**TRN
Bakker & Versteegh**

LIFTENFABRIEK C. PIETERS en ZOON bv

vraagt per direct voor haar vestiging te Heerlen

ERVAREN LIFTMONTEURS voor de nieuwbouw

ERVAREN SERVICEMONTEUR voor onderhoud en reparaties

- * Voor de werkplaats zoeken wij een M.T.S. of W.T.B. met leidinggevende capaciteiten.
- * Gemotiveerde LTS'ers, die oegeld willen worden tot liftmonteur of servicemonteur.

Heeft u interesse voor een van de bovengenoemde functies bel dan 043-715901 en vraag naar dhr. Hennes of dhr. Minne. Of kom langs en neem een kijkje in onze gezellige fabriek in Heerlen.

Ons adres: Liftfabriek C. Pieters en zoon
In de Cramer 25
6411 RS Heerlen

Wij zijn gespecialiseerd in het uitvoeren van ontwikkelingsprojecten op het gebied van micro-elektronica systemen en micro-elektronica producten (hardware en software). In het bijzonder richten ons bedrijf zich op systemen voor luchtvaart en industrie- en voertuigelektronica.

Ter versterking van ons managementteam zoeken wij voor de afbouw, ontwikkeling en productie voertuig management systemen een

SYSTEMS MANAGER BOORDCOMPUTERS M/V

Geeft leiding aan een klein team medewerkers dat zich richt op ontwikkeling en productieorganisatie van voertuigsystemen; is verantwoordelijk voor planning, leverij, productiviteit en kosten. Zal lever contacten onderhouden met aannemers en leveranciers en direct rapporteren aan de directie. Adviseert de directie m.b.t. productstrategie en personeelsbeleid voor het team.

Functie eisen:
Voor deze functie zoeken wij een dynamische man of vrouw met werkervaring op het gebied van ontwikkeling en realisatie van micro-elektronica producten en systemen (HW en SW) in de leeftijd van 30 tot 40 jaar. Hij of zij dient goede constructieve eigenschappen te bezitten, te zijn gemotiveerd en in staat te zijn te beschikken over een goed beheersd Engels. Het behoeft van productontwikkeling en het realiseren van klantenspecificaties is een goed analytisch denkvermogen noodzakelijk. Opleidingsniveau bij voorkeur: TU-E of HTS-EG.
Indien u in aanmerking wilt komen voor deze functie, gaarne uw sollicitatiebrief met CV sturen naar:

TRILOGIC Research & Development B.V.
Postbus 90 6114 ZH Susteren
t.a.v. Dhr. A. Shapland.

MACHINEBEDIENDES (M/V)

Mora B.V. te Maastricht is een jong en dynamisch bedrijf met meer dan 400 medewerkers en een jaaromzet van ruim 100 miljoen gulden. Een van de toonaangevende vriesvriesnacks in Nederland, marktleider in het winkelkanaal. Het totale assortiment bestaat uit ruim 60 verschillende producten.

Mora B.V. maakt deel uit van de Mora/Salmi Groep, een moderne industriële groep van ondernemingen, die met ca. 750 medewerkers en een jaaromzet van ± 160 miljoen gulden tot de grootste producenten van diepvriesconvenience food in de Benelux behoort.
Om haar marktpositie in binnen- en buitenland nog verder te versterken, voert Mora B.V. een massaverrijd innovatiebeleid.
Daarbij wordt niet alleen geïnvesteerd in producten, maar ook en vooral in goed personeel.

In verband met uitbreiding van onze productieactiviteiten zoeken wij voor onze productie-units nieuwe medewerkers (m/v) met belangstelling voor de productie van diepvriesnacks. Er zijn vacatures in de voorbereiding, afwerking (koken) en de vorm- en verpakkingafdelingen.

Het betreft de functie van:

MACHINEBEDIENDES (M/V)

De werkzaamheden omvatten:

- Het voorbereiden van de productie;
- Het aanvoeren en bewerken van grondstoffen;
- Het opstarten en instellen van diverse productieinstallaties en apparatuur;
- Het toezicht houden op en bijsturen van productieprocessen;
- Daarnaast neemt het reinigen en het onderhoud van diverse installaties een belangrijke plaats in.

Functie eisen:

Wij wensen in contact te treden met kandidaten met een L.B.O.-opleiding (minimaal C-nivo), K.M.B.O.-opleiding of M.A.S.-B-opleiding in het algemeen technische en/of consumptieve techniek.

Kandidaten met een of meerdere jaren ervaring in productieprocessen (bij voorkeur levensmiddelen), slagerij, bakkerij of aanverwante bedrijven genieten de voorkeur. Leeftijd tot 40 jaar.
Deze werkzaamheden worden verricht in een 2- en 3-ploegend systeem.

Personen met belangstelling voor de productie van levensmiddelen en geheel voor hygiëne en kwaliteit worden intern verder opgeleid voor deze functie.

Een medisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Arbidsvoorwaarden:

Werken in een moderne organisatie met ontwikkelingsmogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid. Salariering en arbeidsvoorwaarden conform de C.A.O. voor de Snackindustrie. Goede pensioen- en studietoelagen.

Sollicitaties, telefonisch of schriftelijk, bij Mevrouw P. Kurvers-Manning, afdeling Personeelszaken Unit Hal 1, telefoon: 043-686262, toestel 228.

U ontvangt dan zo spoedig mogelijk een sollicitatieformulier.

Mora B.V., Fregatweg 53, 6222 NZ Maastricht.

DOM VAN DE BERGH

Sittard - Heerlen - Venlo - Maastricht

KAN OP KORTE TERMIJN PLAATSEN

all-round servicemonteur

Sollicitaties moeten geheel zelfstandig reparaties aan was, droog-, koel- en vriesapparatuur kunnen uitvoeren.

DOM VAN DE BERGH, Voorstad 25, 6131 CP SITTARD

Geruchtmakend boek over
deserteurs in Duitse Wehrmacht

De doden-tweede-klas

Op 25 juni 1943 stierf Hans Kanzenbach in het tuchthuis Brandenburg. Hij was 27 jaar oud. Kanzenbach werd door een nazibeamte met een valbijl vermoord nadat hij een maand eerder door de rechtbank van het Wehrmachtcommando in Berlijn ter dood was veroordeeld. De voormalige inwoner van Pyritz was een dienstplichtig militair die, korte tijd voordat hij naar het oostfront zou worden gestuurd, op de vlucht was geslagen. Hans Kanzenbach deserteerde en moest dit met de dood bekopen, net als ruim 15.000 andere soldaten die de monsterachtigheid van de oorlog niet langer konden verdragen en naar huis wilden.

● Standrechtelijke executie van twee Duitse deserteurs door SS'ers in 1944. Kort tevoren waren de mannen door een 'Vliegend Feldgericht' ter dood veroordeeld.

Over die deserteurs, over die 'a-sociale, minderwaardige individuen,' zoals ze door de nazirechters werden genoemd, heeft de Keulse historicus Norbert Haase (31) een boek geschreven dat in Duitsland is ingeslagen als een bom. En wie de zojuist verschenen Nederlandse vertaling *Duitse deserteurs tijdens de Tweede Wereldoorlog* leest, begrijpt waarom. Want gemeten aan de extreme reacties die dit boek in Duitsland oproept is hiermee een taboe doorbroken dat decennialang een weersinwekkend hoofdstuk in de Duitse oorlogsgeschiedenis uit de schijnwerpers hield. Ook het initiatief van vredesgroepen, die naar aanleiding van Haases boek een monument wilden oprichten voor Duitse deserteurs, kreeg een lawine van verantwoordiging over zich heen. Zo iets zou een 'schandpaal' zijn, 'een bespotting van de soldaten en de oorlogsslachtoffers'. Want wie 'gewoon' deserteur was en niet kon terugvallen op het franje van de erkende, gelauwerde verzetsgroepen of een meerjarig verblijf in een concentratiekamp, die kon het in het na-oorlogse Duitsland wel schudden. Tot op de dag van vandaag zijn de deserteurs niet gerehabiliteerd. Wie onder Hitler werd beschuldigd van *Fahnenflucht* komt nu nog niet in aanmerking voor een schadeloosstelling. Wat ze wel krijgen te horen is: 'Andere soldaten hebben voor volk en vaderland gestreden en bloedige verliezen geleden. En jullie, fraaie bende, jullie hebben gesaboteerd!'

Haase heeft zijn geruchtmakende boek onder andere gebaseerd op dossiers over de voltrokken doodvonnissen van de rechtbank van het Wehrmachtcommando in Berlijn, die lange tijd werd geprezeerd door generaal Fromm. Na juli 1944 werd hij opgevolgd door Heinrich Himmler. Deze zogenaamde 'vaderlandsrechtbank', maar ook de mobiele krijgsraden, was in de praktijk niet meer en vooral niet minder dan een verlengstuk van het nazisysteem. Onderzoekers schatten dat Duitse militaire rechters in de periode 1939-1945 ongeveer 50.000 leden van de Wehrmacht ter dood hebben veroordeeld. Het daadwerkelijk ter dood gebrachte aantal soldaten wordt becijferd op 30.000, waarvan alleen al 15.000 voor desertie en 6000 wegens zelfverminking en dienstweigering.

Niet iedereen marcheerde met Hitler mee. Zoals deserteur Stefan Harder uit Vilnius. Vanuit zijn dodencel beschreef hij het bloedbad dat hij als soldaat meemaakte in Wasiliski, in mei 1942, en dat voor hem de ommekeer betekende: '...in het getto werden alle joden op de hoofdstraat bijeen gedreven. Ze moesten in colonnes knielen - de gezinnen bij elkaar. Vervolgens werden ze door een dichte linie van politiemannen tot kort voor het massagraf gejaagd. Wie niet snel genoeg bewoog, vooral oude vrouwen en kinderen, werd al vroeg afgeschoten. De weg was nadien bezaaid met lijken. Bij het massagraf moesten 2000 joden op hun buik liggen. Per gezin moesten ze dan opstaan en langs een commissie lopen. Ze namen hun geld, juwelen en dergelijke af en dreven hun verder met een leren zweep. Daarna moesten ze al hun kleren uittrekken en in het graf stappen. Dit maakte vooral zo'n afgrijpselijke indruk op mij omdat alles zwijgend gebeurde. De joden waren zo versuft dat ze zwijgend, met de armen om elkaar heen, het graf in gingen. Sommige kinderen lachten alsof het een spel betrof. Ze begrepen niet waar het om ging totdat ook zij met een trap naar beneden werden geschopt. Veel moeders hielden hun babys aan hun borst gedrukt. Een politiemann van het moordcommando, die eigenlijk aan dit soort taferelen gewend moest zijn, werd het teveel en werd schreeuwend afgevoerd.'

Stefan Harders schokkende relaas maakte niet veel indruk op de rechtbank van het Wehrmachtcommando ('De executie van joden heeft hem blijkbaar beziggehouden') en zij handhaafde *In naam van het Duitse volk* de doodstraf wegens desertie.

Deserteurs waren 'gewone' weigeraars. Ze koesterden geen hoge politieke idealen en smeadden ook niet in georganiseerd verband snode plannen tegen Hitler. Ze zijn niet terug te vinden in de geschiedenisboeken en ze worden niet jaarlijks herdacht. Het enige waarnaar ze verlangden was het einde van het oorlogsgeweld. Ze wilden hun eigen hachje redden. Terug naar huis, ze waren de oorlog spuugzat. Maar naarmate de ontmanteling van Hitlers imperium vorderde schroefde de militaire justitie de processen tegen deserteurs op. Wie de benen nam ont-

kwam niet aan de lange arm van de 'kettelhonden', zoals de militaire politie werd genoemd. Deserteurs werden opgejaagd als wilde dieren. Zonder uitzondering kregen ze de kogel of de strop of sneuvelden ze onder het valbijl. Ze werden onder de grond gemoffeld als 'doden-tweede-klas' na te zijn gehoord, beledigd en beschimpt. Geen rouwadvententie, geen ceremonie. Niks.

In zijn boek laat Haase geen spaan heel van degenen die verantwoordelijk waren voor de doodvonnissen. Onthutsend is het te lezen dat geen van de voormalige rechters van de Wehrmacht ooit is veroordeeld door een Westduitse rechtbank. Opperveldrechtter Mohring sprak als voorzitter van de rechtbank van het luchtdistrictscommando 11 aan de lopende band doodvonnissen uit tegen deserteurs. Na de oorlog bestierde hij een bloeiende advocatenpraktijk in Hamburg. Tal van nazirechters kwamen ongeschonden uit de strijd en bekleedden in het na-oorlogse Duitsland hoge posities in de rechterlijke macht en in de politiek. Haase: 'Hun verleden was eerder een aanbeveling voor hun promotie tot de allerhoogste functies in de Westduitse justitie. Ook hielpen zij natuurlijk elkaar.' Zestien werden er na 1945 voorzitter van een kamer van een arrondissementsrechtbank, tien werden president van een kamer van een gerechtshof en twee voormalige nazirechters werden benoemd als rechter bij het hoogste federale gerechtshof. Berouw hebben ze nooit getoond en op enige oprechte twijfel over hun gedrag zijn ze nooit betrap. Minister-president Filbinger van de Duitse deelstaat Baden-Württemberg moest in 1978 aftreden nadat bekend was geworden dat hij als nazirechter in 1945 de deserteur Walter Gröger ter dood had veroordeeld. Filbinger was boos dat hij het veld moest ruimen. 'Want hoe kan wat in de Tweede Wereldoorlog recht was, nu onrecht zijn?'

peter hamans

(*'Duitse deserteurs tijdens de Tweede Wereldoorlog'* van Norbert Haase kost 19,90 gulden en is verschenen bij de Anti-militaristische uitgeverij in Amsterdam)

'Ceaurescu heeft beter verdiend dan anoniem graf'

Vervolg van pagina 25

De Ceausescu's liggen op pakweg dertig meter van elkaar verwijderd, aan weerszijden van het hoofdpad, ingeklemd tussen reeds lang bestaande graven. Rose seringebomen staan in volle bloei. Toen Maria Stefanescu en Aurelin Ionescu nog leefden, was Nicolai Ceausescu al president. Hadden ze ooit gedacht dat hij nog eens aan hun voeteneinden zou komen te liggen?

De bezoekers lopen heen en weer. Spontaan knopen ze gesprekken aan. Geen kwaad woord komt over hun lippen als ze het over Hem hebben. Zij, jarenlang vice-president van Roemenië, wordt wel vervloekt. Een oud vrouwtje met alpinopet, rafelige regenjas en ribfluwelen schoentjes, drement over de honderden voetstappen op het bemoderde pad. Kijkend naar de kleurrijke bloemenzee van tulpen, narcissen en een enkele anjer, doet ze haar zegje. 'Er komen hier veel mensen die zijn dood betreuren, maar niet de hare. Na de val van Dubcek in 1968 door de Russen ging Elena zich met de politiek bemoeien. In slechte zin, wel te verstaan. Ze trok alle macht naar zich toe. Niet hij was dictatoriaal, maar zij.'

● Volgens het ex-lid van de Securitate is Ceausescu eerst op deze plek begraven.

ook twee kruisen met fictieve namen en militaire rangen weggehaald van de graven. Een omstanders durven de mensen dat alleen te doen als het erg druk is. In het weekende, vooral op zondag is dat het geval. Iedereen praat nu wel vrijuit, maar als de nieuwsgierige blikken in de de lens van mijn fototoestel vallen, stappen de meesraaf Ceausescu zijn allerlaatste woorden tot het volk sprak.

Het graf van Elena Ceausescu is ook bezaaid met verse bloemen. Een bakstenen plantenbakje is aan

scherven. Niemand raakt iets aan, maar ook niemand legt nu bloemen. Volgens een van de omstanders durven de mensen dat alleen te doen als het erg druk is. In het weekende, vooral op zondag is dat het geval. Iedereen praat nu wel vrijuit, maar als de nieuwsgierige blikken in de de lens van mijn fototoestel vallen, stappen de meesraaf Ceausescu zijn allerlaatste woorden tot het volk sprak.

De man met de groene regenjas is een van de tallozen die nu hardop

durven zeggen dat Ceausescu het eigenlijk niet heeft verdiend, anoniem begraven te liggen. 'In dienzend jaar staat in Roemenië geen leider op, die zoveel voor ons zal doen als hij heeft gedaan. Ceausescu is met opgeheven hoofd gestorven. Toen hij nog leefde, waren de prijzen stabiel. Nu wordt alles onbetaalbaar. Bovendien had iedereen werk, en als je zonder thuis zat, kwam de politie je duidelijk maken dat je iets moest gaan doen. Nu zijn er honderdduizenden werklozen. Iedereen kijkt nog uit nieuwsgierigheid naar zijn graf,

maar over twee jaar staat iedereen hier te huilen.' Een ander wijst op het verhoudingsgewijs grote aantal zigeuners dat hier komt. Hij heeft er een verklaring voor. 'Ceausescu heeft hen altijd redelijk met rust gelaten. Hij had geen last van de zigeuners, ze leefden immers op straat. Het vorige regime heeft velen van hen zelfs gebruikt als informant.'

Een jonger echtpaar blijkt uit Bacau afkomstig, enkele honderden kilometers richting Russische grens. De twee zijn op bezoek in

Boekarest en hoorden wat sinds kort op dit kerkhof gaande is. Ook zij wilden een bedevaart niet overslaan. 'We hebben twee kinderen maar geen werk en dus geen geld. Dat terwijl alles duurder wordt. Onder Ceausescu was het veel beter.' Dan wendt de man uit Bacau zijn hoofd af, ten teken dat hij wel genoeg gezegd heeft.

Intussen hebben zich enkele tientallen Roemenen op dit deel van het uitgestrekte kerkhof verzameld. Een armoedig, slecht geschoren mannetje met een bochel, is spraakzamer. Hij vertelt dat hij hier vlakbij woont en het kerkhof al jaren dagelijks twee tot drie keer bezoekt. Gewoon, uit tijdsverdrif en om bij te houden wie er allemaal gestorven zijn. Het mannetje geeft zich uit voor ex-lid van de gevreesde Securitate, de geheime dienst van Ceausescu die bij wijze van spreken zelfs controleerde, hoeveel rollen toiletpapier iemand in een jaar gebruikte. In 1977 zou hij al zijn gepensioneerd, vandaar dat hij tijdens de revolutie door niemand is lastig gevallen. 'Zondags staan hier permanent vijftig tot honderd mensen. Ze zeggen allemaal: wij hadden toen ook bijna niets te eten, net als nu. Alleen is nu alles veel duurder.' De oud-Securitist denkt dat momenteel een meerderheid van de Roemeense bevolking, zo'n zestig procent, positief over de oude leider denkt.

Een waardige begrafenis en niet die van een hond, zou ook hij voor hem wel gepast vinden. Niet voor haar, want zij was de kwade genius in het paleis. Maar haar graf is toch ook met bloemen bedekt? 'Jawel, maar op zijn graf liggen er meer.'

Dan begint hij uit eigener beweging te vertellen over de herbegraving van de president en zijn vrouw, die op Kerstmis 1989 in een kazerne in het plaatsje Tirgoviste werden terechtgesteld. Dat gebeurde na een schijnproces, onder leiding van generaal Gica Ion Popa. De gebochelde wenkt met zijn rechter wijsvinger. Hij wil iets laten zien. Zwaaiend met een versleten tasje strompelt hij over een ander grafveld. Voor een wit muurtje blijft hij staan en wijst hij op een aangetrapt heuveltje leem, tussen twee bestaande graven.

'Hier hebben ze de president direct na de executie begraven, en zijn vrouw iets verderop. Dat hebben mensen die hier werken en die ik al jaren ken, mij verteld. In de loop van verleden jaar zijn ze herbegraven, waarschijnlijk op verzoek van hun zoon Zoe en hun dochter Valentin.' Op de vraag waarom dat eigenlijk is gebeurd, moet onze gids het antwoord schuldig blijven.

De bezoekers houden de discussie over wat nu wel en niet waar is, in elk geval levend. Weer terug bij de huidige graven, spreken anderen zijn beweringen stellig tegen. Volgens een veertiger heeft een Frans tv-station beelden gemaakt van de eerste begrafenis, die duidelijk maken dat de Ceausescu's hier en dus slechts eenmaal ter aarde zijn besteld. Een oudere, aan zijn voorkomen en kleding te beoordelen, beter gesitueerde man, onderschrijft deze versie. Hij baseert zich ook op informatie van personeel van het kerkhof. 'Enkele doodgravers werden op de dag van de executie 's nachts uit bed gebeld. Ze moesten meteen komen om een graf te delven. Nog diezelfde nacht gingen de lichamen erin en de betonnen deksel erop. De doodgravers kregen een zwijpschijf opgelegd. Ruim een jaar bleef het rustig rond de graven. Het werd er pas druk rond Pasen, kort nadat de prijzen in Roemenië door de regering werden vrijgegeven.'

In dat laatste ligt hoe dan ook de verklaring voor de groeiende populariteit van de oude despoot besloten. Armoede, stijgende prijzen en werkloosheid, kortom grote onzekerheid over de toekomst doet steeds meer Roemenen die het woord democratie amper kunnen uitspreken, terug verlangen naar de periode onder Nicolai Ceausescu, de tijd 'waarin het toch allemaal beter was'. De perspectieven voor Roemenië zijn somber, en dat weten de inwoners. Daarom zal de populariteit van Ceausescu blijven groeien, en dus ook de drukte op dit kerkhof. Het 'genie van de Balkan', zoals hij in leven vaak werd genoemd, rust voorlopig nog niet.

eric van dorst

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

tegelveerkoper op nivo voor de Benelux

BouwOort

BouwOort te Heesch is een vertrouwde naam in de wijde regio als het gaat om de levering van een uitgebreid assortiment bouwmaterialen in de ruimste zin des woords. De diverse bedrijfssonderdelen in Heesch, Uden en Lithoyen richten zich op zowel de aannemerij als op detaillisten en particulieren. In de stijlvolle showroom te Heesch wordt de nadruk gelegd op exclusiviteit in keukens, tegels en sanitair. Het bedrijf heeft circa 100 medewerkers.

BouwOort is sterk in tegels. Wand- en vloertegels van exclusieve merken die niet alleen regionaal maar ook landelijk en internationaal worden verkocht en met succes. Gezien deze positieve ontwikkelingen wenst de directie het verkoopteam uit te breiden met een commercieel vakman op dit gebied.

U richt zich met name op de verkoop aan wederverkopers, dhz-ketens, de groothandel en aan de grotere aannemers. Incidenteel richt u zich ook op specifieke projecten, waarbij u op beslissingsniveau moet kunnen

onderhandelen. In België en Luxemburg zoekt u naar uitbreiding van het aantal wederverkopers. U rapporteert rechtstreeks aan het Hoofd Commerciële Zaken in Heesch.

Deze pittige job vraagt om een pittige anderhandelaar; een persoonlijkheid die vanuit een ruime ervaring de tegelmarkt kent. U bent gewend gestructureerd en efficiënt te werken en u hecht grote waarde aan een periodiek en persoonlijk contact met uw afnemers en andere relaties. Om het nivo van deze functie nader aan te geven: uw huidige jaarinkomen ligt zeker niet beneden de fl. 50.000,-

Gezien het relatief jonge verkoopteam van BouwOort ligt uw leeftijd bij voorkeur tussen de 25 en 35 jaar. Deze functie zou trouwens ook uitstekend vervuld kunnen worden door iemand die vanuit een commerciële binnendienstfunctie zijn blikveld wil verruimen.

Indien u (m/v) belangstelling heeft voor deze functie gelieve u uw sollicitatiebrief met uitvoerige gegevens omtrent opleidingen en ervaringen te richten aan: **buro 'In 't Maasland'**, Postbus 300, 5340 AH Oss, ter attentie van de heer R.J.J.M. Ezerman. Het telefoonnummer is 04120/44179.

'IN 'T MAASLAND'
BUREAU VOOR WERVEN EN SELEKTIE

Welke manager m/v is rijp voor het museum?

In Kerkrade realiseert de Provincie Limburg het Museum voor Industrie en Samenleving. Dit museum zal niet alleen een presentatie geven van de historische ontwikkeling van (Limburgse) industriekernen, maar ook nadrukkelijk aandacht besteden aan hedendaagse en toekomstige ontwikkelingen. De publieksfunctie is van groot belang, er zal gebruik worden gemaakt van nieuwe presentatietechnieken.

Het Stichtingsbestuur zoekt contact met kandidaten voor de functie van **directeur**.

Museumervaring komt niet op de eerste plaats. Belangrijker is dat uw managementcapaciteiten en uw visie zijn gerijpt door ervaring, belangstelling en opleiding.

Als museumdirecteur initieert en ontwikkelt u, samen met uw medewerkers, een concept dat een breed publiek aanspreekt. Behalve voor het beleid bent u ondermeer verantwoordelijk voor het zakelijk management. Veelvuldige contacten met andere musea, met het bedrijfsleven, de overheid en de wetenschappelijke wereld, maken een interessant deel uit van uw functie. Naast een uitgesproken belangstelling voor techniek en industrie, beschikt u over aantoonbare managementervaring, het vermogen om een team te bezielen en de capaciteiten om een museumse visie te ontwikkelen. U heeft een universitaire opleiding in een relevante studierichting voltooid, ofwel een gelijkwaardige combinatie van ervaring en opleiding. Ervaring in PR en marketing strekt tot aanbeveling.

De honorering komt overeen met het gewicht van de functie.

Spreekt de uitdaging om een nieuw museum door de opbouwfase te leiden en vervolgens succesvol te besturen u aan? Dan willen wij u voorstellen allereerst schriftelijk op onderstaand adres een exemplaar van het Basis-Museumconcept aan te vragen.

Telefonische informatie kunt u vervolgens inwinnen bij de voorzitter van het Stichtingsbestuur, mr. J.A. Janssen: 04493-1556.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, liefst binnen twee weken na de plaatsing van deze oproep, richten aan: het bestuur van de Stichting Museum voor Industrie en Samenleving, Churchilllaan 50, 6669 CV Maastricht.

De selectiecommissie zal bestaan uit vertegenwoordigers van het bestuur, de museumcommissie en de museumraad. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Museum voor Industrie en Samenleving

Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg

Binnen de Districtsvereniging Het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg bestaat de behoefte aan

oproepmedewerkers voor de functie van:

a. **consultatiebureau-arts** (08-09)

b. **begeleider zwangerschapsgymnastiek** (08-10)

Als oproepmedewerker zult U veelvuldig ingezet worden ter vervanging van het zittend personeel. Verder neemt interne sollicitatieprocedures de positie in van interne kandidaat.

FUNCTIE-INFORMATIE

Als oproepkracht vervangt U bij afwezigheid van het zittend personeel, hoofdzakelijk vanwege ziekte. De vervangende werkzaamheden bestaan dan voor functie a. hoofdzakelijk uit het waarnemen van consultatiebureau-artsen voor functie b. uit het waarnemen van de psychische en lichamelijke begeleiding van aanstaande moeders

FUNCTIE-EISEN

Om de functie consultatiebureau-arts te kunnen vervullen dient U:

- in het bezit te zijn van de bevoegdheid van arts;
- in het bezit te zijn van de applicatie-cursus voor consultatiebureau-artsen of de bereidheid te hebben deze te volgen;
- liefst over ervaring als consul-

tatiebureau-arts te beschikken.

Voor de functie van begeleider zwangerschapsgymnastiek dient u - in het bezit te zijn van diploma fysiotherapeut of oefentherapeut Mensendieck aangevuld met aantekening zwangerschapsgymnastiek; - liefst over enige ervaring te beschikken.

SALARIERING/ ARBEIDSVOORWAARDEN

Ten aanzien van salariering en arbeidsvoorwaarden is de CAO-Kruiswerk van toepassing.

INLICHTINGEN

Inlichtingen omtrent de functies worden desgewenst verstrekt door Mw. E.

Anten-Kools, hoofd consultatiebureau-artsen. Zij is telefonisch bereikbaar onder nummer 045-435757.

SOLLICITATIES

Uw belangstelling voor een van de functies, waarvoor zowel mannen als vrouwen in aanmerking komen, U kenbaar maken door een brief te schrijven aan de dienst personeelszaken van de Districtsvereniging Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg, postbus 2690, 6401 DD HEES.

In uw brief gelieve U uw linkerbovenhoek te vermelden met nummer van de functie waarvoor u solliciteert.

Uw brief dient uiterlijk 25 mei 1991 ons bezit te zijn.

Moto schoen- en sleutelmakerijen is een winkelketen van meer dan 70 vestigingen die zich hoofdzakelijk bezig houden met vakkundige schoenreparatie voor de consument. Een sleutelservice en schoen- en sleutelfournituren completeren het assortiment van de Moto-winkel. Kwaliteit en een vlotte vakkundige service zijn de trekwoorden van Moto.

Voor enkele nieuw te openen vestigingen komen wij graag snel in contact met:

SCHOENMAKERS FILIAALLEIDER.

Wij verwachten van u naast aantoonbaar vakmanschap, een goede commerciële instelling, een goed opleidingsvermogen, initiatief en een klantgerichte instelling.

Wij bieden de juiste kandidaten naast uitstekende arbeidsvoorwaarden in een prettige bedrijfscultuur, interessante doorgroei mogelijkheden tot zelfstandig ondernemen met uw eigen vestiging.

Interesse? Neem dan telefonisch (tijdens kantooruren) of schriftelijk contact op met de heer P. Elmeijer van Moto. U komt dan alles te weten over uw mogelijkheden.

Postbus 153,
6600 AD WILCHEN,
telefoon: 08894 - 14667

schoen- en sleutelmakerijen

Met vestigingen in Heerlen, Maastricht en Eindhoven is Vogelzang de grootste vakspecialist van Zuid-Nederland op het gebied van beeld, geluid en elektronika. Dat is het resultaat van een consequent doorgevoerd beleid, waarin de klant in allen tijde centraal staat. Onze verkopers spelen hierin een belangrijke rol. Vanwege een konstante groei zoeken wij voor ons kantoor in Heerlen een nieuwe collega.

VERKOPER ELEKTRONIKA M/V

Als verkoper van onze afdeling elektronika moet u meer dan verkopen alleen. U maakt van uw kennis gebruik. U stelt zich thuis tussen de soldaatbouw, audio en video, televisoren, schotelantennes, weerstanden en meer. Het is van belang dat u op dit terrein graag de laatste nieuwtjes. U praat met enthousiasme en met kennis van zaken over, zodat u uw klanten gericht kunt adviseren.

De juiste kandidaat heeft een M.T.S. opleiding afgerond. U beschikt bij voorkeur over verkoopervaring, liefst op het gebied van onze uitgebreide elektronika-pakket. Met uw goede contactuele eigenschappen en een flinke dosis enthousiasme zorgt u samen met een hecht team collega's voor de juiste uitstraling van Vogelzang. Uw leeftijd is maximaal 24 jaar.

Onze verkopers op de afdeling Elektronika hebben een boeiende, uitdagende baan. Een drukke baan ook. Wij stellen daar graag een prima salaris en uitgebreide secundaire arbeidsvoorwaarden tegenover. Wilt u een nieuwe stap zetten in uw carrière, dan richt u uw sollicitatiebrief met ingesloten pasfoto z.s.m. aan: Vogelzang, afd. personeelszaken, Akerstraat 19, 6411 GV Heerlen.

VOGELZANG
Daar kun je niet omheen

Wij zijn gespecialiseerd in het uitvoeren van ontwikkelingsprojecten op het gebied van industriële systemen en micro-elektronica producten (hardware en software). In het bijzonder richten ons bedrijf zich op systemen voor luchtvaart- en industriële voertuigen.

Ter versterking van de afdeling ontwikkeling en productie voert u management systemen zoeken wij thans een

SOFTWARE ENGINEER M/V

Werkt zelfstandig of in teamverband aan de ontwikkeling en het onderhoud van relationele database programmatuur. Onderhoudt contact met opdrachtgevers t.b.v. maatwerkversies en is verantwoordelijk voor planning en kostenbewaking van de eigen werkzaamheden.

Functie-eisen:

Voor deze functie zoeken wij een dynamische man of vrouw met ervaring op het gebied van database programmering en netwerken, met een analytisch denkvermogen, die naar deadlines kan toewerken. Hij of zij dient over voldoende contactuele eigenschappen te beschikken, zowel in de eigen werkgroep, als naar opdrachtgevers, en zelfmotivatie te zijn. Opleiding bij voorkeur op middelbaar of hoger niveau en ervaring met diverse programmeertalen. Leeftijd: 28 tot 35 jaar. Enig inzicht in de werkwijze van een pre.

Indien u in aanmerking wilt komen voor deze functie, gaarne uw sollicitatiebrief met CV sturen naar:

TRILOGIC Research & Development B.V.
Postbus 90 6114 ZH Susteren
t.a.v. Dhr. A. Shapland

Stichting gezinszorg Brunsum-Hoensbroek en omstreken

Als gezinszorginstelling verlenen wij huishoudelijk-verzorgende en begeleidende hulp aan gezinnen en alleenstaanden in de gemeenten Brunsum, Heerlen-Hoensbroek, Onderbanken en Schinnen. Hierin zijn 350 gezinsbehulpers/gezinsverzorgenden onder leiding van 19 leidinggevenden werkzaam.

Wij vragen kandidaten voor de functie van:

A. leidinggevende traditionele hulpverlening m/v 28 uur per week

Functie-informatie:

- Het betreft een tijdelijke vacature van 1 jaar. Datum indiensttreding is 1 september 1991.
- Tot de functie behoort: - organiseren van de hulpverlening; - begeleiden van cliënten

en helpenden/verzorgenden;

- (her-)indicatiestelling; - verzorgen; - verrichten van een administratieve handelingen t.b.v. de hulpverlening; - deelnemen aan relevante overlegorganen.

B. leidinggevende N.V.V. hulpverlening m/v 32 uur per week

Functie-informatie:

- Het betreft een tijdelijke vacature van 1 jaar. Datum indiensttreding is 1 juli 1991.
- Tot de taak behoort: - (her-)indicatiestelling; - verzorgen;

contacten onderhouden met cliënten, helpende

- bedrijfsverenigingen, etc.; - verrichten van een administratieve handelingen.

Op beide functies is de CAO Gezinsverzorging van toepassing.

Van kandidaten voor beide functies wordt verwacht dat zij: - in het bezit zijn van een diploma MBO-SD; - beschikken over leidinggevende-, organisatorische- en administratieve kwaliteiten; - kunnen werken in teamverband; - goede contactuele eigenschappen hebben; - woonachtig zijn in Oostelijk Zuid-Limburg; - beschikken over rijbewijs BE en een eigen auto; - bij voorkeur enige ervaring in de gezinszorg hebben.

Inlichtingen worden verstrekt door mevrouw R. Palmijn, Hoofd leidinggevende (tel. 045-255253). Sollicitaties met vermelding van de functie dienen binnen vijf dagen gericht te worden aan de stafunctionaris personeelszaken, de heer B. Palmijn.

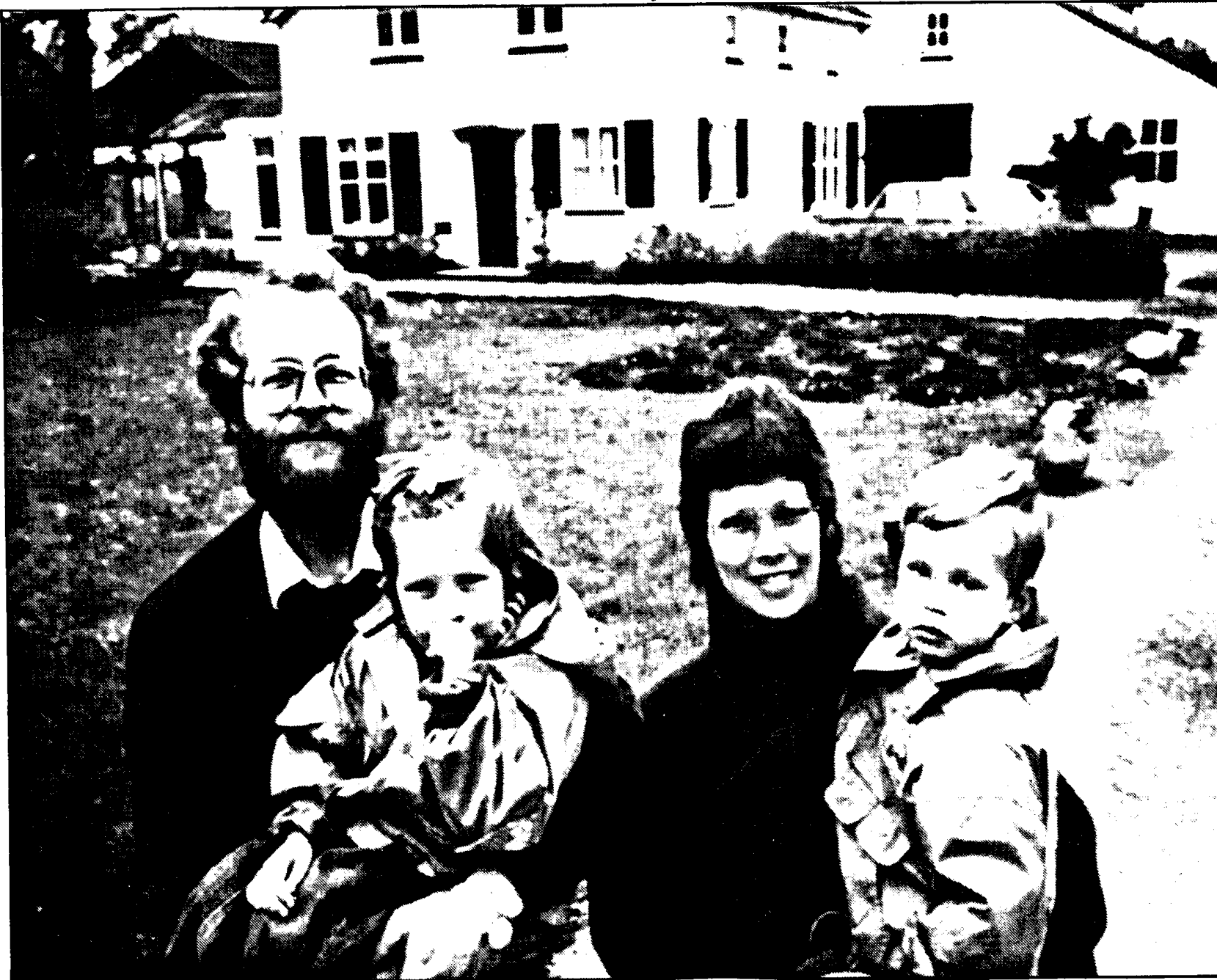
Zorginstelling voor
gezinnen en
alleenstaanden.
Postbus 105
6440 AC Brunsum
Telefoon: 045-255253

Primitief in Nederland: Zonder gas, zonder stroom, zonder water

Bijna iedereen heeft aardgas, leidingwater en elektriciteit. Maar toch zijn er in ons land nog enkele honderden gezinnen, die niet zijn aangesloten op of het openbare aardgasnet of het waterleidingnet of het elektriciteitsnet. Sommigen missen zelfs alle drie de nutsvoorzieningen en niet alleen omdat ze hun rekeningen niet hebben betaald. Veel vaker zijn mensen verstoken van gas, licht of water doordat ze in onrendabele gebieden wonen. Aansluiting op één van de drie 'netten' kost ze in veel gevallen duizenden guldens en daarom kiezen ze voor andere oplossingen en alternatieven, zoals brongas, water uit de grond, aggregaten en accu's.

• Het gezin Roelofsen: leven zonder openbare stroom.

Foto:
LUUK VAN DER LEE

Elk jaar komen ze van het waterleidingbedrijf langs met de vraag of Jansje toch niet liever aangesloten wil worden. Maar de heren kunnen het antwoord wel dromen. „Nee.” En haar nee blijft nee, zolang ze leeft. „En telkens vraag ik: als ik niet betaal, word ik dan afgesneden? Dan zeggen zij weer van: ja, natuurlijk. En dan zeg ik: laat maar zitten.” Ze pakt haar stok en wandelt naar buiten, naar haar brongasinstallatie in de tuin. Al die verhalen, dat deze alternatieve energiebron een vervuiler is van de bovenste plank, verwijst ze naar het rijk der fabelen.

Dit jaar onderzoekt het Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland in welke mate de 550 brongasinstallaties in Noord-Holland (ten noorden van het Noordzeekanaal) oppervlaktewater vervuilen met chloride (zout), stikstof en fosfaten. Het Hoogheemraadschap deelt nu nog alleen zogeheten zoutaanslagen uit, terwijl brongashouders nog ongestoord mogen lozen. Jansje: „Wij hadden vroeger koeien en die dronken het water dat met het gas mee omhoog kwam. Het waren beste koeien die gezien mochten worden, dat zeiden ze ook op tentoonstellingen. En vervuilen? Mijn schapen drinken dat water en in de sloten zie ik wel de karpers zwemmen.”

Het brongas en het water krijgt ze gratis en voor niets. „Waarom moet ik dan op het net worden aangesloten? Ik kan best zonder, trouwens aansluiting kost me duizenden guldens, dat heb ik niet.” Ze verwarmt haar hele huis met brongas. Ze zet de (brongas)kachel even hoger. „t Wordt meteen zwaarder warm. „Ik weet niet wat het is, maar als het weer slecht is, in de winter vooral, krijg ik minder gas. Nou ja, als er te weinig gas is, schakel ik met gemak over op mijn petroleumstelletje.”

En, om maar eens wat te noemen, douchen is ook geen enkel probleem. Dat komt ook doordat ze zeer inventief is. In haar 'badcel' hangt een grote emmer, die ze vult met behaaglijk warm gezuiverd regenwater. Onderaan de emmer zit een soort sproeier en als de emmer boven haar hoofd hangt schuift ze een klepje weg waardoor het lijkt alsof ze onder een echte douche staat. „Nou geloof me, als die emmer leeg is ben ik al lang schoon.”

Water zat

Dirk van den Broek (60) in 's-Graveland (een volle neef van de kruidenier, ja) is ook niet aangesloten op het waterleidingnet. Het deert hem niet. De boer pompt zijn water uit zijn eigen grond omhoog. „Bronbemaling op dertig meter diepte om precies te zijn. Net zo makkelijk. Even voor de goede orde, ik heb wel elektriciteit en aardgas. En ik heb water zat, alleen geen leidingwater. Misschien zit er wel te veel ijzer in mijn water, nou en? Met gewoon leidingwater was ik misschien al lang dood geweest.”

Zijn lach schalt door de woonkamer annex keuken. Van den Broek woont al veertig jaar op de al 360 jaar oude boerderij Stofbergen. „Twintig jaar geleden zat ik eens zonder water. Ik zou toen wel een aansluiting kunnen krijgen, zeiden provincie en gemeente, maar ik moest rekening houden met een wachttijd van een jaar. Heb ik maar weer opnieuw geboord. Mijn koeien drinken dat grondwater al jaren. Noot een probleem. En laten we eerlijk zijn, het is veel goedkoper.”

ed blaauw

Een biefstukje in de diepvries bewaren of een pak melk in de ijskast zetten. Even een video draaien, of een klassieke cd opzetten. De gewoonste zaak van de wereld, maar niet voor Ineke Roelofsen. Zij is, tegen wil en dank, verstoken van deze luxe die het leven zo kan veraangenamen. Op de boerderij de Ritsaerthoeve, verscholen in het Gelderse land bij Schaarsbergen, is geen stroom, althans geen stroom van een nutsbedrijf. Ineke moet zich noodgedwongen behelpen met een groot aggregaat, een paar kleintjes en wat accu's. „We zijn er aan gewend dat 's avonds rond tien uur de lampen minder licht geven en dat het zelden lukt een tv-programma uit te zien.”

Ineke Roelofsen, getrouwd met Henny en moeder van zoon Bart en dochter Corine, zou liever vandaag dan morgen 'openbare electriciteit' in haar afgelegen boerderij hebben. Maar een aansluiting in het zeer onrendabele buitengewest zou op een kwart miljoen komen. Nu wil het energiebedrijf voor Gelderland en Flevoland, PGEM, het leeuwendeel van de kosten voor zijn rekening nemen, maar desondanks resteert een flink bedrag, waarvoor het gezin Roelofsen zou moeten opdraaien. „We zijn nog in onderhandeling met de gemeente, waarvan wij onze boerderij pachten. Wij hopen dat zij ook een bijdrage willen leveren, zodat het voor ons op te brengen is.”

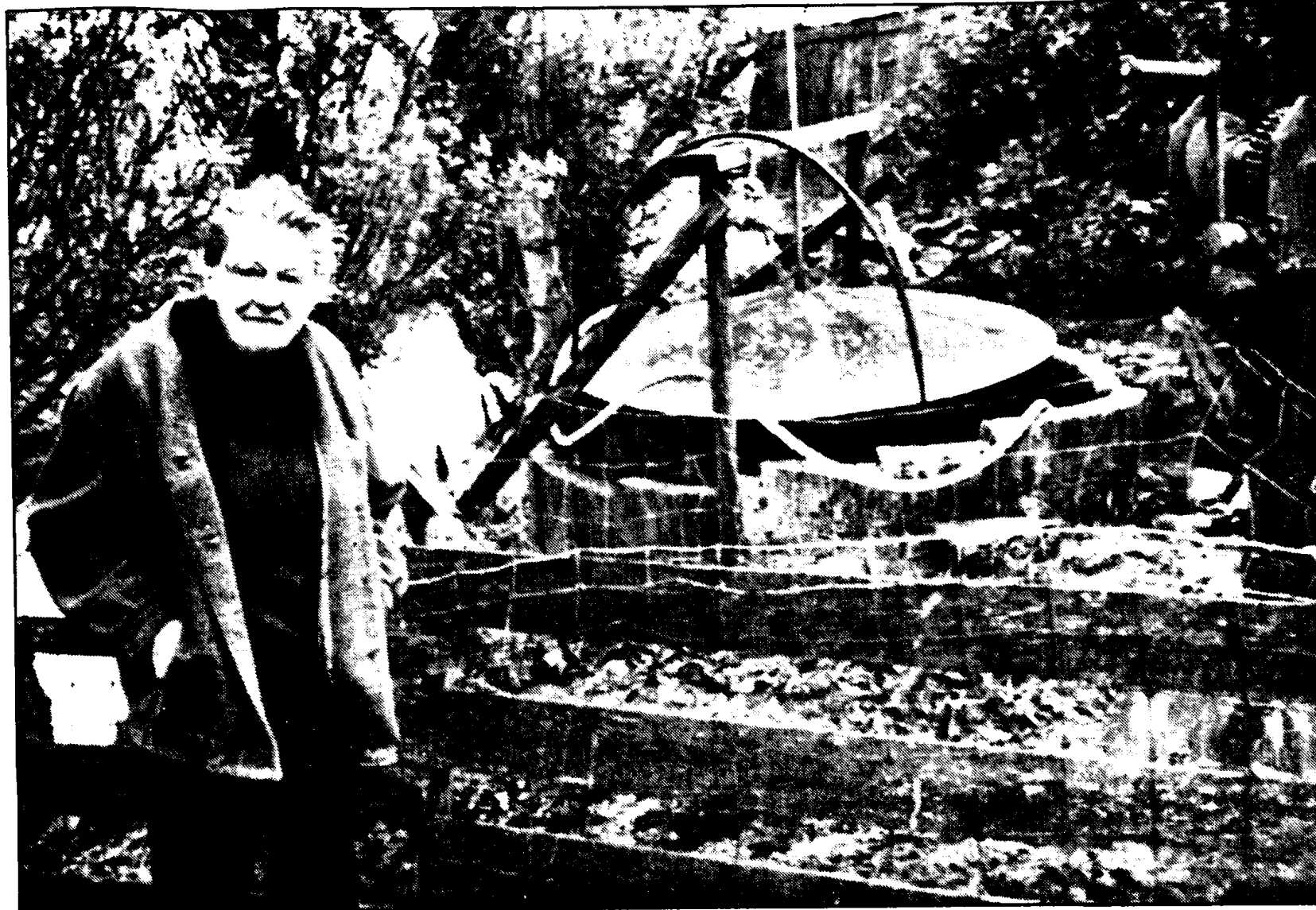
Verstoken zijn van openbaar stroom, moeten leven met accu's en ronkende aggregaten, het valt niet altijd mee. „Als ik een was ga draaien, of strijken of stofzuigen moet eerst het aggregaat aan. 't Is zo omslachtig allemaal. En veel duurder dan wanneer je gewoon electra hebt. Een ander drukt even wat knoppen in en klaar is Kees. Mensen weten vaak niet half zoveel wat je allemaal met electriciteit doet.”

Verbazing

Bezoekers, die voor het eerst op de boerderij, in haar keuken komen,

• Jansje Breg bij haar brongasinstallatie.

Foto:
ROB BRUYN

kijken hun ogen uit. De verbazing valt van hun gezichten af te lezen. Steevast hoort Ineke: „Heb jij geen koelkast? Hoe hou jij je eten dan goed?” En zij antwoordt altijd: „Je kunt zonder ijskast, ook in deze tijd, maar het is aanpassen hè. Als het om het bewaren van levensmiddelen gaat, gebruiken wij de beproefde manieren van ouders en grootouders. Dus vlees wordt eerst gebraden en dan zetten we het onder het vet weg. En groenten uit onze moestuin zetten we in de week.”

Overdag werkt ze als coördinatrice bij een opleidingsinstituut voor artsen, die homeopathie willen studeren met zeer geavanceerde apparatuur. Thuis is het dan weer behelpen. „Ik zou thuis wel een

computer willen hebben. Gaat alleen niet. De hoeveelheid openbaar stroom is gelijkmatig, zo'n aggregaat levert dan weer een hele hoop stroom en dan weer heel weinig. Die schokkende toevoer van stroom kan zo'n computer niet verwerken.”

Toch, het is geen onoverkomelijk bezwaar om zonder personal computer in de studeerkamer door het leven te moeten. „Weet ik ook wel, maar we zijn beperkt, het heeft geen charme mee. Wij voelen ons wel steeds meer een uitzondering.”

Dat kun je wel zeggen. Want bijna honderd procent van de Nederlandse gezinnen en bedrijven is keurig aangesloten op het elektriciteitsnet. Ons land telt circa 51.000

grootverbruikers en maar liefst ruim zes miljoen klein verbruikers. „Het gezin Roelofsen is wel een uitzondering, maar zeker geen unicum,” zeggen ze bij de vereniging van exploitanten van elektriciteitsbedrijven (VEEN). „Er zijn in ons land, om een voorbeeld te noemen, nog veel afgelegen tuinders die een eigen opwekkingsinstallatie bij hun kassen hebben.”

Witte gebieden

Als het om de waterleiding gaat is ook bijna honderd procent aangesloten, zeggen ze bij de Vewin, de vereniging van waterleidingbedrijven. In 1949 was 80,3 procent aangesloten en in 1970 al 99,5 procent. Ons land telt 5,7 miljoen aardgas-

aansluitingen, dat is een dekking van 'slechts' 96 à 97 procent. „Van die drie, vier procent woont de helft in de witte gebieden, dus relatief ver van het aardgasnet, zodat bij aansluiting het kostenaspect een remmende factor is. Een ander deel, we praten over duizenden mensen, heeft stadsverwarming of blokverwarming op olie. Veel mensen in te onrendabele gebieden gebruiken propaangas,” zegt de Vegin, de vereniging van exploitanten van gasbedrijven. Volgens de Vegin waren er in ons land in 1960 2,1 miljoen aansluitingen en in 1977 al 4,4 miljoen.

Daar hoort de heer Hulsbergen, die, zo zegt hij in een 'super-onrendabel buitengebied' woont in de omgeving van Wapenveld, niet bij.

„Er zijn plannen om ons op het aardgasnet aan te sluiten, maar voorlopig blijft het nogal duur en ook dubieus te zijn. Ik wil voor een redelijke prijs mijn propaangas best inleveren voor aardgas. Propaangas is toch ongeveer eenderde duurder.” Hulsbergen heeft wel elektriciteit en leidingwater. „Gelukkig wel zeg.”

Zonderling

Zelfs de zonderling, die op het (openbare) waterleidingnet noch op het aardgasnet en elektriciteitsnet is (of wil zijn) aangesloten, is geen unicum. In ons land 'missen' tientallen mensen, die stuk voor stuk in afgelegen, onrendabele soms ook onbereikbare streken wonen, deze drie nutsvoorzieningen. Frederik Vos (81) taalt er trouwens niet om. Hij woont zeer afgelegen ergens op een eilandje bij de Nieuwe Merwede en is om het zo te zeggen onbereikbaar voor gas, licht, water en mensen.

„Mijn broer is niet te bereiken. Telefoon in zijn huisje? Wat denkt u wel? Hij leeft primitief, maar gezond. Hij heeft wat gasbussen en het water haalt hij uit de grond. Eens in de zoveel tijd komt hij langs. 't Is een natuurmens, hij is niet graag onder de mensen, dus bezoek hem dan maar ook niet,” zegt zijn zuster mevrouw De Haan-Vos.

Jansje Breg-van der Hoek (79) is ook een natuurmens, maar zij ontvangt graag bezoek op haar boerderij zonder gas en water in West-Beemster. Althans, ze krijgt geen water en gas van het nutsbedrijf. Geen nood, want al decennia lang heeft ze haar eigen brongas om te koken en haar huisje te verwarmen. Haar water is gezuiverd hemelwater, dat ze in een betonnen waterput bewaart. Ze stieft naar haar keukentje en komt terug met een fles kraakhelder water, dat ze al enige tijd bewaart in haar ijskast. Triomfantelijk: „Moeten mensen dat eens doen met leidingwater. Na een paar maanden is dat water smerig, hoor.”

Zoete slaapmiddelen

Neem een willekeurige middelbare school met twee brugklassen a en b. Om twee uur 's middags krijgen de leerlingen van brugklas a ieder twee 'energie'staven - mars, nuts, raider, kitkat, bounty of noem maar op - te eten. De leerlingen van brugklas b krijgen behalve een beker mineraalwater verder niets aangeboden. Om kwart over drie vullen alle leerlingen een korte vragenlijst in over hoe ze zich voelen, waarna ze een proefwerk maken. Wat blijkt? De staafeters voelen zich vermoeider en slaperiger dan de waterdrinkers en ze maken hun proefwerk gemiddeld slechter.

Dat kan natuurlijk helemaal niet als de reclame 'een ... geeft nieuwe energie' waar is. Maar afgaande op het meest recente onderzoek over de invloed van eten op onze stemming, op ons gedrag en onze intellectuele prestaties is die reclame helaas misleidend.

Hoe kan dat nou, zult u zich misschien afvragen, want marsen, raiders, lions en meer van dat spul bevatten veel suiker, en suiker geeft toch energie? We nemen toch niet voor niets zo nu en dan een suikerklontje of een glucosetablet (dextro-energen) op de tong omdat we zo een energietoot denken te kunnen krijgen?

De antwoord op die vraag levert de zogenaamde Wurtman-theorie, genoemd naar de neuroloog Wurtman, die als een van de eersten heeft aangegeven hoe voeding, en dan met name koolhydraten, onze stemming en ons denken ingrijpend kan beïnvloeden. Suiker (of saccharose) is net als zetmeel en glucose een koolhydraat. Al langer is bekend dat de meeste mensen suffer of slomer worden van een koolhydraatrijke maaltijd, zoals een maaltijd met uitsluitend zoetigheid en bruin brood. Veel mensen, zowel kinderen als volwassenen, presteren ook minder na zo'n maaltijd. Aan de andere kant slapen ze wel beter op een koolhydraatrijke dan op een eiwitrijke maaltijd, reden waarom psychiaters en psychologen mensen met slaapproblemen soms een koolhydraatrijk dieet voorschrijven. (Dus: als u af en toe last van slapeloosheid hebt en regelmatig voor het slapen gaan dikke stukken kaas, eieren of biefstukken verorbert, is het de moeite waard om eens na te gaan of het een met het ander verband houdt).

Het slaapverwekkende effect van koolhydraten wordt door Wurtman als volgt verklaard. In ons bloed zitten allerlei chemische stoffen die met elkaar in een voortdurende concurrentieslag verwikkeld zijn om onze hersenen binnen te komen. Dat gaat zomaar niet, want tussen onze bloedbaan en onze hersenen zit een soort van douane, de hersenbloedbarrière, die bepaalt welke stoffen wel en niet ingevoerd mogen worden. Als een stof in principe wel door mag, dan kan het nog zijn dat hij op zijn beurt moet wachten omdat andere stoffen op een bepaald moment voorrang hebben.

Een van die stoffen die in principe ingevoerd mag worden is tryptofaan, dat eenmaal in de hersenen doorgedrongen daar verandert in een zogenaamde neurotransmitter of zenuwgeleidingsstof; dat is een stof die noodzakelijk is voor de overbrenging van informatie van de ene hersencel naar de andere. De zenuwgeleidingsstof waarin tryptofaan in de hersenen verandert, heet serotonine. Serotonine is een slaapverwekkende stof. Een tekort aan serotonine, dat vaak optreedt bij lijders aan depressie, leidt tot slaapproblemen (vandaar dat slaapproblemen zo'n belangrijk symptoom van depressie zijn).

Wurtman stelde vast dat door het eten van koolhydraten de hoeveelheid tryptofaan die zich bij de hersenbloed-douane meldt, gaat toenemen. Maar dat is eigenlijk heel gek want er zit helemaal geen tryptofaan in koolhydraten! De oplossing van dit raadsel moeten we zoeken in het feit dat koolhydraten, zoals zetmeel en suiker, in ons spijsverteringskanaal worden omgezet in glucose, dat vandaar in ons bloed terecht komt. Stijgt het glucose-

gehalte in ons bloed, dan neemt ook de aanmaak van insuline (de stof die nodig is voor de stofwisseling van glucose en waar suikerzieken een tekort aan hebben) toe. En wat doet insuline? Dat haalt de stoffen die normaliter samen met tryptofaan bij de hersenbloedbarrière staan te dringen daar weg en stuurt ze naar de spieren en andere organen in ons lichaam. De drukte bij de barrière neemt af en tryptofaan heeft zo vrij spel om de hersenen binnen te dringen en daar in het slaapverwekkende serotonine te veranderen.

Behalve op slaap heeft serotonine ook effect op de waarneming van pijn en op stemming. Het verhoogt de pijndrempel waardoor we minder gauw pijn voelen. Sommige tandartsen maken van die wetenschap gebruik door patiënten met chronische kiespijn een koolhydraatrijk dieet voor te schrijven aangevuld met tabletten tryptofaan.

Het effect van serotonine op stemming is, althans bij sommige mensen, dat ze zich er 'roziger' door gaan voelen. Volgens Wurtman zijn er mensen die een serotonine-tekort in hun hersenen onbewust met snoepen (= koolhydraten eten) opheffen. Iedere keer als ze snoepen gaan ze zich beter voelen, zodat het op den duur voor hen bijna onmogelijk wordt om het snoepen te laten. Het zijn vermoedelijk de mensen die door hun overvloedige dikte en hun goede stemming als ze zich te goed doen (de Billy of Bessie Turf types) gezord hebben voor het clichébeeld van de 'gezellige dikkerd'. Er is ook een categorie mensen die zich uitsluitend in de wintermaanden aan koolhydraat-rijk voedsel en snoep vergrijpt. Doen ze dat niet, dan verslechtert

hun stemming tot aan het punt van een heuse depressie, de zogenaamde winterdepressie.

Het blijken dezelfde mensen te zijn wier depressie goed reageert op lichttherapie, een behandeling met licht met een sterkte van minstens 2500 lux (lichteenheden) enkele uren per dag gedurende drie of meer opeenvolgende dagen. Behalve een opklaring van de depressie leidt lichttherapie bij deze patiënten ook tot een afname van het overmatige eten of snoepen. Hoewel niemand precies weet hoe dat zit, is bij sommige mensen de productie van serotonine blijkbaar sterk afhankelijk van (zon)licht. Als door minder zonlicht in de wintermaanden een tekort aan serotonine dreigt te ontstaan, schrijven zij zichzelf antidepressieve medicatie voor in de vorm van veel koolhydraat-rijk eten en snoepen. Wat maar weer eens bewijst dat snoepen niet altijd ongezond is! Hoewel, er zijn gezonde alternatieven voor snoep om aan je portie serotonine te komen, onder andere door het eten van tomaten, banaan, ananas en walnoten.

Maar alvorens u naar de groenteboring spurt is het goed om te bedenken dat de werking van serotonine verschillend is al naar gelang de dosering, het tijdstip van de dag, uw leeftijd en uw geslacht. Wat de meest gunstige combinatie van die vier is, kan nog niemand met zekerheid zeggen. Zeker is wel, dat als u of u binnenkort (eind)examen moet doen, het veiliger is de candytreppen naast uw bed dan naast uw boeken te leggen. Tenzij u zeker weet dat u het met de ogen dicht kunt halen.

rené diekstra
hoogleraar psychologie

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Elke zaterdag

vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENDERINK en SASKIA DE HAAN
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196206

Waddeneilanden

TERSCHELLING luxe appartementen, 5 slaapkamers, 7-pers. luxe ingericht. Vrij: 18 tot 25-5, 8 tot 15-6, 29-6 tot 6-7, 10-8 tot 7-9. Tel. (05620) 3366 / 2358. WA-61R

AMELAND en TERSCHELLING t.h. stacaravans 1 of 2 slaapkamers, gaskachel, str.water, wc, vollinger. Vrij voor 29-6 en na 17-8. Tel. (05180) 1206 (niet op zond.). WA-61R

TERSCHELLING en AMELAND. T.h. gr. luxe stacaravans, 2 en 3 slaapkamers. Voor 8-6 halve prijs. Vrij voor 8-6 en na 24-8. Tel. 05180-1581 b.g.g. 05620-2582. WA-61R

TERSCHELLING. Nieuw! App. boerderij 'De Groede'. Vrij tot 29 juni en na 16 aug. Tel. (05620) 9099 (ook verh. bung.). WA-61R

TEXEL

VIJFSTERREN VAKANTIEPLEZIER
Pak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantierubriek Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN HESSEL, TEL. 02220 14741

TERSCHELLING t.h. div. stacaravans, 2 slpk., d/wc, verw., koelk., r/kiv, tuinst., voll. inger.; hr. min. f 230 max. f 575 p.w. Vrij voor 5-7 en na 16-8. 05620-2582 WA-61R

TERSCHELLING. 'Hotel Thalassa' centraal op het eiland met faciliteiten als: verwarmd zwembad, sauna, zonneterras, zonnescherm, bleek v. arr. v.a. f 135 incl. ontbijt, lunchpakket, diners en fiets. Prosp. op aanv. Heerweg 5, 8801 HS Midland. Tel. 05620-8850. WA-61R

Groningen

RECREATIEPARK WEDDERBERGEN, 120 ha recreatiegebied in het unieke Groningse landschap, met meeren om te zwemmen, surfen en zeilen. De in dit gebied gelegen 3 sterren/4 vlaggen ANWB-camping biedt u tenten, midtstap, kinderboerderij, kanoverhuur, een supergrote zandbak, trekkehuur en een restaurant. Recreatieprogramma in schoolvakanties. Voor info en brochure: 05978-1673. GR-61R

Beliefde beroemde PINKSTERFEESTEN in Delfzijl vanuit het Eemshoofd. Uniek in Europa! Riant uitzicht over de Eemmond van de Waddenzee. Nieuwe luxe kamers. Info: (05960) 12636. GR-61R

RECREATIEPARK
NOG ENIGE BOUWTERREINEN VOOR RECREATIE-WONINGEN

Koopprijs ± f 25.- p.m² k.k.

Dit geheel is gelegen in Oudekerk (Zuid-Westerkwartier) prov. Groningen, nabij subtypisch zwembad met sauna, manege en sportpark.

Opgenomen in de Abel Tasman en de Nienoord Fietsroute.

Stichting 'GOLDEN RAAND'
Inlichtingen: tel. 05940-3180 / 2292

Friesland

ZUID-FRIESLAND. Mini-camping: ruimte en rust, goede sanitaire voorzieningen, watersport, viswater en natuurgebied. Seizoenplaats v.a. f 350,-. Huur een voll. inger. caravan v.a. f 200,- p.wk. Tel. (05120) 31485. FR-61R

Zeilen in Heeg! ANWB-Bondsscholen 't Beaken', (v.a. 8 jr. en gezinnen) en 'Heegmeer' (v.a. 21 jr.). Vraag een folder, tel. (05154) 2363/2258. FR-61R

Camping De Zeehoef aan de Waddenzee. Nieuw: sanitair met kooktafel, wasserette. Stacar. verh./verk., ruime pt, camperfac., trailerholding enz. Div. activiteiten. Recr. team koopz. 0602 PK Haringen, 05178-19485. GR-61R

Drenthe

Vakantiecentrum 'BOSZICHT', Smalbroek 46. Beilen. tel. 05930-22334. Geleg. t.o. Nat.park Dwingelerveld bij Dwingelo. Op de camping is alle conf. aanwezig o.a. zwembad, wasserette, kantine enz., ponyrijden. In ons restaurant kunt u gezellig steengrillen. Kampeerbordertij voor groepen, scholen, fam.dg. enz. Mooie sta-caravans t.h. Pink. arr. 4 pers. 3 dgn. f 225.

VOORDELIGE PINKSTERVAKANTIE! Stacaravans v.a. f 195,- p.w. (nog enkele weken hoogseizoen.) Camping 'De Zorg Vlied', 05612-1368/05212-7258. DR-61R

Buinen gezellig FAMILIEPENSION. Voor ontspannende vakantie in huiselijke sfeer, in heerlijk fiets- en wandelgebied. Kamers voorzien van douche/wc, prijsvriendelijk. Int. reserv. Pension Triënte, Molenstraat 25, 9528 RA Buinen, tel. (05966) 12491. DR-61R

BUNGALOWPARK NULDERVELD-PESSE, ANWB-erk. bung.'s. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. Inf. en id.folder: Heemraadschapsh. 85, Amstelveen, 020-6459541/6413940. DR-61R

Overijssel

de Tuin van Nederland
Overijssel de Tuin van Nederland, een schitterende fotobrochure met handige bijlage waarin de meest exclusieve plekken voor u zijn.

Voor uw complete vakantie of even weg uit de sleur.

Stuur mij de volgende brochure(s):
O Overijssel, de Tuin van Nederland
O Gids voor vakantie en vrije tijd (f 650,- + porto)

Naam: _____
Adres: _____
Post./woonpl.: _____

Vul de bon in en stuur deze in een gefrankeerde envelop naar:
Provinciale VVV Overijssel, Postbus 500, 7600 AM Almelo, tel. 05490-18767 ma t/m vr 9-17 uur.

OMMEN. T.h. inger. sta-caravans op vak. centrum 'Bestmensenberg' in de bossen, met verw. overdekt zwembad. Recr.team aanw. Inf. of folder 05274-1267. OV-61R

Met Hemevaart of Pinksteren naar VAKANTIEPARK COLLENDORP nabij PONYPARK SLAGHAREN. Gezellige vakantiehuizen met daarbij een gratis Shetland rijk voor de kinderen, gratis ponyrijden, overdekt verwarmd zwembad, gezellige familieavonden, inclusief entree PONYPARK SLAGHAREN met daarbij het gratis gebruik van alle spannende en nieuwe attracties zoals de nieuwe wildwaterbaan, speciale kinderattracties, westernshows. Drie dagen met twee overnachtingen voor slechts f 312 per vakantiehuize. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder of bel 05231-3000. OV-61R

Met Hemevaart of Pinksteren naar PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuizen voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attracties, de nieuwe wildwaterbaan, spannende westernshows, gezellige familieavonden en het unieke Fujibergbad voor sprankelend veel zwemplesier! Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231-3000. OV-61R

HOLTEN met de Hotterberg. Vak.oord DE LINDENBERG. T.h. in het bos gel. 4-, 5-, 6-pers. vrijst. bungalows met alle conf., zowel in als buiten de bung.'s, zoals: ktv, incl. video, verw. zwemb., speelt., kantine, wasserette, sportveld, midtstap, recreat. enz. Nog enkele mogelijkheden door annul.: één 4-pers. v.a. 31-5 tot 14-6; één 6-pers. v.a. 14-6 tot 5-7. Tev. mog. van 16-8 tot 23-8 of na 30-8. Buiten vak.periode 50+ extra korting. Vr. gratis kl.folder, Postweg 1, 7451 TS Holten of bel 05483-61364. OV-61R

Gelderland

Camping Noordijkerveld. VOOR NATUURLIEFHEBBERS EN RUSTGENIETERS. Een kleine camping midden in de mooie natuur van de Gelderse Achterhoek - nagenoeg bij de boer in de achtertuin - is nog plaats voor een aantal caravans/tenten. Karelsdijk 2a, Nede. Tel.: 05450-94338 / 95050. GE-61R

Subtropen in de Gelderse Achterhoek

Te huur tot 28-6 en vanaf 23-8 4-6-8 pers. bungalows of chalets op recreatiecentrum, o.a. subtypisch zwembad, sauna, solarium, fitness, hairstyling, bar/bowling, restaurant, tennisbanen, supermarkt, vis- en roelvisvers en verwarmd openluchtzwembad.

MARVEL RECREATIE
Elshofweg 8, 7141 DH Groenlo, tel. 05440-61638. Folder op aanv. Tevens uw ideale gezinsvakantiecamping. Kamperen Hemevaart + Pinksteren vol. GE-61R

VELUWE VAKANTIEOORD 'DE BOSRAND', Schotweg 42, 8977 SV HULSHORST. Tel. (03412) 52923/54029. T.h. 10 en 6 pers. vak.woningen + 6 p. stacar. Voor 6/7 en na 10/8. Pr. natuur, W.A.O. 65+ 10% korting. GE-61R

BUNGALOWPARK 'DE WITTE BERKEN' te Lochem. T.h. 4-8 pers. luxe vakantiebungalows. Folders gratis op aanvraag. Tel. 05730-51308. GE-61R

Zuid-Holland

NOORDWIJK AAN ZEE... HOTEL DE BRANING. Geheel verzorgde vakantieoord v.a. f 275 p.pers. (Invalide) jlt aanwezig. Btl fam. Scholten 01719-12425 vori folder. ZH-61R

Camping Duinrell biedt méér: "DUINGALOWS!"

Buiten de kampeermogelijkheden kan men overnachten in Duingalows. Dit zijn zeer luxe, door Ikea compleet ingerichte stacaravans voor 4-6 personen. Deze accommodatie is inclusief het bruisende attractiepark en er is ook het tropisch Tiki-bad en de Tiki-sauna. De duinen, bossen en de zee zijn vlakbij en vergeet vooral Poles Noordse en het Binnenhof niet!

Nog Duingalows te huur voor 5-7 en na 23-8

duinrell
daar hilt je van op!
2242 JP Wassenaar
Informatie en reserveringen: 01751-19314

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

6 persoons recreatiebungalows aan het IJsselmeer.

Eerste weekend reeds 49 verkocht

Kompleet ingericht f 65.000,-
Bij verkoop 6 maanden gratis huur f 6000,- rendement

Aankoopprijs f 65.000,- k.k.
Gegarandeerd rendement bij verhuur over het eerste jaar minimaal f 6.000,- (dit kan aanzienlijk meer zijn!)
Goede financieringsmogelijkheden eventueel tot 100%.

Aan de prachtige baai bij Andijk in Bungalowpark 'Het Grootslag' bieden wij de laatste 158 vijf sterren bungalows aan. Kompleet ingericht en in prima staat van onderhoud. De IJsselmeerkust in Noord-Holland wordt de komende jaren snel verder ontwikkeld tot een top-recreatiegebied. Direct bij 'Het Grootslag' is al begonnen met de aanleg van een uitgebreid surfstrand en een grote binnenbaai met zwembad en zonneterranden. De waarde van de bungalows zal daardoor evenredig snel stijgen!

Verhuur door professionele organisatie op het park, geen rompslomp voor eigenaar!

Aankoop voor eigen gebruik, eventueel gecombineerd met verhuur, is ook mogelijk.

Zo vindt u 'Het Grootslag'

Kustweg Medemblik-Enkhuizen, afslag Andijk, borden 'Het Grootslag' volgen.
Adres: Proefpolder 1, 1611 EN Andijk

Verkoopweekend
Zaterdag 11 en zondag 12 mei a.s. van 10.00 tot 18.00 uur houden wij voor informatie en verkoop o.a. zitting in bungalow nummer 386. (volg de borden)

Verkoop en informatie
De Vroeze-Bijlans makelaars v.o.g.
Kroonlij in de vroeze
Emmen, Noordstraat 41
Telefoon 05910-10400
Telefax 05910-1795

Leegstra
Leegstra, Zandvliet 31
Tel. 059-363800
Telefax 059-363800

Informatieliefte: 05910-10400

Het park is al een optimaal vakantieoord, zeilen en surfen, kinderboerderij, manege, tennis, bowling, recreatie, midtstap, speeltuinen.

De fijnste vakantie-trips

Paris-Frankrijk	2, 3 en 4 dg	f 16
Londen-Engeland	4 dg	f 49
Berlijn-Duitsland	3 en 4 dg	f 34
Kopenhagen-Denemarken	4 dg	f 48
Elzas Colmar-Frankrijk	4 dg	f 39
Bourgogne Beaune-Frankrijk	5 dg	f 58
Normandië-Loire-Frankrijk	5 dg	f 49
Sauerland-Duitsland	5 dg	f 45
Harz-Duitsland	5 dg	f 49
Vierwoudstedenmeer-Zwitserland	5 dg	f 53
Meer van Lugano-Zwitserland	7 dg	f 79
Nice Monaco-Franse Riviera	7 dg	f 96
Nice Monaco-Franse Riviera	10 dg	f 96
Diano Marina-Bloemenriviera	10 dg	f 117
Zell am See-Oostenrijk	8 dg	f 87
Saalfeld-Oostenrijk	8 dg	f 79
Vierwoudstedenmeer-Zwitserland	10 dg	f 96
Dolomieten Merano-Italië	8 dg	f 88
Wenen en Salzburg-Oostenrijk	7 dg	f 79
Rome-Florence-Italië	10 dg	f 96
Toscane-Florence-Italië	8 dg	f 94

Het Zuiden Touringcars

Het Zuiden Touringcars
Pienkertsstraat 44, Valkenburg (achterzijde casino).
Dagelijks geopend van 9-19 uur. Zondags van 14-17 uur.
(eigen parking).
Onze folder is ook bij elk reisburo verkrijgbaar.

Vraag folder, bel 04406-15252

Een lugubere onderwereld, bevolkt met grijnzende monsters. Starwarswezens. De Mexicaanse woestijn en een Duits dorpje. De Eiffeltoren, Spanje, London en het oude Rome met fraaie godenbeelden. Portretten van eens machtige heersers. Waar vind je dat allemaal te samen? In het domein van de mummie met het gruwelijke geheim, de kleinste en de grootste man ter wereld of de wonderbaarlijke waarzegster. Op de kermis.

„De kermis,” zegt René Bastiaanse, directeur van het Markiezenhof te Bergen op Zoom, waar de grootste verzameling kermiskunst en -kitsch zich bevindt. „is een voorbeeld van getrivialiseerde hofcultuur. De carroussel bijvoorbeeld, is een aflegertje van het Middeleeuwse ruiterspel. De jonge edelheden mochten elkaar niet meer de kop inslaan op tournooien, maar werden nog wel getraind in het werken met de lans en het ringsteken. In een primitief soort draaimolen, konden ze, op houten paarden gezeten oefenen. In de manege heet met zijn allen rondjes draven trouwens nog steeds carroussel rijden. De pluim die de draaimolenbaas af en toe laat zakken en die dan door een kind gepakt moet worden, is een vage echo van dit behendigheidsspel.”

Hetzelfde geldt voor de menagerieën, de prive-dierentuintjes van de welgestelden. Ook die kwamen op de kermis terecht, evenals een verbasterde vorm van de in betere kringen zo geliefde kunst- en rareitenkabinetten. Waar ligt de grens tussen een echte Egyptische kattenmummie en de vrouw met de drie borsten?

De kermis is de bakermat geweest van uiteenlopende cultuuruitingen. Er valt een directe lijn te trekken tussen de man die rondliep met de rarekiek (een soort kijkdoos), naar de zeventiende- en achttiende eeuwse wassenbeeldenkabinetten waar historische gebeurtenissen werden getoond. En uit het spiegelpaleis waar met optische grappen de mensen de stuipen op het lijf gejaagd werd, ontstond de bioscoop, die gedurende de eerste vijftig jaar van haar bestaan een kermisattractie was. Leeghwater, demonstreerde het diepzeeduiken op de kermis en Antonie van Leeuwenhoek leerde er glasblazen.

Op de kermis kon men zich door kwakzalvers en wonderdokters laten behandelen, genieten van goochelaars, koorddansers, toneelspelers en acrobaten en luisteren naar de rondtrekkende zanger. Met achter zich zijn 'smartlap', een groot doek waarop door plaatjes de strekking van het lied werd weergegeven, zong hij balladen over verloren gewaande kinderen, schipbreuken en andere verdrietige zaken.

Door de industriële revolutie in de negentiende eeuw, verloor de kermis haar jaarmarktfunctie en kwam het vermaakaspect voorop te staan. En dat is tot op de dag van vandaag zo gebleven, al is er aan dat vermaak wel wat veranderd.

Kermisvrijer

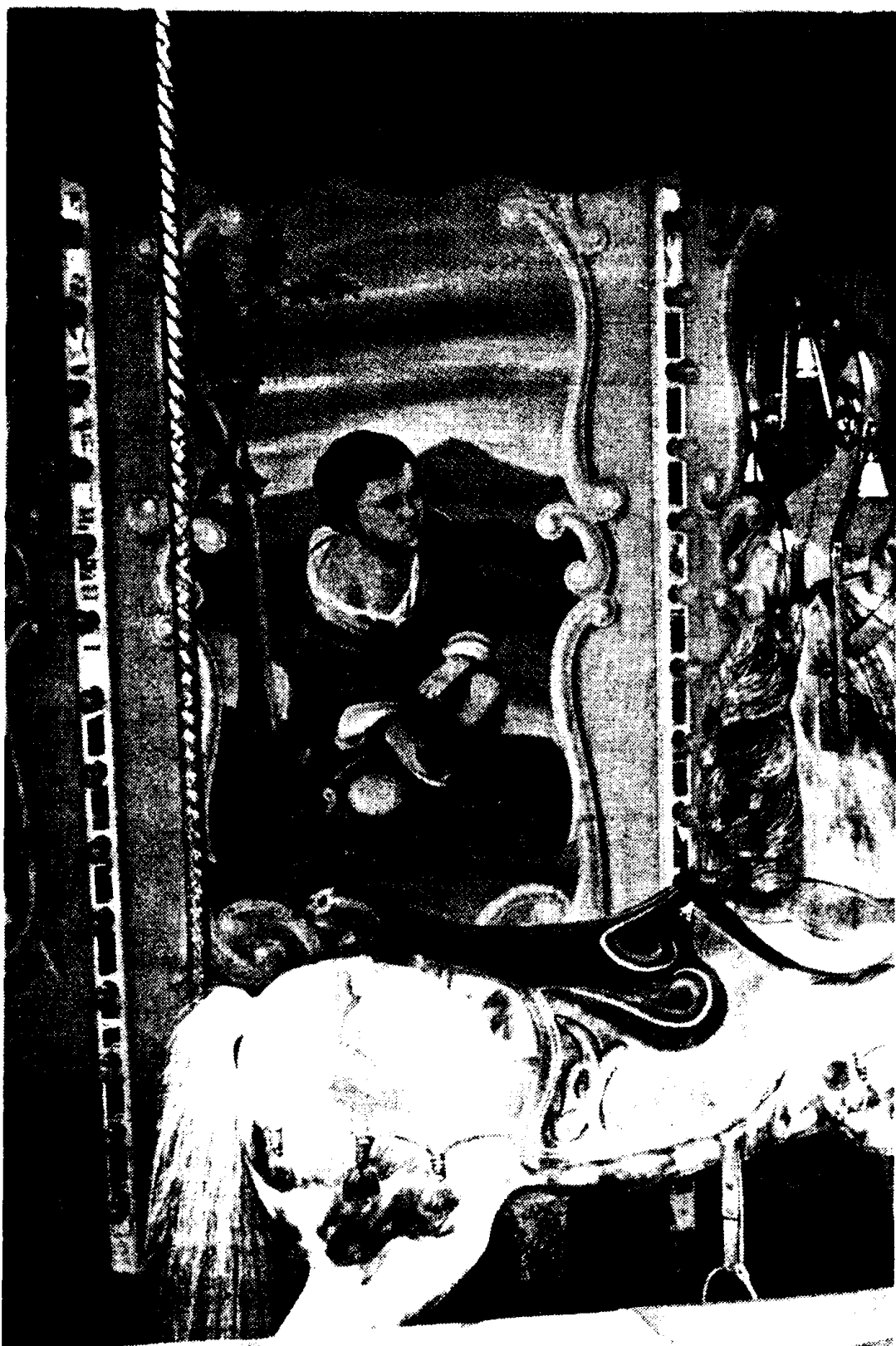
Wie nu een kermis bezoekt, wordt rondgeslingerd door een supersensische startrackheld, besprongen door Batman of uitgezogen door vampiers. Elke tijd kent zijn eigen decoraties. Velen zullen zich nog de Amerikaanse filmsterren herinneren, de afbeeldingen van The Beatles, Elvis Presley en van de astronauten Armstrong en Young, die als eersten het maanoppervlak beliepen.

In de vorige eeuw bezocht men de kermis aan de arm van een kermisvrijer en bekeek er de vrouw met het apelichaam, het dvergenorkest en de geleerde dieren. Geschilderde voorstellingen van belangrijke Europese vorsten, suggereerden dat de exploitant ook voor koningen en koninginnen optrad en dat gaf een schijn van echtheid aan het gebodene.

De baas van het spul lokte met luiden stem de boeren, burgers en buitenlui naar binnen en 'maakte parade', waarbij hij zijn artiesten voorstelde en de toeschouwers nieuwsgierig maakte door alvast een tipje van de sluier op te lichten.

Nu is dat anders. Er wordt geen parade meer gemaakt, niet meer door de uitbaters geschreeuwd. De muziek heeft het gewonnen.

De primitieve tekeningen en uithangborden waarvan de vroegste exploitanten zich bedienden, zijn vervangen door visueel geweld van een geheel ander kaliber. Maar er is wel degelijk een verband tussen de flitsende schilderijen van tegenwoordig en de oude geschilderde doeken en uithangborden. Ze komen uit dezelfde gedachtengang voort.

● Het werk 'Robert Andrews' van de achttiende-eeuwse Engelse society-schilder Thomas Gainsborough overgebracht op een draaimolen.

● Het principe van de 'omgekeerde wereld' wordt op de draaimolen onder andere geïllustreerd door deze verleidelijke jongedame met kruik.

De taal van de bonte, brutale kermiswereld

● Dit bijna 70 jaar oude orgel stond eerst op de 'rups' zoals aan het slangachtige beest middevenvoor nog te zien is.

Foto:
NIELS
VAN
DER HOEVEN

Bloot als blikvanger

Voor een exploitant is het van levensbelang dat hij klanten binnen krijgt. De nieuwsgierigheid van het hooggeëerd publiek moet geprikkeld worden. Daarom moet de façade van een attractie (in het kermisjargon 'zaak') opvallen, met harde kleuren en pakkende voorstellingen. Blikvangers zijn, vanouds, seks en horror.

De exploitant zal daarom altijd een blote boezem of een paar dikke billen laten zien, ook als het helemaal niets met zijn attractie te maken heeft. De concurrent is echter ook niet gek en bedient zich van dezelfde truc. De kermisdecoraties doen wat de bazen vroeger deden: tegen elkaar opschreeuwen. En, net als vroeger, escaleert dat. Nog bloter, nog enger, en het geeft niet welke lading er door de vlag wordt gedekt. Opvallend is wel dat de decoraties voornamelijk op het driftleven van de mannelijke kermisganger inspelen.

Niet alleen heeft elke tijd zijn de-

coraties, ook elke attractie kent zijn eigen beeldentaal. Niemand kan zich de kinderdraaimolen vol blote borsten voorstellen, noch een spookhuis met Donald Duck.

Draaimolen

De draaimolen is de 'grote dame' van de kermis. Haar stamboom gaat eeuwen terug. Zoals bij zoveel kermisattracties is de aantrekkelijkheid ervan gebaseerd op het principe van 'de omgekeerde wereld'. In de draaimolen besturen kinderen auto's en rijden ze op paarden en motorfietsen.

In de decoraties van (oude) draaimolens vindt men dan ook geen kinderfiguurtjes, maar een miniatuur volwassenenwereld. In ons land worden draaimolens geëxploiteerd die daar een prachtig voorbeeld van is. De bovenlijst aan de buitenzijde is versierd met Zwitsers landschappen en voorstellingen van paarden. Het cassetteplafond aan de binnenkant toont serieus aandoende stillevens.

Daaronder ziet men een ware 'Schönheimgalerie', zoals die in de zeventiende- en achttiende

eeuw in vele vorstenpaleizen voorkwam. De schoonheden zijn hier echter filmsterren. Met enige moeite valt ook hun identiteit te ontdekken: Audrey Hepburn bijvoorbeeld, Nathalie Wood en Mia Farrow. Decoraties dus uit de jaren zestig, toen deze sterren schitterden.

Een draaimolen is verdeeld in segmenten, alle delen worden bovenin van elkaar gescheiden door geborduurde doeken met voorstellingen van zeeslagen, berglandschappen enzovoort. De mooiste schilderijen bevinden zich echter op de cylinder waaromheen de molen draait. Naast zigeunerjongetjes en voorstellingen die uit 'Alleen op de Wereld' ontleend lijken te zijn, staat daar warempel ook Koning Charles de Eerste van Engeland.

Met zijn puntbaard, zwarte hoed en hand in de zij werd hij in de 17e eeuw door zijn hofschilder Van Dyck geportretteerd. Hier op de draaimolen is een gedeelte van dat portret weergegeven (het paard ontbreekt) in een omlijsting van krullende kermisbarok. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze decora-

tie vroeger groter was. De stok die de koning in zijn hand houdt is hier niet te zien, waardoor zijn handgebaar onverklaarbaar wordt.

Seks ook, was er in de attracties verwerkt. Dikke vrouwen die hun dijen lieten zien, de vrouw zonder lichaam maar met drie borsten, en naakte (vrouwelijke) wilden waren populaire attracties waar je ook nog eens lekker bij kon grijzelen.

De façade van de tent toonde soms al, in fraaie beschrijvingen, wat men binnen kon verwachten. Het spookhuis van heden, borduurt eigenlijk op beide zaken voort, al wordt er nu wel wat meer participatie van het publiek verwacht. De beschrijvingen tonen geraamten, etterende monsters en schaars geklede jongedames die gemarteld worden of worden verslonden in de muil van een monster. Maar ook zien we held en heldin. Hij is een gespiegde vent, een beetje John Travolta-achtig gekleed, en zij, met haar vlammende rode haren, lendedoek en bustehouder doet denken aan Barbarella en andere stripfiguren. Het is overigens opmerkelijk dat onze heldin haar kleren nog aanheeft. Op haar hebben de monsters blijkbaar (nog) geen vat. Opgesloten in een kleine ruimte en gewapend met zwaarden houdt het tweetal dapper stand tegen monsters die zich door de muur proberen te persen.

Ze zijn de enige sympathieke figuren in de hele schildering en het is dan ook de bedoeling dat de toeschouwer zich met hen vereenzelvigd. Hun aanwezigheid is geruststellend bedoeld. De conclusie die men uit hun optreden kan trekken, is dat je er dus ook in kunt slagen deze plaats ongeschonden te verlaten.

De draaimolendecorateur had wel wat met Engeland, want even verderop vinden we een kopie van een portret dat de Engelse schilder Gainsborough in de achttiende eeuw schilderde van Robert Andrews en zijn vrouw. Alleen de man is afgebeeld en de anonieme decorateur is erin geslaagd de wat misprijzende blik die Andrews op het origineel heeft, ook aan zijn schepping mee te geven.

Kermisdecoraties als deze worden vaak door de eigenaar zelf bijgeschilderd. Daardoor verliezen ze op den duur hun oorspronkelijke karakter en worden soms zelfs geheel onherkenbaar. Ook moet men niet al te veel verband willen zoeken tussen de voorgestelde figuren. Het komt heel vaak voor dat de panelen van een afgedankte draaimolen in een andere dienst gaan doen. Dat maakt het dateren ook zo moeilijk. De beschrijvingen stammen echt niet altijd uit dezelfde tijd.

De horrorfilm, waarin seks, geweld en het bovennatuurlijke verenigd zijn, dient veelal als inspiratiebron voor dit soort decoraties.

Het verst ging wel een Amerikaanse decorateur die de façade van een torture-show op Coney Island beschilde. Het hele oppervlak wordt ingenomen door de afbeelding van een duivel met een drietand (phallussymbool), die een meisje dat op een overvolle, overlopende WC zit, dwingt om levertraan te eten. Vanzelfsprekend is het gebodeide meisje naakt. De vermening van realiteit (W.C. en levertraan) en het bovennatuurlijke (duivels) geeft meer geloofwaardigheid aan de voorstelling en maakt het daardoor persoonlijker en gruwelijker.

Lunapark

Bij een lunapark ligt de nadruk vooral op de handigheid van het publiek dat moet proberen de on-

verwachte hindernissen te overwinnen. De decoraties kennen dan ook weinig gruwelijks. Integendeel, men ziet lachende mensen en billen of borsten die toevallig net uit vasthakende broekjes of ander ondergoed komen wippen.

Een leuk voorbeeld is ook de afbeelding van een voortrazende bus, waaruit in netkousen gestoken benen uitdagend wapperen. Rechts staat een reusachtige vrouwefiguur in een wat Hells Angels-achtige outfit, waar haar boezem prominent uit naar voren steekt. Deze figuur weet van wanten. De rest van de dames op de voorstelling knippt onschuldig met de ogen en lijkt overrompeld te zijn door wat er gebeurt. Een typisch voorbeeld van bloot dat nergens op slaat.

Een andere cakewalk is veel klassieker. De bewegende bruggen, de glijdende band en de transportbaan, het zijn allemaal ingrediënten die men al jaren op de kermis aantreft. Het interieur ademt ook de sfeer van vroeger tijden. Men kan een kijkkaartje kopen en zich opstellen in de ruimte waar vroeger het terrasje was. Daar konden men, genietend van thee of limonade, de capriolen van de waaghalsen gadeslaan.

Het barokke orgel sierde aanvankelijk een andere attractie, de rups en dat is aan de decoratie nog zien. Een paar jaar geleden is de zaak helemaal opnieuw gedecoreerd. De voorzijde werd fraai beschilderd met acrobaten, clowns en dansende paarden. Binnen zien we goochelaars en dompteurs met tijgers en leeuwen. Niet zo'n gekke voorstelling op deze plaats. Circus en kermis zijn tenslotte broertje en zusje. De optredens met gedresseerde dieren begonnen toen het alleen maar laten zien van de beesten niet interessant genoeg meer gevonden werd.

Symboliek

Wie een beetje oog heeft voor symboliek kan op de kermis genieten. Kijk eens naar het reuzerad, waarvan het achterdoek beschilderd is met voorstellingen van diverse Europese hoofdsteden. De boodschap is zonneklaar. Hier zit je zo hoog dat de wereld aan je voeten ligt.

En wie van sprookjes houdt, kan zijn hart ophalen bij het tentje waar liefdesappels (de verboden vrucht) en koekhart worden verkocht. Op de schildering ziet men Hans en Grietje bij het snoephuisje van de heks staan. Verderop in het tafereel bakt Grietje lekkere taarten voor Hans die in een kooitje wordt vetgemest, terwijl de boze heks op een koekhart wijst.

Het koekhart, een ouderwetse leukernij, speelde een belangrijke rol bij de hofmakerij en in het ontstaan van relaties. Als een meisje een koekhart van een jongen accepteerde, betekende het, dat zij ook wel wat in hem zag en diende hij de volgende dag zijn opwachting te komen maken bij haar ouders. De combinatie tussen liefdesappel en koekhart ligt voor de hand. Met zo'n appeltje betover je het meisje van je dromen.

De meeste attracties hebben voorstellingen die aansluiten bij de aard van het gebodene. Gieren en Mexicaanse landschappen bij de Condor, racebaanversiering bij de kinderscooters, Donald Duckfiguurtjes bij het minireuzerad, vlammen bij Inferno en natuurlijk Disneyillustraties bij de Disneybuggies.

Bij de moderne kermisattracties, waar het vooral gaat om heel hoog, heel hard en de sensatie van de maag in de keel, passen vanzelfsprekend geen oubollige plaatjes. Daarom ziet men de karretjes rondrazen met op de achtergrond voorstellingen van het Central Park in New York, Amerikaanse vlaggen, rollerskaters en skyscrapers. Amerika fungeert hier als symbool van alles wat modern, nieuw en vooruitstrevend is. Andere exploitanten zoeken het in voorstellingen van kosmonauten, lanceringen van raketten en andere snelheid suggererende zaken.

Tussen al dit bonte gedoe valt het simpele 'Griekse tempeltje' waarin de waarzegger huist, des te meer op. Bescheiden gedecoreerd met de twaalf sterrenbeelden op de kroonlijst en in de vlakken links en rechts van de ingang respectievelijk een hand (voor het handlezen) en een vrouwefiguur met diablo, zwaard en vrijmetselaarssteken, trekt deze attractie sterk de aandacht.

Eigenlijk is het jammer dat er niet zoveel van dit soort shows meer zijn. Het vloeiendtheater, de dikste vrouw van de wereld, het meisje zonder hoofd, de Robot Volta, maar ook de grotere shows, zoals de bokswedstrijden, de steile wandrijders, en de toneelspelers bestaan niet meer.

Het is jammer, je kunt op de kermis haast niet meer bedrogen worden, alleen de decoraties liegen als vanouds.

marjolijn van lynden-bloem

NWR: aangepast wonen combineren met thuiszorg

'Maak knelpuntenpot voor verzorgd wonen'

De Nationale Woningraad (NWR) heeft staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting gevraagd samen met de minister van WVC de instelling van een 'woonzorg-knelpuntenpot' te bevorderen. Daarmee zouden projecten waarbij zelfstandig wonen wordt gecombineerd met dienstzorgverlening, financieel mogelijk worden gemaakt.

Een woonzorg-knelpuntenpot is bedoeld als tijdelijke maatregel, voortvloeiend uit de structurele verbetering van de afstemming van woonhuisvesting- en gezondheidszorg. Volgens drs B. G. A. Kempen, algemeen directeur van de NWR, is het creëren van aangepaste

en aanpasbare woningen voor ouderen in de komende jaren één van de belangrijkste opgaven voor gemeenten, zorginstellingen en sociale verhuurders. Het gaat daarbij volgens hem om „veilige, goed toegankelijke en zelfstandige woonruimte, waarbij de bewoners erop

kunnen rekenen dat wanneer zij behoefte hebben aan wat extra dienstverlening of thuiszorg, die ook beschikbaar is."

De NWR-directeur constateert verder dat sociale verhuurders steeds meer inspelen op de vraag van

oudere huurders naar bijvoorbeeld alarmeringsapparatuur, een klusjesman, een algemene ruimte of een bredere voorkeur. Ook de gewenste en noodzakelijke dienstverlening kunnen zij leveren, maar aan de vraag naar zorgverlening kunnen verhuurders onmogelijk zelf voldoen. Kempen vindt dat corporaties 'zorggarantie' zouden kunnen ontwikkelen, af te geven door lokale zorginstellingen, waardoor een betere coördinatie van de zorgverlening mogelijk is.

De Nationale Woningraad is enige tijd geleden gestart met het zogenoemde Woonzorgproject, waarin de raad met zijn leden een aantal vernieuwende projecten wil opzetten om de daarbij opgedane ervaring te bundelen.

Experimenten

De door NWR gewenste 'woonzorg-knelpuntenpot' is overigens niet bedoeld voor experimenten, maar voor het financieel mogelijk maken van projecten, die voor herhaling vatbaar zijn. „Vernieuwingen moeten niet in de experimentele sfeer blijven. Goed verzorgd wonen moet immers de gewoonte zijn van de wereld worden. En waarom dan niet te beginnen in Nederland?" aldus Kempen.

'Nadeel voor huursubsidie ouderen'

De belastinghervorming Oort heeft nadelige gevolgen voor een aantal ouderen die individuele huursubsidie ontvangen. Doordat door Oort het aantal aftrekmogelijkheden van buitengewone lasten (onder meer dieetkosten, kosten voor een bril e.d.) verminderd is, stijgt voor veel oudere huurders het belastbaar inkomen, zonder dat daarmee voldoende rekening wordt gehouden bij verlening van huursubsidie.

Dat stelt de ANBO (Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen) in een brief aan staatssecretaris Heerma (volkshuisvesting). Aanleiding daarvoor is de publikatie van nieuwe huursubsidietabellen in de Staatscourant.

De ANBO berekent aan de hand van die tabellen dat een 65-plus-huishouden 80 gulden per maand kwijt kan raken door verlies aan huursubsidie. Heerma heeft zich niet gehouden aan zijn belofte dat de aanvragers van huursubsidie geen nadeel zouden ondervinden van Oort, stelt de ANBO.

De bond wijst verder op het effect van de extra huurverhoging (5,5 in plaats van 3 procent per jaar), die per 1 juli ingaat. De huren kunnen daardoor sneller boven het bedrag van 700 gulden komen, waarboven geen huursubsidie meer wordt verstrekt. Die grens van 700 gulden moet daarom worden verhoogd, vindt de ANBO. Heerma is dat ook wel van plan, maar pas volgend jaar.

• Kleur op de wanden zorgt voor een verrassend effect

Nieuwe verven spelen in op trend

Muren in huis krijgen kleur

Na gordijnstoffen en meubels zijn de muren in huis aan de beurt: ze krijgen weer kleur. De laatste paar jaar kozen al veel mensen voor 'levend wit' in plaats van spierwit, maar nu voeren pasteltinten de boventoon. Waar deze kleurtrend eindigt is moeilijk te voorspellen. Gaan we van gebroken wit naar roze en geel om misschien weer te eindigen bij de donkere kleuren van de jaren zeventig?

Het is nog geen tien jaar geleden dat de meeste mensen in huis massaal overstapten op wit, eventueel gecombineerd met lichtgrijs. Na de donkerbruine periode van daarvoor, waarin niet alleen meubels maar ook muren en gordijnen donker van kleur waren, betekende dit voor veel huizen een echte opfrisser. Donkerbruine gordijnen werden vervangen door witte lamellen, op de vloer kwam lichtgrijs tapijt. Witte meubels compleetelden deze nieuwe stijl.

Na enkele jaren kwam men erachter dat alleen wit wel erg klinisch was. Overwegend witte woonkamers

werden opgevrolijkt met bijvoorbeeld een zwarte kast of een bank in een primaire kleur. Maar ook op deze zwart-wit woontrend kwam een reactie.

Die begon voorzichtig met gekleurde meubel- of gordijnstoffen. In het begin nog effen, vaak pasteltinten, maar langzaam maar zeker zijn de dessins steeds uitbundiger geworden.

Combineren

Momenteel hebben veel woninginrichters er ook geen enkel probleem mee om diverse gekleurde bonte dessins in een woonkamer te gebruiken. Ze combineren bijvoorbeeld gordijnen in fantasiedessins met een gebloemde bank en een vrolijk gekleurde effen fauteuil. Meerdere soorten ruiten geven weer een heel ander effect, dat sterk doet denken aan Engelse buitenhuizen.

Je zou verwachten dat dergelijke bonte combinaties een onrustig resultaat geven. Maar als al die verschillende stoffen maar op elkaar afgestemd worden, is het namelijk

heel goed mogelijk om er toch een harmonieus geheel van te maken. Toen gekleurde stoffen hun intrede deden in het interieur, ging een aantal mensen er ook toe over om het houtwerk, deuren en kozijnen, in een contrasterende kleur te verven.

En in veel huishoudens is op dit moment het enige dat nog wit is aan de beurt: de muren.

Pastel

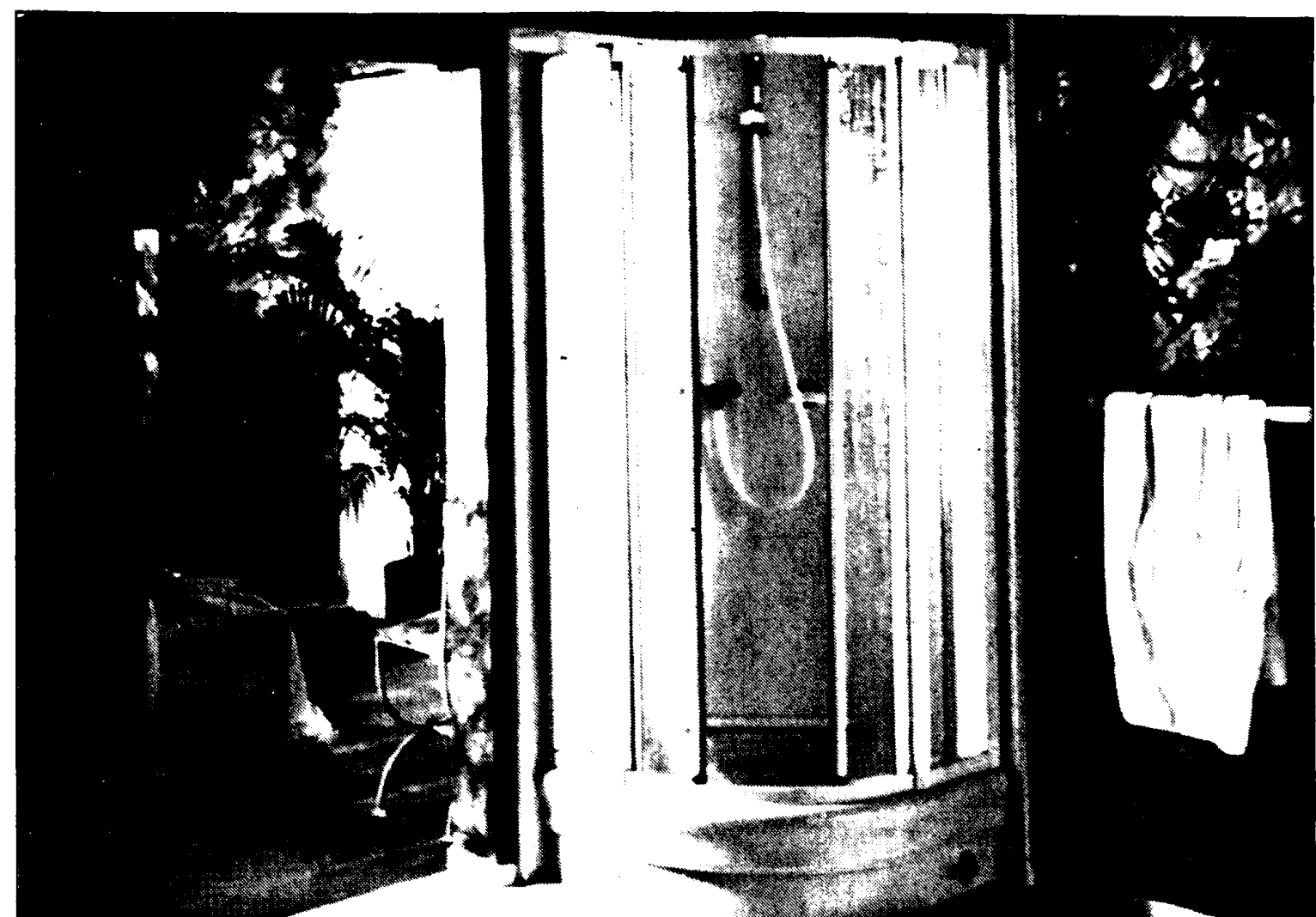
Met muurverven in allerlei pastel tinten spelen verfproducenten in op deze laatste ontwikkeling. Naast de hele zachte tinten (wit met slechts een zweempje roze of geel) brengen ze steeds gekleurde muurverf op de markt. Zo levert Histor sinds kort latex in de tinten crème, grijs, zalm en mint.

Kleur op de wanden heeft een heel verrassend effect, speelt en geraffineerd tegelijk. Het zorgt voor warmte in huis. Overigens passen gekleurde muren niet alleen in de hierboven beschreven 'bonte interieurs', ook antieke of klassieke meubelen komen prachtig uit tegen een zachtroze of -gele wand.

Kookzones naast elkaar

Wie graag kokkerelt stelt hoge eisen aan de kookapparatuur. Op dit gebied wordt een keur van apparaten geboden. Het laatste snufje op het gebied van glaskeramische platen is het kookplateau van Siemens, gevat in een fraaie roestvrijstalen omlijsting. Het bijzondere hiervan is vooral dat de kookzones alle vier naast elkaar liggen. De kookplaat is hierdoor niet alleen onbereikbaar voor kinderhandjes, maar je houdt nu aan de voorzijde op het werkblad afzetruimte vrij, heel praktisch tijdens het koken.

De plaat heeft vier traploos regelbare snelkookzones, twee omschakelbare duo-zones met sensorschakelaar voor pannen met verschillende bodemmaten, en bovendien kan een van de zones door afschakeling worden uitgebreid tot ovale braadzone. Een indicatielampje blijft branden totdat de plaat tot handwarm afgekoeld is.

De mogelijkheden om van een tuin iets bijzonders te maken, zijn vrijwel onbegrensd.

Zomerse plannen voor de tuin

In de zomer zitten we het meest in de tuin. Dat is dus ook de beste tijd om alle wensen ten aanzien van de tuin eens op een rijtje te zetten. Niet wanneer je er middenin zit, maar in het best eventuele veranderingen bedenken.

Het is gemakkelijker om je ter plekke in de situatie in te leven. Bovendien groeit en bloeit in de zomer vrijwel alles, dus krijg je een beter beeld van de bestaande beplanting. Op die manier kan een vastgesteld worden wat er behouden moet blijven en wat door andere mooiers vervangen moet worden.

De optekenen hiervan is overigens niet karwei om over de hele zomer uit te spreiden. Aan het einde van het seizoen heb je dan een mooi

overzicht en is het tijd om de plannen verder uit te werken.

Maak daarvoor eens een plattegrond van de tuin, dat praakt ook gemakkelijk met de hovenier die mogelijk later ingeschakeld wordt. Op een volledige millimeterpapier geeft je eerst de buitenmaten, breedtes, dieptes, hoogtes en dergelijke in de bestaande situatie aan. Daaroverheen kun je een transparant vel papier leggen waarop je de bestaande beplanting aangeeft. In de winter zijn de meeste planten immers afgestorven en gemakkelijk over het hoofd te zien. Op weer een ander transparant vel kunnen de nieuwe wensen geschetst worden.

Het is belangrijk om bij zo'n schetsontwerp behalve met speciale wensen ook rekening te houden met de belangrijkste windrichting, grondsoort, grondwaterstand, zon en schaduw. En dan moeten de

meeste mensen nog uitgaan van een bepaald (beperkt) budget.

Er zijn talloze mogelijkheden voor de inrichting van een tuin. Veel of weinig bestrating, een vijver of een zandbak, een groot, klein of geen gazon; de mogelijkheden zijn eindeloos.

Hulp

Behalve een enorm assortiment planten is er ook een groot aanbod aan verhardingsmaterialen. In allerlei maten en kleuren zijn tegels, bakstenen, betonnen klinkers en stenen verkrijgbaar.

De mogelijkheden om van een tuin iets bijzonders te maken zijn zo groot, dat er voor de amateur heel wat denk- en zoekwerk aan vooraf zal gaan. Goede tuinboeken kunnen hierbij een helpende hand bieden. Wie er dan nog niet uitkomt, of wie geen tijd of zin heeft om het allemaal zelf te bedenken, kan natuurlijk contact opnemen met een hoveniersbedrijf. Dan kan men er alsnog voor kiezen om de aanleg (deels) zelf te verzorgen. Het Hoveniers Informatiecentrum in Zeist (tel. 03404-62361) geeft meer informatie en adressen van erkende hoveniersbedrijven.

bine, op een glibberige tegelvloer, met als gevolg dat je je een buil valt tegen de wastafel, het handdoekenrek of wat er verder nog aan interieurvoorzieningen aangebracht is. Emco, een bekende Duitse fabrikant van badkamertoebehoren, brengt een serie accessoires waarbij veel aandacht is geschonken aan de veiligheid.

De collectie, met handdoekenrekjes, houders voor glazen, zeepbakjes, planchettes en stijlvolle verlichtingsarmaturen, is niet alleen mooi maar ook veilig. Om te beginnen dank zij de ronde hoeken en het ontbreken van elk scherp kantje. Maar niet in de laatste plaats door het toegepaste materiaal, een enigszins meegevende schuimstof (polyurethaan), die onbreekbaar en stevig is. Dit spul wordt ook vaak toegepast in auto-interieurs en zitmeubelen. De bevestiging aan de wand zit verborgen in een rail met twee verschuifbare delen, zodat alles mooi weg- en afgewerkt is. De rail kan, afhankelijk van de toepassing, zowel horizontaal als verticaal gemonteerd worden.

Inf.: Rijmas, Leiden, 071 - 223868.

• Het 'douche-eiland' neemt weinig ruimte in.

Veilig en luxe badkamernieuws

En-klare douchecabines, voorzien van alle benodigde accessoires, worden steeds fraaier uitgevoerd.

En voorbeeld daarvan is het Du-lux douche-eiland, dat geen vloerend element heeft te zijn in een badkamer van de slaapkamer of zelfs de logeerkamer. Het wordt door de sanitair-vakhandel geheel geïnstalleerd en geleverd, desgewenst compleet met afvoer pomp, warmwater en cengreepsmengkraan. De omgeving is zo uitgerust, met een kwarttrond gewelfde voorzijde, dat dit 'eiland' zo weinig mogelijk ruimte in beslag neemt. Inf.: Van der Vliet, Hilversum, 035 - 46046.

Douchewand

Zonder gespat en gespetter douchen in de badkuip... om de badkamer vloer vrij te houden van water... dat is de kuip afschermen met een scheidingwand, die in één- of tweedelige uitvoering verkrijgbaar

Veiligheid

We weten allemaal dat de meeste ongelukken in en rond het huis gebeuren. Vooral de badkamer is een plaats waar calamiteiten voorkomen: uitglijden in bad of doucheca-

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Te huur gevraagd:
gezinsswoning
3 en 4 slpk.,
t.b.v. Amerikaanse gezinnen
gestationeerd in Limburg.
Gezien de algehele recessie
in de woningmarkt is
verhuren voor een bepaalde
tijd het overwegen waard.
Bel geheel vrijblijvend ons
huusvestingsbureau in
Schinnen, tijdens kantoor-
uren. Ons telefoonnummer
is 04493-7345 of 7416.

WONING, flat, app. voor 2
pers., hr. tot plm. f 800,- p.
mnd. excl. omgev. Heerlen,
Kerkrade. Tel. 045-420772.

DRINGEND woonhuis incl.
kantoorkamer te h.
gevr. Parkeerterrein is ge-
wens. Tel. 045-220612.

WOONRUIMTE gevr. in
Susteren of omg. per 15 mei
E. Wackers. 04499-2900.

Onroerend goed te huur aangeboden

Voor vaklui te huur:
Goedlopend café
Te Herzogenrath/Kohlscheid. Info: 09-49.2407.18290.

Te huur aangeboden:
Timmerwerkplaats
Incl. aanwezige machines, regio Valkenburg a/d Geul.
Verder informatie uitsluitend schriftelijk opvraagbaar bij:
Bedrijfsadviesbureau Habets & Roijen
Postbus 8, 6269 ZG Margraten.

Horeca dagzaak 't Bikske

Markt 113a, Geleen, tel. 046-744931 of 750125

Te koop of te huur HAN-
DELSPAN bij industrieter-
rein Maasmechelen. Tel.
09-32-11767569 na 19 u.

Te huur STUDIO-APPAR-
TEMENT in Sittard, 1 pers.,
na 11.00 uur 046-528486,
na 16.00 uur 046-581182.

Te huur WOONRUIMTE,
kamer, keuken, badk. en 2
slaapkamers. Thull 32, Schinnen.
Te h. Loods met oprit, 225
m² vloeropp., 150 m² ver-
diepingsvloer, 5m. hoog.
Ind.: kantoor en w.c.
f 1400,- p.mnd. in LAND-
GRAAF. Tel. 045-414188
045-314218.

Te huur te SPEKHOE-
HEIDE/Kerkrade, gemeub.
benedenwoning en gemeub.
zolderwoning. 045-324775.

Te huur PARKERPLAAT-
SEN in centrum Heerlen.
Tel. 043-251634.

Woonhuis aan Promenade
te GEELEN, ook zeer ge-
schikt voor kantoor of prak-
tijkruimte. Info. 045-
717324 tijdens kantooruren.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

*** Spaarhypotheken ***

ABN - AMRO - NMB - Postbank 9,7 %
BLG 9,5 % - ABP 9,5 % - GAK 9,4 %

Aktie 9,1%, 5-10-15 of 20 jr. vast
045-712255 's avonds/weekend J. Wetsels 045-440731.

Bij wie u ook koopt Stienstra Hypotheekservice

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Wij, firma

**Immobilien van Lier-
Rademacher GmbH Aken**
verkopend sinds 1982 huizen in het grensgebied en zoeken
dringend voor onze klanten

huizen met reële prijzen.
Tel. 09-49-241-63085 van 9.00 tot 13.00 uur.

Bouwplannen ?

Grubbenvorst

Nog drie exclusieve villa-terreinen gelegen in
B.P. "Gebroeken slot" a.d. Maas, opp. vanaf 605 m².
Prijzen vanaf f 98.000,- v.o.n.

Heerlen

Exclusieve villa-terreinen in B.P. "Vrusscheming", gelegen
a.d. Zandweg. Percelen vanaf 640 m² tot ruim 1000 m².
Prijzen vanaf f 98.500,- v.o.n.

Neerbeek

Goed gesitueerde bouw kavels in B.P. "Aldenhof"
opp. vanaf ca 400 m² tot 935 m².
Prijzen vanaf f 67.500,- tot f 106.000,- v.o.n.

Bunde

In het B.P. "De Burcht" zijn nog twee bouw kavels te koop,
opp. ca. 650 m². Prijs f 94.000,- v.o.n.

Sittard

Plan "Beekdal" prachtig gelegen tussen Sittard en Geleen,
terreinen voor villa's en eengezinswoningen, opp. vanaf
260 m² tot ruim 1000 m².
Prijzen vanaf f 33.800,- v.o.n.

OVERWEEGT U UW HUIS TE VERKOPEN?
Wij hebben op dit moment grote vraag naar huizen, een
vrijblijvend gesprek loont zich.

Vijgen Onroerend Goed

TEL: 045 - 71 16 17

***** n leuk huis gezien? *****
eerst door ons laten taxeren, dan pas kopen! Bellen dus!

Van de Pas Makelaardij

045 - 741616

Bouwkavels Urmond

Enkele mooi gelegen kavels in plan Bramet-Zuid met
tuinen op het zuiden. Koopprijs vanaf f 68.000,- v.o.n.

Mulleners Vastgoed

Telefoon: 046-518911 of 04749-3198.

Limbricht

Uitst. gesit. royaal halfvrijst. woonhuis met gar. Living me
open keuken, 40 m². Overdekt terras, tuin, 4 grote slaapk.
badk. Veel bergruimte. Complete afwerking en isolatie.

Riant, halfvrijst. woonhuis met gar. Z-vorm. woonk. en ge
sloten keuken, totaal ca. 40 m², 3 grote slaapk. Luxe badk
met ligb. Vaste trap naar zolder met mogelikh. 4e slaapk.
Optimaal geis. Prijs f 190.000,- v.o.n. (10010910)

Susteren

Vrijst. woonhuis met gar., tuin (25 m diep) en dennentbosk
(60 m diep). Bwjr. 1958. Prov. kelder. Woonk. 32 m². Ged.
keuken 12 m², bijkeuken, 2 stallen. Verd.: 4 slaapk., dou-
che en bergzolder. Prijs f 175.000,- k.k. (5515)

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.
Tel. 045-712255

Heerlen

Pulstraat 4. Royaal vrijstaand landhuis met dubb. garage.
Ind. o.a. souterrain: 3 slpkms./hobbykamers, 2 kelders,
garage. Beg. gr.: hal, living 67m² met lesteenvloer en open
haard, keuken met installatie, slaapkamer. 1e verd.: 2 sl-
pkms, luxe badk. met ligbad, douche en 2e toilet. Div. tegel-
vloeren, degelijke afwerking en isolatie.
Pr. f 239.000,- k.k.

Te koop zeer goed onderh.
WOONHUIS, Kinrool (B)
Weertersteengweg 17. Tel.
09-3211701968 v.r.p.
3.000.000 Belg. Fr.

**Open huis heden 11 en morgen
12 mei van 14.00-16.00 uur.**

* Heerlen, Corisberg:
Luxe patio-bungalows. Momenteel is gestart met de bouw
van de 2e fase. Living van ca. 47 m² tot 51 m² incl. ged.
open keuken, bijkeuken, gar., 3 slaapk., badk. met ligbad,
douche, v.w. en 2e toilet. Optimale privacy door geh. om-
murede patio's. Prijzen van f 224.132,- v.o.n. tot
f 247.130,- v.o.n. Netto maandel. vanaf ca. f 896,- op
basis van Looonvast Hypotheek (rekeninghoudend met
fiscaal voordeel). Adres: Roggehoef 72, Heerlen. 10089031.
Inl. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
Tel. 045-712255.

Heerlen

Bredastraat 1, goed onderhouden hoekh. m. garage en tuin
3 slpk., badk. met ligb., cv. gas. Perc. opp. 276 m². Koop-
pr. f 137.000,- k.k. L.M.H. Smeets, beëdigd taxateur O.G.
Op den Toren 11. Nuth. Tel. 045-242118 of 352324.

vrijliggende ruime bungalow

met souterrain, 2 zonneterrassen, aangelegde tuin rondom
eigen parkeerplaats voor twee auto's. Schitterende, niet
eenzame ligging, midden in de natuur op een van de moos-
te plekken langs de mergellandroute, blijvend ademben-
emend vrij uitzicht op natuurreservaat, 14 km van Maastricht
en 9 km van Heerlen. Indeling van het huis is ruim en riant.
Vraagprijs f 375.000,-

Thull 11b, Schinnen, bij Alfa Brouwerij
Tel. voor afspraak 045-216888 na 19.00 uur 04406-13226.

Voerendaal, open huis

Zaterdag en zondag 14.00-16.00 uur, Tenelenweg 83.
Ruim goed onderh. hoekwoning met aanbouw, bruikbaar
voor praktijk, kantoor, bedrijf, of 2e woonruimte,
f 259.000,-. Tel. 045-750491 of 0949-24187428.

Heeft u bouwgrond?

Wij hebben voor u nieuw te bouwen vrijst. (land-)huizen
vanaf f 209.000,- incl. BTW. Volledig geïsoleerd, CV gas
(combi-ketel). Gar. Traditionele bouwwijze. Garantie Insti-
tuut Woningbouw. Inzage ten kantore. Geen makelaars-
kosten. Voor afspraken.

Makko Gulpen

(Makelaar-taxateur o.g. W. Timmermans, NVM-makelaar)
Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182, fax: 04450-4025.

Appartement

Te k. in Heerlen-Nrd. Ind.:
woonk. met inb. keuken, 2
slpk., gr. badk., 2 toi., 2
balkons, voor- en achteruit-
gang met parkeerterrein,
berging in kelder, f 79.000,-
k.k. Tel. 045-241238.

Uw droomhuis staat in Griekenland

Huis type "B extra", b.v.
grondstuk 800m², bouwrijp.
Huis: 1 woonk. 2 slpkms, 2
badkms. Keuken inger. 2
terr. 1 loggia, 2 haarden,
plaats aan aanlegsteiger
gratis. Kadaster-geen
provisie.
Dm. f 176.000,-
Bescheiden en bezichti-
gingstermijn aanv.: A. Reij-
Mediterra SA, Klugstr. 99,
München 19. Tel. 09-49.89.
156218 ook za. en zo.

Hoensbroek

goed gesit. tussen gelegen
ouder herenhuis met ber-
ging en besloten tuin. Ind.:
beg. gr. ruime hal, toilet,
woonk. met serre, keuken,
kelder. Verd.: 3 slpk., badk.,
vaste trap naar zolder. Pr.
f 125.000,- k.k.

LIVAC bv

Akerstraat Nrd. 11, Bruns-
sum, tel. 045-220550.

Uw huis verkopen
met behulp van de

echte makelaar

Bei de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Gevraagd ouder WOON-
HUIS in Zuid-Limburg. Op-
knappen geen bezwaar
045-727173.

Te k. gevraagd HUIZEN
voor Duitse gezinnen. Euro
Immobilien, tel. 045-414015

HEERLEN, Lokerstraat 50,
goed onderhouden eenge-
zinswoning, 3 slpkms.
badk. met ligb. achterom
bereikb. f 99.000,- k.k.
Wyman & Partners. 045-
728671.

HEERLEN, Schandeler-
boord 9E, appartement met
berging. Ind.: woonk., keu-
ken, 1 slpk. badk. f 65.000,-
k.k. Bopa O.G. 045-324133.

Te k. in HEERLEN-C gr. be-
nedenwoning met tuin, 1
slpk., dubb. begl., roll.
f 65.000,-. Tel. 045-711386

Te k. WOONHUIS, Benzen-
raderweg 66 Heerlen, nabij
Politiebureau. Ind. woonka-
mer, keuken, hal, badk., 5
slpkms, vaste trap naar zol-
der, 2 garages, diepe tuin ca
40 m., dak onlangs vernieuwd, v.r.p. f 175.000,-.
Tel. 045-417702/352314.

VOERENDAAL, Op de Beek
1. Boerenhuisje zonder ach-
tertuint, 3 slaapk., badk. met
ligbad, f 80.000,- k.k. Bij
100% fin. netto mnd. last
f 550,-. Wyman & Partners,
045-728671.

Te koop zeer goed onderh.
WOONHUIS, Kinrool (B)
Weertersteengweg 17. Tel.
09-3211701968 v.r.p.
3.000.000 Belg. Fr.

Te koop GREVENBICHT
hoekappartement, vrij uit-
zicht, 2 slpk. 04498-52195.

HEERLEN, Mgr. Hanssen-
str. 10. Eengezinswoning,
achterom bereikbaar, 3
slaapk., badk. met 2e toilet,
f 98.000,- k.k. Wyman &
Partners, 045-728671.

HOENSBROEK, Prins Wil-
lemstraat 68, moderne won-
ing met 3 slaapk., badk.
met ligbad, voor- en achter-
tuin, in prima staat,
f 105.000,-. Bij volledige fi-
nanciering, netto maandel. ca.
f 650,-. Wyman & Part-
ners, 045-728671.

HOENSBROEK, Weyen-
bergstr. 44. Halfvrijst. woonh.
met grote garage, zonnige
tuin, 4 slpk., grote woonk.,
alles dubbel glas, hardh. ko-
zinen en rolluiken, nieuwe
keuken, nieuwe badk. met
ligb., douche, 2e toilet,
nieuwe C.V., overd. terras.
Pand verkeert in nieuwst.
f 149.000,-k.k. Jos Storms
O.G. Geleen. 046-742550.

NIEUWENHAGEN, Gatestr.
82. Woonhuis met tuin (40 m
diep) en CV-gas, 3 slpk.
zolder, perc. 290 m², v.r.p.
f 97.500,- k.k. Bopa O.G.
Tel. 045-324133.

SCHAESBERG/Veldstr. 17.
Halfvrijst. hoekp. met 52 m²
winkelruimte, grote garage,
besloten tuin, 3 slpk., zolder,
woonk., parketvl., kelder.
aanbouw, f 135.000,- k.k.
Tel. 046-742550, Jos
Storms O.G. Geleen.

SCHIMMERT, St. Remi-
guisstr. 10. Perf. vrijst. land-
huis op 750 m² perc. met
grote garage, grote zonnige
tuin (40 m. diep), 3 slpk.,
zolder 50 m² met vaste trap,
kelder 6 bij 4 mtr., badk., ligb.
2e toilet, nieuwe keuken,
hardhouten kozijnen. Luxe
uitgevoerd binnen en buiten,
f 289.000,-k.k. 046-742550
Jos Storms O.G. Geleen.

BEEK, Molenaar 22. Op A1
locatie vrijstaand klein ouder
type woonhuis omg. met
siertuinen. Ind.: hal, woon-
kamer, keuken, bijkeuken,
kelder en c.v. Verd.: 3 sl-
pkms. badk. met ligbad, zol-
der. Aanv. direkt. Pr.
f 179.000,- k.k. Inl.: Mari-
nus Krijtjes, Makelaar & tax.
og. Geleen. 046-751544.

BRUNSSUM, Koperslager,
woonh. met gar. en c.v. vrij
uitzicht, diepe tuin, woonk.,
keuken, 3 slpkms. douche,
zolder, v.r.p. f 136.000,- k.k.
Kramer Makelaardij. 046-
373636.

HOENSBROEK, Korteweg,
mooi gel. woonh. met ber-
ging en aparte gar. Ind.:
o.m. kelder, woonk. met
open haard, eetk. keuken
met compl. keukeninr. 4 sl-
pkms. badk. met douche en
v.w. zolder. Vraagprijs
f 144.000,- k.k. Kramer
Makelaardij. 046-373636.

Te k. op een v.d. mooiste
plekjes van VALKENBURG,
panoramisch uitz., gezellige
bungalow met huisweide,
pluim. 2.300m², v. moge-
lijk. Tel. 04406-16230.

Luxe APPARTEMENT met
lift en garage, f 130.000,-
v.o.n. Tel. 045-723993.

Houdt U van de kust? Of
geeft u de voorkeur aan het
binnenland, ook omgeving
HAMBURG of aan de heide
Vraagt U vandaag nog vrij-
blijvend onze lijst aan. Phi-
lipp Immobilien. Tel. 09-
4940862907. Ook op za. v.
14-19 uur.

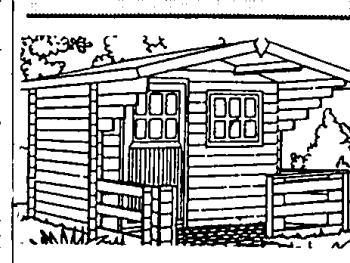
BRUNSSUM, Langeberg,
Pelgrimsrug 1, halfvrijst.
met grote tuin, terras, zij-
en achtertuin. Ind.: kelder,
ruime woonk. met open keu-
ken, toilet, badk. Boven 3
slpk., en vlisotrap naar zol-
der. Direct te aanv.
f 95.000,- k.k. Inl. Stienstra
BV Heerlen.

Open BOUWGROND te
Maaseik nabij grens, groene
omgeving, plm. 2 km van
centr. Maaseik, geen indu-
strie-omgeving, 65 mtr.
breed en 95 mtr. diep. Liefst
voor hogere klassen. Tel.
09-32.11566163

BRUNSSUM te k. goed on-
derh. uitst. gel. t.o. heemtuin
halfvrijst. woonh. met gas-
CV, gar. en tuin, dubb. begl.
en ged. rolluiken. Ind. woonk.
keuken, toilet en bergruimte,
3 slpk., badk. met 2e toilet,
aparte douche, geh. geïso-
leerd, zolder, v.r.p.
f 156.000,- k.k. Tel. 045-
254321.

BRUNSSUM, Haafheidestr.
11, uitstekend onderhouden
halfvrijst. woonhuis met 2
garages, op ca. 1.000 m²
grond, f 135.000,- k.k. Wy-
man & Partners 045-728671

In/om de tuin

Tuinhuysjes
Bezoek onze showterreinen

Arnold Opreij

Tuinmaterialen, sierbe-
strating, tegels, tuinmeubels.
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven

Vandaag nog modder en
zand, morgen GAZON.
Graszoden v.a. f 3,25 per
m². Voor uw zomerplanten,
geraniums, salvia's enz.
Jawell 045-256423.

Te soort GRASZODEN
f 3,50 p. m² va. 50 m. gratis
tuinbezorgd. Ook hele tuin-
aanleg goedkoop. Ook voor
uw sierbestrating en oprit-
ten. Bel voor 'n vrijblijvende
offerte. Tel. 045-323178.

Geimpregneerd TUINHOUT
tegen zeer scherpe prijzen,
palen, planken, kepers, rol-
borders, tuinhuisjes, biezen
enz. Alles evt. op maat en of
thuisbez. Houtzagerij Win-
dels, Ind. terr. Bouwberg,
Brunssum. Tel. 045-270585

DOMPELPOMPEN
kelders en vijvers,
per uur, 220 V, f
Knops, Rijksweg
Sittard. Tel. 046-31

Bedrijfsruimtes

Te h. BEDRIJF
Brunssum. Tel. 04

van cromvoirt vast goed

ROERMOND Prins Bernhardstr.

Centrum voor volumineuze detailhandel

met ca. 140 parkeerplaatsen. Perfect gelegd
direct tegen het centrum van de stad.

a. Op het begane grond-nivo, verkoopruimte
bruto vloeroppervlakte resp. ca. 2.740 m²
ca. 520 m², met kantoorkamer, kantine, re-
letgroepen en verscheidene toegangen.
Vraaghuurprijs ca. f 70,- per m² per mnd.
excl. BTW.

b. Op souterrain-nivo,
verkoopruimte, bruto vloeroppervlakte
ca. 2.640 m² en ca. 570 m² met oprit naar
begane grond en een afrit naar het souterrain.
Vraaghuurprijs ca. f 50,- per m² per mnd.
excl. BTW.
Nog in gedeelten te huur.

van cromvoirt
makelaardij
Lou Heunen, Wilbert Lathouwers, ing. Adv. van Cromvoirt

• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid
huizenaanbod in elke prijsklasse in
heel Zuid-Limburg. In deze aanbie-
ding is slechts een beperkt aantal ge-
noemd. Vind u het huis van uw keuze
niet of zoekt u in een andere regio?
Vraag dan ons huizenmagazine aan of
maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM
Treebeck. Appartement op de 1e
verd. met berging, parkeerplaats
en kleine tuin. Woonk. met open
keuken 36 m². Twee slaapk. Berg-
ruimte. Badk. met douche.
Prijs f 92.500,- k.k. 5429

BRUNSSUM
Nabij centrum. Goed onderhou-
den appartement op 2e verd. met
kelderberging. Woonk. en open
keuken ca. 43 m². 2 slaapk. Bet.
badk. met ligb. Klein balkon.
Prijs f 89.000,- k.k. 5555

Siergrindtegels zelf te leggen

Een van de jongste ontwikkelingen op het gebied van vloerafwerking is de siergrind- of kwartsvloer, samengesteld uit miljoenen kleine, kleurige grindkorreltjes die een naadloos 'kwartstapijt' vormen. Het materiaal wordt met epoxy gebonden en op de (daartoe voorbereide) ondergrond uitgestreken. Dat is werk dat besteld door een vakman uitgevoerd moet worden. Met een heel nieuw produkt, tegels van siergrind, kan een doe-het-zelver wel aan de slag.

In steeds meer openbare gebouwen zie je naadloze grindtapijten verschijnen; de hoge slijtvastheid en het sterk decoratieve aspect van dit materiaal hebben voor een snel gevestigde populariteit gezorgd. Voor particuliere toepassing was de kwartsvloer tot dusver niet echt geschikt. De prijs en het ongemak (na

het aanbrengen een bepaalde periode van onbeloopbaarheid) vormden drempels.

Flexstyle

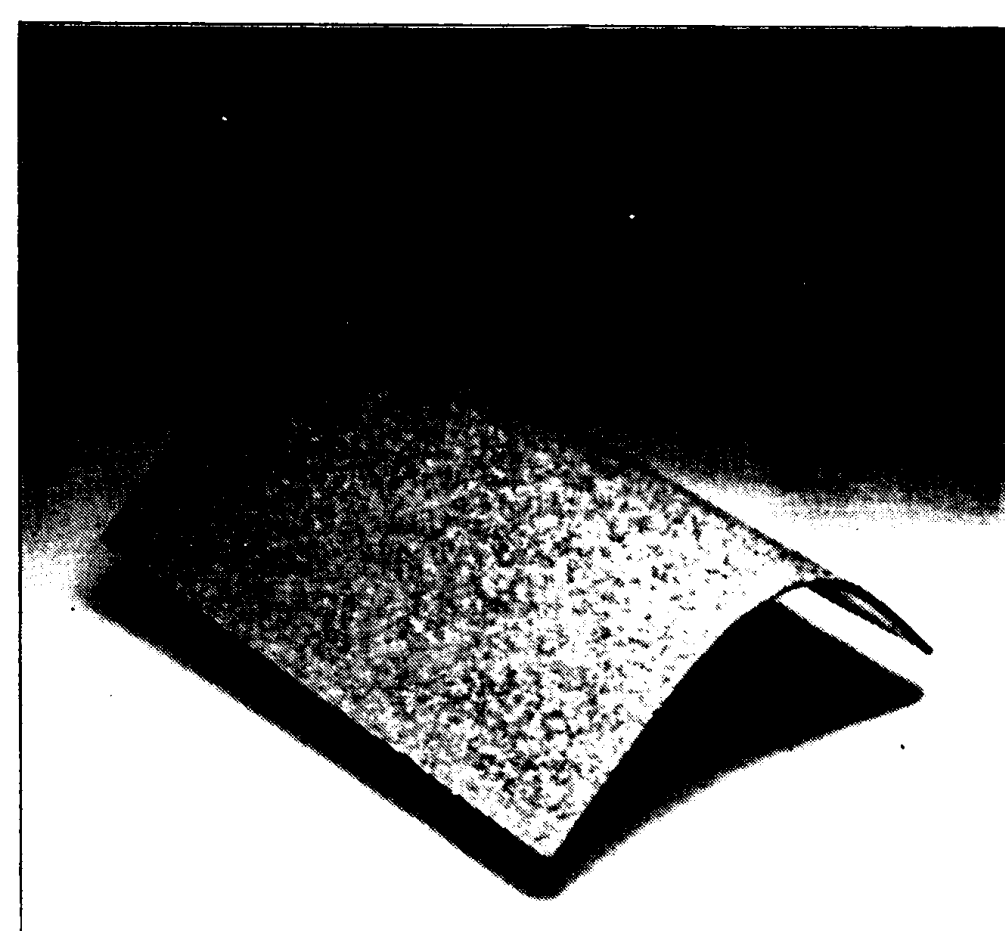
Een fabrikant van een totaal materiaalpakket voor dergelijke vloerafwerking is nu op het puike idee gekomen om de 'korreltjesvloer' ook bereikbaar te maken voor gewoon huiselijk gebruik en voor eenvoudige zelf-leg-techniek. Onder de naam Flexstyle zijn tegels van 50 x 50 cm, 8 mm dik, in produktie genomen. Je kunt ze, op een goed egale vloer los leggen, of met tweezijdig plakken tape aanbrengen. Als je dat secuur doet, ontstaat een vrijwel naadloze vloerbedekking, die in een aantal verschillende kleurstellingen verkrijgbaar is. Wil

je het tegelmotief juist accentueren, dan kunnen bijvoorbeeld twee kleuren gebruikt worden, bijvoorbeeld in een dambordmotief of in afwisselende banen.

Buigzaam

Pastegels, langs wanden en rond obstakels als leidingen, kunnen vrij gemakkelijk met eenvoudig gereedschap op maat en/of in vorm gemaakt worden. Een aardige bijzonderheid is ook dat de Flexstyle tegels gebogen kunnen worden, om kolommen of andere ronde vormen te volgen. Een niet te onderschatten voordeel is dat de siergrindvloer verhuisbaar is, dus ook voor huurders interessant. Als wandafwerkingsmateriaal zijn de tegels eveneens bruikbaar.

Doe-het-zelvers met fantasie zullen trouwens nog wel andere toepassingsmogelijkheden vinden. Een vlakke binnendeur met een kleurige grindoppervlak is bijvoorbeeld ook leuk te combineren met de vloer. De siergrindtegels kosten ongeveer 100 gulden per vierkante meter. De fabrikant levert een duidelijke leg- en onderhoudshandleiding bij het produkt. Voor meer informatie: Flexstyle, Deurne, 04930 - 13647.

De grindtegels kunnen zo nodig ook gebogen worden.

Een heel jaar lang van anemonen genieten

• Als snijbloemen
brengen anemonen
vrolijke kleuren in
huis.

het geslacht Anemone is buitengewoon rijk aan vormen. De verschillende soorten groeien verspreid over de hele aardbol. Eeuwen lang hebben veredelaars ontzaglijk veel cultuurvarianten gekweekt die hun weg naar de tuinbezitters gevonden hebben.

die anemonen hebben fraaie vormen. Er zijn laag blijvende en een meter hoog opschietende. Sommige bloeien in de zomer, herfst, of zelfs winter. Dat laatste geldt dan wel niet in onze tuinen, maar wel in de landen van oorsprong, zoals Zuid-Frankrijk, waar winters veel snijbloemen vandaan komen waarmee wij onze kamers een lente-achtig tintje geven.

In de tuin is het mogelijk om het hele seizoen lang bloeiende anemonen te zien. Dat begint al vroeg met bosanemoontjes (Anemone nemorosa) die gelukkig nog steeds in de bossen, van maart tot april, met de sterretjes boven het groen de bodem kleuren. Er is ook een bosanemoontje (A. ranunculoides) dat tegelijk met zijn witte bloei, maar veel zeldzamer is, in het Geuldal te vinden. Het is in de grond zit, zodat het ook het gele viooltje (het zgn. viooltje) voorkomt.

Bloempjes van de gewone bosanemoon zijn voornamelijk wit, maar vaak zijn ze aan de basis roze. Er is echter ook een volkomen witte variëteit, evenals een dubbelbloemige, de 'Alboplena'. De bloemen zijn erin geslaagd om bosanemoontjes met grote blauwe bloemen te 'maken', zoals de rassen Beauty, Blue Bonnet en Royal.

prstschade

wortelstokken van de bosanemoon zijn winterhard, maar die van de anemone blanda, de blauwe bosanemoon (die echter ook roze of wit zijn) kunnen nog wel eens schade oplopen. Ze worden namelijk in het najaar geplant en worden bij vorst licht afgedekt worden. Roze is het ras Pink Star, wit is het ras Maid, purperkleurig is Ralzal Charmer. De blauwe hebben 'blue' voor hun naam staan. Bloeien alle een tikkelje langer, later dan de wilde bosanemoon. Blanda kan in september/oktober maaid worden. Vermeerdering ook geschieden door de knolletjes te breken, maar als u dit elk jaar herhalen zullen ze steeds minder rustig staan, daar houden de meeste vroeg bloeiende bolgewassen van.

compacte afwasautomaat

eds meer kleine huishoudens open de vraag naar compacte afwasapparatuur doen stijgen. Mensen lanceert een mini-afwasautomaat op het werkblad in de keuken geplaatst kan worden, maar ook (op werkhoogte) ingebouwd.

afwastoestel heeft een capaciteit van vier maatschepjes en kent drie verschillende spoelprogramma's. Voor het normale programma (60 graden) gekozen wordt, is

slechts 12 liter water nodig, 10 gram reinigingsmiddel en aan stroom 0,8 kWh. De machine is voorzien van een koud/warmwateraansluiting tot 60 graden.

De universele korf met verdieping maakt optimale benutting van de speelruimte mogelijk. Spoelreservoir en deur zijn van roestvrijstaal. De afwasautomaat is zelfreinigend door een drievoudig filtersysteem. De afmetingen van dit handzame apparaat zijn 45 x 55,5 x 46 cm.

Nieuwe serie 'tuinmeubilair

der de diverse fabrikanten van kunststof tuinmeubelen heeft de Nederlandse producent Curver zich sinds geruime tijd een plaats veroverd. Bij de aanvang van het seizoen '91 heeft hij nu een nieuwe, complete lijn van 'zit- en ligmeubelen' gelanceerd, in het Lawn Comfort programma. Daarbij is gecombineerd aan een handige combinatie van een gewone zitstoel en een afzonderlijk verkrijgbaar voetenbankje dat daarvan een ligbed maakt. Het nieuwe assortiment omvat ook een klassiek gelijnde 'dekstoel',

zoals je die vindt op de oude cruiseschepen.

In het Lawn Comfort assortiment bevinden zich verder stapelstoelen, tafels, zonnebedden, een serveerwagen en een voetbankje/bijzettafel. De van polypropyleen vervaardigde meubels zijn voorzien van een recycling-code, die aangeeft dat ze, mochten ze na vele jaren afgedankt worden, niet op de afvalhoop terecht hoeven te komen, maar als grondstof voor nieuwe produkten kunnen dienen.

Wanneer er opnieuw behangen of geschilderd wordt, komen in veel gevallen mankementen aan het muuroppervlak bloot te liggen: bouwschuren in de wand, beschadigingen van uitspringende hoeken. Vluchtige reparatie (in de haast om het behangkarwei snel te klaren begrijpelijk) vormt vaak een tijdelijke oplossing. Met name bouwschuren in muren van nog vrij 'jonge' huizen, ontstaan door het zogenaamde zettingsproces, kunnen na verloop van tijd weer op springen staan omdat het bouwwerk nog vrij lange tijd in beweging is.

Om deze problemen definitief op te lossen heeft Alabastine twee

Alabastine reparatiesets

nieuwe reparatieprodukten ontwikkeld: de Bouwschuur-reparatieset en de Hoekreparatieset. De vulmiddelen van de sets zijn speciaal samengesteld om de 'werking' in de muren op te vangen. Voor het blijvend dichten van schuren is glasvezeltape aan de set toegevoegd, een materiaal dat sterker is dan polystyretape en makkelijk verwerkbaar is.

Voor reparaties van beschadigingen in de stucplaat op uitsprin-

gende hoeken wordt als versterking een reparatieband meegeleverd. Die is van twee stroken gegalvaniseerd metaal gemaakt, aangebracht op een 'drager' van stevig papier. De band kan gemakkelijk om de hoek gebogen en vervolgens met het vulmiddel vastgezet worden: onzichtbaar, dank zij de geringe dikte van het bandmateriaal.

Een duidelijke handleiding maakt het doe-het-zelver uiterst gemakkelijk om het karwei uit te voeren. De prijs van de bouwschuur-set is f 17,95, van de hoekreparatieset f 19,95. Zowel de tape voor bouwschuren als de band voor de hoeken zijn ook los verkrijgbaar.

De hoekreparatieset van Alabastine.

Boekje over kunststof kozijnen

Het toenemend gebruik van kunststof kozijnen (deuren, ramen) van kunststof is logisch te verklaren vanuit een praktisch standpunt: kunststof kan niet rotten, je hoeft het niet om de twee of drie jaar te onderhouden, het is ten opzichte van hout een stuk stabiel, kortom: je hebt er nauwelijks omkijken naar.

Maar ook als je, bij nieuwbouw of renovatie voor kunststof gevelelementen kiest, moet je wel weten hoe ermee om te gaan. Het veelgeprezen hardhout (meranti, merbau, enz.) staat inmiddels in een kwade reuk: de productie van dit materiaal doet een forse aanslag op de steeds slinkende tropische regenwouden, en dus op het wereldmilieu. Een alternatief kan toepassing van metalen zijn: roestvaststaal, aluminium. Roestvaststaal is duur, aluminium goedkoper, maar gerekend in termen van energieverbruik bij productie en luchtbelasting een absolute topper als vervuiler.

Vanuit deze achtergrond houdt de Vereniging van Kunststof Gevelelementenfabrikanten (VKG) in haar informatieboekje een pleidooi voor het kunststof kozijn. Ook voor PVC, de kunststof die de laatste tijd nogal wat negatieve publiciteit krijgt. De VKG merkt op dat PVC dat gebruikt wordt voor de fabricage van kozijnen zeker geen wegwerpmateriaal is. Het produkt heeft een levensduur van minstens een halve eeuw. Omdat deze kunststof al sinds de jaren dertig gefabriceerd wordt, heeft men dit in de praktijk kunnen vaststellen, waarbij dan nog aangekend kan worden dat er in

de afgelopen jaren nog heel wat verbeterd is aan de kwalitatieve eigenschappen van PVC.

Wanneer er niettemin sprake is van vervanging van een PVC-kozijn, dan gaat het materiaal nog niet naar de vuilnisbelt. De bij de VKG aangesloten fabrikanten hebben over hergebruik, zowel van het bij de productie vrijkomende afval als van het eventuele sloopmateriaal, bindende afspraken gemaakt. De naleving daarvan wordt door erkende keuringsinstituten gecontroleerd.

Grote nadruk wordt in het boekje gelegd op vakkundige montage, zodat mankementen als kieren en vochtdoorlatting kunnen optreden. Waar de koper ook op dient te letten is dat het produkt van een KOMO attest met certificaat of een SKG-certificaat vergezeld gaat. Overigens mag hierbij aangetekend worden dat een fabrikant die niet bij de VKG aangesloten is, niet per definitie inferieure produkten levert. Er worden ook uitstekende PVC-gevelelementen geïmporteerd, onder meer uit Duitsland, die eveneens aan zeer hoge eisen voldoen. De makers daarvan zijn niet bij genoemde organisatie aangesloten. Overigens is het lezen van deze VKG-uitgave niet alleen zo interessant om de argumenten van de fabrikanten te vernemen. Er staan ook veel bruikbare wetenswaardigheden in. Het boekje is gratis verkrijgbaar door een briefkaartje te sturen aan de VKG, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer.

mar groen

rente

Hypotheekrente 7 mei 1991

Een rustige week op het rentefront. Zowel de hypotheekrentetarieven als de kapitaalmarktrenten zijn nauwelijks gewijzigd. Zelfs de forse opbrengst van de jongste staatslening bracht de markt niet in beweging. Alhoewel er nog steeds voldoende ruimte is voor een verdere verlaging van de hypotheekrentetarieven noteerden wij geen wijzigingen.

			rentepercentages			
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opkave bank	nwr bij fisc besparing van constant	
					35,1%	0%
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,96
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,99	3,96
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,20	6,28	4,19
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,60	6,56	5,08
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,60	6,56	5,08
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
AEGON	spaarhyp.	5 10 jr.	1,25	9,70	5,94	3,92
AEGON	spaarhyp.	15,20 jr.	1,25	9,70	5,94	3,92
AMRO	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,80	5,94	3,90
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94	3,90
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,20	6,24	4,14
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,40	5,69	3,73
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	9,40	5,69	3,73
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	9,40	5,69	3,73
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,96
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,06	4,02
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56	5,08
Centraal Feheer	spaar gar.h.	5 10 jr.	0,25	9,70	5,86	3,87
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15 20 jr.	0,25	9,70	5,86	3,87
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,65	3,67
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,80	3,79
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Centrale Volksbank	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Centrale Volksbank	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 10 jr.	1,25	9,70	5,93	3,92
Nationale Ned.	spaarhyp.	15 20 jr.	1,25	9,70	5,93	3,92
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,49	5,03
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,60	6,56	5,08
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,90	6,05	4,01
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,30	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,37	4,93
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabil	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var 1 jr.	1,00	9,40	6,42	4,97
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4 5 jr.	1,00	9,60	6,56	5,08
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,72	3,73
Spaarbank Limb urg	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,60	5,80	3,79
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,21	4,82
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,60	5,74	3,76
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,50	5,76	3,78
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,60	5,83	3,84

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. 1.415.000,- (CS). Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af. Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

HUIS VERKOPEN?

Uw NVM-makelaar bellen!

De NVM-makelaar is uw NVM-adviseur. Hij/zij kan u helpen bij de verkoop van uw huis. De NVM-makelaar is een lid van de NVM (Nederlandsche Vereniging van Makelaars).

Deze NVM-makelaars werken aan de verkoop van uw huis!

1. Aquina	Heerlen	045-715566
2. ABC	Heerlen	045-712040
3. Leenaers	Heerlen	045-717237
4. Van de Pas	Heerlen	045-741616
5. De La Haye	Hoensbroek	045-223434
6. Pickée	Landgraaf	045-326767
7. Simons	Landgraaf	045-318182
8. Erms	Voerendaal	045-752142

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIEN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIËN

EUROPAWEG 214 UBACH OVER WORMS

HEERLEN-HEKSEBERG: Aan heideveld gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v. en hot. Ind. o.a. zitkamer, eetkamer, keuken, 3 slaapk., douche, zolder en kelder. Vrijpr. f 78.000,- k.k.

HEERLEN-HEERLEHEIDE: Ruim woonhuis met berg. c.v., serre en tuin. Ind. o.a. woonkamer, uitgang, keuken, met aanbouwinstall., bijkeuken, 2 ruime slaapk., grote badk. met ligbad en douche, 2 mansarde-slaapk., kelder en zolder. Pand heeft o.a. dubbel glas en rolluiken. Vrijpr. f 129.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: Centraal gel. groot ouder hoekp. met kantoor- (evt. winkel) ruimte en terras c.o. parkeerplaats. Ind. o.a. entree, ruime woonk., eetkeuk., bijkeuk., prachtige grote badk., 3 slaapk. en hobbyzolder (via vaste trap). Prijs f 99.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: Op goede en rustige stand gel. geschakelde bungalow met c.v., garage, berg. en tuin. Ind. o.a. hal, ruime L-living (±50 m²) met open haard, open keuk. met kunststof install., 3 slaapk. en badk. Dit goed onderhouden pand moet u van binnen zien. Prijs f 225.000,- k.k.

UBACHSBERG-COLONY: Landelijk gel. semi-bungalow met groot souterrain (o.a. garage). Ind. o.a. prachtige hal, stijlvolle grote living op 2 niveaus (elk met open haard), keuken met aanbouwinstall., 5 slaapkamers, zeer luxe badk., overd. terras en tuin. Vrijpr. f 325.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 u.

045-318182

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEWILDIGING
T.M. VIJGEN - St. Fransiskusweg 16 - 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

WIJNANDSRADE
2 nieuw te bouwen LUXE SEMI BUNGALOWS met bouw wordt binnenkort een begin gemaakt, tekeningen op aanvraag. Prijzen f 238.000,- en 248.000,- v.o.n.

HEERLEN, Litscherboord 18
Perfecte patio-bungalow, grote woonk., 3 slk., ruime garage, ruime kelder, moet gezien worden f 269.000,-

WIJNANDSRADE, Hellebroekerweg 2
Vrijstaand gerenoveerd herenhuis, met 3 slk. geh. geïsol. tuin 468 m² o.a. architectuur geïsol. veranda etc. Dit huis moet u zien, u kunt er zo in. Onderhoudsamt. f 259.000,- k.k.

BRUNSSUM
Uitstekend gel. vrijstaand woonhuis, 3 ruime slk., met ruime garage, grote tuin op zuid, met veel privacy, int. op aanv.

VALKENBURG in nieuw te bouwen RESIDENTIE MARGRIET, Pr. Margrietstraat
Luxe appartementen op 1e verd. 2 slk. opl. 1-9-91 f 219.000,- k.k.

HOENSBROEK, Delstraat 8
Premie-A-won. 3 slk. grote garage ruime woonk., premie f 27.500,- overdraagbaar. Mooi huis. f 142.000,- k.k.

HOENSBROEK Demstr. 14
Uitstekend onderhouden woonhuis met gar., 3 slk., parketvloer, nieuwe keuken, goed geïsoleerd, zien is kopen. f 139.000,- k.k.

MARGRATEN, Pr. Beatrixlaan 1
Prachtig huis met 3/4 slk. Travertievloeren, nieuwe zeer royale keuken, beslist de moeite waard van binnen te zien. f 309.000,- k.k.

HEERLEN TE HUUR:
Geleestraat winkelpand 110 en 240 m²

BEDRIJFSPANDEN:
EYGELSHOVEN, Torenstraat 28
Kantoor/bedrijfspand totaal 250 m², kantoren, 500 m bedrijfsruimtes. Gunstige prijs. Grens Heerlen/Aken.

BOCHOLTZ
Goedlopende bakkerij int. en prijs op aanvraag.

VALKENBURG, Broekhem 46
Bedrijfsloods 500 m² met bovenwoning f 389.000,- k.k.

VIJGEN VASTGOED
BUSINESS CENTRE KERKRADE-W.

TE HUUR: Kantoorruimte van 400 en 625 m² of samen. Prijs slechts 137,50 p.m² gestoff. nieuwbouw.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN, VIJGEN VRAGEN
045-711617

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

EYGELSHOVEN: Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a. 2 kelders, royale hal, woonkamer, eetkamer, keuken met een compl. install. met app., bijkeuken, badkamer met o.a. ligbad en douche, 3 slk., vaste trap naar zolder.
Vraagprijs f 157.000,- k.k.

HEERLEN - Landhul: uitstekend en blijvend rustig gelegen, in een landelijke omgeving aan de buitenrand van het centrum, met zwembad: paardenstallen, weilanden en tuin. Ca. 2 ha. grond.
Prijs: op aanvraag.

HEERLEN - Douve Welen: Vrijstaand landhuis-type met c.v.-gas, 2 inpandige garages, berging en een goed aangelegde tuin. Ind. o.a. Souterrain: kantoor- en hobby-ruimte, berging, 2e garage. Parterre en 1e verdieping: Woonkamer met open haard (ca. 50 m²), keuken met een complete keukeninrichting met app., bijkeuken. Vier slk., badkamer met o.a. ligbad en douche. Zolder. Muren en dak zijn geïsoleerd, rolluiken (hout). Het geheel is uitstekend onderhouden; duurzaam afwerkingsniveau.
Prijs f 440.000,- k.k.

HEERLEN: Ruime woning met c.v.-gas en tuin gelegen op loopafstand van het centrum van Heerlen (parkeerzone). Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer met parketvloer, keuken, tuinkamer, 3 slk. (parketvloer), badkamer (parketvloer) en zolderkamer.
Prijs: f 148.000 k.k.

Heerlen: Tussengelegen woonhuis met c.v.-gas en tuin, gedeeltelijk gerenoveerd. Ind. o.a. kelder, woonkamer, keuken, berging, 1e en 2e verdieping: 4 kamers, goed uitgevoerde badkamer.
Vraagprijs: f 99.000,- k.k.

HEERLEN - CENTRUM: Ruim woonhuis met c.v.-gas, berging en kleine tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer (ca. 40 m²), keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer en zolder met vaste trap.
Prijs: f 129.000,- k.k.

HEERLEN: Vrijstaande bungalow met c.v.-gas, garage en rondom tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Ind. o.a. Souterrain: provisieruimte en berging. Begane grond: woonkamer, keuken, 2 slk., badkamer. Vraagprijs: f 190.000,- k.k.

BEZOEK VANDAAG DE WONINGMARKT IN DE STADSSCHOUWBURG TE HEERLEN VAN 10.00-16.00 UUR

HEERLEN - CENTRUM: Ruim woonhuis met c.v.-gas, berging en kleine tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer (ca. 40 m²), keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer en zolder met vaste trap.
Prijs: f 129.000,- k.k.

HOENSBROEK - CENTRUM: Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas en berging. Ind. o.a. provisiekelder, ruime woonkamer met parketvloer, eetkamer met parketvloer, aanbouw-keuken met app., bijkeuken, berging/hobby-ruimte, 4 slk., badkamer.
Vraagprijs f 144.000,- k.k.

HYPOTHEEK

De NVM-makelaar is uw NVM-adviseur. Hij/zij kan u helpen bij de verkoop van uw huis. De NVM-makelaar is een lid van de NVM (Nederlandsche Vereniging van Makelaars).

HULSBURG: Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer, keuken, bijkeuken, berging, douche-ruimte, 4 slk. en zolder.
Vraagprijs: f 125.000,- k.k.

SCHAESBERG: Vrijstaand landhuis-type met c.v.-gas, garage en rondom tuin. Rustig gelegen in een bosrijke omgeving. Dubbele beglazing en rolluiken. Ind. o.a. royale hal, ruime L-vormige living (ca. 53 m²) met open haard partij, werkruimte, hobbyruimte en keuken, 3 slk., 2 badkamers.
Vraagprijs: f 385.000,-

GELEEN

De notariële mr. E.M. Hylben en mr. A.H.G. Wegmans te Geleen, zullen op woensdag 22 mei om 15.00 uur in de zaal van hotel-café-restaurant Skol, Mauritslaan 104 te Geleen, ex aetikel 1223 B.W. in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:
het woonhuis met tuin en erfard terrein te Geleen, Burg. meester Lemmensstraat 160, kadastraal gemeente Geleen, sectie G nummers 1134, 1135 en 2475 tezamen groot 7.21 are.
Indeling: begane grond: hal, toilet, drie woonkamers, bijkeuken, werkplaats;
eerste verdieping: woonkamer, keuken, toilet, badkamer met ligbad, slaapkamer;
tweede verdieping: vier slaapkamers.
Aanvraag:
Het pand kan worden aangevraagd na betaling van de koopprijs welke betaling dient plaats te vinden op uiterlijk 3 juli 1991.
Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987, vastgesteld door de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover daarvan in de veilingakte niet is afgezien.
Bezienswijze: na afspraak met het notariaat.

Notarissen
Hylben & Wegmans
Kummenaeestraat 43 te Geleen
046-747175

SCHAESBERG: Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer met parketvloer, keuken, 3 slk., badkamer, zolder.
Vraagprijs: f 148.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen aan een plantsoen. Ged. dubb. beglazing met hard houten kozijnen, ged. rolluiken. Ind. o.a. woonkamer, keuken, 4 slk., badkamer, viering.
Vraagprijs: 157.000,-

UBACH OVER WORMS - RIMBURG: Zeer aantrekkelijk gelegen over natuurgebied Wormdal gelegen vrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage en grote tuin (± 2.535 m²). Ind. o.a. hal met garderoben, 2 kelders (ook van buitenaf bereikbaar), L-vormige woonk. (ca. 40 m²) met parketvloer. Tuinkamer (ca. 18 m²), eetkeuken, 4 slk., badk.
Vraagprijs: f 298.000,- k.k.

SCHINNEN: Modern vrijstaand landhuis-type met c.v.-gas, grote garage en rondom tuin. Geheel geïsoleerd. Duurzaam afwerkingsniveau. Ind. o.a. royale hal, ruime woonkamer (ca. 44 m²), eetkeuken, 3 slk., compl. ingerichte badkamer. Zolder.
Prijs: f 269.000,- k.k.

WINKELS MET WOONRUIMTE

BRUNSSUM - Centrum - Julianastraat: TE HUUR Winkel: opperv. ca. 60 m². Huurprijs: f 875,- per maand excl. B.T.W.

BRUNSSUM: Hartje centrum. Twee winkel-kantoor-ruimte te huur of te koop. Oppervlakte ca. 120 m²/125 m². Souterrain: ca. 65 m²/100 m². Huurprijs: f 1900,-/f 2000,- per maand excl. B.T.W. Vraagprijs voor beide units f 495.000,- k.k.

HEERLEN - Hekseberg: Winkel-woonhuis met grote tuin voor diverse doeleinden geschikt. Ind. o.a.: ruime kelder, verkoopruimte, woonk., keuken, werkkpl., dub. garage. 1e verd.: woonk., keuken, 2 slaapk., douche. 2e verd.: slaapk., zolderruimte. Aanv.: b.o.k. Vraagprijs: f 159.000,- k.k.

HOENSBROEK: Winkel-woonhuis met c.v.-gas en mogelijkheid voor inp. garage. Ind. o.a. kelder, winkel (ca. 35 m²), werkruimte (ca. 60 m²). 1e verd.: 3 kamers, keuken, douche en toilet. 2e verd.: 4 kamers, keuken, douche. 3e verd.: zolder. Aanv.: direct. Prijs f 105.000,- k.k.

KERKRADE-WEST - Spelsteerheide: Centrum. Winkel met woonruimte, c.v.-gas en tuin. Goed onderhouden. Geïsoleerd. Ind. o.a. winkel ca. 40 m². Kantoorruimte ca. 13 m², werkruimte ca. 13 m². Woning: woonkamer, ruime eetkeuken/kantoor, waaruit twee slaapkamers, ruime badkamer met o.a. ligbad en douche.
Prijs: f 225.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: Te koop: 230 m² magazijn met bovenwoning, 230 m² magazijn met bovenwoning, 230 m² magazijn met bovenwoning. Ind. o.a. kelderruimten. Winkeloppervlakte ca. 200 m² (twee ingangen), magazijnruimte ca. 65 m². Luxe en degelijk uitgevoerde bovenwoning. Grote L-vormige woonkamer ca. 50 m², luxe keuken-installatie met apparatuur. Groot dakterras. Vier slaapkamers, luxe badkamer met o.a. ligbad en douche.
Vraagprijs: f 745.800,- k.k.

MEUWENHAGEN: Aan drukke doorgangsweg gelegen, gedeeltelijk gerenoveerd. Winkel-woonhuis met gas-c.v. en garage. Ind. o.a. winkel (38 m²), magazijn (38 m²), kan bij winkel getrokken worden; woonkamer (38 m²), woonkeuken, berging, badkamer, vier ruime slk. Zolder. Vraagprijs: f 148.000,- k.k.

BOUWTERREINEN

HOENSBROEK: Heerlenweg. Geschikt voor vrijstaande woningen - bungalows. Perceeloppervlakte vanaf ca. 750 m². Prijs per m² f 102,- k.k.

KERKRADE - West: Bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf f 60.000,- k.k.

LANDGRAAF-HOEFVELD - BOUWTERREINEN: aan de buitenrand van het Hoefveld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts één bouwkaavel ca. 1.403 m². Koopprijs f 125.000,- inclusief BTW.

SCHAESBERG-ONDERSTE MOLT: bouwterreinen. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.450 m². Prijzen vanaf f 82.500,- v.o.n.

SCHAESBERG-MOLT: bouwterrein ca. 1463 m². Vraagprijs f 210.000,- k.k.

Tastatie, makelaardij o.g. hypotheek-adviescentraal
Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook op zaterdag geopend van 9.00 tot 17.00 uur
Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193, 6370 AD Landgraaf
Pickée makelaardij bv
045-326767

U bent beter uit met 'n Fort bungalow

Met eigen bouwgrond bent u beter uit met een Fort bungalow. Fort Bouw is een van Nederlands grootste bungalowbouwers. De prijs-kwaliteit verhouding is perfect. Regionale Fort-bungalows betaalbaar. U kunt uw eigen bungalow kiezen uit een drietal prijs. In de vorm die u het meeste aanspreekt. Voor f. 7.500 (portokosten) krijgt u de uitvoerige Fort documentatie de bus. Maak gebruik van de aanvraagcoupon of bel even naar Prevoo.

AANVRAAGCOUPON
Ja, u kunt mij de Fort bungalowdocumentatie vrijblijvend toezenden.
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____

Ik ben WEL/NIET in het bezit van bouwgrond (doorstrepen wat niet van toepassing is).
Handtekening: _____
Ter betaling van de portokosten kan acceptgiro-kaart bij de documentatie worden meegestuurd.
U kunt deze coupon in een gesloten enveloppe zenden aan Fort Bouw, Antwoordnummer 2, 4250 XL, Wierden.

fort bouw
Bouwkundig adviesbureau Prevoo
Boschweg 1, Tel. 043-646563
Postbus 35, 6240 AA Bunde
Fax 043-640036

BIJ ONS IS EEN KEUKENADVIES GEEN OPGEKLOPT VERHAAL.

Als wij met u over keukens praten gaat het gesprek eigenlijk over u. Over uw manier van koken, uw stijl van leven en uw opvattingen over wat mooi en praktisch is.

Daarna concretiseren we al die feiten en wensen in een speciaal voor u ontworpen keuken, op basis van de ontelbare mogelijkheden die SieMatic biedt. In 14 prijsklassen.

Weet u nog niet precies wat u wilt? Onze showroom kan u inspireren.

En u krijgt alle keukens naar huis, dikke keukenboek eens rustig te denken.
Dat doen we zelf ook altijd.

SieMatic
ADVISEUR
'T LIEFST EEN SIE-MATIC.

Goergen BV,
Nijverheidsweg 17,
Industrieterrein
Kerensheide, Stein,
tel. 046-33 13 67 | Keukenstudio
Carmen,
Hoofdstraat 115,
Schimmert,
tel. 04404-17 31 | Muyrers & Wijnen
Keukencentrum,
Markt 11,
Simpelveld,
tel. 045-44 18 00 | Willems Keukens
Rijksweg 25,
Cadier en Keer,
tel. 04407-20 00 |
|--|--|--|---|

Acteur tussen asperges

Van onze rtv-redactie

WANSUM/ARCE - In het naar genoemde magazine be-
steedt Mieke Lamers zondag-
middag tussen 16.00 en 17.00 uur
bij de KRO op Nederland 1 uitge-
breid aandacht aan de zogeheten
'aspergeroute'.

Een cameraploeg bezocht daar-
voor talloze plaatsen en asperge-
velden in Noord-Limburg. Men
soerde van Wellerlooi via Arcen,
Velden, Venlo, Sevenum, Horst,
Lottum en Broekhuizen naar
Wansum.

Met de Limburgse acteur Huub
Stapel in het midden werd het
bezoek aan de aspergevelden
enslotte besloten met uitgebrei-
de maaltijd in 'De Kooy' in Wan-
sum. Uiteraard stonden op het
menu natuurlijk asperges.

● Huub Stapel en Mieke Lamers aan tafel met als hoofdmenu asperges in het Noordlim-
burgse Wansum. Ditmaal waren niet toneel en film, maar asperges het onderwerp van ge-
sprek.

NCRV start reeks ontmoetingen met populaire sterren

Ted à Tête: wensen van bekende mensen

Van onze rtv-redactie

HEERLEN - De 'Bekende Nederlanders' moeten zo lang-
zamerhand overspannen worden. We hebben er al niet zo
erg veel, en die enkele tientallen die echt bekend zijn, ko-
men amper meer aan werken toe, zo zou je als tv-kijker
kunnen gaan denken. De Bekende Nederlanders spoeden
zich van praatshow naar talkshow. Van Hans van Willigen-
burg naar Ivo Niehe en nu schaat Ted de Braak zich ook
nog in die rij van gastheren op televisie.

Ted de Braak ziet met zijn pro-
gramma Ted à Tête (maandag-
avond om 20.22 uur op Neder-
land 1) een wens in vervulling
gaan bij de NCRV. In het pro-
gramma, waarvan er voorlopig
vijf zijn gemaakt, ontmoet Ted
de Braak veertig minuten lang
een Bekende Nederlander van
het soort artiest. Althans, voorlo-
pig, want Ted wil meer. Hij hoopt
dat deze vijf afleveringen zo in de
smaak vallen, dat het publiek de
NCRV bedelft onder kaarten
waarom om meer wordt ge-
vraagd. Als dat het geval zou zijn
dan wil Ted de Braak ook gasten
ontvangen uit de politiek, sport-
wereld of zelfs uit het zakenle-
ven. Dat zijn voorlopig nog toe-
komstsdromen voor De Braak.
Eerst moeten de vijf gemaakte
ontmoetingen bij het tv-kijkend
publiek in de smaak vallen.

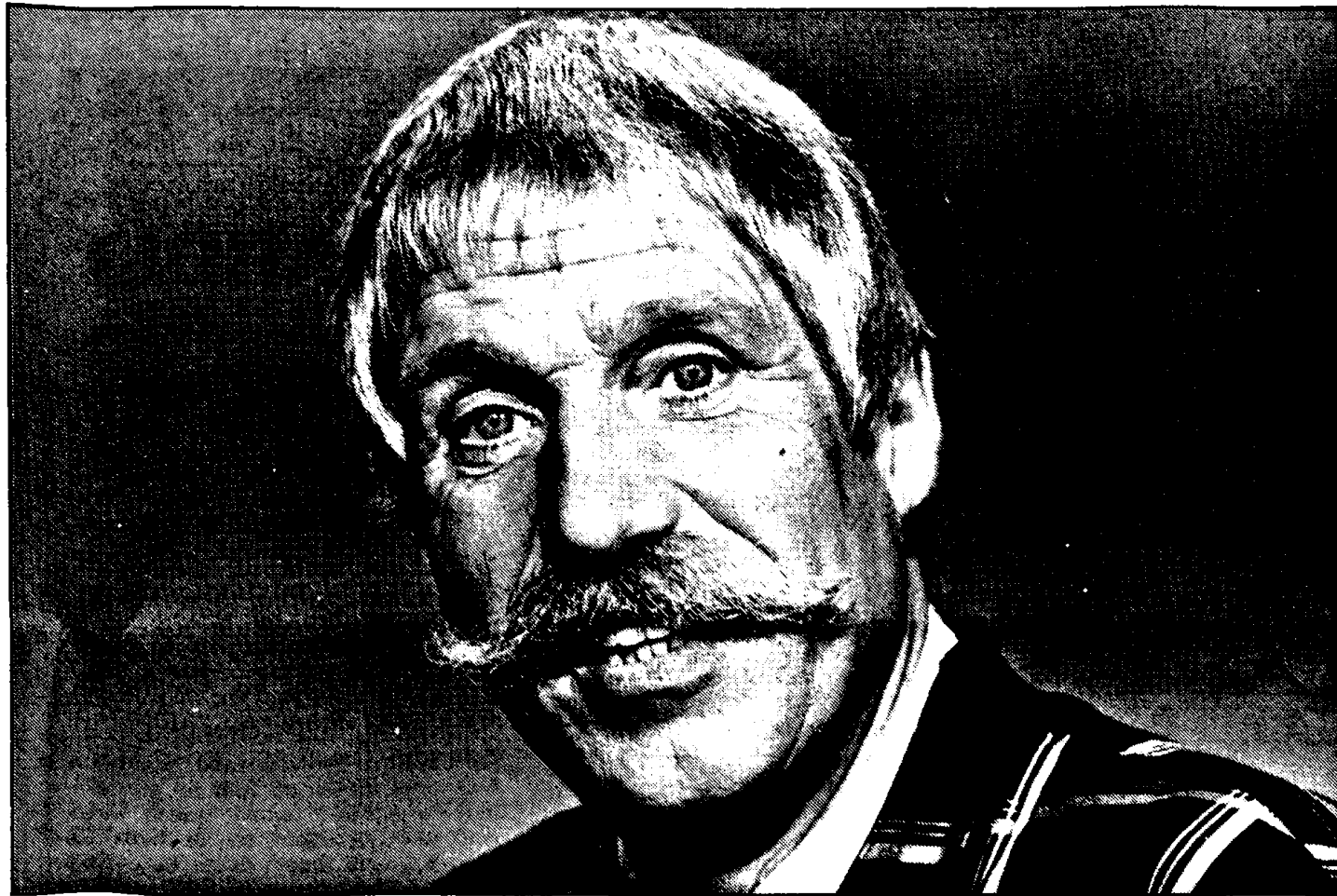
sen die iets presteren en dat
spreek ik gewoon uit."

De producent van het program-
ma, Hans Sleswijk, meent dat
die eigenschap van Ted de Braak
ook bij veel artiesten bekend is.
„We hebben een groot aantal
mensen benaderd en niemand
weigerde expliciet. Een aantal
kon gewoon niet op de door ons
geplande opnamedagen en viel
daarom af. Maar we hebben geen
afzegging gekregen omdat de ar-
tisten weten dat Ted hen in hun
waarde laat, hen aan het woord
laat en niet zelf de leukste wil
zijn."

De presentator zelf zegt enorm
genoten te hebben van de ont-
moetingen tot dusverre. „Het is
voor mij weer iets heel anders
dan de grote amusementsshows
van de laatste jaren. Die intieme
sfeer, die bewust is gecreëerd,
spreek me aan. Hoewel ik de
veertig minuten per gast iets aan
de korte kant vind. Van mij had-
den de afleveringen wel zestig
minuten mogen duren. Dan had
ik bijvoorbeeld met de gasten
nog een duet kunnen zingen."

Carrière

In de Ted à Tête-afleveringen
staat dus steeds één gast cen-
traal. Met die gast wordt gepraat
over diens carrière en dan voor-
namelijk de hoogtepunten daar-
uit en over grappige anekdotes
uit het vak. De gesprekken wor-

● Ted de Braak: „Ik bewonder mensen, die iets presteren en dat spreek ik gewoon uit."

den steeds op gang gebracht
door middel van een beeldfrag-
ment. Die fragmenten zijn leuk
om terug te zien. De kijker ziet
bijvoorbeeld een piep-jonge Wil-
lem Nijholt in zijn eerste tv-rol
als postbode, Nijholt in actie met
Wim Sonneveld en recente beel-
den van Willem Nijholt in de mu-
sical Cabaret. Voor de hand lig-
gende fragmenten uit bijvoor-
beeld de tv-klassiekers Van oude
mensen, de dingen die voorbij
gaan en Willem van Oranje waar-
in Nijholt schitterde, zijn achter-
wege gelaten. Volgens De Braak
en uitvoerend producent Loek
de Pavert is daar bewust voor ge-
kozen. „We hebben juist in de

film-archieven gezocht naar
beelden van de gasten die de tv-
kijker en de gast zelf verrassen.
De gast weet zelf ook niet welke
beelden vertoond gaan worden
tijdens de uitzending. Juist die
verassing zorgt voor leuke effec-
ten. We hopen dan ook dat,
mocht het programma een ver-
volg krijgen, we via privé-opna-
men aan heel exclusief materiaal
kunnen komen.

De uitzending waarin Willem
Nijholt centraal staat is niet on-
aardig om te zien, maar spettert
ook niet echt. Willem Nijholt is
natuurlijk een dankbare gast om
mee te praten. Hij heeft een in-
drukwekkende carrière al achter

de rug, heeft met bijna alle gro-
ten uit de toneelwereld gewerkt
en kan heel amusant verhalen
over de periode waarin hij met
Wim Sonneveld samenwerkte.
Toch komt de kijker niets meer
te weten over de persoon Willem
Nijholt dan wat al gemeengoed
is. Dat is jammer, maar Ted de
Braak zegt ook heel eerlijk dat
hij bij het terugzien van de ban-
den kritiek heeft op zichzelf. „Ik
heb echt wel dingen gezien die ik
bij een tweede serie anders zou
doen. In zo'n programma moet je
zelf ook groeien. In ieder geval
waren mijn gasten tevreden en
zijn zij goed uit de verf gekomen,
en daar gaat het tenslotte om.

Vierde Kamer bij RTL 4 moet voor Ton Elias 'no-nonsense' zijn 'Tv spannender dan schrijven'

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Bijna twee jaar
geleden stapte parlementair
journalist Ton Elias (36) van het
tv-magazine Den Haag Vandaag
over naar het commerciële sta-
tion TV 10. Vol ambitie en vast-
besloten daar te doen wat hij de
NOS niet kon: meer gewaagde,
hardere journalistiek. Hij ging
met ruzie weg bij de NOS, daar
heeft hij nooit een geheim van
gemaakt. „Absoluut. Want ik
was het destijds volstrekt oneens
met de voorzichtige aanpak van
politici bij Den Haag Vandaag.
En dat heb ik intern tamelijk
ferm proberen uit te knokken,
maar ik heb dat verloren."

TV 10 kwam niet van de grond
en Ton Elias ging, samen met
Feike Salverda, voor Joop van
den Ende concepten ontwikke-
len voor informatieve program-
ma's. Sinds begin dit jaar werkt
Elias als free-lance journalist
voor De Krant op Zondag. Na
een enigszins moeizame start is
hij aanstaande zondag bij RTL 4
voor de tweede keer met het
nieuwe politieke magazine De
Vierde Kamer te zien. Elias is
niet alleen de presentator, maar
ook de eindredacteur.

Hij heeft aan vechtlust niet inge-

boet. Zit boordevol ideeën over
zijn nieuwe politieke program-
ma. Sleutelwoorden: spannend,
serieus, recht-voor-z'n-raap, hel-
der. Een meeslepende, sympa-
thieke spraakwerval. Hij ver-
wacht veel van De Vierde
Kamer. Wil z'n gasten, één per
aflevering, steeds zover zien te
krijgen dat ze 'praten alsof ze op
verjaardagsvisite zijn'. Elias:

„Het moet een 'no-nonsense'
programma zijn. Gewoon helder
en duidelijk, maar ook wel met
respect. Serieus, geen trucjes uit-
halen. Bijvoorbeeld afspreken
dat iemand ergens absoluut niet
over wil praten en dat dan toch
doen. Nee, ik zeg van tevoren: ik
accepteer dat u daarover niet wil
praten en dan doe ik het ook
niet. Of ik accepteer het niet en
dan is het aan de gast om te zeg-
gen: ik kom wel of ik kom niet.
(Fel, kordaat) Geen flauwekul.
Dat loont namelijk op de lange
termijn. Dat is ook mijn ervaring
bij Den Haag Vandaag. Ik heb
zeven jaar daar mijn werk op re-
delijk lastige wijze gedaan en ik
heb er met niemand van de poli-
tie een slechte ervaring aan
overgehouden."

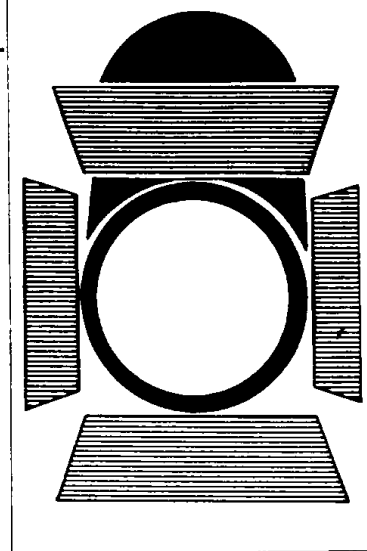
Aanvankelijk was Jaap van Mee-
ren gevraagd voor De Vierde
Kamer. Elias is dus duidelijk
tweede keus.

Ton Elias: „Jaap is iemand met
een behoorlijke staat van dienst
bij de Nederlandse televisie. Ik
vind het absoluut geen enkele
schande om als tweede te wor-
den gevraagd na Jaap van Mee-
ren. Is dat slecht voor je 're-
cord'? Naar mijn idee voor, écht
niet."

Tijdstip

De Vierde Kamer en Het Capi-
tool van de NOS zenden op pre-
cies dezelfde tijd uit. Wat is daar
de diepere filosofie achter?

„Ik citeer de heer Van der Wulp,
hoofdredacteur van het NOS-
Journaal, in NRC Handelsblad:
'Je moet nieuws met nieuws be-
concurreren, in plaats van met
bloemkolen'. Zults naar aanlei-
ding van een uitzending van de
heer Hendriks, programmadirec-
teur van dit station, die heeft
gezegd: 'Als de mensen bloem-
kolen willen zien, dan krijgen ze
van mij bloemkolen.' Ik blijf
braaf buiten die discussie. Maar
ik zeg: niet van twee walletjes
eten. Beconcurrer nieuws met
nieuws en beconcurrer iets se-
rieus met iets serieus. Wij heb-
ben één gast, die vrij stevig
wordt geïnterviewd door in de
regel twee mensen die zich goed
in het onderwerp hebben ver-

● Troubadour
Sjef Diederer:
met achttien
Limburgse
liedjes terug in
de tijd.

Tweede cd van Sjef Diederer

Van onze showpagina-redactie

HOENSBROEK - Limburgse
liedjes op cd, plaat of mc zijn de
laatste jaren een zeldzaamheid
geworden. Dat komt wellicht
omdat er steeds minder trouba-
dours te vinden zijn. Bovendien
is ook in de zuidelijkste provin-
cie van ons land de laatste decen-
nia nogal wat veranderd. De
lucht is al lang niet meer blauw
en zuiver en met het bronsgroen
eikehout is het eveneens droevig
gesteld.

Op zijn nieuwe en tweede cd 'De
Limburgse Troubadour' bekijkt
SJEF DIEDEREN Limburg ech-
ter opnieuw van de positieve
kant. In de meeste van zijn ach-
tien liedjes gaat hij terug naar de
tijd van vroeger. Nostalgie dus
met zo hier en daar toch (en ge-
lukkig ook maar) een kritische
kanttekening. Bijvoorbeeld in
het liedje 'D'n auwe koelman' of
tewel 'De oude mijnwerker'.

Alle nummers (enkele daarvan

verschenen al eens eerder op
singles van de Hoensbroekse
troubadour) werden gecompoo-
neerd en geschreven door Sjef
Diederer. Ze verdienen het pre-
dicaat goed en vooral realistisch.
Wat dat laatste betreft zijn 'Mie
dörpke van vreuger' (Mijn dorpje
van vroeger), Oos Taal (Onze
taal) en Num dich d'n tiede
(Neem je de tijd) goede voorbeel-
den. De arrangementen en muzi-
cale begeleiding op deze tweede
cd van Sjef Diederer (de eerste
cd heeft als titel 'De Troubadour
van Limburg') zijn van Ger
Maessen, terwijl Jan van Cep
(steel-guitar) en Els Maessen
(zang) de solopartijen voor hun
rekening nemen. Bij het num-
mer 't Blome-menke (het bloe-
menmannetje) krijgt Sjef Dieder-
er versterking van het kinder-
koor De Klommender Nachtega-
len onder leiding van Paul
Merks. 'De mam' (moeder) is het
voorlaatste nummer op deze cd.
Misschien aardig voor morgen,
moederdag. Voor meer info ☎
045-213248.

Veronica fel tegen Radio 6

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Veronica verzet zich fel tegen het plan van de Hil-
versumse radiodirecteuren om een Radio 6 in het leven te roepen voor
lichte muziek.

„Het is uitgesloten dat Veronica z'n zendtijd door anderen laat invul-
len. Absoluut uitgesloten. Daar doen wij niet aan mee", zegt Veroni-
ca's radiodirecteur Lex Harding desgevraagd. De omroepen zouden
geen eigen positie krijgen op 6, dat bedoeld is als concurrent voor
snel groeiende commerciële stations.

diept. Ik ben geïnteresseerd in
wat er in iemand z'n kop zit. En
niet in: wat heeft hij zich samen
met zijn woordvoerder voorge-
nomen om naar buiten te bren-
gen. Nee, mij gaat het om 'what
makes Sammy run', wat zit er in
dat hoofd?"

Volgens Elias zijn er voor zijn
programma in Nederland genoeg
redelijk spirituele gasten. „Denk
er goed om, het gaat niet alleen
om politiek. Ik wil ook een voor-
zitter hebben van de Raad van
Bestuur van een grote Neder-
landse onderneming of een ver-
zekeringsbedrijf. Idealiter moet
de mensen praten als ze op
een verjaarspartijtje zitten en
iets aan de buurvrouw willen uit-
leggen. Ik wil proberen om door
dat harnas heen te breken van
van tevoren bedachte argumen-
ten."

Uitdaging

„Het cliché 'uitdaging' is geheel
juist. Absoluut. Er is hier en daar
de vraag geopperd: krijg je wel
mensen naar de uitzending toe?
Ik denk het wel, anders zou ik
hier niet zitten. Het heeft voor
hen ook voordelen. Hoe denk je
dat het is voor machthebbers
'decisionmakers' vind ik zo'n
eng woord - om iemand twintig

minuten lang met een camera
langs te krijgen om daarvan 's
avonds twee keer twintig secon-
den terug te zien. In De Vierde
Kamer is het zeker dat wat ze
zeggen ongefilterd bij de mensen
thuis komt. 'Live'. Dat heeft ook
voordelen voor ze. Ze kunnen
gewoon hun verhaal kwijt. En er
zit een lastige krulbol tussen,
die het 'fair' zal doen en geen
trucjes zal uithalen. 'Fair play',
geen gezeur. Sommige dingen
kun je van mensen niet verwach-
ten. Je kunt van de minister-pre-
sident niet verwachten dat hij
praat over het Geheim van
Stoetdijk. Daar moet je rekening
mee houden, maar je moet zo-
veel mogelijk proberen die grens
te verleggen en zover mogelijk
zien te komen."

Boodschap

Elias heeft niet de indruk dat hij
een grote boodschap of missie
voor de mensheid heeft. „Het zit
veel meer in m'n tenen. Ik kan
het gewoon niet hebben als men-
sen d'r omheen kletsen en din-
gen mooier of ingewikkelder
maken dan ze zijn. Klets er niet
omheen. Als er een probleem is
in de samenleving: bespreek het,
doe er normaal over, ook als het
moeilijke problemen zijn."

● Ton Elias: „Bij mij moeten de mensen praten alsof ze op
een verjaardagspartijtje zitten en iets aan de buurvrouw
willen uitleggen."

COMMERCIEEL VASTGOED

Te koop/te huur

BRUNSSUM, Merkbeekstraat 6 S
Nabij centrum gelegen goed afgewerkte kantoor/
praktijkruimte. Opp. ± 80 m² B.V.O. incl. toilet en
kitchenette. Aanv. spoedig. Huurprijs f. 10.545,-/jr.
excl. B.T.W. Event. koop is bespreekbaar. Koopprijs
op aanvraag.

ELSBLOO-GEHEENTE STEIN, Centrumlocatie S
Te koop winkelruimte ter grootte van ± 450 m²
B.V.O. met veel etalages en goede
bevoorradingsmogelijkheid, alsmede royale
bovenwoning met o.a. woonkamer 35 m², 3 slaapkamers,
badkamer en zolder. Aanv. i.o. Prijs f. 495.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg C 22A S
Te huur mooi verbouwde winkelruimte, opp. ± 50
m², incl. keuken en toilet. Frontbreedte ± 5 m. Aanv.
spoedig. Huurprijs f. 3400,-/jr. excl. B.T.W.

HEERLEN, Kasteellaan 96 S
Optisch goed gelegen winkelruimte, opp. 380 m²,
met achtergang en kantoor-woonruimte op
verd. Aanv. direkt. Huurprijs f. 3400,-/jr. excl.
B.T.W.

HEERLEN, Venlostraat 8 S

Te huur winkel-woonhuis. Winkelopp. ± 75 m².
Woning met o.a. woonkamer, keuken, 3 slaapkamers,
badkamer. Aanv. direkt. Huurprijs f. 1.250,-/mnd.
excl. B.T.W.

HEERLEN, Zeeuwenlaan 281 S
In winkelcentrum "Zeeuwen" is nog een
winkel te huur welke huurmogelijkheid biedt voor
bijv. drogisterij, kapsalon, dibev, videothek, slager.
Opp. 94 m². Uitv. inlichtingen over huurprijs etc. op
aanvraag.

KERKRADE-CENTRUM S
In Theaterpassage gelegen winkelruimte, grootte
254 m², frontbreedte ± 25 m, v.v. kitchenette en
toilet. Goede bevoorradings- en
parkeermogelijkheid. Aanv.: spoedig. Pand is
eventueel geschikt te huur in units van ± 125 m².
Uitv. gegevens op aanvraag. Huurprijs f. 225,-
p/m²/jr excl. B.T.W.

KERKRADE-EYSELHOVEN, Portbeemden S
Naast supermarkt gelegen nieuwbouw
winkelruimte. Oppervlakte ± 230 m², frontbreedte
18 m. Huurprijs f. 200,-/m² p.jr. excl. B.T.W.,
uitvoering informatie op aanvraag.

KERKRADE, SPEKHOOLZERHEIDE, Akerstraat S
In gezellige winkelstraat te huur goed afgewerkte
winkelruimte ter grootte van 320 m² B.V.O.,
voorzien van o.a. tegelvloer. Interesse? Bel dan
even voor uitv.inform. c.q. bezichtiging ter plaatse!

LANDGRAAF-SCHAEBSBERG, Hoofdstraat 108 S
Optisch zeer goed gelegen mooi afgewerkte
winkelruimte, opp. ± 117 m² B.V.O. Voorfront ± 10 m
met etalages aan voor- en zijkant. Ruime
parkeervoorzieningen. Aanv. medio '91. Uitv.
gegevens, plattegrond e.d. op aanvraag. Huurprijs f.
32.800,-/jr. excl. B.T.W.

LANDGRAAF/SCHAEBSBERG, S
Hoofdstraat/Past. Schattenstraat
Gunstig gelegen representatieve kantoorruimte ter
grootte van ± 230 m² op de 1e verdieping v.v. lift en
centrale verwarming. Huurprijs f. 145,- per m² per
jaar.

LIMBRICHT, de Gronckelstraat 2A S
In kern, L.O. raadhuisplein en prov. bureau Rode
Kruis gelegen, mooi afgewerkte winkel-woonhuis.
Winkel-oppervlakte ± 100 m² v.v. tegelvloer.
Woonhuis met o.a. grote living, luxe keuken met
compl. uitrusting, ruim balkon, 3 slaapkamers, badkamer,
bergruimte. Aanv.: direct. Prijs f. 245.000,- k.k.

NUTH, Thermiekstraat M
Industrieterrein te koop met o.a. 4.000 m² terrein-
opp., grote bungalow, 6 Rommeloosden (totale opp.
ca. 720 m²). Het terrein is grotendeels omringd en
omraasd. Vraagprijs f. 595.000,- k.k.

Sittard, Bergstraat 25 S
Te huur ± 380 m² showroom/bedrijfsruimte v.v.
centrale verwarming. Aanv. i.o. Huurprijs f. 30.000,-/jr.
excl. B.T.W. Koop van totale complex is
bespreekbaar.

SITTARD, Dimpseystraat 32 S
In winkelcentrum gelegen winkelruimte ter
grootte van ± 83 m² B.V.O., zeer geschikt voor o.a.
AGF, slager, slager, kruidenverworen, optiek,
boekhandel of CD shop. Huurprijs f. 1.250,-/mnd
excl. B.T.W. Aanv. spoedig.

SITTARD, Industriestraat 35 S

Op handelsterrein gelegen bedrijfsobject,
bestaande uit showroom/verkoopruimte met
verhard terrein, alsmede vrijstaand woonhuis met
o.a. kantoor, kelder, hal, woonkamer, luxe keuken, 3
slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is
mogelijk. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Ruijters in Maastricht, telefoonnummer 043-214231, of met
een van de andere vestigingen.

RUIJTERS

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 - 523344
buiten kantooruren: 04752-3143 / 046-519882 / 045-214250
6211 EX maastricht - het bat 8 - tel 043 - 256525
buiten kantooruren: 043-214231 / 043-256712

Een nieuw concept Een nieuw idee

Uitgebreide informatie op de N.M.B. Woningmarkt
Geluk in wonen

Steens / De la Haye / Wald / Dogge

6432 GH HOENSBROEK TELEFOON 045-223434
HOOFDSTRAAT 88 FAX 045-230033

OP ZATERDAG GEOPEND VAN 09.30 TOT 12.30 UUR

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING

Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kant en klaar
gelegd en geborsteld
f130,- p.m2

Voerendaal, Hooftstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157

'De makelaar in tevredenheid'

NEDU MAKELAARDIJ

beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheek • assurantiën

KERKRADE: 'Halfvrijstaand woonhuis
op 395 m² grond'.
Ind. kelder, L-vormige woonk. keuken, ser-
re, ruime berging, 3 slaapk., badk. zolder.
Achtertuin 20 m. Geen bebouwing achter.
Aanv. i.o. Vraagprijs f. 82.500,- k.k.

VOERENDAAL/WEUSTENRADE: 'Half-
vrijstaand woning met zeer ruime gan-
ge en kantoorruimte'.
Ind. kelder, hal, kantoor, opslagruimte/kantoor
(950x480/950) (hoogte 2,80) gar.
(950 m, diep), woonk. (33 m²) keuken, 2
grote slaapk., badk., viering. Bw. 1989.
Aanv. direkt. Vraagprijs f. 135.000,- k.k.

HEERLEN/DOUVE WIEBEN: 'Comfortabe-
le eend-bungalow met garage'.
Ind. kelder, hal, L-vormige woonk. m. open
keuken, 2 mooie slaapk., royale badk.
Bw. 1986. Geïsoleerd en dubb. beglaasd.
Aanv. in overleg. Mogelijke Rijksbijdrage f. 10.500,-
Vraagprijs f. 139.000,- k.k.

HEERLEN: 'Ruim en comfortabel appa-
rtemint'.
Ind. kelder, hal, woonkamer, m. balkon,
keuken, badk. Aanv. i.o. Vraagprijs f. 79.000,- k.k.

HEERLEN: 'Mooi halfvrijstaand woning
met garage in leuke buurt'.
Ind. hal, ruime woonk., keuken, berging, 3
slaapk., badk. zolder. Bw. 1983. Geïso-
leerd, ged. dubbel begl. en grotendeels
roll. Achtertuin op zonkant. Aanv. i.o.
Mog. overdracht sube. f. 3.000,-
Vraagprijs f. 128.500,- k.k.

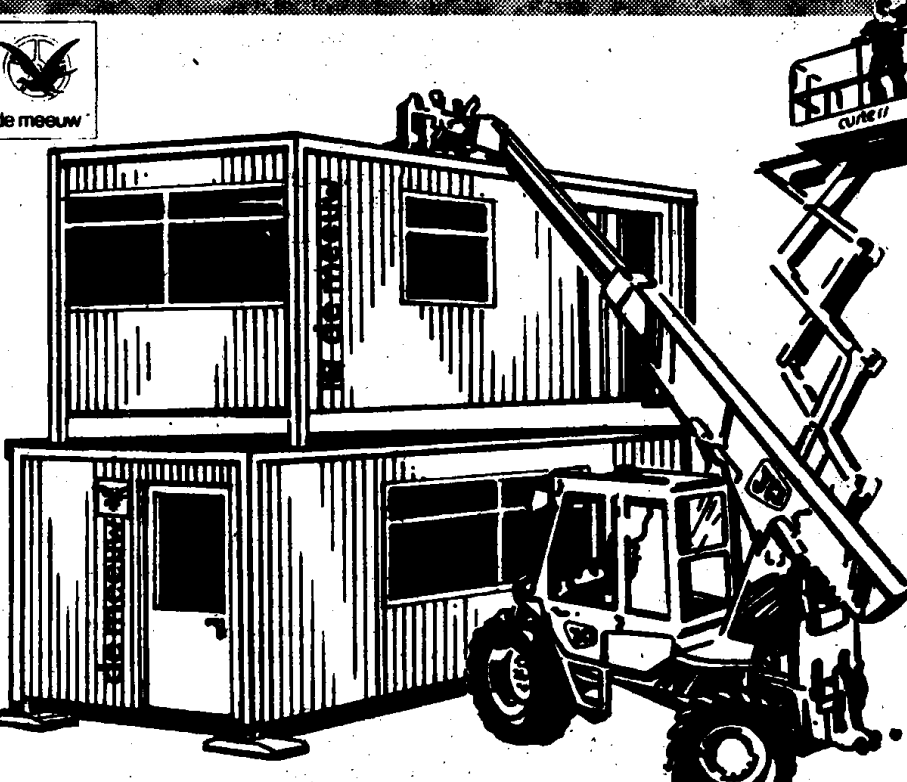
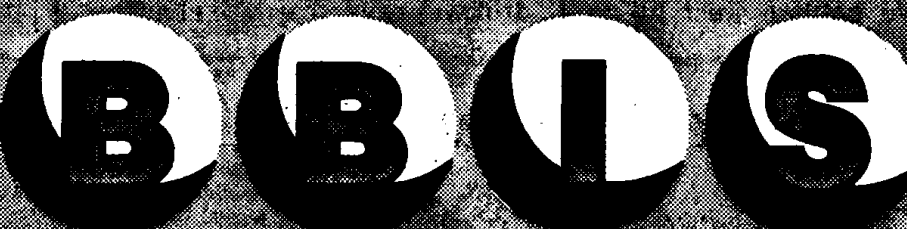
SCHINVELD: 'U zoekt veel ruimte? Hier
is uw kans'.
Woonh. m. gar./berging. Ind. hal, woon-
/keuken (7x3), woonk., waskeuken, 5
slaapk., badk. Zolder. Perc. opp. 181 m².
Aanv. direkt. Vraagprijs f. 128.000,- k.k.

ONSBEEK: 'Halfvrijstaand herenhuis
met grote schuur op 1000 m² grond'.
Ind. kelder, hal, L-vormige woonk. woon-
/keuken, bijkeuken, schuur (8,20x7,20)
3 grote slaapk., badk. Zolder. Bw. 1985.
Ideaal object voor tuinliefhebber en/of
knutselaar. Aanv. in overleg. Vraagprijs f. 195.000,- k.k.

GEZIEN DE SNELLE VERKOOP
TER BEWIJZING WONINGEN
IN ALLE PRIJSKLASSEN
EN ALLE PLAATSEN.

Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur.
Emmelplein 12 te 6411 JR Heerlen.
Telefoonnummer 045-711500.
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur.

Brouwers Bouw- en Industrie Services

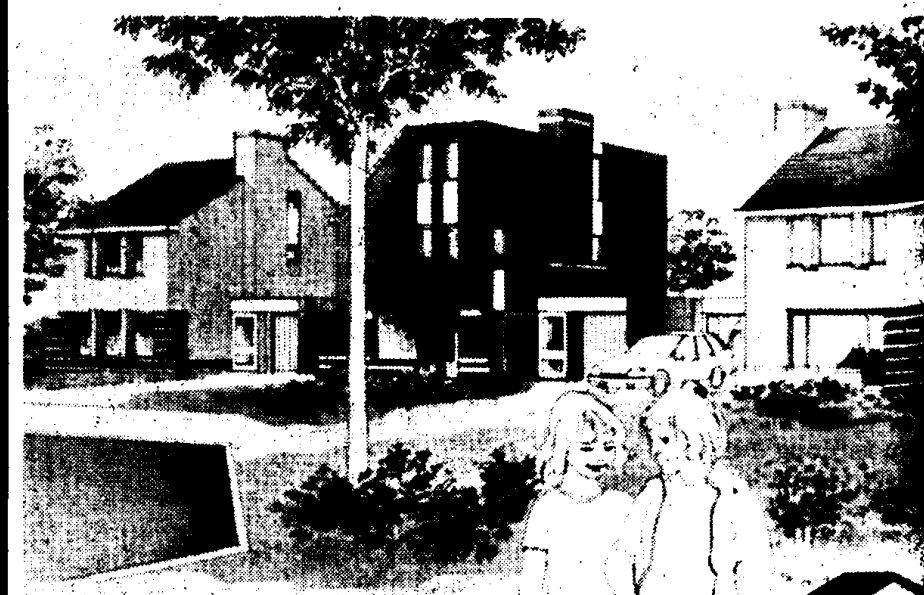
HUUR of KOOP er al uw machines en tijdelijke huisvesting!

MAASTRICHT W. Alexanderweg 2 Telefoon 043-684444* Fax 684488
WIJLRE Industrieweg 5a Telefoon 04450-2220 Fax 2121
SCHIJNDEL Roosheide 7a Telefoon 04104-74963 Fax 78000
BILZEN (B) Maastrichterstraat 6a Telefoon 011-411485 Fax 417035

Een huis

koopt U

bij

LANDGRAAF

LUXE HERENHUIZEN

Perceelsgrootte van ca. 280 m² tot 640 m²

Prijzen vanaf f 260.000,- t/m f 296.000,- v.o.n.

Indeling begane grond: woonkamer ca. 43 m², keuken ca. 9 m², bijkeuken ca. 9 m² en garage. Indeling verdieping: 3 slaapkamers ca. 16,8 en 11 m², badkamer met douche en wastafel, apart toilet, bergkast en vaste trap naar zolder. Zolder afkijk van type ca. 36 m² resp. 22 m².

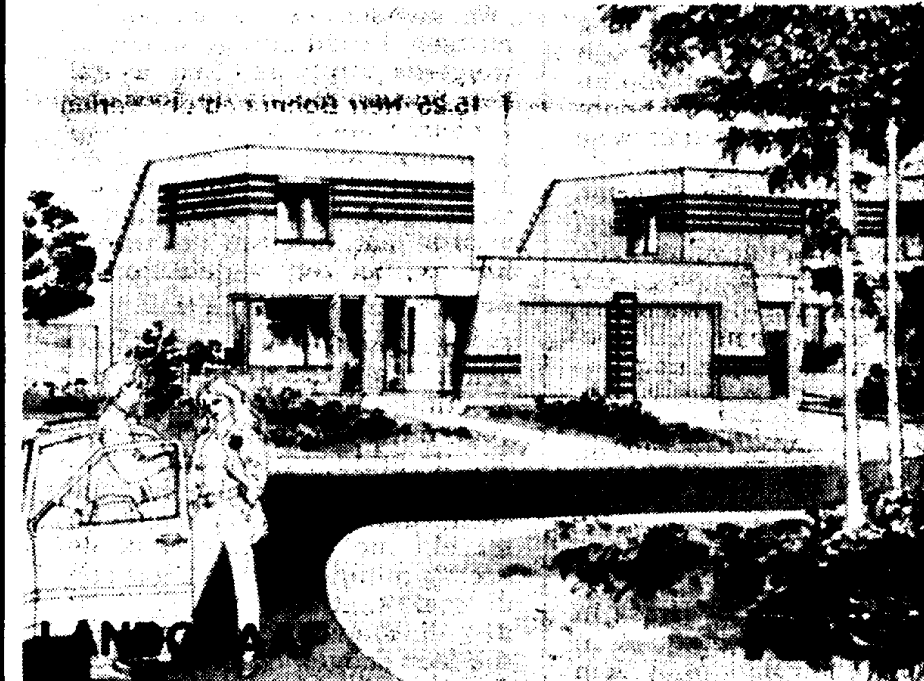
LANDGRAAF

VRIJSTAAND GESCHAKELDE WONINGEN MET GARAGE

met eenmalige bijdrage van f 5000,- (Premie C belasting vrij).
Perceelsgrootte ca. 230 m²

Prijzen f 187.900,- v.o.n.

Indeling begane grond: woonkamer incl. keuken ca. 35 m², hal, toilet en garage. Indeling verdieping: 3 slaapkamers ca. 12,5, 9 en 8 m², badkamer met ligbad, was-
tweede toilet, vaste trap naar zolder. Zolder ca. 20 m², mogelijkheid voor 4e sla-
kamer.

SENIORENWONINGEN MET GARAGE

met éénmalige bijdrage van f 5000,- (Premie C belasting vrij).
Perceelsgrootte ca. 195 m² resp. 325 m²

Prijzen f 170.300,- v.o.n. en f 182.200,- v.o.n.

Indeling begane grond: woonkamer incl. keuken ca. 35 m², slaapkamer ca. 16 m², badkamer met verdiepte douchevloer, wastafel en tweede toilet, toilet en garage. Indeling verdieping: 2 slaapkamers ca. 12 resp. 8 m², bergruimte ca. 8 m² en cv-ketel. Woningen worden zodanig uitgevoerd tot deze invalide-vriendelijk zijn.

Inlichtingen/verkoop:
van maandag t/m vrijdag
van 9.00-17.00 uur en
volgens afspraak.
's Zaterdags volgens
afspraak.
Edisonstraat 9, 6372 AK
Landgraaf 045-316222

Kiest u eerst uw sanitair en dan de tegels?

't mag ook omgekeerd,
want bij Jan van Erp vindt u beide!

't Heeft grote voordelen om uw tegels en sanitair te kopen bij Jan van Erp. Beide kunt u mooi op elkaar afstemmen. En ook mooi afstemmen op uw budget: nergens anders vindt u zulke scherpe prijzen voor zoveel badkamer-ideeën. Showrooms vol ideeën in actie. Om ze in uw huis toe te passen hoeft u bovendien nooit lang te wachten. Jan van Erp kan snel leveren dankzij 'n uitgebreide eigen voorraad! Komt u dus maar eens vrijblijvend kijken en vergelijken, ervaren verkoop-adviseurs geven u graag alle gewenste informatie. Een ervaring van ruim 27 jaar!

RAPETTI
vaste montage

Sphinx

NOVOBOCH

Zeker is zeker.
Daarom krijgt u bij Jan van Erp gegarandeerde kwaliteit op tegels en sanitair. Hebt u badkamerplannen op wat langere termijn en ontdekt bij Jan van Erp nu al precies wat u hebben wilt dan kunt u zonder extra kosten reserveren voor latere levering.

Jan van Erp TEGELS & SANITAIR

GREVENBICHT, Houtstraat 5, tel. 04498-57629, 's-Maandags gesloten

Scheppers Kunststof

Eigen fabricage.
Dus maatwerk in kunststof ramen, deuren
rolluiken met 10 jr. garantie.
Eigen snelle service en montagedienst

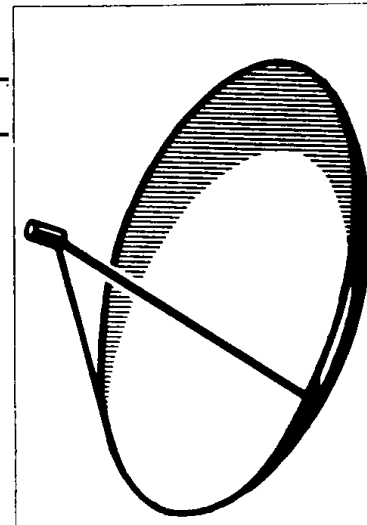
Voor info en offerte:
TELEFOON 045-465228
Smedestraat 6, Kerkrade

Te huur:

BEDRIJFSHALLEN TE LANDGRAAF

Inlichtingen:
maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur
Hoofdstraat 43, Landgraaf, tel. 045-327421

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer
En de makelaar weet van wanten en kranten.

Nederland 1

VARA
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.45 ●De VARA matinee. Mozart on tour.
14.45 Neighbours. Australische serie. Door Zoe's schuld ligt Lucy in het ziekenhuis.
15.13 Doen in groen. Pieter Jan Hagens verkent het natuurmonument 's-Gravelandse Landgoederen. Herh.
15.38 Smakelijk eten.
15.57 De speurder. Duitse misdaad-serie. Alf (slot): Blijft alcohol vrij. Lose is er na een roofoverval met een linke buit vandoor.
16.51 Museumsschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergrond bij voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: Het landschap van Moslaert. Herh.
17.00 De kleine wijzer. Quiz voor kinderen.
17.30 ●●Journal.
17.40 Kassa! Consumentenmagazine.
18.16 VARA's kindermenu.
19.00 ●●Journal.
19.22 Lingo. Woordspel.
19.45 Flying doctors. Australische doktersserie. Alf: Ver van de snelweg. Tijdens het spreekuur in het afgelegen Yankee Jack's Creek valt David de hyperactieve Colin op.
20.34 (TT)Oppassen!!! Comedyserie. Alf. 10: The Stones.
21.02 Sonja op zaterdag. Praatprogramma.
21.58 Achter het nieuws. Actualiteitrubriek.
22.33 Twee voor twaalf. Spelprogramma.
23.13 De schreeuw van De Leeuw. Personality-show.
24.48 E.N.G. Canadese serie. Alf: Waarom? De dood van Janice grijpt iedereen bij Channel 10 aan. Haar broer Clark, dagbladjournalist, eist een onderzoek en Mike stemt toe.
00.36 Museumsschatten, prof. Henk van Os geeft achtergrond bij voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: Meesterschap door vakmanschap. Herh.
00.48-00.53 Journal.

Nederland 2

AVR
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.20 Schaken. Verslag van het VSB-Schaaktornooi te Amsterdam.
17.30 ●●Journal.
17.40 Post!!! Brievenrubriek voor de jeugd.
18.10 Wordt vervolgd. Tekenfilmmagazine.
18.35 Pauze-tv. Jongerenmagazine.
18.55 Jackpot. Spelprogramma.
19.25 Junior survival. Survival-wedstrijd voor meisjes van 13 en 14 jaar.
20.00 (TT+●●)Journal.
20.25 Navarro. Franse misdaadserie. Alf: Strip show. Wanneer er een heel jong meisje vermoord wordt gevonden, schijnt niemand haar te kennen. Navarro is er echter van overtuigd, dat de Bobby Lo Cicero er iets mee te maken heeft. Deze is de broer van Sammy, die in Parijs de nodige seksclubs bezit.
22.00 Karel. Talkshow vanuit Studio Rembrandtplein.
22.53 Land in zicht! Toeristische zoektocht naar sporen van ons verleden.
23.25 De taalmeesters. Taalvirtuosen goochelen met de Nederlandse taal.
23.50-23.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.

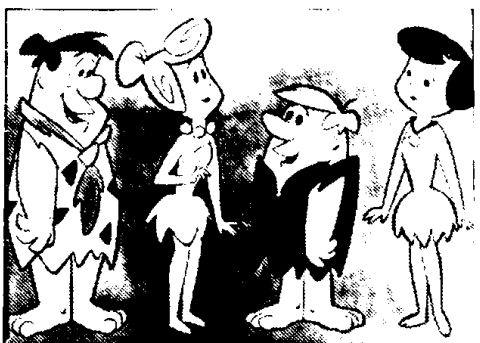
● Constanze Engelbrecht en Klaus Guth in 'Der Fahnder'. (Nederland 1 - 15.57 uur)

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Paspoort Marokkanen. Wekelijks magazine in het Marokkaans Arabisch en het Nederlands.
18.30 Sesamstraat. Sien maakt in Bleiswijk een toetje: een chocolade ijsje, dat er lekker uitziet.
18.45 Jeugdjournaal extra.
19.10 Trekking van de lottogetallen.
19.15 (TT)Documentaire 25 jaar huwelijk koninklijk paar. Een chronologisch overzicht met archiefbeelden en fragmenten van televisie-interviews die koningin en prins de afgelopen 25 jaar hebben gegeven.
20.00 (TT)25-Jarig huwelijk koninklijk paar. Rechtstreeks verslag van de feestelijke viering van het zilveren huwelijksfeest van koningin Beatrix en prins Claus in het Muziektheater in Amsterdam.
22.00 ●●Journal.
22.15 Studio sport. Halve finale EK boksen in Gothenburg.
22.50 Hair. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Milos Forman. Met: John Savage, Beverly D'Angelo, Treat Williams e.a.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Katts & Dog. Herh.
12.30 Classic movie: The man who would be king. Amerikaanse speelfilm uit 1975.
14.45 Survival. Engelse natuurserie.
15.30 Villalux. Jongerenprogramma.
16.30 De Flintstones.

● 'De Flintstones'. (RTL - 16.30 uur)

17.00 Dirty dancing. Amerikaanse serie. Alf: Heat wave.
17.30 Tineke. Rechtstreeks weekendprogramma.
18.00 Zes uur nieuws. Presentatie: Jaap van Meekeren.
18.10 Tineke. Deel 2.
19.30 Avondnieuws. Presentatie: Jaap van Meekeren.
19.50 Weer. Presentatie: Reinier van den Berg.
20.00 Rad van Fortuin.
20.30 Life goes on. Amerikaanse serie. Alf: Isn't it romantic.
21.25 Wie is wie? Spelprogramma.
21.55 Famous Teddy Z. Amerikaanse comedyserie. Alf: Teddy's big date.
22.25 Laatste nieuws. Presentatie: Sander Simons.
22.40 Ben. Amerikaanse speelfilm uit 1972.
00.20 The monsters. Amerikaanse griezelserie. Alf: The match game.
00.45 Getting Physical. Amerikaanse televisiefilm uit 1984. Kendall is een iets te zware vrouw, die dolgraag actrice wil worden. Ze woont nog bij haar ouders en werkt bij een reisbureau waar verder geen toekomst in zit.
02.20 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.30 Een computer ook in jouw klas.
10.00 Wereldoriëntatie.
10.20 Natuurkennis.
10.45 Gesprek.
10.55 Snuffeltip.
11.00 Telescoop.
11.25 Frans.
11.50 Chemie (38).
12.15 Meegenomen.
12.30-13.30 Babel.
16.15 Sterren in mijn kroon. Amerikaanse speelfilm uit 1950.
17.48 Nieuwskrant.
17.53 Kwislijn.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Peuteranimatie.
18.05 Schuifslag. Vrolijk spel waarin leerlingen en leraren van twee lagere secundaire scholen het tegen elkaar opnemen.
18.45 Vlaanderen vakantieland. Toeristische magazine.
19.20 Joker- en lotto-trekking.
19.30 Nieuws.
20.00 Kwislijn.
20.05 Baraka.
21.35 Ongelofelijk, maar Bardi.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Vandaag. Aansl. Kwislijn.
22.50 Sport op zaterdag.
23.20 Een jaar in Vietnam. Serie. McKay's helikopter stort neer in de jungle. Goldman, Anderson en hun mannen gaan naar hem op zoek. Percelli kan de verkrachting van een vrouw voorkomen, maar wordt zelf beschuldigd van doodslag op de aandrager.
00.10-00.15 Dolci pianti van Strauss. uitgevoerd door Rik Vercurryse, hoorn en Katrien Verbeke, piano.

België/TV 2

19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
20.00-22.15 extra: basketball: België - België All Stars vanuit Oostende. Commentaar: Louis de Pelsmaeker.
21.15 volleybal: België - Nederland vanuit Gent, samenvatting. Commentaar: Jan Noppe.

SSVC

10.00 Kinderprogramma's 10.25 Owl TV 10.45 The return of Dogtarian 11.05 Dizzy Heights 11.30 Happy Days 11.55 Jim'll fix it 12.30 Gazza's Soccer School 12.40 The Walltons 13.30 Grandstand 18.10 News and weather forecast 18.20 Mark Pages's pop spot!! 18.50 The Paul Daniels magic show 19.35 You Bet!! 20.25 Bergrac, Engelse detectiveserie 21.15 The Paradise Club 22.10 Up Pompei 22.40 Nieuws sport en weer 23.00-00.45 An Alleen Mystery

BBC Europe

12.00 Question Time 13.00 Top gear 13.30 World sport met Grandstand Rugby League, Challenge Cup Final, Ice Hockey, Squash en Snooker 19.10 BBC News and Weather 19.20 Wogan 19.05 That's showbusiness 19.35 The Staggering stories of Ferdinand de Bargas 20.00 BBC World News and Weather forecast 20.30 You rang miord 21.20 You've gotta be joking 21.50 BBC news and weather forecast 22.10 Your Life in their hands 23.00 Secret World of Sex

Sportnet

07.30 Sport uit Spanje 07.45 Bowien Pro bowlers tour voor dames 09.00 Wielerrennen: Ronde van Spanje, samenvatting van twaalfde dag 09.30 Wielerrennen: 1991 Tour Dupont. 10.00 Dragacien: AC Delco southern nationals 11.00 Truckracen: stunts 12.00 Paardesport: Windsor horse show, vierpersen, live 14.30 Wielerrennen: Ronde van Spanje, dertiende dag live 16.00 Golf: Spaanse open, live 17.30 Paardesport: Windsor horse show, vierpersen, live 18.30 Autosport: Britse F3 vanuit Brands Hatch 19.00 Programma-informatie: Aansl. NBA basketbal: Conference, halve finale 20.00 Autosport: Britse F3000 vanuit Donington Park 21.30 Motorsport: Duitse F3 kampioenschapsschappen vanuit Zolder 22.00 Internationale motorsport 23.00 Wielerrennen: Ronde van Spanje, samenvatting dertiende dag 23.30 Wielerrennen: Tour Dupont 00.30 Argentijns voetbal 01.00 Golf: VS PGA tour GTE Byron Nelson classic 03.00 Pro boksen vanuit Amerika 04.00 Wielerrennen Tour Dupont 04.30

Super Channel

06.00 The mix. videoclips 15.50 The Saturday matinee: Something to sing about, Amerikaanse speelfilm uit 1937 van Victor Schertzinger Met James Cagney, Evelyn Daw, Mona Barrie e.a. 17.40 Videofashion, modemagazine 18.00 Return to the snow-zone, documentaire 19.00 Burke's law, serie met Gene Barry 20.00 News special extra, actuele achtergrondreportages 20.10 Saturday night at the movies: Heartbeat, Amerikaanse speelfilm uit 1946 van Sam Wood 22.00 Concert special Jazz 23.00 The Saturday movie: Terror, Amerikaanse speelfilm uit 1963 van Roger Corman. Met Jack Nicholson, Boris Karloff, Dick Miller e.a. 00.30-06.00 Late night mix, videoclips

MTV Europe

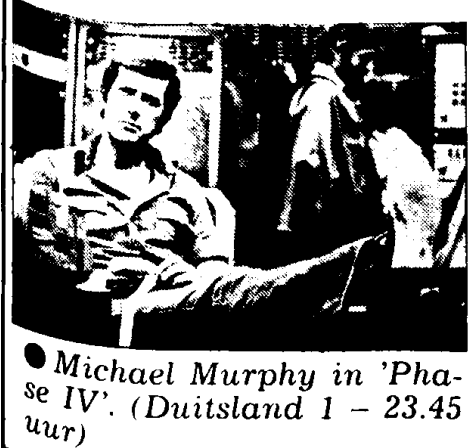
08.00 Paul King 11.00 US top 20 video countdown 13.30 XPO 14.00 More sex in the 90s 14.30 Ray Cokes 17.00 Vol raps 18.00 Week in rock 18.30 The big picture 19.00 European top 20 21.00 Partyzone 23.30 Club MTV 00.30 Pip Dann 03.00 Night videos.

CNN

Voor 18 uur 24 uur per dag nieuws, met om: 07.30 Moneyline 09.00 World business this week 11.10 Larry King 12.40 International correspondents 14.10 The big story 15.10 Health week 15.40 Moneyweek 16.10 Science and technology week 16.40 Style with Elsa Kienisch 17.10 Showbiz this week 17.30 College football preview 18.40 Evans and Novak 19.00 World business this week 19.40 Newsmaker Saturday 20.10 Healthweek 20.40 Style with Elsa Kienisch 21.10 Your money 21.40 International correspondents 22.40 Futurewatch 23.00 East meets West 23.40 Newsmaker Saturday 00.40 Pinnacle 01.10 The big story 03.10 Showbiz this week 03.30 East meets West 05.10 The Capital gang

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Die Insel, die im Regen steht.
09.45 Medizin nach Noten.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-Info Gesundheit.
11.00 Tagesschau.
11.03 Der Chinesische Nationalzirkus.
12.35 Umschau.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Deutschlandbilder.
14.15 Auf der Suche nach Bigfoot.
15.45 Erstens.
16.00 Disney-Club.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau-Telegramm.
18.15 Sportschau.
19.00 Markt.
19.30 Graf Duckula.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 Tagesschau.
20.15 ●●Alles singt. Zangprogramma.
21.45 ●●Lotto-trekking.
21.50 Tagesschau.
22.00 Das Wort zum Sonntag.
22.05 ●●Arabeske. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Stanley Donen.
23.45 Phase IV. Engelse speelfilm uit 1973 van Saul Bass. Op een onderzoekstation in de woestijn doen Ernest Hubbs en James Lesko onderzoek naar het zich snel vermenigvuldigende mierenbestand.
01.05 Tagesschau.
01.10-01.15 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

● Michael Murphy in 'Phase IV'. (Duitsland 1 - 23.45 uur)

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa.
09.03 Die Insel, die im Regen steht.
09.45 Medizin nach Noten.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-Info Gesundheit.
11.00 Tagesschau.
11.03 Nachbarn in Europa.
12.35 Diese Woche. Weekoverzicht.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Tao Tao.
13.30 Wir stellen uns.
14.15 FM - Das Familienmagazin im ZDF.
15.00 Der Plakatierer.
15.25 Herr Bohm und der Hering.
15.35 Tarzan, der Herr des Urwalds. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Joseph M. Newman. Jane Parker keert terug naar Afrika. Zij, haar vader en hun vriend Hild worden op zoek naar voor door inboorlingen overvallen.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Raumschiff Enterprise.
18.10 Länderspiegel.
19.00 Heute.
19.30 Lauter nette Leute.
20.15 (ee)Die Nacht vor der Hochzeit. Amerikaanse speelfilm uit 1940 van George Cukor. Met: Cary Grant, Katharine Hepburn, James Stewart e.a. De rijke Tracy Lord wil hertrouwen. De pers vindt dat heel interessant, vooral als haar ex-man C.K. Dexter Haven de avond voor de bruiloft op bezoek komt en ook de gescheiden levende vader van Tracy zich laat zien.
22.00 Heute.
22.10 Das aktuelle Sport-Studio.
22.30 Schiff ohne Heimat. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Clarence Brown. Met: Spencer Tracy, Gene Tierney, Van Johnson e.a. In 1620 zal de ruwe kapitein James emigranten naar Amerika overvaren die zich in de nieuwe wereld willen vestigen. Ze denken dat ze naar Virginia gaan, maar James heeft in het geheim afgesproken hen in New England achter te laten. Dan wordt hij verliefd op een vrouwelijke passagier.
01.10 Heute.

Duitsland 3 West

08.45 elekolleg II. 09.45 Seniorengymnastik. Alf. 9.10. 10.00 This week, actualiteiten in het Engels. 10.15 Actualities, actualiteiten in het Frans. 10.30 Spanien: Sprache, Land und Leute, 13-delige serie over Spanje. 11.00 Playtime. 11.15 Viens jouer avec nous, cursus Frans voor kinderen. 11.30 Aus Forschung und Lehre. 12.15 Träume, Tod und Filzpantoffeln, 4-delige serie over de bizarre fantasieën van Karl May. Alf. 13. 13.00 Sport 3 extra: Tennis, Open Duitse kampioenschappen vanuit Hamburg. Halve finale. 17.30 Länder-Menschen-Abenteuer: Zwischen Buddha und Lenin, serie Baikalverhalen. Alf. 1: Im Lande der Burjaten. 18.15 Tennis, cursus tennis. Alf. 6: Smash en halfvolley. (herh.). 18.30 Die Sendung mit der Maus, kinderprogramma. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde, met om 19.35 Sport im Westen. 20.00 Schöne Rauber, documentaire over haaien. (herh.). 20.30 Rheinisches Musikfest 1991: Werken van Wolfgang Amadeus Mozart. 21.45 Im wilden Kaiser, filmje over deze berg in Tirol. 22.00 Die Seidenstrasse des Meeres, 12-delige documentaire serie. Alf. 5: Bei den indischen Christen, over de voormalige Portugese kolonie Goa op de Indiase kust. 22.50 Zerkunftsgespräche. 23.00 Rocklife, muziekprogramma. Met: Working Week. Definition of Sound en Dissidenten.

Duitsland 3 SWF

12.25 Programmtafel. 12.30 Telekolleg II. 13.00 Sport 3 extra: Tennis, internationale kampioenschappen dames finale vanuit Hamburg. Aansl.: E.K. boksen voor amateurs vanuit Gothenburg, halve finale. 17.00 Nimmi's Dritte. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. 18.00 Miteinander, kerkelijk nieuws. 18.30 Das Südwest-Journal. 19.00 Lindenstrasse. Erde - Gemeinsam stark. 19.30 Planet Erde - Das Verhalten der Tiere. 20.15 Operettengala Budapest. 21.45 Nieuws. 21.50 Auf der Couch. 23.20 Die heilige Hür, van en met Lisa Fitz. 00.00 Schlagzeilen.

RTL Plus

06.00 Die Sieben-Millionen-Dollar-Frau. Serie. (herh.).
06.45 MASK. Tekenfilmserie.
07.10 Im Land der Saurier. Serie. Alf: Der Nottfall.
07.35 Lieber Onkel Bill. Serie. Alf: Ho auf Freiers Füssen. (herh.).
08.00 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff. Met de tekenfilms: Ein Herz für Wauzi (Pound puppies), Yogi Bar en Scooby Doo.
09.30 Klack. Kinderspeelshow.
10.10 Die Jetsons. Tekenfilmserie. (herh.).
10.35 Mr. T. Tekenfilmserie.
11.00 Marvel universum. Sf-tekenfilms, met: Dungeons and Dragons, Robocop en Spiderman 5000.
12.05 Captain N. Tekenfilmserie.
12.35 He Man. Tekenfilmserie.
13.00 Super Mario Brothers. Tekenfilmserie.
13.25 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie.
13.50 Motorsport. Formule 1 races om de Grote Prijs van Monaco, proefritten.
14.50 Lassie. Serie. Slot: Lassie als Lebensretter.
15.15 Dakarti. Serie. Alf: Aus der Art geschlagen.
16.05 Der Engel kehrt zurück. Serie. Alf: Eine grosse Liebe (1). (herh.).
16.55 Der Preis ist heiss. Spelshow.
17.35 Knack den Superpreis.
17.45 Inside Bunte.
18.15 Action - Neu im Kino.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Anpfiff. Voetbal-show met Ulli Potofski.
20.15 Schüsse im Dreiviertelakt. Oostenrijkse speelfilm uit 1965 van Alfred Weidenmann.
21.55 Alles nichts oder?! Show met Hella von Sinnen en Hugo Egon Balder.
23.00 Auf der Alm, da gibt's koa Sünd'. Duitse erotische speelfilm uit 1974 van J. Gottlieb.
00.30 Leidenschaft. Duits-Italiaanse speelfilm uit 1985 van Liliana Cavani. (herh.).
02.30 Auf der Alm, da gibt's koa Sünd'. (herh.).
03.50 Theresa, die Diebin. Italiaanse speelfilm uit 1973 van Carlo di Palma.
05.45 Tekenfilm.

LD TV
LIMBURGS DAGBLAD

GOED BEKEKEN

Met muziek van
SKY RADIO
Voor meer informatie
045-739300

SAT 1

07.30 Guten Morgen. 08.30 Paradise. serie. 09.30 Wirtschaftforum. 10.00 Abenteuer in Atlantis. Fantasyfilm VS 1978. 11.45 Teletip Haushalt. 12.05 Glücksrad. 12.45 Bingo. 13.10 Hotel. serie. 14.00 Die Bucht der Schmuggler. Engelse speelfilm. 15.45 Angesagt. programma-overzicht. 16.15 Zapp. spelshow. 16.40 Neon Rider. serie. 17.40 Nachrichten. 17.50 Bezaubernde Jeannie. serie. 18.15 Bingo. 18.45 Nachrichten. 18.50 Politisches Magazin. 19.30 Glücksrad. 20.15 Zwei Herzen und ein Thron, muzikale komedie. 22.00 Nachrichten. 22.15 Ausbeuter und Opfer, science fictionserie. 23.10 Drei Lederhosen in St. Tropez, sexkomedie. 00.45-02.10 Die Bucht der Schmuggler, film (herh.).

Radio 1

Elk heel uur nieuws. Nationale lietsdag waarvan de hele dag verslag. 7.07 TROS Nieuwshow (7.08 en 8.10 TROS Aktua 7.30 Nws.) 12.05 TROS kamerbreed (NOS: 12.30 Nws. 12.55 Mededelingen (b.v. land en tumbow). 13.10 TROS Aktua. 14.05 TROS Aktua sport (17.05 en 18.10 TROS Aktua 17.30 Nws) 19.04 Coulsen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek 23.07 Met het oog op morgen 0.02 Dmokies. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws 7.04-16.00 VARA's vrije zaterdag, met om 7.04 De opening. 9.04 De ronde van Hilversum. 11.04 Bal op 1 dak. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Wie in 't Nederlands wil zingen 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Tekst en muziek. 17.04 Levenslied en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Jazz uit het historisch archief ca. 20.30 NOS Jazzgeschiedenis 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsig 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation 16.04 NCRV-zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.04 Paperclip-radio. 21.04 Crossroads 23.04-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nieuws. 7.02 Mooi zo. 8.00 Nws. 8.02 Wakker worden. 9.00

demie ontstaat in het stadje.

ARABESQUE (VS - 1966)

Duitsland 1, 22.05 uur, 100 minuten
Regie: Stanley Donen, met Gregory Peck, Sophia Loren, Alan Badel en Kieron Moore.
Gregory Peck speelt een moderne geheimgagent maar is in feite professor en deskundige op het gebied van hierogliefen, terwijl Sophia Loren de prachtige exotische minnares van een Arabische oliemagnaat speelt.

BEN (VS - 1972)

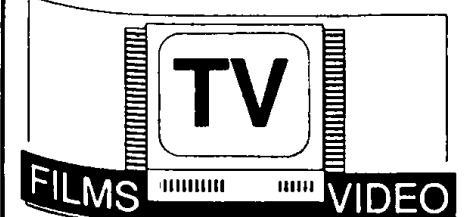
RTL 4, 22.40 uur, 100 minuten
Regie: Phil Karlson, met Lee Harcourt Montgomery, Joseph Campanella, Arthur O'Connell en Rosemary Murphy.
Detective Cliff Kirtland onderzoekt de bizarre moord op Willard Stiles door ratten. Hij realiseert zich dat de beestjes een georganiseerd leger vormen en is erop uit ze te vernietigen. Hij volgt de leider van het leger, Ben.

HAIR (VS - 1979)

Nederland 3, 22.50 uur, 120 minuten
Regie: Ken Annakin, met Richard Todd, Joan Rice, Peter Finch en James Hayler.
De verfilming van de gelijknamige musical. Een jonge dienstplichtige moet naar Vietnam, maar dompelt zich nog even onder in de wereld van de 'flower power'.

● Sean Connery en Michael Caine in 'The man who would be king'. (RTL 4 - 12.30 uur)

THE MAN WHO WOULD BE KING (VS - 1975)

RTL 4, 12.30 uur, 135 minuten
Regie: John Huston, met Sean Connery, Michael Caine, Christopher Plummer en Saeed Jaffrey.

Twee ex-sergeanten, Daniel Dravot en Peachy Carnehan uit het Britse leger zoeken hun fortuin in het primitieve Kalistan. Na vele avonturen komen ze terecht in het dorp Erheb waar ze de ex-soldaat Billy Fish ontmoeten. Ook raken ze bevriend met het stamhoofd van het dorp, Cotah. Ze helpen hem bij een gevecht dat het dorp met een rivaliserend dorp voert. Dravot's moed leidt ertoe dat hij door de inwoners wordt gezien als een koning en een god. Uiteindelijk krijgt hij de absolute macht over heel Kalistan en Dravot begint zelf te geloven dat hij een god is en direct alstamt van Alexander de Grote. Zijn hoogmoed leidt tot zijn ondergang als hij wil trouwen.

STARS IN MY CROWN (Sterren in mijn kroon) (VS - 1950) (Z/W)

België/TV 1, 16.15 uur, 93 minuten
Regie: Jacques Tourneur, met Joel

McCrea, Ellen Drew, Dean Stockwell en Alan Hale.
De belevenissen van een zelfmade dominee in een kleine stad in het zuiden van de Verenigde Staten. De predikant gebruikt niet alleen 'het woord als wapen, maar schiet echt. Het verhaal speelt zich af na de Burgeroorlog.
John Gray wordt de nieuwe dominee

van Walesburg. Hij huwt Harriet, de organiste. Kort daarop adopteren ze een weeskind. Door zijn goedhartigheid en medeleven slaagt hij er al heel snel in de bevolking op zijn hand te krijgen. Hierdoor komt hij in conflict met de plaatselijke arts, die het niet zo hoog op heeft met Gray's werkmethode. De ruzie komt tot een hoogtepunt wanneer er een tyfusepi-

radio

Pick-up 10.00 Caroline 11.00 Kurhausconcert. Pianomuz. 12.00 Muziek voor miljoenen 13.00 Nws. 13.02 Veronica klassiek: Symfonie Ork. van Montreal met piano 14.14 Veronica kamermuziek: Liederen voor sopraan en piano 14.39 Nieuwe grammofoon: en compactdiscen 16.00 Lang leve de opera! Orfeo ed Euridice, opera van Von Gluc. Freiburg Radioorkestster o.l.v. Thomas Hengelbrock m.m.v. Rias Kamerkoor en sol 18.00 Nws 18.02 Avondstemming 20.00 Nws 20.02 KRO-klassiek: Robert Schumann. 22.00 Internationaal concours voor elektronische muziek, Bourges. 22.00 KRO-Literair: Camera obscura 23.00 Nieuwe orgelmuziek. 23.20-24.00 Laudate

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreide weerberichten. 9.00 NOS Sportief 9.25 Waterstand. 9.30 Werken aan werk 10.00 Onder de groene linde 10.15 De muzikale fruitmand 11.15 Tijden thema 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen 12.44 EO Metterdaad: hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opdoor (Open deur) 14.00 Vijf op 5, met om 16.50 Snotneus ahoy 17.00 Licht en uitzicht 17.46 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws 18.10 Ijv. nabeslifer (Goed nieuws). 18.25 Kaven razi (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam 19.00 Nieuws

België/Radio 2
6.00 Nieuws 6.05 Welkom week-end (6.30, 7.00 en 7.30 nieuws: 7.45 Cursiefje in het spionnetje) 8.00 Nieuws 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschuieren 10.00 Nieuws 10.03 De zoete inval. Spelprogramma met Luc Ap. permont en drie bekende Vlaam. gen. 11.30 De Vlaamse top tien 12.00 Top 30 (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Ruyssig. Swingend entertainment voor iedereen 17.00 Nieuws 17.05 Fris van Lefever (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Romantische muziek met heren. ringen van lusters. (22.00 Nieuws en lotto-uitslagen) 23.30-06.00 Nachtradio met nieuws om 24.00 uur

België/BRF

6.35 Radioruftocht 7.15 Wunschkasten (7.45 Agenda) 7.45 Veran. stellingsschied. 8.30. Besn. chie. 9.05 LP-Markt 10.00 Hit of der Nete 12.10 Musik bei Tisch (12.15 Agenda. 12.45 Im Brennpunkt) 13.00 Hitparade 16.05 Contra-Re. Jugendmagazin aus Eelsenborn Herzebosch. 17.05 Forum Kulturmagazin 18.10 BRF. Aktuell. 18.35 Freie Tribune 18.45 Evangelium in unserer Zeit 19.00 Saturday Night Rock show 21.05 Lotzallien

RTL Radio

6.00 Guten Morgen Deutschland 9.00 Beste Grusse aus Hollywood 10.00 RTL Live date. 13.00 Wunsch dir was 15.00 Der Sportshop 18.00-02.00 Dance-Party

Duitsland/WDR 4

4.05 Radiowecker 6.00 Nieuws 6.05 Morgenmelodie (7.55 Over. penzing. 8.00 Nieuws. 8.07 in. unserem Alter). 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon 12.00 Nieuws 12.05 Pop-report 14.00 Nachrichten und Wetter 14.05 Orchester der Welt 15.00 Cafe Carlton 17.00 Der Tag um fünf (18.00 Nieuws). 18.00 Act. in der Wort. Abendmelodie 18.00 Nachrichten und Wetter 20.05 Samstagskonzert 22.00 Nieuws en weer 22.05 Musik zum Traumen 23.20-04.05 ARD-Nach. texpres

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GEMEENTE NUTH

De gemeente Nuth centraal gelegen in Zuid-Limburg, 3300 ha. groot, met 17.000 inwoners bestaat uit 5 kerkdorpen en maakt op veler gebied een bloeiende ontwikkeling door. Externe en interne ontwikkelingen brengen met zich dat de organisatie voor een groot aantal veranderingen staat. Deze veranderingen zijn niet alleen het gevolg van externe factoren, zoals sociale vernieuwing, inhuur O.G.B. in eigen huis, verdere decentralisatie van rijkszaken naar de gemeente; maar vooral ook door de ontwikkeling van moderne organisatievormen, de transitie naar een klant- en bedrijfsmatig geleide organisatie, moderne managementopvattingen waarin aan medewerkers eigen verantwoordelijkheid, initiatief en creativiteit wordt toebedacht.

De gemeentelijke organisatie bestaat uit 4 afdelingen en een stafburo P. en O. Dit stafburo heeft een personeelsformatie van 3 medewerkers en is binnen de circa 100 medewerkers tellende organisatie verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling en realisatie van een effectief P. en O.-beleid en treedt coördinerend en ondersteunend op bij het verder vormgeven van de hierboven geschetste ontwikkelingen.

Door het vertrek van de huidige stafmedewerker P. en O. is de gemeente Nuth op zoek naar een enthousiaste

STAFFUNKTIONARIS PERSONEEL EN ORGANISATIE (M/V)

(full-time, 40 uur per week)
vacaturecode: P.O.L.

Functie-inhoud:

- Het voorbereiden van het te voeren personeels- en organisatiebeleid en het zorgdragen voor de realisatie daarvan.
- Het adviseren van het management bij vraagstukken op het gebied van personeel en organisatie.
- Het in samenwerking met de afdeling Financiën komen tot een productbenadering en -omschrijving van doel- en taakstellingen van de diverse afdelingen.
- Het ontwikkelen van instrumenten en indicatoren t.b.v. de kwantificering en effectiviteit van het gevoerde P. en O.-beleid.
- Het voorbereiden en zorgdragen van activiteiten gericht op sociale aspecten zoals ziekteverzuimbegleiding, uitvoering Arbeidswet, WAGW, enz.
- Het zorgdragen voor adequaat functionerende beheerstaken.
- Het geven van leiding aan de medewerkers van het stafburo.

Functie-eisen:

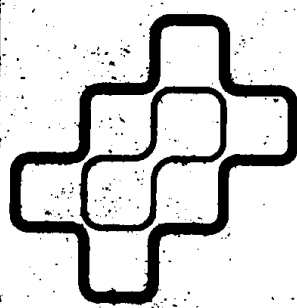
- Een H.B.O.-opleiding richting PW/AV aangevuld met een relevante voortgezette opleiding.
- All-round meerjarige werkervaring op het gebied van P. en O. en met gevoel voor bestuurlijke verhoudingen.
- Goede communicatieve vaardigheden, analytische kwaliteiten en leidinggevende capaciteiten.
- Het kunnen meedenken over de grenzen van het eigen vakgebied heen en in staat zijn solistisch en zelfstandig te kunnen functioneren.

Salaris:

Het startsalaris is vooralsnog schaal 10 niveau. Na verloop van tijd is afhankelijk van de wijze van functioneren schaal 11 bereikbaar.

Informatie:

- Nadere informatie over deze vacature wordt verstrekt door de heer R. Counet, stafmedewerker Personeel en Organisatie (tel. 045-249577).
- Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.
- Het salaris is exclusief 8% vakantietoelating.
- Naast de bij de gemeentelijke overheid gebruikelijke rechtspositieregelingen biedt de gemeente Nuth een uitgebreid pakket secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Sollicitaties voor 25 mei a.s. te richten aan burgemeester en wethouders van Nuth, postbus 22000, 6380 AA Nuth, o.v.v. de vacaturecode (P.O.L.).

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 3200 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis, op de locaties Sittard en Geleen (820 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (209 bedden en 9 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden en 12 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)

Voor de Pastorale Dienst zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van

r.k. ziekenhuispastor (priester)

Vakaturen: JA 9

functie-informatie: Genoemde functionaris zal, desgewenst in een part-time dienstverband, werkzaam zijn in het pastorale team op de locatie Sittard en worden belast met de navolgende taken:

- het op basis van geloofs- en levensovertuiging geven van een goede pastorale hulpverlening en begeleiding aan patiënten en hun familie met betrekking tot fundamentele zaken rondom leven, ziekte en dood;
- het voorgeaan in liturgische diensten en sacramentsbediening;
- het in multidisciplinair verband meedenken over en adviseren inzake medisch-ethische vraagstukken en het mede representeren van de christelijke signatuur van de Stichting en in dit kader het leveren van een bijdrage aan het klimaat en de cultuur binnen de organisatie.

functie-eisen: Voltooid theologische opleiding, met eventuele klinische pastorale training of ervaring.

arbeidsvoorwaarden: Salarisering vindt plaats in FWG-functiegroep 65 (minimaal f 4491,- en maximaal f 6786,-). Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot het hoofd Pastorale Dienst, rector M. Steeghs, tel. 046-783389 of 783333.

Schriftelijke sollicitaties binnen 2 weken richten aan: de Directie, Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, Postbus 5500, 6130 MB Sittard.

Bouter-Service Limburg is een specialiseerde groothandel in bevestigingsmaterialen. Bouter-Service Limburg levert meer dan 30.000 artikelen uit voorraad bouten, moeren, schroeven en schroeven in elke gewenste maat en in diverse materialen: roestvrij staal, aluminium, koper, messing, nikkel, zilver, goud, brons, messing, nikkel, zilver, goud, brons, messing, nikkel, zilver, goud, brons.

By onze recent gestarte onderneming in Heerlen is plaats voor een

COMMERCEEL MEDEWERKER

in de buitendienst, die in staat is zelfstandig de contacten met onze industriële afnemers te onderhouden en verder uit te bouwen.

Wij denken aan een pitige twintiger, met verkoopervaring bij een technische handelsonderneming en wonende in Zuid-Limburg. Iemand met een middelbare beroepsopleiding, affiniteit tot de techniek en een commerciële instelling. Verder mogen contactvaardigheid en een zeker doorzettingsvermogen niet ontbreken.

Wij bieden een dienstverband met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder het gebruik van een bedrijfsauto.

Interesse? Stuur voor 18 mei a.s. een handgeschreven sollicitatie met pasfoto ter attentie van de heer L.M.J. Prop, directeur van Bouter-Service Limburg b.v.

Wijngaardsweg 44, 6412 PJ Heerlen
Postbus 2787, 6401 DG Heerlen
Telefoon: 045-23 18 18
Telefax: 045-23 19 29

Deltech Europe is de Europese vestiging van een internationaal (Amerikaans) concern. Wij zijn gespecialiseerd op het gebied van persluchtbehandeling (droger- en filtertechnologie).

Voor onze afdeling Materialen zoeken wij op korte termijn

INKOOPMEDEWERKERS (M/V)

De functie van inkoopmedewerker bent u verantwoordelijk voor het inkopen van producten en onderdelen. Dit houdt o.a. in:

- telefonisch/schriftelijk plaatsen van inkooporders;
- dagelijks onderhouden van telefonische contacten met leveranciers met betrekking tot leveringen;
- controleren van binnenkomende orderbevestigingen;
- controleren of vrachtbrieven en paklijsten overeenkomen met inkooporders e.g. fakturen.

Functie-eisen:
- opleiding op middelbaar niveau;
- ervaring in soortgelijke functie;
- goede kennis van de Engelse, Duitse en Franse taal;
- leeftijd: 25-40 jaar.

Wij vragen kandidaten:
- die een groot doorzettingsvermogen hebben;
- die over goede communicatieve vaardigheden beschikken (zowel mondeling als schriftelijk);
- die stressbestendig zijn.

Sollicitatieprocedure:
Indien uw belangstelling uitgaat naar bovenvermelde functie, kunt u uw sollicitatie binnen 8 dagen, sturen naar:

Deltech B.V.
Langs de Maas 20
6136 KR Sittard
Tel. 046-623030
i.v.v. heer B.A.J.S. Lijngens

Gelieve in uw sollicitatie te vermelden naar welke vacature u voorkeur uitkipt.

Een psychologisch onderzoek en medische keuring kunnen deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Randstad heeft volop werk

Chauffeurs m/v

Wij hebben bij diverse bedrijven chauffeurswerk voor personen die in het bezit zijn van een groot rijbewijs en een chauffeursdiploma. Het betreft met name werk in de regio, een goed internationaal vervoer. Bent u op zoek naar dit soort werk, dan bent u van harte welkom op onze vestiging. Wethouder bij Truus Rutgers of Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akersstraat 25.

Expeditiemedewerker m/v

U bent 18 jaar en op zoek naar een baan voor lange tijd. Voor een plaatsvervangend bedrijf in Heerlen zijn wij op zoek naar iemand die op de expeditie-afdeling wil werken. Het werk betreft het afhalen van zakken en later ook het sorteren en lossen van vrachtwagens. Het werk zal eerst in de dienst zijn en kan later 3-ploegsdienst worden. Informatie bij Truus Rutgers of Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akersstraat 25.

Inpakkers m/v

Voor een groente- en fruitbedrijf in Hoensbroek zoeken wij gemotiveerde inpakkers. U bent niet ouder dan 20 jaar en wilt graag in de dienst werken. Het gaat o.a. hier om netten vullen met fruit en fruitzakken klaarmaken. Het werk is voor 3 of 4 weken. Informatie bij Truus Rutgers of Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akersstraat 25.

Magazijnmedewerker m/v

Voor een bedrijf in Landgraaf. Uw werkzaamheden bestaan uit het inladen en uitladen van pallets, uitgaande verzendingen klaarmaken, etc. U kunt sequeur en zelfstandig werken en bent 18 à 20 jaar. Het werk is in de dienst, voor lange tijd en per direct. Informatie bij Desirée Aerts, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Steenstraat 30a.

Productiemedewerker m/v

Voor een groot bedrijf in Landgraaf. U heeft kennis van montage in metaal- en stucadoorwerk. Het werk bestaat uit het assembleren van componenten. Het werk is in ploegen en voor lange tijd. Informatie bij Desirée Aerts, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Steenstraat 30a.

Reclameinstructeur m/v

Voor een zwaarbed in Brunsum zijn wij op zoek naar een ervaren reclameinstructeur. Bent u per direct beschikbaar en wilt u 20 uur per week op oproepbasis werken, neem dan contact met ons op. Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-27 41 00, Brunsum, Bumpenstraat 73.

Ziekenverzorgenden/verpleegkundigen m/v

Voor een verzorgingshuis en een instelling in Brunsum zijn wij op zoek naar gediplomeerde HBO'er's, verpleegkundigen en ziekenverzorgenden. De werkdagen zijn in overleg met is ook mogelijk om in een vaste ploeg te werken d.w.z. 7 dagen werken, 7 dagen vrij. Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-27 41 00, Brunsum, Bumpenstraat 73.

randstad uitzendbureau

BOEKHANDEL GUSTAVE ALBERTS

voor zo spoedig mogelijk, voor 6 maanden, een full-time medewerker(st)er

in de leeftijd van 20 tot 23 jaar, voor zowel de verkoop als de administratieve werkzaamheden (bestelboek e.d.).

Reactie: BOEKHANDEL GUSTAVE ALBERTS
Dr. Poolestraat 22
6411 HH Heerlen

BORGHANS & ZN. B.V.

een vleesverwerkend bedrijf te Nuth,

zoekt een

ERVAREN ONDERHOUDSMONTEUR

Vereisten: minimaal LTS-electro, eventueel aangevuld met VEV-diploma's

Kandidaat moet de bereidheid hebben om naast de elektro-technische werkzaamheden ook mechanisch onderhoud te verrichten.

De werkdagen zijn van 7.00-16.00 uur.

Uw sollicitatie zien wij graag tegemoet tijdens kantooruren van 9.00-18.00 uur. Tel. 045-242100. Na kantooruren of in het weekend 04750-18927 (dhr. G. Kersten).

BORGHANS & ZN. B.V.
Horselstraat 4, 6381 HC Nuth

Voor onze gerenomeerde bakkerij zoeken wij met spoed

BROODBAKKER (m/v)

Heeft u interesse? Bel dan voor het maken van een afspraak.

ROE PLUIM
BAKKERIJ

Reijndael 40, 6498 NJ Orsbeek. Telefoon 0442-1634

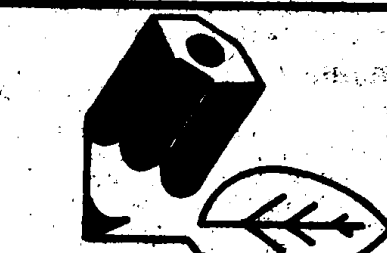
GEBR. KURVERS BV

wegens uitbreiding zoeken wij een

ervaren diepdelel machinist

voor mobiele machine

sollicitaties telefonisch: 045-751155

groen-planning

Ons bureau is een onafhankelijke werkdienst met ca. 10 medewerkers, die werkt in opdracht van overheid, bedrijven en particulieren. Wij geven adviezen bij onderzoek, inrichting, vormgeving en beheer van het landschap en stedelijk gebied. Binnen de takenlijst is er ruimte ontstaan voor een:

TEKENAAR

Voor deze functie is vereist:
- een diploma HTS weg- en waterbouw of bouwkunde met een afgeronde opleiding;
- een diploma HTS weg- en waterbouw;
- interesse in en ervaring met landschap en stedelijk gebied.
Schriftelijke sollicitaties, met volledig curriculum vitae, binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie zenden aan de directie van Groen-planning Meestershuyzen, Klooster Gracht 1, 6211 CA Maastricht. Voor telefonische inlichtingen kunt u contact opnemen met de directie, tel. 043-254038.

ADVERTENTIE CENTRUM NEDERLAND C
vraagt voor haar filiaal te Schinnen (L.)

ERVAREN MEDIA-VERKOPER (ADVERTENTIES) M/V

Binnen een geoliede organisatie, dient u een menselijk contact met relaties te onderhouden. Wij verwachten een gezonde commerciële instelling. Weten dat de telefoon een uitstekend verkoopmedium kan zijn. Naast overige goed geregelde voorwaarden is het salaris uitstekend te noemen (garant CAO-NOTU).

Heeft u ervaring, neem dan tijdens kantooruren contact op met M. van Es, telefoon 04493-2900 voor het maken van een afspraak.

MultiWand B.V. te Voerendaal is de producent van StucStone wandstelsel, een methode om binnen buitenmuren te renoveren. Dit systeem wordt in Nederland gedistribueerd via een franchising organisatie.

In opdracht van een van onze franchiseemers, de ma Van Troost Muurveredeling te Voerendaal, zoeken wij een

PART TIME VERKOOPMEDEWERKER - BUITENDIEN

Onze gedachten gaan uit naar een commercieel medewerker die op provisiebasis het StucStone wandstelsel gaat verkopen in de regio (Zuid) Limburg.

onze eisen: - representatief - initiatiefrijk
- verkoopervaring - creatief
- doorzettingsvermogen - in bezit van eigen vervoer

wij bieden: - een goed inkomen, gedeeltelijk zelf te verdienen
- eventuele doorgroei binnen de MultiWand organisatie, afhankelijk van uw individuele wensen
- flexibele werktijden

Reageer naar MultiWand B.V., afd. Verkoop, Kruisweg 13, 6075 AL Herkenbosch. Informatie: telefoon 04752-4488, dhr. Puts.

BELEGGEN/SPAREN IN BELGIË

- onvoorwaardelijke staatswaarborg
- perfect bankgeheim
- hoog rendement
- spaarboekjes en bewaren van effecten

1 jaar 8,25%
3 jaar 8,50%
5 jaar 8,75%

KANTOOR NEERPELT :

Heerstraat 16 - 3910 Neerpelt - 0932/11641694

Vragen naar H.H. Thijs de Willems

Openingsuren : 9 - 17.30 u.

BIJKANTOOR BOCHOLT :

Dorpstraat 45A - 3950 Bocholt - 0932/1473632

Vragen naar G. Tjoens

Openingsuren : 9 u. - 12.30 u.

Het is inderdaad typisch dat mensen met epilepsie minder kansen hebben om te solliciteren. Want van de ruim 100.000 mensen met epilepsie kunnen er maar een klein deel aan het werk. Van hen dankzij medicijnen gewoon werken. Bied daarom geen plaats vooroordelen.

Wilt u meer weten bel dan het Epilepsie Informatiecentrum: 06-8212411 Of stuur de epilepsiebestrijding via giro 34781

Nationaal Epilepsie Fonds
De Moed van het Kind
Pahud de Mortangesdreef 2
3562 AB Utrecht

MAAK EPILEPSIE NIET ERGER DAN HET WERKELIJK IS

Ook als u geen klant bent kunt u geld bij ons opnemen.

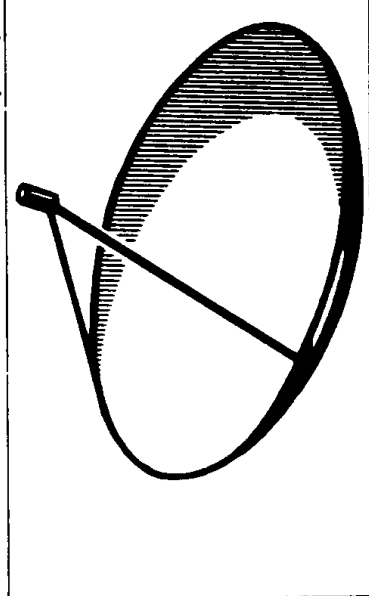

Hebt u een bankpas of creditcard met daarop een van de hiernaast afgebeelde vignetten en een PIN-code, dan staan onze geldautomaten gastvrij voor u open. U kunt bij ons 24 uur per dag

24 dagen per week contant geld opnemen, ook als u toevallig bij een andere bank bankiert.

Makkelijk, want er is altijd wel een geldautomaat van de Spaarbank bij u in de buurt.

De Spaarbank Limburg en de Pancratiusbank doen meer voor betaalbaarheid, ook buiten kantooruren.

Nederland 1

KRO
11.00 Omroep Eucharistieviering vanuit Amersfoort.
12.00 De geest van bisschop Bekkers. Verslag van de herdenking van mgr. W. Bekkers, bisschop van Den Bosch.
12.20 Bewaren is doorgeven. Gesprek t.g.v. de 8 mei manifestatie.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 De Muppet show. Poppenshow.
16.00 Lammers. Gevarieerd middagmagazine.
17.00 Jonge mensen nu. Deel 6: Ron, Shirley en hun gezin.
17.30 •••Journal.
17.35 Kiekbos. Gevarieerd peuterprogramma.
17.45 Oren van je kop. Aff.: Mooi/Lelijk?
17.55 De ridders van het hete hangijzer. Aff. 9: Verboden terrein.
18.20 CRASH. Gevarieerd jongerenmagazine.
19.00 •••Journal.
19.05 Hints. Raadsel.
19.40 Ik heb al een boek. Literair magazine.
20.25 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.00 The simple truth. Popconcert vanuit het Wembley-stadion te Londen ten bate van de Koerdische vluchtelingen. (Simultaan op Radio 3).
00.00-00.05 •••Journal.

● Susanna Harker in 'House of Cards'. (Nederland 1 - 22.30 uur)

Nederland 2

VPRO
09.00 Babar de olifant. Canadees-Franse tekenfilmserie. Aff.: Het is zwaar om vader te zijn.
09.25 De nieuwe avonturen van Tijn. Poppenserie. Aff. 4: De zure zwam.
09.35 Detectieve. Tv-strip. Aff. 4: El presidente.
09.45 Toren van pizzas. Jeugdprogramma.
10.05 Boter, kaas & Deltawerken. Aardrijkskundige quiz waarin één provincie van Nederland centraal staat.
10.30 Gelijk oversteken. Komische Engelse serie. Aff. 1.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma met Han Reiziger.
12.00-12.30 Voetbal plus. Sportprogramma.
18.00 The wonder years. Amerikaanse comedyserie. Aff.: Math class squared. Spieken in de wiskundeles bezorgt Kevin niet alleen hogere punten, maar ook een zeker gezag. Kevin, die de druk niet langer kan weerstaan, besluit alles aan zijn docent te bekennen.
18.25 Lokale. Jongerenprogramma. Tweewekelijks magazine over de veelkleurige wereld van de Nieuwe Nederlanders.
18.58 Moord-tv. Actueel popmagazine.
19.07 In living colour. Comedyshow met o.a. Keenen Ivory Wayans.
19.30 Onrust! Subcultureel magazine.
20.00 (TT+•••)Journal.
20.10 Blackadder. Engelse comedyserie (nieuwe serie).
20.42 Jongens van de Witt. Reportages over onbekende Nederlanders.
21.07 Dead man out. Amerikaanse drama van Richard Pearce. Met: Danny Glover, Ruben Blades en Tom Atkins.
22.30 Silex. Serie van vier korte drama's. Vanavond: Het kantoor. Op een dag komt een man, wiens leven rustig, misschien zelfs wat saai verloopt, in het bezit van een oud horloge dat zijn leven verandert. Het horloge heeft namelijk de macht om het leven van zijn bezitter terug te draaien.
22.40 Atlantis. Verkenningen in het land der kunsten, cultureel magazine.
23.30-23.35 Journal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.00 Vrouwen en de moskee. Film van de Islamitische Omroep.
11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. Keunstner yn Fryslân, diel 1.
12.00 Het Capitool. Discussieprogramma.
12.45 Astma, erger dan u denkt. Film van het Nederlands Astma Fonds.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.30 Studio sport. Met EK Hockey voor dames vanuit Brussel en Autosport: Grand Prix voor F1-wagens te Monaco.
17.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.45 Bijbelvertaling en een eeuwig misverstand. Uitzending van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap.
18.00 P.C. Prive. Computercursus. Les 5: Databestanden.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport. Finale EK boksen in Gothenburg en samenvatting finale EK hockey.
20.10 Kenmerk. Actualiteitenmagazine.
20.35 Een bericht van de Wilde Ganzen.
20.37 Kind van de oorlog. Serie filmportretten van mensen die vertellen over hun belevenissen in W.O.II. Vandaag: Otto Treumann. Het relaas van een joodse tekenaar, die als 20-jarige jongen onderduikt in Nederland. Als tekenaar kon hij heel goed persoonsbewijzen, stempels en handtekeningen van Duitsers vervalsen.
21.07 De stofzuiger. Werken aan werkfilm over werken in de commerciële dienstverlening.
21.32 Ischa. Tweewekelijks praatprogramma met Ischa Meijer.
22.02 •••Journal.
22.07 Mama Calle. Documentaire over het leven van straatkinderen die opgroeien in Mexico-City. Op de afgelopen Nederlandse filmdagen bekroon met de Filmprijs van de stad Utrecht.
23.07-23.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma.
07.30 The world tomorrow. Religieus programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
11.00 Studio Rembrandt. Cultureel programma met Jeroen Pauw.
11.50 De vierde kamer. Politiek programma.
12.30 Classique. Klassiek concert.
13.00 Hei eiei. Luxemburgs programma.
15.00 RTL Symphony Orchestra in Amsterdam.
15.55 Ski Europe.
16.20 The Robert Guillaume Show. 'The day after the night before'. Amerikaanse comedyserie. Edward heeft er moeite mee om zich aan Ann te binden en verzint allerlei smoezen.
16.45 Love Boat. Amerikaanse serie. 'A dress to remember'. Een prachtige jurk wordt aan boord gebracht, maar verdwijnt al spoedig.
17.35 The Simpsons. Tekenfilmserie. 'Homer's Odyssey'. Homer zorgt er per ongeluk voor dat de kernreactor wordt uitgeschakeld.
18.00 Journal.
18.15 Bios. Filmmagazine.
19.00 Scrabble. Spelprogramma.
19.05 Full House. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Journal en weerbericht.
19.40 Yellowthread Street. Engelse detectiveserie. 'Powerplay'. Een man terroriseert de straten van Hong Kong. Wanneer hij zijn methodes op de detectives probeert, besluit Eden om de regels aan zijn laars te lappen.
20.30 Tatort. Duitse krimiserie. 'Schimanski's Waffe'. Schimanski is toevallig getuige van een roofoverval. Hij grijpt in, maar daardoor wordt zijn vriendin doodgeschoten.
22.00 Oh Madeline. Amerikaanse comedyserie. Vandaag: 'That was no lady'.
22.25 Match. Sportprogramma.
23.40 Journal.
23.50 Dallas. Amerikaanse serie.
00.40 The Saint. Amerikaanse serie.
02.20 The Power. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Jeffrey Obrow. Met: Susan Stokes, Warren Lincoln, Lisa Erickson e.a.
03.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer.
10.00 Look. Mode- en lifestylemagazine.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
13.00 Huizen kijken. Serie over bouwen, verbouwen en wonen.
13.20 Sunday Proms. Trio voor piano, klavier en altviool van Mozart.
14.30 Schoolslag. Spelprogramma.
15.10 Kat en hond. Serie over kat en hond. Deel 7.
15.40 Lieverdjes uit Amsterdam. Nederlandse jeugdfilm uit 1974 van Henk van der Linden.
16.40 Space 1999. Britse sf-serie. Aff.: In de macht van Triton.
17.30 Jules unlimited. Nieuwe technologie. Deel 2.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Aff. 72.
18.05 In 't wilde weg. Vandaag: Troetelberen, pluche en echt.
18.55 Kom op tegen kanker.
19.00 Sportweekend.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws.
19.45 Sportweekend. Vervolg.
20.30 De weg. Nederlandse serie van Willy van Hemert. Aff. 4.
21.30 Het ei van Christoffels. Reportages over mensen en emoties.
22.00 I.Q. Quiz gepresenteerd door Herman van Molle.
22.30 Vandaag. Verkeers- en vliegdaag. De vliekoers.
22.50 De zijderoute. Japans/Chinese documentaire serie waarin de oude zijderoute wordt gevolgd van de oude Chinese hoofdstad Xian tot het Pamirgebergte.
23.40-23.50 Coda. Plastische kunsten. Aff. uit de serie 100 Meesterwerken.
23.55 Nieuws.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil. 11.00 Eucharistieviering. 12.00 Faire le point, politiek debat. 13.00 Nieuws. 13.20 Le jeu des dictionnaires. 13.55 A la redécouverte du monde. Tahiti. 14.40 Hitchcock présente. Thriller. 40 détectives later. 15.10 Autosport: live verslag van de Grote Prijs van Monaco. 17.45 Génies en herbe, scholierenquiz. 18.15 Nounbanime, kinderprogramma. 18.20 Clip a la une. 18.30 Le week-end sportif. Overzicht van de voornaamste sportevenementen van het voorbije weekend. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.05 Billets doux, spel en variatie in samenwerking met Nationale Loterij. 21.20 Pas si bêtes. Korte film. 21.25 Le pouvoir de la haine. Britse miniserie met Lndag Wagner en Anthony Hopkins. 23.00-23.25 Nieuws.

België/Télé 21

12.25 Videotheque. 13.25 Hockey. EK hockey voor dames, live finale. 15.15 Wielrennen: vierdaagse van Duinkerken, live. 16.00 Motorsport: Grand Prix van Spanje, samenvatting. (Programmering indien verlenging EK Hockey: 15.45 Grand Prix van Spanje. 16.30 Wielrennen. (Programmering indien verlenging en penalty schieten EK Hockey: 16.00 Wielrennen. 17.00 Grand Prix van Spanje). 17.30 Concert 21: Bob Marley & the Wailers. (herh.). 18.30 Carré noir: Histoires de vidéo: 1. A kiss to build a dream on; 2. Au pays des mille et un puits. (herh.). 19.30 Journal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. 20.00 Retro 21. Le temps d'aimer et le temps de mourir, Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Douglas Sirk. Met: John Gavin, Liseotte Pulver, Jack Mahoney e.a. Tijdens zijn verlof keert Ernst Graeber naar zijn geboortedorp terug waar alles verwoest is. 22.10 Laatste journaal en weerbericht. 22.40 Autosport: Grand Prix van Monaco voor formule 1-wagens, samenvatting. 23.10-00.10 Week-end sportif, sportmagazine.

TV 5

07.00 Clémentine. tekenfilm. **07.30** Canadees nieuws. **07.45** Corps accord, 3 yoga. **08.05** Envoies spécial. (Herh.). (Met ondertiteling). **09.00** Feu vert. **10.00** Nieuws. **10.05** Notes du passé. **11.00** Visages de la musique. **12.00** Nieuws. **12.05** Gala du Midem 91. **13.00** Nieuws. **13.30** L'école des fans. **14.00** Comédie, comédie. **16.00** Nieuws. **16.15** Destination le monde. **17.00** Hit NRJ. **18.00** Flash vanclée. **18.30** Francolies de Montréal. **19.00** Nieuws en weerbericht. **19.15** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nieuws en weerbericht. **21.35** Special cinema. **23.10** Nieuws. **23.25-00.25** Le monde du cinéma.

RAI UNO

07.00 Il cassetto segreto. **07.55** Beany & Cecil. **08.15** Documentario. **09.00** Disney Club. **10.00** Linea verde magazine. **10.45** Parola e vita. **11.00** Santa Messa. **12.15** Linea verde. **13.00** TG L'Una. **13.30** TG1 Notizie. **14.00** Gigi sabani presenta Domenica in. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.40** La Festa Della Mamma. **22.15** La Domenica sportiva. **00.00** G1 notte. **00.20** Monte Carl, automobilismo. **00.35** Pugilato campioni europei dilettanti.

SSVC

10.00 Kinder-tv. **10.30** Highway. **11.30** Top gear. **12.05** Documentaire. **12.45** The chart show. **13.35** Sportsmasters. **14.00** News. **14.10** The Antiques Road show. **14.55** Star trek - The next Generation. **16.00** Entertainment. **18.05** Bullseye, darts-spelprogramma. **18.30** Eastenders. Engelse tv-serie. **19.30** Catchphrase. **20.00** Ron Lucas show. **20.25** Only fools and horses. **21.15** Onbekend. **22.05** About face. **22.30** News. **22.45** Mastermind, spelprogramma. **23.15** Onbekend.

BBC Europe

07.15 The wild bunch. **07.45** The movie game. **08.15** Tom's midnight garden. **08.45** Postcards from under 1.5. Reisverslagen. **09.15** Video diaries. **11.15** Scarle on art. **12.00** Assignment: Yeltzin. Documentaire. **12.45** Water Wars. originele en belangrijke visie op het belang van water. **13.35** Tomorrows World. Wetenschappelijk programma. **14.05** On the Record. **15.00** How wars begin. Documentaire over de tweede wereldoorlog. **15.30** First Sight. Documentaire. **16.10** Eastenders. Dramaserie. **17.10** Made by man 8 Basketballmaker. Documentaire. **17.25** Your life in their hands. Documentaire. **18.15** You've gotta be joking. **18.45** Masterchef. Culinaire serie. **19.15** Comic strip presents. **20.00** Nieuws en weer. **20.45** All Creatures Great and Small. **21.35** Tonight at 8.30. **22.05** That's Life. **22.20** That's Life. **23.00** Songs of praise. **23.35** The money programme. **00.15** Tinker, tailor, soldier.

Sportnet

08.00 Internationale motorsport. **09.00** Wielrennen: Ronde van Spanje, samenvatting veertiende dag. **09.30** Wielrennen: Tour Dupont. **10.00** Bowlen: Europese beker. **11.00** Truckracer: Stunts. **12.00** Golf: GTE Byron Nelson Classic VS PGA tour. **14.00** Autosport: Britse Formule 3000 vanuit Donnington Park. **15.00** Sport uit Frankrijk. **15.30** Rallysport: Britse rallycross. **16.30** USWA Worstelen. **17.30** Wielrennen: Ronde van Spanje, vijftiende dag live. **19.00** Programma-informatie. Aansl.: Go, Nederlands auto- en motorsportmagazine. **20.00** Formule 1, ongekroonde kampioen van 1970. **20.30** Spaans voetbal, samenvatting. **21.00** Goals: Fight night at the Forum. **22.00** Golf: Spaanse open, samenvatting. **23.00** Wielrennen: Ronde van Spanje, samenvatting vijftiende dag. **23.30** Wielrennen: Tour Dupont. **00.00** Rugby: halve finale Franse league. **01.30-02.00** Moto news.

Super Channel

06.00 The mix. **15.00** It is written with George Vandermann. **15.30** The mix. **17.30** The world tomorrow. **18.00** Business weekly. **18.30** E.R.F. **19.00** Videofashion. **19.30** Russia 11. **20.00** Four in the wild. **21.00** News special extra. **21.10** Sunday night at the movies. **00.30** Late night mix.

MTV Europe

08.00 Paul King. **10.00** Club MTV. **11.00** Paul King. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** Ray Cokes. **17.30** Famous last words: Paul Simon. **18.00** The big picture. **18.30** Week in rock. **19.00** US top 20 video count-down. **21.00** 120 minutes. **23.30** XPO. **23.30** Headbangers ball. **01.30** Pip Dann. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Heathweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your weekend. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker. **17.30** 17.10 CNN Travel guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.40** Moneyweek. **20.00** Futurweek. **21.00** CNN World report. **00.00** Baseball. **01.00** 00.40 Inside business. **01.10** The week in review.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Jeugdprogramma.
10.00 Länder-Menschen-Abenteuer. Der letzte Willdflug Europas, reportage over de Loire. (herh.).
10.30 Besuch bei... Angelika Kettelhack in gesprek met Norbert Schulze senior.
11.00 Kopfball.
11.30 Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
12.00 •••Presseclub.
12.45 Tagesschau.
13.00 ARD-Sport extra. Internationale Tennis kampioenschappen van Duitsland, finale heren enkelspel vanuit Hamburg-Rotherbaum. Commentaar: Heribert Fassbender, Volker Kottkamp en Hans-Jürgen Pohmann. EK boksen voor amateurs, samenvatting finales vanuit Göteborg. Commentaar: Peter Jensen en Michael Lion; WK Motor-wegraces, Grand Prix van Spanje voor 125 en 250cc, samenvatting vanuit Jerez. Commentaar: Klaus Gabrysich en Karlheinz Vest.
17.00 ARD-Ratgeber. Essen und Trinken, culinaire tips.
17.30 Bilder aus der Wissenschaft. Wetenschappelijk magazine.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 •••Lindenstrasse. Aff.: Ernüchterung.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 Tagesschau.
20.15 •••Die Entführung aus dem Serail. Opera van Mozart, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest van Stuttgart met de Stuttgarter Choristen o.l.v. Gianluigi Gelmetti. Solisten o.a. Ruth Ann Swenson, Malin Hartelius en Hans-Peter Blochwitz.
23.05 Tagesschau.
23.10 Kulturreport. Cultureel magazine uit Hamburg.
23.40 Magnum. Amerikaanse misdaadserie. Aff.: Giftiger Schnee.
00.25 Tagesschau.
00.30-00.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Als der Zar in Deutschland baden ging.
09.15 Zur Zeit. Kerkelijk nieuws.
09.30 Zeit für mich - Zeit für andere.
10.15 Berlin vom Alex zum Brandenburger Tor.
12.00 •••Das Sonntagskonzert auf Tournee.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren.
13.20 Rasmus und der Vagabund.
13.55 Der Plakatierer oder Die Drei von der Kreuzung.
14.20 Löwenzahn. Kinderserie.
14.50 •••Der Heuschreck und die Ameise. Silhouetfilm.
15.00 Bruno Gironcoli - Bildhauer.
15.30 Cinema Canada: My American cousin.
16.55 Danke schön. Verslag van de actie Sorgenkind.
17.05 Heute.
17.10 Die Sport-Reportage.
18.10 ML - Mona Lisa.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Abenteuer und Legenden.
20.15 Allein gegen die Mafia.
21.45 Heute.
22.00 •••100 Jahre Carnegie Hall in New York. Documentaire met optredens van o.a. Plácido Domingo, Mstislav Rostropowitsch, Marilyn Horne e.a.
00.00 Heute.

● Zubin Mehta in '100 Jahre Carnegie Hall in New York'. (Duitsland 2 - 22.00 uur)

Duitsland 3 West

09.00 Telekolleg II. **09.30** Telekolleg aktuell. **11.00** Ihre Heimat - Unsere Heimat. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Europa-Magazin. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Das Sonntagsgespräch. **14.00** Das Auge des Betrachters. **14.45** Dicht dran, documentaire over internationale persfotograaf Axel Krause. **15.15** Das Beste aus Hollymünd 1990. **16.17** Botschaften aus Fernost. **17.00** Kopf um Kopf. **quizz.** **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Doktor Snuggles. Aff. 6: Das Rätsel des viel-farbigsten Diamanten. **18.30** Gott und die Welt: Gottes vergessene Volk. Over de protestanten Karen die als minderheid in Birma leven. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Vincent und Theo, tv-film in 2 delen van Robert Altman. Aff. 2. **21.36** West 3 aktuell. **21.45-02.45** Concert für die Kurden. Aansl.: Samenvatting van begin van het concert van 21.00-21.45.

Duitsland 3 SWF

07.50 Denkanstöße. **08.00** Cursus Frans. Les 6. (herh.). **08.30** Telekolleg II. **09.30** Informatie over cursussen. **10.00** 40 Jahre Südwestfunk-Rundfunkorchester. **12.00** Tele-Akademie. De publiciste en schrijfster dr. Nike Wagener over: Vom Künstler und seiner Gräfin. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Ihre Heimat - Unsere Heimat. **14.15** Tatsachen über Legenden. Vandaag: Het graf van farao Toetanchamon. **15.00** Portret van Karl Lagerfeld. **15.50** Treffpunkt, reportage van een historisch sportfeest met vergeten sportonderdelen. **16.15** Hobbyhit, hobbymagazine. **17.00** Residenzstadt Mannheim (3): Der Malerichter und Dichtermaler Friedrich Müller, filmportret. **17.45** Die sechs Siebeng'scheiten. **18.30** Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. **19.00** Prominent in Rentenz, praatprogramma. **19.45** Reisewege zur Kunst: Rund um den Spreewald. **20.30** Comedy-Express (2): Die neuen Entertainer. **21.00** Napoleon und Europa. Aff. 4: Die Blockade. **21.50** Nieuws. **21.55** Flutlicht, sport. **22.50** Wortwechsel. **23.35** Weissner Fleck. **00.20** Schlagzeilen.

RTL Plus

06.00 Mr. T. tekenfilmserie. (herh.).
06.20 Captain N. Tekenfilmserie. (herh.).
06.45 Die Jetsons. Tekenfilmserie. (herh.).
07.10 Yogi Bär. Tekenfilmserie. (herh.).
07.35 Scooby Doo. Tekenfilmserie. (herh.).
08.00 Li-La-Launebär. Met David, der Kabareur.
09.20 Metty macht's möglich.
09.30 Tekenfilm.
09.35 Gullivers Reisen. Engels-Belgische jeugdfilm uit 1976 van Peter Hurl. Met: Richard Harris, Catherine Schell, Norman Shelley, e.a.
11.00 Die Woche mit Geert Müller-Gerbes. Talkshow.
12.10 Die 3-D show. (herh.).
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Serie. Aff.: Vergiss deine Sorgen; Familie Munster, comedyserie. Aff.: Zwei linke Füße; Ultraman - Mein geheimes Ich, serie. Aff.: Karriè-re als Dressmann.
14.15 Das A-Team. Serie. Aff.: Georg, der Cowboy.
15.00 Motorsport.
15.30 Formule 1 races om de Grote Prijs van Monaco. Commentaar: Willy Knupp.
17.45 Kunst und Botschaft. Der Streichholzhändler I. von Otto Dix.
17.50 Kilometer 330. Duitse country-truckermuziek gepresenteerd door Johnny Hill.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz. Vandaag: De Atlantische kust van het Iberisch schiereiland.
20.15 So ein Tag... Moederdag met Heino.
21.50 Spiegel TV. Actualiteiten.
22.30 Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Jahrgang 1940.
22.45 Kulis Buchclub. Literair magazine.
23.45 Motorsport. Formule 1 races om de grote Prijs van Monaco, samenvatting.
00.10 Kanal 4.
00.35 Unbekannte Dimensionen. Aff.: Die bessere Hälfte/Ein bisschen Ruhe und Frieden. (herh.).
01.25-01.50 Alfred Hitchcock zeigt. Vandaag: Punkt 4 Uhr. (herh.).

LDTV
 LIMBURGS DAGBLAD

GOED BEKEKEN

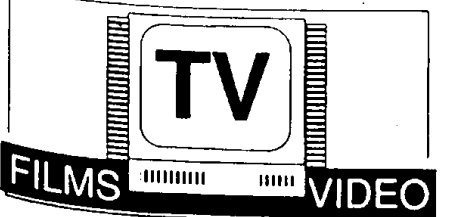
HEERLEN HOENSBROEK
 Kanaal 59

KERKRADE
 Kanaal 64

Met muziek van SKY RADIO
 Voor meer informatie
045-739300

SAT 1

07.35 Mensch, Dino. Aansl. Tekenfilm.
08.20 Neon Rider. Canadees jeugdspeel. **09.10** Drops. **09.35** Zapp. **10.00** Tier und Wir. **10.30** Auf und davon. **10.55** So gesehen. **11.00** Programma-overzicht. **11.05** Zwei Herzen und ein Thron. Duits/Oostenrijkse speelfilm uit 1955 van Hans Schott-Schöbinger. met Elma Karlowa, Hans von Borsody en Herta Stahl. **12.45** Bingo. **13.10** Hotel. Amerikaanse familieserie. **14.00** Programma-overzicht. **14.05** Kino News. **14.30** Die Normannen. Italiaans/Franse speelfilm uit 1962 van Giuseppe Vari. **16.00** Tele-markt - Mit Gewinnspiel. **16.05** Vorsicht Kamera. **16.30** Drops! **17.05** Der Sheriff von Rio Jopo. Duits/Spaans/Italiaanse speelfilm uit 1966 van Alfonso Balcazar. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.50** SAT.1 Sportclub. **19.30** Von Herz zu Herz. **20.00** Meteor. Amerikaanse speelfilm uit 1977. **21.50** SAT.1 Blick. **22.00** Talk im Turm. **23.15** Jeanie's Clique. Amerikaanse speelfilm uit 1979. **01.00** Programma-overzicht. **Vanaf 01.10** SAT.1 Text für alle.

GULLIVERS TRAVELS (Gullivers Reisen) (Engeland-België - 1976)
RTL Plus, 09.35 uur, 85 minuten
 Regie: Peter Hunt, met Richard Harris, Catherine Schell, Norman Shelley, Meredith Edwards, Julian Glover, Murray Melvin en Bessie Love.
 Na een schip

NMB WONINGMARKT

OOSTELIJK ZUID-LIMBURG

Vandaag zaterdag 11 mei in de Stadsschouwburg in Heerlen. Van 10.00 uur tot 16.00 uur. Toegang gratis!

WIE GOED WIL WONEN, DIE MOET KOMEN!

De NMB-Bank organiseert een groots opgezette Woningmarkt waar u een compleet overzicht vindt van de gehele woningmarkt in Oostelijk Zuid-Limburg. Op uitnodiging van de NMB-Bank gaan acht toonaangevende makelaars, het notariaat, de gemeenten Heerlen en Brunssum en de NMB-Bank zelf natuurlijk, u volledige en betrouwbare informatie verschaffen over het totale woning aanbod in deze regio. Over beschikbare bouwgronden en de nieuwste ontwikkelingen in het betreffende woongebied. Over

financieringsmogelijkheden. Over taxaties en over de rol van de notaris bij de aankoop van een huis. Naast deze persoonlijke adviezen is er een schat aan documentatiemateriaal beschikbaar. En de NMB doet u hierbij een grandioos aanbod: Een contante bonus bij afsluiting van een NMB-Hypothec! Daarom moet u zeker komen! U kunt uw kinderen rustig meebrengen, want voor hen draaien wij een aantal leuke videofilms!

De NMB Woningmarkt: Alles over wonen in Oostelijk Zuid-Limburg!

ABC Vastgoed

makelaardij
ERNENS

Gemeente Heerlen

RUIJTERS

aquina

PRIVÉ
NMB BANK

STIENSTRA
MAKELAARDIJ BV

Steens / De la Haye / Veld / Dijk
MAKELAARDIJ ONROEREND GOED

Pickée
makelaardij bv

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG

gemeente brunssum

KONINKLIJKE NOTARIELE
BROEDERSCHAP
RING MAASTRICHT

KOM NAAR ALPHA CIBOMA

Tijdens de bouwvak zijn wij
gesloten van 29.7 t/m 19.8 '91

gewijzigde openingstijden:
met ingang van april 1991 is
onze showroom op maandag gesloten.

U boft. Wij zijn één van de ruim 40 aangesloten bedrijven van Alpha Ciboma. Daar krijgt u gewoon meer voor uw geld, dankzij de gezamenlijke inkoopkracht. Slechts gerenommeerde ondernemers kunnen tot de inkoopcombinatie van Alpha Ciboma toetreden. Zo bent u niet alleen verzekerd van de beste kwaliteit, maar tevens van onvolprezen vakmanschap. U wordt zorgvuldig geadviseerd door mensen die weten waar zij het over hebben. Zij verzorgen de volledige installatie en gaan zonnig ook een verbouwing niet uit de weg. Alles volledig onder garantie en HIBIN-consumentenvoorwaarden.

ludiz
meerssen
maastricht

Showroom: Bunderstraat 12/1
Charles Eijckstraat 15
Meerssen, tel. 043-643030
Hout-bouw-plaatmaterialen:
Klipperweg 18, Maastricht,
tel. 043-631212
overige openingstijden:
donderdag 9.00 - 21.00 uur, zaterdag
9.00 - 16.00 uur.

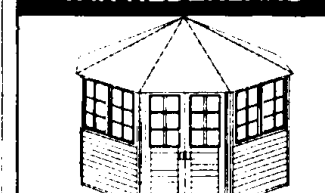
WEET U METEEN ALLES OVER KEUKENS EN BADKAMERS!

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

TUINHUIZEN
RECHTSTREEKS
VAN FABRIKANT

MOOISTE SHOWPARK
VAN NEDERLAND

100 MODELLEN
1.000 UITVOERINGEN

OOK MAATWERK!

TUINHUIZEN, PRIJELTJES, SCHUURTJES
SCHUUTINGEN, SAUNAS
VAKANTIEWONINGEN, BUNGALOWS
LIMPAK BV
SLEESTRAAT 4,
6014 CA IJTERVOORT
vlak bij TV-Toren T. 04756-6552
Dagelijks open van 9 tot 18 u.
Zaterdag van 9 tot 15 u.

BRENG EEN BEZOEK
OF VRAAG FOLDER

LEZEN

is ook
plezier

Stichting LEZEN, Keizersgracht 391
1016 EJ Amsterdam

TE HUUR

Luxe Twee-onder-één kap
woningen met garage in Heerlen

In de wijk Husken, gekenmerkt door de gevarieerde bouwstijlen en veel groen, worden 46 ruime éengezinswoningen met garage gerealiseerd. De in aanbouw zijnde woningen hebben op de begane grond een grote woonkamer met een halfopen keuken, totaal ca. 40 m², 1e verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en vaste trap naar zolder/hobbyruimte. De woningen hebben een ruime voortuin en een ca. 15 m diepe achtertuin met goede zonligging.

Huurprijsindicatie: f 920,-
Oplevering: juli/aug. '91.

Wilt u meer informatie over deze woningen in Heerlen, vul dan de bon in en u ontvangt zo snel mogelijk een brochure.

BON

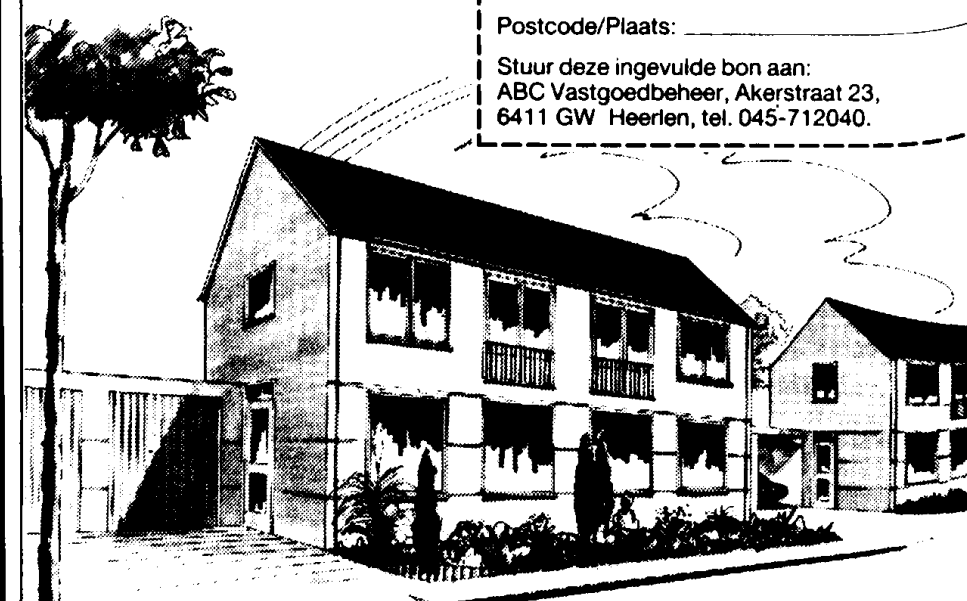
Graag ontvang ik vrijblijvend informatie over de woningen in Heerlen (Husken).

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Stuur deze ingevulde bon aan:
ABC Vastgoedbeheer, Akerstraat 23,
6411 GW Heerlen, tel. 045-712040.

Dit is een project van Nationale-Nederlanden

ABC Vastgoedbeheer

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen tel. 045 - 71 20 40

Voor de **beste** hypotheek bel je de Hypotheek Adviseur

HEERLEN Akerstraat 21 - 045-715354

MAASTRICHT Vrijthof 33 - 043-252254

Op zoek naar een huurwoning met grote tuin?

Kom naar onze modelwoning!

Als u op zoek bent naar een comfortabele huurwoning, moet u beslist onze modelwoning aan de Navolaan 54 te Heerlen komen bekijken. De royale eengezinswoningen in de wijk Vriehede bieden u vele aantrekkelijke extra's. Zo vindt u op de begane grond de hal en een praktische werkkamer. De keuken en de woonkamer bevinden zich op de 1e verdieping; op de 2e verdieping vindt u 3 ruime slaapkamers, alsmede een fraai betegelde badkamer. Elke woning heeft een vloeroppervlak van in totaal ruim 128 m² en beschikt over een flinke tuin. De woningen zijn nagenoeg volledig geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. Na inschrijving is eventuele toewijzing mogelijk.

Modelwoning elke zaterdag te bezichtigen

De volledige informatie over de modelwoning aan de Navolaan is te bezichtigen. Kom be-
slist op de Woningmarkt i.v.m. stand op de Woningmarkt Stadsschouwburg Heerlen op zaterdag 11 mei van 10.00 tot 14.00 uur. Een afspraak: 045-219898.

De huurprijzen bedragen vanaf f 692,50 per maand, excl. servicekosten.

ABC Vastgoedbeheer

045-219898, b.g.g. 045-712040

LANDGRAAF DE NOTARISSSEN J.L.T.H. OOSTWEGEL EN MR. P.W.H.A. RITZEN te KERKRADE-WEST

zullen op vrijdag 17 mei as. des namiddags om 15.00 uur in café-dancing-restaurant het Streeperkruis, Streeperstraat 66 te Schaes-
berg, gemeente Landgraaf, op grond van arti-
kel 1223 van het Burgerlijk Wetboek

PUBIEK BIJ OPBOD EN AFSLAG VERKOPEN:

GEMEENTE SCHAESBERG:

Het woonhuis met garage, tuin en verdere
aanhoudigheden, staande en gelegen aan de
Brikkebakker 94 te Schaesberg, sectie B num-
mer 6610, groot 2,55 are.

Indeling: benedenverdieping: grote woonka-
mer met open keuken, berging en toilet. Eer-
ste verdieping: 3 slaapkamers, ligbad, toilet en
berging.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij
betaling van de koopprijs.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk 1 juli
1991.

Bezichtiging: in nader overleg met genoemd
notariatskantoor.

Van toepassing zijn de AVV van 1987, met in-
achtname van de in de akte opgenomen
afwijkingen.

Nadere informatie: ten kantore van voor-
noemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te
Kerkrade-West, tel. 045-411945.

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor meer resultaat!

045-719966

KANS
Nu extra lage rente.

8,4%

Effectieve rente 8,8% per jaar.

**EIGENDOMSBEWIJS
SPUI
'S-GRAVENHAGE**

Hypotheekbedrag	1.140.000
Looptijd	30 jaar
Bruto inkomen man	40.000
Bruto inkomen vrouw	40.000
Leeftijd man	30 jaar
Leeftijd vrouw	30 jaar
Annuiteitenhypotheek	
Bruto last per maand	± 1.175
Netto last per maand	± 1.820
Maximale hypotheek op basis van inkomen	± 1.500.000

**EIGENDOMSBEWIJS
KALVERSTRAAT
AMSTERDAM**

Hypotheekbedrag	1.350.000
Looptijd	26 jaar
Bruto inkomen man	115.000
Bruto inkomen vrouw	45 jaar
Leeftijd man	45 jaar
Spaar-Optimaalhypotheek	
Bruto last per maand	± 1.320
Netto last per maand	± 1.880
Maximale hypotheek op basis van inkomen	± 1.400.000

**EIGENDOMSBEWIJS
POLINGEL
ROTTERDAM**

Hypotheekbedrag	1.200.000
Looptijd	30 jaar
Bruto inkomen man	60.000
Bruto inkomen vrouw	35.000
Leeftijd man	35 jaar
Leeftijd vrouw	30 jaar
Spaar-Optimaalhypotheek	
Bruto last per maand	± 1.178
Netto last per maand	± 1.165
Maximale hypotheek op basis van inkomen	± 1.230.000

Ga direct naar de Rabobank voor de voordeligste hypotheek.

Een Rabobank hypotheek kent vele voordelen. De Rabobank is niet voor niets de grootste verstrekker van woning-hypotheek in Nederland. Want wie direct naar de Rabobank gaat, krijgt de voordeligste hypotheek. Bovendien heeft de Rabobank, door de grootste keus aan hypotheekvormen, altijd de

beste past bij uw situatie. Meer dan een goed advies alleen. Door de plaatselijke bekendheid kent de Rabobank de lokale woningmarkt als geen ander. En kan u dus ook zo objectief mogelijk adviseren. Behalve ruime informatie krijgt u ook praktische hulp. De Rabobank laat bijvoorbeeld de

taxatie verzorgen of regelt de aanvraag voor gemeentegarantie. Rechtstreeks zaken doen met de Rabobank is daarom in meer dan één opzicht voordelig en gemakkelijk. Meer bank voor je geld.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Halfstraat
Goed onderh., halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en tuin met opt. privacy. Perc. opp.: ± 500 m². Ind. o.a.: roy. woon-eetk., serre, 2 keukens, kantoor, berging, 6 slaapk., balkon, ap. douche, badkr., vaste trap naar zolder. Geschikt voor dubb. bewoning. Aanv.: direct. Vraagprijs: f 198.000,- k.k.

GELEEN, Groenstraat

In centrum gel. luxe appart. op bovenste etage, met lift, c.v., berging en dakters. Ind. o.a.: living (± 42 m²), luxe keuken met app., 2 slaapk., mod. badkr., met ligb., douche, dubb. v.w., toilet. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 220.000,- k.k.

ELJS-WITTEM
Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v. en tuin (perc.opp.: 1580 m²). Ind. o.a.: waskelder, provisiekelder, c.v. kelder, garage, Beg. gr.: ruime entree, hal, toilet, L-woonkr. (ca. 54 m²) met open hrd., kantoor, keuken met app., bijkeuken, berging. 1e Verd.: overloop, 2 royale slaapk., luxe badkr., aparte badkr. met douche. Het gehele pand is geis. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN
Uitst. gel. vrijst. villa met dubb. garage, c.v. en tuin (perc. opp. ca. 3000 m²). Ind. o.a.: 2 kelders, ruime hal en trappenhuis, kamer-ensuite, t.v.-kamer, luxe keuken, bijkeuken. 1e Verd.: 3 slaapk., 2 badks. 2e Verd.: 2 slaapk., doucheruimte. Pand verkeert in uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HEERLEN, Groene Boord
Goed gel. woonh. met inpand. garage, c.v. en tuin. Ind.: entree, hal, garage, c.v.-ruimte, berging, l-woonkr. met dakters, serre, keuken, toilet, 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w. 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f 195.000,- k.k.

HEERLEN, Geleestraat
In centrum gel. appartem. met c.v. en berging. Ind.: ruime hal, toilet, woonkr. ca. 37 m² met balkon, keuken, 3 slaapk., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f 145.000,- k.k.

HEERLEN, Ovidiusstraat
Goed gel. kantoorpand/praktijkruimte. Ind.: Sout.: archief/ruttenkelder. Beg. gr.: entree, kitchenette, toilet, 2 kantoorruimten, archiefruimte. Het pand is voor diverse doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Het object is zowel te huur als te koop. Huur- en vraagpr. op aanvraag.

HEERLEN, Raadhuisstraat
Prima gel. kantoorpand met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken, 2 slaapk., badkr. met ligb. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 91.000,- k.k.

HEERLEN, Valkenburgerweg
Prima gel. kantoorpand met c.v. en tuin (perc. opp.: 506 m²). Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: 4 kantoorruimtes, keuken, toilet. 1e verd.: 4 kantoorruimtes, toilet. 2e verd.: 3 kantoorruimtes, berging. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 265.000,- k.k.

HEERLEN, Valkenburgerweg
Prima gel. kantoorpand met c.v. en tuin (perc. opp.: 506 m²). Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: 4 kantoorruimtes, keuken, toilet. 1e verd.: 4 kantoorruimtes, toilet. 2e verd.: 3 kantoorruimtes, berging. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 265.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommelterweg
Goed gel. winkelwoonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 1010 m²). Ind.: 3 kelders. Beg. gr.: winkel, 2 verkr., berging. Woonh.: kamer-ensuite, keuken, toilet, 1e verd.: overloop, 4 ruime slaapk., badkr. met ligb. 2e Verd.: vlieztrap naar

zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 198.000,- k.k.

HOENSBROEK, Houwerstraat
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonkr. met open hrd., eetk., keuken. 1e Verd.: overloop, 4 slaapk., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet, wasruimte. 2e Verd.: grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 155.000,- k.k.

HOENSBROEK, Verl. Wilhelmijnstraat
Prima gel. woonh. met praktijkruimte, c.v., dubb. garage en tuin (perc. opp. 850 m²). Ind.: Sout.: c.v.-kelder, waskelder, provisiekelder. Beg. gr.: hal, toilet, keuken, woonkr. met open hrd. 1e Verd.: 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w., douche en toilet. 2e Verd.: grote hobbykamer met dakters. Praktijkged. ca. 80 m², verdeeld in div. units. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 365.000,- k.k.

KERKRADE, Chaineuxstraat
Nabij centrum gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: 3 kelders. Beg. gr.: hal, toilet, kantoor, kamer-ensuite, keuken, badkr. met ligb. en v.w. 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: 2 slaapk., zolder. Het pand is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 210.000,- k.k.

KERKRADE, J. v. Goyenstraat
Riant gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. (perc.: ca. 2500 m²). Ind.: Souterr., garage, wijnkelder, c.v.-waskelder. Beg. gr.: ruime hal, toilet, L-woonkr. (ca. 56 m²) met open hrd., keuken met app. (300x450 m), slaapk., badkr. met ligb. en dubbele v.w. 1e Verd.: slaapk., douche met v.w., hobbyruimte, grote zolder met mog. voor 3e slaapk. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

KERKRADE, Drievogelstraat
Hoekwoning met c.v., berging en tuin. Ind.: entree, woonkr. ca. 36 m², keuken met app., toilet, douche. 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 75.000,- k.k.

KERKRADE, Lindenlaan
Riant gel. winkelhuis met c.v. Ind.: Sout.: kelder. Beg. gr.: showroom (ca. 105 m²), kantoor, magazijn. 1e Verd.: L-vorm. woonkr., keuken, berging, toilet, dakters (ca. 32 m²). 2e Verd.: 4 slaapk., badkr. met douche, v.w. en toilet. 3e Verd.: vliering. Het geheel is voor diverse doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

Kerkrade, de Locht
Goed gel. winkel-woonh. met div. magazijnruimten, c.v.-gas en tuin. Ind.: o.a. kelder, winkel, keuken, garage, binnenplaats, werkplaats, bakkerij, div. mag. ruimten, aparte entree naar bovenwoning. Overloop, toilet, woonkr., open keuken met app., slaapk., badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar 2 slaapk. en zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 220.000,- k.k.

NIJEUWENHAGEN, Collinastraat
Prima gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp.: 216 m²). Ind.: hal, toilet, woonkr. dichte keuken, 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f 132.000,- k.k.

NIJEUWSTADT, Markt
Centraal gel., goed onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, schuur en binnenplaats. Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken, 2 roy. slaapk., badkr. met ligb., v.w. en toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Koopprijs: f 139.000,- k.k.

SCHAESBERG, Streeperstraat
Goed gel. woonh. met berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, 2 kamers, keuken, berging, doucheruimte. 1e Verd.: overloop, 4 kamers,

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot f 250.000,-.

keuken, doucheruimte met toilet. 2e Verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 135.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven
Riant gelegen vrijst. landh. met c.v., garage, zwembad. Perc. opp. ca. 1 ha. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

REYMERSTOK
Royaal en zeer degelijk gebouwd vrijst. woonh. met garage en tuin op goede locatie; geheel onderkelderd, ruime hal, woonkr., keuken, 4 slaapk., badkr. met ligb., douche, bidet en 2e toilet, vaste trap naar zolder. Luxe sanitair, voorz. en eiken keuken. Vraagprijs: f 279.000,- k.k.

SITTARD, H. Consciencestraat
Met dubb. garage en ruime tuin. Ind. o.a.: provisiekelder, hal, roy. woonkr., luxe keuken, overdekt terras, 3 slaapk., en mod. badkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 170.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid
Goed onderh., vrijst. herenh. met c.v., kunstst. kozijnen en thermopane, 2 kelders, inp. garage en tuin. Perc.opp.: ± 680 m². Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., study, keuken, bijkeuken, serre, 5 slaapk., badkr., vaste trap zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 259.000,- k.k.

SITTARD, Simpsonstraat
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., aanbw., grote garage en tuin. Ind. o.a.: living, keuken, 3 slaapk., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 155.000,- k.k.

SPALBEEK, Op 't Veldje
Op goede stand gel. vrijst. bungalow met c.v., kelder, roy. garage en grote tuin. Perc.opp.: 1.020 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapk., badkr. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Prijs: f 229.000,- k.k.

STEIN, Dross, Roststraat
Goed onderh. kantoorpand, geschikt voor div. doeleinden. Opp. beg.gr.: 136 m², receptie, wachtkr., 4 sprekkers, 3 werksk., keuken. Aanv.: spoedig.
Prijs op aanvraag.

URMOND, Speelheuvel
Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v., garage, div. kelders en tuin o.h. zuiden. Perc.opp.: ± 800 m². Ind. o.a.: L-vorm. living m. open haard, luxe keuken met app., bijkeuken, 5 slaapk., mod. badkr. met ligb., douch., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 345.000,- k.k.

VOERENDAAL, J. Nicolaesstraat
Prima gel. vrijst. geschakeld woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: entree, toilet, L-woonkr., luxe inbouwkeuken. 1e verd.: 3 ruime slaapk., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk., berging. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 225.000,- k.k.

VALKENBURG AAN DE GEUL, Beekstraat
Uitst. gel. vrijst. boerderij met appartem., schuur, paardestallen en tuinhuis. (perc. opp.: 2,3 ha). Ind.: Woonh.: hal, L-woonkr., keuken met app., c.v.-ruimte, 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. App.: woonkr./open keuken met app., 2 slaapk., badkr. met douche. Tuinhuis: totale opp. 52 m². Schuur bestaande uit werkplaats, bergingruimte en hooi- en zolder. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Verdere gegevens op aanvraag. Aanv.: i.o. Prijs: f 540.000,- k.k.

Bouwkavels en nieuwbouwwoningen
Bouwkavels te koop te Amstenrade, Geleen, Sittard en Stramproy.
Nieuwbouwwoningen te koop te Geleen, Puth-Schinnen en Stramproy.
Appartemen ten Berg aan de Maas en te Sittard. Documentatie op aanvraag.

NIJEUWSTADT, Markt
Centraal gel., goed onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, schuur en binnenplaats. Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken, 2 roy. slaapk., badkr. met ligb., v.w. en toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Koopprijs: f 139.000,- k.k.

SCHAESBERG, Streeperstraat
Goed gel. woonh. met berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, 2 kamers, keuken, berging, doucheruimte. 1e Verd.: overloop, 4 kamers,

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot f 250.000,-.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen
M - Inlichtingen kantoor Maastricht

Hypotheek-Financieringen
Taxaties-Verzekeringen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 - 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 - 218941

KUNSTSTOF en HARDHOUT
Schmitz
GmbH
v. Siemens Str. 6
Geleen
Gewerbegebied
Tel. 045/18069

Ramen
Deuren
Rolluiken
Zonwermers

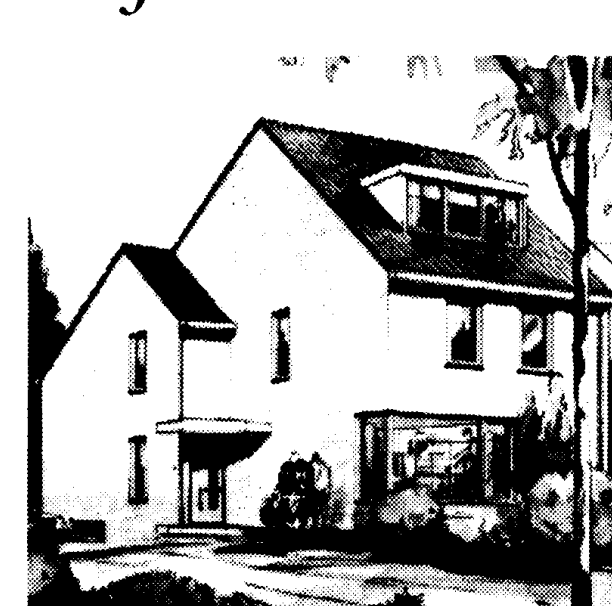
Bel voor vrijblijvende
prijsopgave:
heer Meerten,
tel. 045-322728

Uw huis op dit formaat in
de krant kost meestal
minder dan een maand
hypotheekrente en
verkoopt sneller, want:

**Je huis
brengt mensen
over de vloer.**

VERKOCHT

Vrijstaande Villa's in Valkenburg

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Wycker Brugstraat 50,6221 ED Maastricht. Tel. 043-252933
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

In Broekhem aan de Provinciale weg zullen door Aannemingsmaatschappij Gillissen Margraten B.V. twee vrijstaande villa's worden gebouwd.

Bijzondere details:
• Spouwisolatie • Dakisolatie
• Hardhouten buitenkozijnen
• Dubbele beglazing (in gehele woning)

Prijs f 292.500,- v.o.n.
Perceelsoppervlaktes van 548 m² tot 554 m².
10090082

BON
Naam.....
Straat.....
Postcode/Plaats.....
Telefoon.....
In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

Indeling:
De woning is geh. onderkelderd. Souterrain: Garage, Voormaadkelder, Hobbykelder. Parterre: Hal met aparte garderobe, L-vormige living ca. 40 m², incl. ged. open keuken. 1e verdieping: 3 slaapkamers resp. groot ca. 20 m², ca. 11 m² en ca. 6 m². Badkamer met ligbad en v.w. Apart toilet. 2e verdieping: Zolderkamer, Mansardekamer. De achtertuinen liggen op het zuiden. De tuinen zijn in totaal ca. 60 m lang.

Mooi en comfortabel wonen in Ubach over Worms.

In het centrum van Ubach over Worms (Kerkstraat) is gestart met de bouw van 8 royale eengezinswoningen.

Kom kijken hoe u kunt gaan wonen. Informatie op de bouwplaats. Donderdag 16 mei van 15.00 tot 19.00 uur.
Adres: Kerkstraat, te Ubach over Worms.

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Naam.....
Adres.....
Postcode/Plaats.....
Telefoon.....
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

BON
Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de 8 royale woningen aan de Kerkstraat in Ubach over Worms Nr. 10090031

Indeling:
L-vormige woonkamer ca. 30,5 m², inclusief open keuken. Via de keuken is een berging bereikbaar. De verdieping is voorzien van 3 slaapkamers respectievelijk groot ca. 15 m², ca. 8 m² en 5,5 m² en een badkamer met ligbad, douche en v.w. Eigen parkeerplaats (achterom bereikbaar).

Prijs f 132.000,- v.o.n. (excl. een maximale rijksbijdrage van f 41.000,-). Netto maandlast ca. f 590,-. Nr. 10090031.